

VÝROČNÁ SPRÁVA
NÁRODNEJ RADY
SLOVENSKEJ REPUBLIKY
A
KANCELÁRIE NÁRODNEJ RADY
SLOVENSKEJ REPUBLIKY ZA ROK 2021

Kancelária Národnej rady Slovenskej republiky

VÝROČNÁ SPRÁVA

**Národnej rady Slovenskej republiky
a Kancelárie Národnej rady Slovenskej republiky**

za rok 2021

BRATISLAVA 2022

Obsah

Slovo na úvod	7
1 Ústavná pôsobnosť Národnej rady Slovenskej republiky	9
1.1 Zloženie Národnej rady Slovenskej republiky	9
1.1.1 Poslanecké kluby Národnej rady Slovenskej republiky	10
1.1.2 Výbory Národnej rady Slovenskej republiky	12
1.2 Schôdze Národnej rady Slovenskej republiky	15
1.3 Legislatívna, kontrolná a kreačná činnosť Národnej rady Slovenskej republiky	17
1.3.1 Legislatívna činnosť Národnej rady Slovenskej republiky	17
1.3.2 Medzinárodné zmluvy, dohody a dohovory	32
1.3.3 Kontrolná činnosť Národnej rady Slovenskej republiky	33
1.3.4 Kreačná činnosť Národnej rady Slovenskej republiky	40
1.4 Pôsobnosť Národnej rady Slovenskej republiky v oblasti vnútornej a zahraničnej politiky ..	41
1.4.1 Vyslanie vojsk	41
1.4.2 Vyhlásenia	41
2 Zahraničnopolitické aktivity Národnej rady Slovenskej republiky	42
2.1 Aktivity predsedu a podpredsedov Národnej rady Slovenskej republiky na pôde parlamentu	42
2.2 Aktivity predsedu a podpredsedov Národnej rady Slovenskej republiky v zahraničí	44
2.3 Zahraničnopolitické aktivity výborov Národnej rady Slovenskej republiky	45
2.3.1 Aktivity na pôde Národnej rady Slovenskej republiky	45
2.3.2 Aktivity v zahraničí	48
2.4 Zahraničnopolitické aktivity stálych delegácií Národnej rady Slovenskej republiky	49
2.4.1 Parlamentné zhromaždenie Rady Európy	49
2.4.2 Parlamentné zhromaždenie NATO	49
2.4.3 Parlamentné zhromaždenie OBSE	49
2.4.5 Stredoeurópska iniciatíva a jej parlamentná dimenzia	50
2.4.6 Medziparlamentná únia	50
2.5 Skupiny priateľstva	50
2.6 Iné	52
3 Pôsobenie Národnej rady Slovenskej republiky v záležitostiach Európskej únie	53
3.1 Činnosť Výboru Národnej rady Slovenskej republiky pre európske záležitosti	53
3.2 Prehľad politik Európskej únie, iniciatívne a iné materiály prerokované výborom	55
3.2.1 Európska rada	55
3.2.2 Všeobecné záležitosti	59
3.2.3 Zahraničné veci	61
3.2.4 Finančné záležitosti a fondy Európskej únie	64
3.2.5 Spravodlivosť a vnútorné veci	67
3.2.6 Doprava, telekomunikácie a energetika	72
3.2.7 Konkurencieschopnosť	78
3.2.8 Poľnohospodárstvo, rybné hospodárstvo, rozvoj vidieka a životné prostredie	81
3.2.9 Zamestnanosť, sociálna politika, zdravie a ochrana spotrebiteľov	87
3.2.10 Vzdelávanie, mládež, kultúra a šport	93

3.3 Zahraničnopolitické aktivity výboru	97
3.3.1 Aktivity na pôde Národnej rady Slovenskej republiky	97
3.3.2 Zahraničné pracovné cesty a videokonferencie	98
4 Verejnosť a Národná rada Slovenskej republiky	100
4.1 Komunikácia smerom k verejnosti	101
4.1.1 Výstavy a podujatia na Západnej terase.....	101
4.1.2 Sociálne siete	102
4.1.3 Žiadosti o informácie	104
4.1.4 Novinárske akreditácie a práca médií	104
4.2 Petície a sťažnosti adresované Národnej rade Slovenskej republiky	106
4.2.1 Petície	106
4.2.2 Sťažnosti a iné podnety.....	107
5 Aktivity Kancelárie Národnej rady Slovenskej republiky podporujúce kvalitu činnosti parlamentu	108
5.1 Oblasť legislatívy a aproximácie práva	108
5.2 Odbor Parlamentný inštitút	111
5.2.1 Analytická a výskumná činnosť.....	111
5.2.2 Vzdelávacia činnosť a medziparlamentná spolupráca	113
5.2.3 Stáž študentov vysokých škôl	116
5.2.4 Oddelenie Parlamentná knižnica.....	117
5.2.5 Oddelenie Parlamentný archív	119
6 Organizačný rozvoj a finančné hospodárenie Kancelárie Národnej rady Slovenskej republiky.....	123
6.1 Postavenie, pôsobnosť a organizačné zmeny v Kancelárii Národnej rady Slovenskej republiky	123
6.2 Starostlivosť o zamestnancov Kancelárie Národnej rady Slovenskej republiky a jej účelové zariadenia	124
6.3 Finančné hospodárenie Kancelárie Národnej rady Slovenskej republiky	125
6.3.1 Rozpočtové príjmy.....	125
6.3.2 Rozpočtové výdavky	125
6.3.3 Zamestnanosť	127

Slovo na úvod

V roku 2021 na Slovensku aj vo svete naďalej pretrvávala pandémia ochorenia COVID-19. Pre všetkých to bola skúška trpezlivosti, tolerancie, ale predovšetkým odhodlania a zodpovednosti. Spájala nás však viera, že už čoskoro prídu lepšie časy a život bude opäť taký, ako ho poznáme – bez obmedzení.

Na rozdiel od roku 2020 sme však už vedeli, čo všetko so sebou táto pandémia prináša. Nemohli sme si dovoliť byť z koronavírusu prekvapení a konať nerozvážne. Bolo našou povinnosťou robiť všetko pre to, aby sme chránili nielen seba samých, ale tiež naše rodiny, priateľov a blízkych. Na to musela operatívne reagovať aj Národná rada Slovenskej republiky, ktorá vzhľadom na

neustále sa meniacu situáciu počas celého roka schvaľovala vládne protipandemické opatrenia a výrazne pomohla k tomu, aby sa život na Slovensku postupne vrátil do normálu.

V tejto súvislosti sa potvrdila aj dôležitosť členstva Slovenskej republiky v Európskej únii. Vďaka spoločnej koordinácii všetkých členských štátov v oblasti ekonomiky, zdravotníctva či cestovného ruchu sme boli schopní proti koronavírusu bojovať efektívnejšie.

Zároveň považujem za mimoriadne významné to, že v uplynulom roku sa ešte viac rozvíjala nielen naša medziparlamentná spolupráca, ale aj bilaterálne vzťahy s ostatnými štátmi. Kľúčovú rolu pri tom zohrali najmä spoločné ciele, vzájomný dialóg, ambicióznosť a porozumenie. Aj vďaka tomu bola na konci júna podpísaná deklarácia o spolupráci s rakúskym parlamentom v oblasti vzdelávania žiakov základných a stredných škôl o demokracii. Prostredníctvom workshopov, ktoré bude organizovať Kancelária Národnej rady Slovenskej republiky, sa naša mladá generácia naučí o základných hodnotách modernej demokracie, ako sú tolerancia, kompromisy či ľudské práva.

Rok 2021 by som preto necharakterizoval ako rok pandémie. Práve naopak, bol to rok učenia a vzchopenia sa. Pripomenul nám význam základných ľudských hodnôt. Taktiež nás presvedčil, že ak máme pevnú vieru, dokážeme sa vyrovať aj s takou pohromou, ako je celosvetová pandémia. Verím, že pre každého bol uplynulý rok lekciou, ktorá ho niečo naučila.

Boris Kollár

predseda Národnej rady Slovenskej republiky

1 Ústavná pôsobnosť Národnej rady Slovenskej republiky

1.1 Zloženie Národnej rady Slovenskej republiky

V roku 2021 viedli schôdze Národnej rady SR predseda Národnej rady SR Boris Kollár a podpredsedovia Gábor Grendel, Milan Laurenčík, Juraj Blanár a Juraj Šeliga, ktorý sa k 7. máju 2021 funkcie podpredsedu vzdal. Miesto štvrtého podpredsedu ostalo zatiaľ neobsadené.

Zmeny v poslaneckom zbore v priebehu roka 2021

- dňa 20. 2. 2021 zomrel poslanec NR SR Ľubomír Petrák (SMER – SD),
- dňa 24. 2. 2021 zložil sľub poslanec Augustín Hambálek (SMER – SD), ktorý nastúpil na uprázdnený mandát zosnulého poslanca Ľubomíra Petráka,
- z funkcie ministra zdravotníctva SR bol odvolaný Marek Krajčí, ktorý si začal uplatňovať mandát poslanca a dňom 13. 3. 2021 sa stal členom Klubu poslancov NR SR za hnutie OĽANO namiesto poslanca Sebastiana Kozareca, ktorému zanikol mandát náhradníka,
- z funkcie ministra práce, sociálnych vecí a rodiny SR bol odvolaný Milan Krajniak, ktorý si začal uplatňovať mandát a dňom 18. 3. 2021 sa stal členom Klubu poslancov NR SR za hnutie SME RODINA namiesto poslanca Jozefa Hlinku, ktorému zanikol mandát náhradníka,
- z funkcie ministerky spravodlivosti SR bola odvolaná Mária Kolíková, ktorá si začala uplatňovať mandát poslankyne a dňom 24. 3. 2021 sa stala členkou Klubu poslancov NR SR za stranu ZA ĽUDÍ namiesto Alexandry Pivkovej, ktorej zanikol mandát náhradníčky,
- z funkcie ministra hospodárstva SR bol odvolaný Richard Sulík, ktorý si začal uplatňovať mandát poslanca a dňom 24. 3. 2021 sa stal členom Klubu poslancov NR SR za stranu SaS namiesto poslanca Miroslava Žiaka, ktorému zanikol mandát náhradníka,
- z funkcie ministra školstva, vedy, výskumu a športu SR bol odvolaný Branislav Gröhling, ktorý si začal uplatňovať mandát poslanca a dňom 26. 3. 2021 sa stal členom Klubu poslancov NR SR za stranu SaS namiesto poslanca Milana Laurenčíka, ktorému zanikol mandát náhradníka,
- do funkcie ministra hospodárstva SR bol vymenovaný Richard Sulík a náhradníkom na jeho neuplatňovaný mandát poslanca sa stal Miroslav Žiak, ktorý sa dňom 1. 4. 2021 stal členom Klubu poslancov NR SR za stranu SaS,
- do funkcie ministra školstva, vedy, výskumu a športu SR bol vymenovaný Branislav Gröhling a náhradníkom na jeho neuplatňovaný mandát poslanca sa stal Milan Laurenčík, ktorý sa dňom 1. 4. 2021 stal členom Klubu poslancov NR SR za stranu SaS,
- do funkcie ministerky spravodlivosti SR bola vymenovaná Mária Kolíková a náhradníčkou na jej neuplatňovaný mandát poslankyne sa stala Alexandra Pivková, ktorá sa dňom 1. 4. 2021 stala členkou Klubu poslancov NR SR za stranu ZA ĽUDÍ,
- z pozície štátneho tajomníka ministerstva bol odvolaný Vladimír Ledecký, ktorý si začal uplatňovať mandát poslanca a dňom 8. 4. 2021 sa stal členom Klubu poslancov NR SR za stranu ZA ĽUDÍ namiesto poslankyne Andrey Letanovskej, ktorej zanikol mandát náhradníčky na neuplatňovaný poslanecký mandát,
- do funkcie ministra práce, sociálnych vecí a rodiny SR bol vymenovaný Milan Krajniak a náhradníkom na jeho neuplatňovaný mandát poslanca sa stal Jozef Hlinka, ktorý sa dňom 30. 4. 2021 stal členom Klubu poslancov NR SR za hnutie SME RODINA,

- poslanec Ján Herák (-) sa dňom 22. 6. 2021 vzdal mandátu poslanca NR SR, na zaniknutý mandát poslanca nastúpil poslanec Radovan Marcinčin, na ktorého mandát náhradníka za Igora Matoviča nastúpil Sebastián Kozarec (OĽANO),
- z funkcie ministra pôdohospodárstva a rozvoja vidieka SR bol odvolaný Ján Mičovský, ktorý si začal uplatňovať mandát poslanca a dňom 9. 6. 2021 sa stal členom Klubu poslancov NR SR za hnutie OĽANO namiesto poslanca Vojtecha Tótha, ktorému zanikol mandát náhradníka,
- z funkcie štátneho tajomníka ministerstva pôdohospodárstva bol odvolaný Martin Fecko, ktorý si začal uplatňovať mandát poslanca a dňom 16. 7. 2021 sa stal členom Klubu poslancov NR SR za hnutie OĽANO namiesto poslanca Rastislava Jíleka, ktorému zanikol mandát náhradníka na neuplatňovaný mandát poslanca,
- z funkcie štátneho tajomníka ministerstva bol odvolaný Michal Luciak, ktorý si začal uplatňovať mandát poslanca a dňom 23. 7. 2021 sa stal členom Klubu poslancov NR SR za stranu ZA ĽUDÍ namiesto poslankyne Viery Leščákovej, ktorej zanikol mandát náhradníčky na neuplatňovaný mandát poslanca.
- Jozef Bubnár sa 31. 8. 2021 vzdal mandátu poslanca, na zaniknutý mandát nastúpil 1. 9. 2021 Marek Šefčík. Na jeho mandát náhradníka na neuplatňovaný mandát Jána Budaja nastúpil 1. 9. 2021 Vojtech Tóth, ktorý sa stal členom Klubu poslancov NR SR za hnutie OĽANO.

1.1.1 Poslanecké kluby Národnej rady Slovenskej republiky

Na začiatku VIII. volebného obdobia bolo vytvorených šesť poslaneckých klubov – za hnutie OĽANO, za stranu SMER – SD, za stranu SME RODINA, za stranu ĽS Naše Slovensko, za stranu SaS a za stranu ZA ĽUDÍ (uznesenie NR SR č. 8). Vystúpením piatich poslancov z Klubu poslancov NR SR za stranu ZA ĽUDÍ dňa 8. septembra 2021 tento klub prestal spĺňať podmienky podľa § 64 ods. 5 *zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 350/1996 Z. z. o rokovacom poriadku Národnej rady Slovenskej republiky v znení neskorších predpisov* (zákon o rokovacom poriadku) a uvedeným dňom zanikol.

Prehľad počtu členov poslaneckých klubov VIII. volebného obdobia Národnej rady Slovenskej republiky – začiatok po ustanovujúcej schôdzi 29. februára 2020 a k 31. decembru 2021

Poslanecký klub	Predseda	Stav k 29. 2. 2020	Stav k 31. 12. 2021
		Počet	Počet
Klub poslancov NR SR za OĽANO	Michal Šipoš	51 ⁽¹⁾	51
Klub poslancov NR SR za SMER – SD	Robert Fico	38	26
Klub poslancov NR SR za SME RODINA	Peter Pčolinský	17	17
Klub poslancov NR SR za ĽS Naše Slovensko	Marian Kotleba	17	8
Klub poslancov NR SR za SaS	Anna Zemanová	13	19
Klub poslancov NR SR za ZA ĽUDÍ	Jana Žitňanská	12	- ⁽²⁾
Poslanci, ktorí neboli členmi poslaneckého klubu	-	-	29
Spolu	-	148	150

(1) Poslanec A. Stančík zložil sľub poslanca na 5. schôdzi, poslankyňa M. Šofranko zložila sľub poslanca na 7. schôdzi.

(2) Klub dňom 8. 9. 2021 zanikol.

Zmeny v poslaneckých kluboch v roku 2021

- poslanci Ondrej Ďurica, Eduard Kočiš, Milan Mazurek, Miroslav Suja a Miroslav Urban prestali byť členmi Klubu poslancov NR SR za stranu Kotlebovci – Ľudová strana Naše Slovensko od 26. 1. 2021,
- poslanec Miroslav Kollár prestal byť členom Klubu poslancov za stranu ZA ĽUDÍ dňom 17. 2. 2021,
- poslanec Augustín Hambálek sa stal členom Klubu poslancov NR SR za stranu SMER – SD od 24. 2. 2021 namiesto poslanca Ľubomíra Petráka, ktorý dňa 20. 2. 2021 zomrel,
- poslanec Tomáš Valášek prestal byť členom Klubu poslancov za stranu ZA ĽUDÍ dňom 2. 3. 2021,
- poslanec Ján Herák prestal byť členom Klubu poslancov NR SR za hnutie OĽANO dňom 28. 5. 2021,
- poslanec Sebastián Kozarec sa dňom 22. 6. 2021 stal členom Klubu poslancov NR SR za hnutie OĽANO,
- poslancovi Martinovi Čepčekovi zaniklo členstvo v Klube poslancov NR SR za hnutie OĽANO na základe rozhodnutia jeho členov dňom 26. 7. 2021,
- poslancovi Jozefovi Šimkovi zaniklo členstvo v Klube poslancov NR SR za stranu Kotlebovci – Ľudová strana Naše Slovensko na vlastnú žiadosť dňom 30. 8. 2021,
- poslancovi Jozefovi Bubnárovi zaniklo členstvo v Klube poslancov NR SR za hnutie OĽANO z dôvodu vzdania sa mandátu poslanca Národnej rady Slovenskej republiky dňom 31. 8. 2021,
- poslankyňa Vladimíre Marcinkovej a poslancom Vladimírovi Ledeckému, Tomášovi Lehotskému, Michalovi Luciakovi a Marekovi Hattasovi zaniklo členstvo v Klube poslancov NR SR za stranu ZA ĽUDÍ na vlastnú žiadosť dňom 8. 9. 2021,
- vystúpením poslankyne Vladimíry Marcinkovej a poslancov Vladimíra Ledeckého, Tomáša Lehotského, Michala Luciaka a Mareka Hattasa z Klubu poslancov NR SR za stranu ZA ĽUDÍ na vlastnú žiadosť dňom 8. 9. 2021 prestal Klub poslancov NR SR za stranu ZA ĽUDÍ spĺňať podmienky podľa § 64 ods. 5 zákona o rokovacom poriadku a uvedeným dňom zanikol,
- poslankyňa Vladimíra Marcinková a poslanci Vladimír Ledecký, Tomáš Lehotský, Michal Luciak, Marek Hattas a Ján Benčík sa dňom 16. 9. 2021 stali členmi Klubu poslancov NR SR za stranu Sloboda a Solidarita,
- zložením sľubu sa dňa 16. 9. 2021 stal členom Klubu poslancov NR SR za hnutie OĽANO Vojtech Tóth,
- poslancovi Jánovi Krošlákovi zaniklo členstvo v Klube poslancov NR SR za hnutie OĽANO na vlastnú žiadosť dňom 27. 10. 2021.
- Ďalšie zmeny v kluboch poslancov Národnej rady SR boli spojené so zmenami v poslaneckom zbore (pozri 1.1).

1.1.2 Výbory Národnej rady Slovenskej republiky

Na ustanovujúcej schôdzi bolo zriadených **19 výborov** Národnej rady SR, v ktorých vo funkciách predsedov nastali v priebehu roka 2021 tieto zmeny:

- Na 24. schôdzi 26. 2. 2021 sa uznesením Národnej rady SR č. 608 uskutočnili nasledujúce zmeny vo výboroch: členom Výboru NR SR na preskúmavanie rozhodnutí Národného bezpečnostného úradu sa stal poslanec Tomáš Valášek (-) namiesto poslanca Miroslava Kollára, ktorému sa vystúpením z Klubu poslancov NR SR za stranu ZA ĽUDÍ skončilo členstvo v tomto výbore. Ako ďalší člen bol zvolený Martin Beluský (ĽSNS) namiesto poslanca Miroslava Suju, ktorému takisto zaniklo členstvo vystúpením z Klubu poslancov NR SR za stranu Kotlebovci – Ľudová strana Naše Slovensko. Za člena Výboru NR SR pre vzdelávanie, vedu, mládež a šport, ako aj za člena Mandátového a imunitného výboru NR SR bol zvolený poslanec Augustín Hambálek (SMER – SD) namiesto zosnulého poslanca Ľubomíra Petráka. Poslanec Tomáš Valášek (-) sa písomným oznámením z 10. marca 2021, doručeným predsedovi Národnej rady Slovenskej republiky 16. marca 2021, vzdal funkcie predsedu Výboru Národnej rady Slovenskej republiky pre európske záležitosti k 9. marcu 2021.
- Na 28. schôdzi 4. 5. 2021 sa uzneseniami Národnej rady SR č. 703 a 705 uskutočnili nasledujúce zmeny vo výboroch: poslankyňa Vladimíra Marcinková (ZA ĽUDÍ) bola zvolená za predsedníčku Výboru NR SR pre európske záležitosti a zároveň odvolaná ako členka z Výboru NR SR pre ľudské práva a národnostné menšiny, ako aj z Výboru NR SR pre sociálne veci. Poslanec Peter Šuca (SMER – SD) bol odvolaný z funkcie člena Osobitného kontrolného výboru NR SR na kontrolu činnosti Vojenského spravodajstva a namiesto toho zvolený za člena Osobitného kontrolného výboru NR SR na kontrolu činnosti Slovenskej informačnej služby. Poslanec Anton Stredák (SMER – SD) bol odvolaný z funkcie člena Osobitného kontrolného výboru NR SR na kontrolu činnosti Slovenskej informačnej služby a namiesto toho bol zvolený za člena do Osobitného kontrolného výboru NR SR na kontrolu činnosti Vojenského spravodajstva. Poslanec Peter Pčolinský (SME RODINA) bol odvolaný z funkcie člena Výboru NR SR pre financie a rozpočet a zároveň zvolený za člena Výboru NR SR pre obranu a bezpečnosť. Poslanec Tomáš Lehotský (ZA ĽUDÍ) bol odvolaný z funkcie člena Výboru pre hospodárske záležitosti a zvolený za člena Výboru NR SR pre zdravotníctvo. Poslanec Tomáš Valášek (-) bol odvolaný z funkcie člena Výboru NR SR pre európske záležitosti a zvolený za člena Zahraničného výboru NR SR. Poslanec Jozef Hlinka (SME RODINA) bol zvolený za člena Výboru NR SR pre financie a rozpočet a za člena Osobitného kontrolného výboru NR SR na kontrolu činnosti Národného bezpečnostného úradu. Poslanec Miroslav Žiak (SaS) bol zvolený za člena Výboru NR SR pre európske záležitosti, poslankyňa Jarmila Halgašová (SaS) bola zvolená za náhradnú členku Výboru NR SR pre európske záležitosti za člena Miroslava Žiaka, poslanec Milan Laurenčík (SaS) bol zvolený za člena Zahraničného výboru NR SR a za člena Osobitného kontrolného výboru NR SR na kontrolu činnosti Národného bezpečnostného úradu. Poslanec Marek Hattas (ZA ĽUDÍ) bol zvolený za náhradného člena Výboru NR SR pre európske záležitosti za členku Vladimíru Marcinkovú. Poslanec Vladimír Ledecký (ZA ĽUDÍ) bol zvolený za člena Výboru NR SR pre ľudské práva a národnostné menšiny a za člena Výboru NR SR pre sociálne veci. Poslankyňa Miriam Šuteková (ZA ĽUDÍ) bola

zvolená za členku Výboru NR SR pre hospodárske záležitosti, poslankyňa Alexandra Pivková (ZA ĽUDÍ) bola zvolená za členku Mandátového a imunitného výboru NR SR a za členku Výboru NR SR pre verejnú správu a regionálny rozvoj.

- Poslankyňa Jana Žitňanská (ZA ĽUDÍ) sa písomným oznámením vzdala k 7. 5. 2021 funkcie predsedníčky Výboru NR SR pre sociálne veci.
- Poslanec Vladimír Ledecký (ZA ĽUDÍ) bol 28. 5. 2021 zvolený za predsedu Výboru NR SR pre sociálne veci.
- Na 40. schôdzi 16. 9. 2021 sa uznesením Národnej rady SR č. 897 uskutočnili nasledujúce zmeny vo výboroch: poslankyňa Mária Šofranko (OĽANO) bola odvolaná z funkcie členky Mandátového a imunitného výboru NR SR a zvolená za členku Výboru NR SR pre sociálne veci. Poslankyňa Lucia Drábiková (OĽANO) bola odvolaná z funkcie členky Výboru NR SR pre nezlučiteľnosť funkcií a zvolená za členku Výboru NR SR na preskúmavanie rozhodnutí Národného bezpečnostného úradu. Poslanec Radovan Marcinčin (OĽANO) bol odvolaný z funkcie člena Ústavnoprávneho výboru NR SR a zvolený za člena Výboru NR SR pre vzdelávanie, vedu, mládež a šport. Poslanec Martin Čepček (-) bol odvolaný z funkcie člena Výboru NR SR pre vzdelávanie, vedu, mládež a šport a bol zvolený do Zahraničného výboru NR SR. Ďalej boli zvolení za chýbajúcich členov: poslanec Sebastián Kozarec (OĽANO) do Mandátového a imunitného výboru NR SR, poslanec Milan Kuriak (OĽANO) do Výboru NR SR pre hospodárske záležitosti, poslanec Vojtech Tóth (OĽANO) do Osobitného kontrolného výboru NR SR na kontrolu činnosti Národného bezpečnostného úradu a do Výboru NR SR pre hospodárske záležitosti, poslanec Erik Ňarjaš (OĽANO) do Výboru NR SR pre nezlučiteľnosť funkcií, poslanec Lukáš Kyselica (OĽANO) do Ústavnoprávneho výboru NR SR a poslanec Marek Šefčík (OĽANO) do Výboru NR SR pre vzdelávanie, vedu, mládež a šport.

- Na 51. schôdzi 23. 11. 2021 sa uznesením Národnej rady SR č. 1088 uskutočnili nasledujúce zmeny vo výboroch: poslanec György Gyimesi (OĽANO) bol odvolaný z funkcie člena Výboru NR SR pre ľudské práva a národnostné menšiny, poslanec Jozef Pročko (OĽANO) bol odvolaný z funkcie člena Výboru NR SR pre kultúru a médiá a zvolený za člena Výboru NR SR pre ľudské práva a národnostné menšiny. Poslanec

Tomáš Šudík (OĽANO) bol odvolaný z funkcie člena Výboru NR SR pre pôdohospodárstvo a životné prostredie, poslanec Ján Szöllös (OĽANO) bol odvolaný z funkcie člena Mandátového a imunitného výboru NR SR a zvolený za člena Osobitného kontrolného výboru NR SR na kontrolu činnosti Slovenskej informačnej služby. Poslanec Ján Krošlák (-) bol odvolaný z funkcie člena Výboru NR SR pre pôdohospodárstvo a životné prostredie a zvolený za člena Mandátového a imunitného výboru NR SR. Poslanec Vladimír Ledecký (SaS) bol odvolaný z funkcie člena Výboru NR SR pre ľudské práva a národnostné menšiny a zvolený za člena Výboru NR SR pre vzdelávanie, vedu, mládež a šport. Poslanec Miroslav Kollár (-) bol odvolaný z funkcie člena Výboru NR SR pre kultúru a médiá a zvolený za člena Výboru NR SR pre verejnú správu a regionálny rozvoj. Poslanec Ján Podmanický (-) bol odvolaný z funkcie člena Výboru NR SR pre verejnú správu a regionálny rozvoj. Poslanec Tomáš Valášek (-) bol odvolaný z funkcie člena Osobitného kontrolného výboru NR SR na kontrolu činnosti Vojenského spravodajstva. Poslankyňa Jana Vaľová (SMER – SD) bola odvolaná z funkcie členky Výboru NR SR pre pôdohospodárstvo a životné prostredie a zvolená za členku Výboru NR SR na preskúmavanie rozhodnutí Národného bezpečnostného úradu. Poslanec Viliam Zahorčák (SMER – SD) bol odvolaný z funkcie člena Výboru NR SR na preskúmavanie rozhodnutí Národného bezpečnostného úradu a zvolený za člena Výboru NR SR pre pôdohospodárstvo a životné prostredie. Poslankyňa Jarmila Vaňová (OĽANO) bola zvolená za členku Výboru NR SR pre kultúru a médiá. Poslanec Ján Mičovský (OĽANO) bol zvolený za člena Výboru NR SR pre pôdohospodárstvo a životné prostredie, poslanec Martin Fecko (OĽANO) za člena Výboru NR SR pre pôdohospodárstvo a životné prostredie, poslankyňa Jana Žitňanská (-) bola zvolená za členku Výboru NR SR pre kultúru a médiá. Poslanec Michal Luciak (SaS) bol zvolený za člena Osobitného kontrolného výboru NR SR na kontrolu činnosti Vojenského spravodajstva, poslankyňa Vladimíra Marcinková (SaS) bola zvolená za členku Výboru NR SR pre ľudské práva a národnostné menšiny a poslankyňa Anna Zemanová (SaS) za členku Osobitného kontrolného výboru NR SR na kontrolu činnosti Slovenskej informačnej služby.

Výbory Národnej rady Slovenskej republiky – prehľad k 31. decembru 2021

Výbor	Predseda
Mandátový a imunitný výbor NR SR	Anna Andrejiová (OĽANO)
Výbor NR SR pre nezlučiteľnosť funkcií	Boris Susko (SMER – SD)
Výbor NR SR pre európske záležitosti	Vladimíra Marcinková (SaS)
Ústavnoprávny výbor NR SR	Milan Vetrák (OĽANO)
Výbor NR SR pre financie a rozpočet	Marián Viskupič (SaS)
Výbor NR SR pre hospodárske záležitosti	Peter Kremský (OĽANO)
Výbor NR SR pre pôdohospodárstvo a životné prostredie	Jaroslav Karahuta (SME RODINA)
Výbor NR SR pre verejnú správu a regionálny rozvoj	Jozef Lukáč (SME RODINA)
Výbor NR SR pre sociálne veci	Vladimír Ledecký (SaS)
Výbor NR SR pre zdravotníctvo	Jana Bittó Cigániková (SaS)
Výbor NR SR pre obranu a bezpečnosť	Juraj Krúpa (OĽANO)
Zahraničný výbor NR SR	Marián Kéry (SMER – SD)
Výbor NR SR pre vzdelávanie, vedu, mládež a šport	Richard Vašečka (OĽANO)

Výbor NR SR pre kultúru a médiá	Kristián Čekovský (OĽANO)
Výbor NR SR pre ľudské práva a národnostné menšiny	-
Osobitný kontrolný výbor NR SR na kontrolu činnosti NBÚ	Martin Beluský (ĽS Naše Slovensko)
Osobitný kontrolný výbor NR SR na kontrolu činnosti SIS	Marián Saloň (SMER – SD)
Osobitný kontrolný výbor NR SR na kontrolu činnosti Vojenského spravodajstva	-
Osobitný kontrolný výbor NR SR na preskúmavanie rozhodnutí NBÚ	Martin Nemky (SMER – SD)

1.2 Schôdze Národnej rady Slovenskej republiky

V roku 2021 bolo zvolaných 33 schôdzí Národnej rady SR (21. – 53. schôdza), ktoré trvali spolu 98 kalendárnych dní a bolo prijatých 682 uznesení. Na 40. schôdzi vystúpila prezidentka SR Zuzana Čaputová so správou o stave Slovenskej republiky.

Predseda Národnej rady SR zvolal 22 schôdzí na základe žiadostí skupiny poslancov podľa § 17 ods. 2 zákona o rokovanom poriadku a ich programom bolo:

- 26. schôdza NR SR - schválenie uznesenia NR SR ku COVID-19 a ďalším problematikám z mimoriadnej schôdze NR SR (*Národná rada SR neschválila program.*),
- 29. schôdza NR SR - vyslovenie nedôvery členovi vlády SR Márii Kolíkovej, poverenej riadením Ministerstva spravodlivosti SR,
- 30. schôdza NR SR - schválenie uznesenia NR SR k vážnym podozreniam z politického ovplyvňovania a manipulácie postupu orgánov činných v trestnom konaní – NEVEREJNÉ ROKOVANIE,
- 31. schôdza NR SR - vyslovenie nedôvery členovi vlády SR Romanovi Mikulcovi, poverenému riadením Ministerstva vnútra SR,
- 33. schôdza NR SR - schválenie uznesenia NR SR k štátnej korupcii (*Národná rada SR neschválila program.*),
- 34. schôdza NR SR - vyslovenie nedôvery podpredsedovi vlády SR a ministrovi financií SR Igorovi Matovičovi,
- 35. schôdza NR SR - informácia MIV, tlač 613, 614, 622, 623, 615, 562, 554, 619, 611, 564, 517,
- 36. schôdza NR SR - vyslovenie nedôvery členovi vlády SR Romanovi Mikulcovi, poverenému riadením Ministerstva vnútra SR (*Národná rada SR nebola uznášaniaschopná, bod bol zaradený do programu 40. schôdze NR SR.*),

37. schôdza NR SR - prijatie uznesenia NR SR k výraznému rastu cien elektriny, plynu a tepla pre slovenské domácnosti a malé a stredné podniky v roku 2022 a k rizikám pre príjmy štátneho rozpočtu po sprevádzkovaní plynovodu Nord Stream 2 (*Národná rada SR neschválila program.*),
38. schôdza NR SR - vyslovenie nedôvery členovi vlády SR Romanovi Mikulcovi, poverenému riadením Ministerstva vnútra SR (*Národná rada SR nebola uznášaniaschopná, bod bol zaradený do programu 40. schôdze NR SR. Poslanci listom z 23. 9. 2021 vzali späť svoje podpisy.*),
39. schôdza NR SR - vyslovenie nedôvery členovi vlády SR Romanovi Mikulcovi, poverenému riadením Ministerstva vnútra SR (*Národná rada SR nebola uznášaniaschopná, bod bol zaradený do programu 40. schôdze NR SR. Poslanci listom z 23. 9. 2021 vzali späť svoje podpisy.*),
41. schôdza NR SR - vyslovenie nedôvery členovi vlády SR Márii Kolíkovej, poverenej riadením Ministerstva spravodlivosti SR (*Navrhovatelia vzali späť svoje podpisy k návrhu, schôdza sa nekonala.*),
42. schôdza NR SR - vyslovenie nedôvery členovi vlády SR Romanovi Mikulcovi, poverenému riadením Ministerstva vnútra SR (*23. 9. 2021 poslanec R. Fico oznámil vzatie späť podpisov, schôdza sa nekonala.*),
43. schôdza NR SR - prijatie uznesenia NR SR k vážnym sociálnym dopadom výrazného rastu cien elektriny, plynu a tepla pre slovenské domácnosti a malé a stredné podniky v roku 2022 a k ohrozeniu finančných záujmov SR v súvislosti s otvorením prevádzky medzinárodného plynovodu Nord Stream 2,
44. schôdza NR SR - prijatie uznesenia NR SR vo veci posilnenia cenovej stability potravín (*Národná rada SR neschválila program.*),
45. schôdza NR SR - prijatie uznesenia NR SR, ktorým NR SR žiada vládu SR o predloženie Plánu vlády SR na stabilizáciu stavu verejných financií od roku 2022 (*Národná rada SR neschválila program.*),
46. schôdza NR SR - prijatie uznesenia NR SR ku katastrofálnemu stavu v slovenskom zdravotníctve a k ohrozeniu verejného zdravia občanov SR (*Národná rada SR neschválila program.*),
47. schôdza NR SR - prijatie uznesenia NR SR k národno-štátnemu záujmu SR prijať nevyhnutné opatrenia na ochranu poľnohospodárskeho a lesného pôdneho fondu (*Národná rada SR neschválila program.*),

49. schôdza NR SR - vyslovenie nedôvery členovi vlády SR Richardovi Sulíkovi, poverenému riadením Ministerstva hospodárstva SR (*Navrhovatelia vzali späť svoje podpisy k návrhu, schôdza sa nekonala.*),
50. schôdza NR SR - vyslovenie nedôvery členovi vlády SR Milanovi Krajniakovi, poverenému riadením Ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny SR (*hlasovanie na 48. schôdzi NR SR*),
52. schôdza NR SR - prijatie uznesenia NR SR ku katastrofálnemu stavu v slovenskom zdravotníctve a k ohrozeniu verejného zdravia občanov Slovenskej republiky (*Národná rada SR neschválila program.*),
53. schôdza NR SR - prijatie uznesenia NR SR k vážnym sociálnym dopadom výrazného rastu cien energií a základných potravín (*Národná rada SR neschválila program.*).

1.3 Legislatívna, kontrolná a kreačná činnosť Národnej rady Slovenskej republiky

1.3.1 Legislatívna činnosť Národnej rady Slovenskej republiky

V roku 2021 bolo Národnej rade SR predložených celkom 287 návrhov zákonov, z toho 106 predložila vláda a 181 poslanci Národnej rady SR.

Národná rada SR za uvedené obdobie schválila 168 návrhov zákonov, z nich 102 predložila vláda SR a 66 poslanci. V skrátenom legislatívnom konaní bolo schválených 27 návrhov zákonov. Po vrátení prezidentkou SR bolo opätovne schválených 5 zákonov.

Stručný prehľad legislatívnej činnosti Národnej rady SR v VIII. volebnom období v roku 2021

Počet schválených návrhov zákonov	predložených vládou SR	102
	predložených poslancami NR SR	66
	predložených výbormi NR SR	0
	spolu	168
Počet schválených ústavných zákonov		0
Počet zákonov schválených v skrátenom legislatívnom konaní		27
Počet schválených zákonov vrátených prezidentkou SR		5

PRÁVNÝ SYSTÉM, SÚDNICTVO, BEZPEČNOSŤ

- **ZÁKON č. 432/2021 Z. z. o disciplinárnom poriadku Najvyššieho správneho súdu Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov (disciplinárny súdny poriadok):** Upravuje a zjednocuje procesnú úpravu disciplinárneho konania vo veciach sudcov, prokurátorov, notárov a súdnych exekútorov pred Najvyšším správnym súdom SR. O disciplinárnej zodpovednosti sudcov, prokurátorov, súdnych exekútorov a notárov rozhoduje a disciplinárne opatrenia ukladá NSS SR v disciplinárnych senátoch. Zloženie disciplinárnych senátov je zákonom stanovené v pomere 3:2, pričom traja sú sudcovia Najvyššieho správneho súdu SR a dvaja prísediaci, ktorí sú z nesudcovského prostredia (prokurátori, súdni exekútori alebo notári či iné osoby z právnického prostredia podľa toho, kto je disciplinárne obvineným). Zákon o disciplinárnom poriadku NSS SR je rozdelený do piatich častí (všeobecné ustanovenia; úprava kreovania disciplinárnych senátov; ustanovenia o samotnom disciplinárnom konaní; osobitná úprava rozhodovania o dočasnom pozastavení výkonu funkcie sudcu; spoločné, prechodné a záverečné ustanovenia). Zákonom sa menia mnohé predpisy, ktoré doteraz upravovali disciplinárnu právomoc voči uvedeným profesiám.
- **Zákon č. 68/2021, ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 161/2015 Z. z. Civilný mimosporový poriadok v znení neskorších predpisov a ktorým sa menia a dopĺňajú niektoré zákony:** Mení spôsob deklarovania vydržania vlastníckeho práva k nehnuteľnosti alebo práva zodpovedajúceho vecnému bremenu tak, aby bola zabezpečená ochrana vlastníckeho práva za súčasného zachovania princípu právnej istoty. Toto oprávnenie sa vyníma z právomoci notárov a prenáša sa na súd, ktorý v rámci zákonom ustanoveného procesu potvrdí nadobudnutie vlastníckeho práva k nehnuteľnosti alebo práva zodpovedajúceho vecnému bremenu vydržaním, alebo návrh na vydanie takéhoto rozhodnutia zamietne, ak zistí, že neboli splnené hmotnoprávne podmienky vydržania navrhovateľom.
- **Zákon č. 72/2021 Z. z., ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 45/2011 Z. z. o kritickej infraštruktúre v znení neskorších predpisov a ktorým sa menia a dopĺňajú niektoré zákony:** Zavádza povinnosť prevádzkovateľa, budúceho prevádzkovateľa, likvidátora, správcu konkurznej podstaty a záložného veriteľa vyžiadať si predchádzajúci súhlas Ministerstva hospodárstva SR ako ústredného orgánu na úseku kritickej infraštruktúry (KI) so zmenou vlastníctva k prvku KI, resp. zmenou kontroly nad prevádzkovateľom prvku KI. O návrhu na udelenie súhlasu rozhoduje vláda SR na základe podkladov pripravených príslušným ministerstvom. K návrhu sa zároveň vyjadruje bezpečnostná rada štátu. Proti rozhodnutiu vlády možno podať opravný prostriedok vo forme žaloby na NS SR.
- **Zákon č. 217/2021 Z. z., ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 274/2017 Z. z. o obetiach trestných činov a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení zákona č. 231/2019 Z. z. a ktorým sa mení a dopĺňa zákon Národnej rady Slovenskej republiky č. 171/1993 Z. z. o Policajnom zbore v znení neskorších predpisov:** Mení filozofiu odškodňovania obetí násilných trestných činov. Kľúčovú zmenu predstavuje zavedenie možnosti obete násilného trestného činu požiadať ministerstvo o odškodnenie už po začatí trestného stíhania. Rozširuje sa okruh obetí násilných trestných činov o pozostalé blízke osoby, ktoré v čase smrti žili so zomretým v spoločnej domácnosti, a o obete trestného činu týrania blízkej osoby a zverenej osoby a trestného činu nedobrovoľného zmiznutia, ktorým bola spôsobená nemajetková ujma. Zjednodušuje sa prístup obetí trestných činov k odbornej pomoci prostredníctvom zriadenia intervenčných centier. Dochádza k predĺženiu doby vykázania údajného páchatel'a zo spoločného obydľia z desať na štnásť dní.

- **Zákon č. 236/2021 Z. z., ktorým sa dopĺňa zákon č. 300/2005 Z. z. Trestný zákon v znení neskorších predpisov:** Zavádza nový trestný čin Nebezpečné elektronické obťažovanie.
 - **Zákon č. 287/2021 Z. z., ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 69/2018 Z. z. o kybernetickej bezpečnosti a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a ktorým sa menia a dopĺňajú niektoré zákony:** Zameriava sa na posilnenie právomocí príslušných vnútroštátnych orgánov. Predmetom návrhu zákona je precizovanie niektorých definícií, úprava procesného postupu pri certifikácii kybernetickej bezpečnosti, ktorá vyplýva z nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2019/881 zo 17. apríla 2019 o agentúre ENISA (Agentúra Európskej únie pre kybernetickú bezpečnosť) a o certifikácii kybernetickej bezpečnosti informačných a komunikačných technológií a o zrušení nariadenia (EÚ) č. 526/2013 (akt o kybernetickej bezpečnosti). Ďalej sa zavádza inštitút blokovania, upravuje sa postavenie audítora kybernetickej bezpečnosti.
-
- **Zákon č. 308/2021 Z. z., ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 301/2005 Z. z. Trestný poriadok v znení neskorších predpisov:** Upravuje podmienky a lehotu trvania väzby podľa § 71 ods. 1 písm. b) Trestného poriadku (tzv. kolúzna väzba) a výslovne ustanovuje vyšší štandard náležitostí pre návrh na vzatie obvineného do väzby a rozhodnutia súdu o väzbe. Zavádza sa päťmesačná lehota. Zavádza sa obligatórne súdne preskúmanie možnosti nahradiť väzbu inštitútmi náhrady väzby.
 - **Zákon č. 357/2021 Z. z., ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 300/2005 Z. z. Trestný zákon v znení neskorších predpisov:** Mení trestný čin Podávanie anabolických látok na Neoprávnené zaobchádzanie s látkami s anabolickým alebo iným hormonálnym účinkom.
 - **Zákon č. 478/2021 Z. z., ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 73/1998 Z. z. o štátnej službe príslušníkov Policajného zboru, Slovenskej informačnej služby, Zboru väzenskej a justičnej stráže Slovenskej republiky a Železničnej polície v znení neskorších predpisov:** Upravuje vymenovanie do funkcie a zánik výkonu funkcie prezidenta Policajného zboru. Prezidenta vymenuje minister vnútra a nie je viazaný názorom Výboru NR SR pre obranu a bezpečnosť. Upravuje sa tiež vymenovanie do funkcie a zánik výkonu funkcie riaditeľa Úradu inšpekčnej služby.
 - **Zákon č. 500/2021 Z. z., ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 190/2003 Z. z. o strelných zbraniach a strelive a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a ktorým sa menia a dopĺňajú niektoré zákony:** Transponuje smernicu parlamentu a Rady (EÚ) 2017/853 zo 17. mája 2017, ktorou sa mení smernica Rady 91/477/EHS o kontrole získavania a vlastníctva zbraní. Rozširuje sa zoznam zbraní, ktoré spadajú do kategórie A. Doba platnosti zbrojného preukazu zostáva desať rokov, pričom raz za päť rokov sa bude preverovať bezúhonnosť a spoľahlivosť držiteľa zbrojného preukazu a podmienka pobytu na území Slovenskej republiky. Preukazy vydané do účinnosti zákona č. 500/2021 Z. z. strácajú platnosť 1. februára 2031, ak ich platnosť nezanikne skôr.

FINANCIE

- **ZÁKON č. 368/2021 Z. z. o mechanizme na podporu obnovy a odolnosti a o zmene a doplnení niektorých predpisov:** Upravuje finančné vzťahy pri vykonávaní mechanizmu na podporu obnovy a odolnosti vrátane poskytovania a používania prostriedkov mechanizmu, práva a povinnosti osôb v súvislosti s vykonávaním Plánu obnovy a odolnosti Slovenskej republiky a zodpovednosť za

porušenie podmienok pri poskytovaní prostriedkov mechanizmu, pôsobnosť orgánov verejnej moci pri vykonávaní plánu obnovy a niektoré ďalšie vzťahy pri vykonávaní plánu obnovy. Národnou implementačnou a koordinačnou autoritou je Úrad vlády Slovenskej republiky.

- **ZÁKON č. 534/2021 Z. z. o štátnom rozpočte na rok 2022:** Celkové príjmy štátneho rozpočtu na rok 2022 sa rozpočtujú sumou 19 974 241 885 eur, celkové výdavky štátneho rozpočtu na rok 2022 sa určujú sumou 25 447 760 137 eur. Schodok štátneho rozpočtu na rok 2022 sa určuje sumou 5 473 518 252 eur. Zo štátneho rozpočtu sa v roku 2022 poskytujú do rozpočtov obcí a do rozpočtov vyšších územných celkov dotácie v celkovej sume 1 644 973 201 eur a rezervy štátneho rozpočtu sa v roku 2022 rozpočtujú v celkovej sume 1 753 794 422 eur. Objem záväzkov štátu na splátky istín štátneho dlhu v roku 2022 je vo výške 6 788 231 252 eur.
- **Zákon č. 231/2021 Z. z., ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 425/2020 Z. z. o štátnom rozpočte na rok 2021:** Cieľom je zabezpečiť dofinancovanie opatrení zameraných na zmiernenie negatívnych následkov pandémie v roku 2021, ako aj ďalších výdavkov štátneho rozpočtu. Pri zostavovaní štátneho rozpočtu na rok 2021 sa vychádzalo z údajov a prognóz, ktoré zohľadňovali negatívne dôsledky pandémie COVID-19. V štátnom rozpočte na rok 2021 bola rozpočtovaná rezerva na negatívne vplyvy pandémie ochorenia COVID-19 v sume 1,04 mld. eur. V dôsledku nepriaznivého vývoja situácie na Slovensku súvisiaceho s pandemiou prostriedky tejto rezervy boli vyčerpané skôr. Rezerva na negatívne vplyvy pandémie ochorenia COVID-19 rozpočtovaná v kapitole Všeobecná pokladničná správa sa zvýšila o 2,40 mld. eur. Zároveň sa rozpočtovali výdavky na zabezpečenie ďalších opatrení v celkovej sume 984,1 mil. eur, najmä na vytvorenie priestoru na čerpanie prostriedkov v súvislosti s Plánom obnovy a odolnosti Slovenskej republiky a zabezpečilo sa krytie zvýšených výdavkov na odvody do všeobecného rozpočtu Európskej únie a rozpočtovali sa aj prostriedky na dofinancovanie železničných spoločností. Zákon tiež umožnil prostredníctvom európskeho nástroja dočasnej podpory na zmiernenie rizík nezamestnanosti prevziať rámcový úver od Európskej únie na účely financovania výdavkov rozpočtovaných v štátnom rozpočte v rámci jednotlivých kapitol štátneho rozpočtu kumulatívne do výšky 1 mld. eur.
- **Zákon č. 408/2021 Z. z., ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 563/2009 Z. z. o správe daní (daňový poriadok) a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a ktorým sa menia a dopĺňajú niektoré zákony:** Zmenou daňového poriadku dochádza aj k nepriamej novele zákona č. 222/2004 Z. z. o dani z pridanej hodnoty v znení neskorších predpisov. Cieľom novely je vytvorenie nových efektívnych nástrojov v boji proti daňovým podvodom a motivácia daňových subjektov k plneniu povinností. Po novom majú platitelia DPH povinnosť oznámiť Finančnému riaditeľstvu SR každý vlastný účet vedený u domáceho alebo zahraničného poskytovateľa platobných služieb používaný na podnikanie, ktoré je predmetom DPH. Na základe tohto zákona prejde zmenou hodnotenie daňových subjektov, tzv. index daňovej spoľahlivosti. Daňové subjekty, ktoré budú zodpovedne pristupovať k svojim daňovým povinnostiam (napr. včasné podávanie daňových priznaní a platenie dane), budú odmeňované benefitmi. Naopak, tí podnikatelia, ktorí nebudú hodnotení ako spoľahliví, budú motivovaní k zodpovednejšiemu prístupu. V neposlednom rade k skvalitneniu výberu daní a očisteniu podnikateľského prostredia prispeje aj vylúčenie daňovo nespoľahlivých osôb.
- **Zákon č. 454/2021 Z. z., ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 483/2001 Z. z. o bankách a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a ktorým sa menia a dopĺňajú niektoré zákony:** Hlavným cieľom je snaha harmonizovať právny rámec krytých dlhopisov, čím by sa mal zabezpečiť bezproblémový a trvalý rozvoj dobre fungujúcich trhov s krytými dlhopismi v celej Európskej únii a mali by sa obmedziť potenciálne riziká a slabé miesta v oblasti finančnej stability.

- **Zákon č. 457/2021 Z. z., ktorým sa mení zákon Národnej rady Slovenskej republiky č. 18/1996 Z. z. o cenách v znení neskorších predpisov:** Cieľom je zavedenie zaokrúhľovania cien tovarov a služieb v hospodárstve tak, aby sa minimalizovala potreba používania jedno- a dvojeurocentových mincí, čo povedie k zníženiu nákladov podnikateľov a verejnosti za poplatky bánk za vloženie, resp. spracovanie týchto mincí, k zjednodušeniu vydávania mincí pri hotovostnom platobnom styku a aj k pozitívnemu efektu na životné prostredie znížením použitia obalového materiálu a znížením počtu prepráv týchto mincí. Prijemcovia platieb aj po tom, ako sa návrhom zákona zavedie povinné zaokrúhľovanie, budú naďalej povinní prijať pri platbách v hotovosti jedno- a dvojeurocentové mince. To znamená, že zostanú na Slovensku všeobecne akceptovaným zákonným platidlom tak dlho a v takom rozsahu, ako zostávajú zákonným platidlom podľa právnych predpisov Európskej únie.

HOSPODÁRSTVO A PÔDOHOSPODÁRSTVO

- **ZÁKON č. 214/2021 Z. z. o podpore ekologických vozidiel cestnej dopravy a o zmene a doplnení niektorých zákonov:** Primárnym cieľom je transpozícia smernice Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2019/1161 z 20. júna 2019, ktorou sa mení smernica 2009/33/ES o podpore ekologických a energeticky úsporných vozidiel cestnej dopravy. Smernica o podpore ekologických vozidiel je v rámci tejto komplexnej politiky zameraná na dekarbonizáciu odvetvia dopravy, a to predovšetkým prostredníctvom agregácie nákupu ekologických vozidiel.
- **ZÁKON č. 371/2021 Z. z. o významných investíciách:** Cieľom je nanovo definovať podmienky, proces a kontrolu vydávania osvedčení o významných investíciách. Tie môžu byť naďalej také investície, ktoré budú realizované v oblasti priemyselnej výroby, služieb, výskumu a vývoja alebo po novom, ktoré sú určené na realizáciu investícií v oblasti verejných služieb.
- **Zákon č. 219/2021 Z. z., ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 91/2019 Z. z. o neprimeraných podmienkach v obchode s potravinami a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení zákona č. 198/2020 Z. z.:** Cieľom je zabezpečenie transpozície smernice EP a Rady (EÚ) 2019/633 zo 17. apríla 2019 o nekalých obchodných praktikách vo vzťahoch medzi podnikmi v poľnohospodárskom a potravinovom dodávateľskom reťazci (Ú. v. EÚ L 111, 25. 4. 2019). Podľa čl. 13 smernice (EÚ) 2019/633 sú všetky členské štáty EÚ povinné transponovať uvedenú smernicu do 1. mája 2021, pričom prijaté zákony, iné právne predpisy a správne opatrenia sa musia začať uplatňovať najneskôr od 1. novembra 2021.
- **Zákon č. 296/2021 Z. z., ktorým sa dopĺňa zákon č. 309/2009 Z. z. o podpore obnoviteľných zdrojov energie a vysoko účinnej kombinovanej výroby a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 220/2004 Z. z. o ochrane a využívaní poľnohospodárskej pôdy a o zmene zákona č. 245/2003 Z. z. o integrovanej prevencii a kontrole znečisťovania životného prostredia a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov:** Zákon rieši zníženie ročného objemu finančných nákladov predĺžením doby podpory a súčasným znížením ceny elektriny, ktorá bola výrobcovi elektriny z obnoviteľných zdrojov energie stanovená pri uvedení zariadenia do prevádzky. O týchto zmenách pre výrobcu elektriny rozhoduje na základe žiadosti výrobcu elektriny alebo z vlastného podnetu Úrad pre reguláciu sieťových odvetví.
- **Zákon č. 356/2021 Z. z., ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 336/2015 Z. z. o podpore najmenej rozvinutých okresov a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov:** Cieľom zákona je zefektívnenie poskytovania finančného príspevku na pomoc najmenej rozvinutým okresom s ohľadom na jeho lepšiu adresnosť a transparentnosť.

- **Zákon č. 395/2021 Z. z., ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 343/2015 Z. z. o verejnom obstarávaní a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a ktorým sa menia a dopĺňajú niektoré zákony:** Zákon má za cieľ zrýchliť a zjednodušiť postup verejného obstarávania, revidovať národnú úpravu z pohľadu rozsahu transpozičnej povinnosti vo vzťahu k smerniciam EÚ, zrýchliť proces aj z pohľadu uplatňovania práv dotknutých záujemcov, uchádzačov, účastníkov a iných osôb, zlepšiť kontroly verejného obstarávania prostredníctvom automatizácie zadávania a vyhodnocovania zákaziek a zabezpečenia efektívneho zberu a analýzy údajov o cenách.
- **Zákon č. 429/2021 Z. z. ktorým sa dopĺňa zákon č. 213/2019 Z. z. o odplatách a o poskytovaní príspevku v civilnom letectve a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov:** Cieľom je zabezpečiť čiastočnú kompenzáciu pre leteckých dopravcov ako právny základ, ktorý umožní ministerstvu poskytnúť príspevok v civilnom letectve zo svojej rozpočtovej kapitoly na úhradu oprávnených nákladov alebo refundáciu výdavkov, ktoré súvisia so zmiernením negatívnych následkov ochorenia COVID-19.
- **Zákon č. 501/2021 Z. z., ktorým sa mení zákon č. 91/2010 Z. z. o podpore cestovného ruchu v znení neskorších predpisov:** Umožní Ministerstvu dopravy a výstavby SR poskytnúť finančný príspevok na pokrytie časti nekrytých fixných nákladov aj v roku 2022.

- **Zákon č. 503/2021 Z. z., ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 280/2017 Z. z. o poskytovaní podpory a dotácie v pôdohospodárstve a rozvoji vidieka a o zmene zákona č. 292/2014 Z. z. o príspevku poskytovanom z európskych štrukturálnych a investičných fondov a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a ktorým sa dopĺňajú niektoré zákony:** Zákon bol v roku 2021 novelizovaný dvakrát (jún a november 2021). Prvýkrát bolo cieľom presun dvoch kompetencií Ministerstva pôdohospodárstva a rozvoja vidieka SR na Pôdohospodársku platobnú agentúru, ktoré súvisia s administráciou dielov pôdnych blokov: pridelovanie identifikačného čísla dielom pôdnych blokov a vedenie ich evidencie a zároveň zabezpečovanie cyklickej obnovy dielov pôdnych blokov a systému identifikácie

poľnohospodárskych pozemkov vrátane aktualizácie ich registrov. Uvedené činnosti sú neoddeliteľnou zložkou integrovaného systému, prostredníctvom ktorého sa poskytujú priame podpory a podpory organizácie trhov zo zdrojov EÚ, ktoré môže poskytovať iba akreditovaná agentúra, ktorá má nad týmito činnosťami plnú kontrolu. Druhá novelizácia z roku 2021 implementuje vykonávacie nariadenie Komisie (EÚ) 2019/1746 z 1. októbra 2019, ktorým sa mení vykonávacie nariadenie (EÚ) 2017/1185, ktorým sa stanovujú pravidlá uplatňovania nariadení EP a Rady (EÚ) č. 1307/2013a (EÚ) č. 1308/2013, pokiaľ ide o poskytovanie informácií a predkladanie dokumentov Komisii (Ú. v. EÚ L 268, 22. 10. 2019). Spolu s implementáciou predmetného nariadenia sa navrhuje precizovať ochranu finančných záujmov EÚ v SR a odstrániť nedostatky vyplývajúce z aplikačnej praxe.

ŽIVOTNÉ PROSTREDIE

- **Zákon č. 67/2021 Z. z., ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 329/2018 Z. z. o poplatkoch za uloženie odpadov a o zmene a doplnení zákona č. 587/2004 Z. z. o Environmentálnom fonde a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov v znení zákona č. 111/2019 Z. z. a ktorým sa mení zákon č. 587/2004 Z. z. o Environmentálnom fonde a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov:** Cieľom bolo vytvoriť taký finančný mechanizmus na prerozdelenie príjmov z poplatkov za uloženie odpadov na skládky odpadov a na odkaliská, aby mohli byť podporené aj tie obce, ktoré majú zavedené a zabezpečené vykonávanie triedeného zberu biologicky rozložiteľných kuchynských odpadov z domácností. Zákonom sa upravujú ustanovenia týkajúce sa použitia príjmov z poplatkov za uloženie odpadov. V rámci tejto problematiky sa dopĺňa možnosť získať príspevok na účely zabezpečenia triedeného zberu a zhodnotenia biologicky rozložiteľného kuchynského odpadu z domácností.
- **Zákon č. 388/2021 Z. z., ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 17/1992 Zb. o životnom prostredí v znení neskorších predpisov a ktorým sa dopĺňa zákon č. 87/2018 Z. z. o radiačnej ochrane a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení zákona č. 69/2020 Z. z.:** Ide o právnu úpravu zákazu dovozu rádioaktívneho odpadu a vyhorelého jadrového paliva, ktoré nemajú pôvod na území SR. Cieľom navrhovanej právnej úpravy je prispieť k zníženiu zaťaženia životného prostredia, zníženiu rizika závažného poškodenia životného prostredia a ochrany zdravia obyvateľstva prostredníctvom eliminovania negatívnych vplyvov vyplývajúcich zo spracovania rádioaktívneho odpadu a vyhorelého jadrového paliva, ktoré nepochádzajú z prevádzkových alebo iných činností realizovaných na území SR.
- **Zákon č. 430/2021 Z. z., ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 79/2015 Z. z. o odpadoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a ktorým sa dopĺňa zákon č. 302/2019 Z. z. o zálohovaní jednorazových obalov na nápoje a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov:** Cieľom bola transpozícia smernice Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2019/904 z 5. júna 2019 o znižovaní vplyvu určitých plastových výrobkov na životné prostredie. Zákonom sa ustanovujú nové povinnosti pre výrobcov určitých plastových výrobkov v súlade so smernicou, tak aby boli naplnené jej ciele. Primárne ide o zníženie a v niektorých prípadoch o odstránenie závažného negatívneho vplyvu niektorých jednorazových plastových výrobkov na životné prostredie, zdravie a hospodárstvo, ako aj presadzovanie prístupov zameraných na obehové hospodárstvo. Dôležitou súčasťou bude špecifikovanie požiadaviek na označovanie výrobkov, ktoré má zabezpečiť výrazné zvýšenie informovanosti spotrebiteľa o najvhodnejších spôsoboch nakladania s výrobkom, keď sa stane odpadom, v súlade s hierarchiou odpadového hospodárstva.

- **Zákon č. 6/2022 Z. z., ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov a ktorým sa menia a dopĺňajú niektoré zákony:** Upravuje prevod správy pozemkov, ktoré sú vo vlastníctve štátu v národných parkoch do správy organizácie ochrany prírody a krajiny. Organizácia ochrany prírody by mala v chránených územiach zabezpečovať komplexnú a integrovanú ochranu prírody. Prevodom správy štátnych pozemkov na organizáciu ochrany prírody sa vytvoria podmienky pre náležité a efektívne zabezpečenie primárneho účelu národných parkov – ochrany prírody a biodiverzity, ako aj pre plnenie záväzkov vyplývajúcich zo smerníc Európskej únie v oblasti ochrany prírody.
- **Zákon č. 7/2022 Z. z., ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 15/2005 Z. z. o ochrane druhov voľne žijúcich živočíchov a voľne rastúcich rastlín reguláciou obchodu s nimi a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov:** Prináša zákaz držby a odovzdania vybraných druhov živočíchov do držby inej osoby na území Slovenskej republiky, najmä za účelom regulácie súkromných a komerčných chovov veľkých mačkovitých šeliem, medveďov a primátov. Zákaz držby pritom fakticky prispeje aj k zamedzeniu množenia exemplárov. Cieľom zavedenia zákazu odovzdania do držby inej osoby v rámci SR je zároveň eliminovať možnosť nadobúdať exempláre držané pred nadobudnutím účinnosti tohto zákazu inými súkromnými chovateľmi na území SR, aby sa tak zabránilo zväčšovaniu počtu takýchto chovateľov na území SR. Zákon zavádza aj povinnosť viesť fotodokumentáciu exemplárov spracovaných koží a dermoplastických preparátov vybraných druhov živočíchov s kožou s jedinečným vzorom.

VZDELANIE, VEDA, MLÁDEŽ, ŠPORT

- **Zákon č. 127/2021 Z. z., ktorým sa mení zákon č. 245/2008 Z. z. o výchove a vzdelávaní (školský zákon) a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov:** Mení doterajšiu situáciu, keď štát umožňoval plniť povinnú školskú dochádzku formou individuálneho vzdelávania „doma“ iba v prípade žiakov prvého stupňa základných škôl, zákon umožňuje individuálne vzdelávanie žiakov aj na druhom stupni ZŠ.

- **Zákon č. 271/2021 Z. z., ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 596/2003 Z. z. o štátnej správe v školstve a školskej samospráve a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a ktorým sa menia a dopĺňajú niektoré zákony:** Ustanovuje regionálny úrad za orgán miestnej štátnej správy v školstve a definuje jeho povinnosti a kompetencie. Cieľom návrhu zákona je plnenie záväzku z Programového vyhlásenia vlády SR na roky 2020 – 2024 na „zjednotenie financovania škôl a školských zariadení pod ministerstvom školstva (...) vo všetkých typoch a druhoch škôl bez ohľadu na zriaďovateľov“.
- **Zákon č. 273/2021 Z. z., ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 245/2008 Z. z. o výchove a vzdelávaní (školský zákon) a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a ktorým sa menia a dopĺňajú niektoré zákony:** Upravuje konkrétne možnosti foriem osobitného spôsobu plnenia povinného predprimárneho vzdelávania, uvádza úpravu procedúr s týmto spojených a ustanovuje povinnosť obcí viesť evidenciu detí vo veku jeho plnenia. Cieľom je zabezpečenie opatrení na plynulý prechod na povinné predprimárne vzdelávanie prostredníctvom dočasnej možnosti jeho poskytovania aj v „nesieťových“ zariadeniach do roku 2024.
- **Zákon č. 305/2021 Z. z., ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 440/2015 Z. z. o športe a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov:** Zámerom je pokračovanie v znižovaní negatívnych dôsledkov krízovej situácie v súvislosti s pandémiou COVID-19 na národné športové zväzy, národné športové organizácie a športovcov. Poslanci novelou predĺžili prechodné ustanovenia zákona počas trvania mimoriadnej situácie, núdzového stavu alebo výnimočného stavu vyhláseného v súvislosti s ochorením COVID-19 tak, aby ministerstvo školstva ani v roku 2022 nevydalo rozhodnutie o zrušení osvedčenia, ak národný športový zväz v príslušnom kalendárnom roku nemal potrebný počet aktívnych športovcov či neorganizoval celoštátnu súťaž. Pri výpočte príspevku uznanému športu na rok 2022 sa (po predĺžení trvania prechodných ustanovení) majú používať vypočítané podiely uznaných športov na rok 2020.
- **Zákon č. 345/2021 Z. z., ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 269/2018 Z. z. o zabezpečovaní kvality vysokoškolského vzdelávania a o zmene a doplnení zákona č. 343/2015 Z. z. o verejnom obstarávaní a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov v znení zákona č. 410/2020 Z. z. a ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 131/2002 Z. z. o vysokých školách a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov:** Rieši situáciu, v ktorej nebolo umožnené vykonať štátnu skúšku v príslušnom študijnom programe študentom, ktorí splnia všetky podmienky na jej vykonanie, ale agentúra pozastaví uskutočňovanie študijného programu napriek tomu, že zistený nedostatok je možné odstrániť úpravou študijného programu.
- **Zákon č. 346/2021 Z. z., ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 243/2017 Z. z. o verejnej výskumnej inštitúcii a o zmene a doplnení niektorých zákonov a ktorým sa menia a dopĺňajú niektoré zákony:** Mení zloženie správnej rady, vedeckej rady, mení vedeckú radu z obligatórneho orgánu na fakultatívny, dopĺňa doktorandov do voličskej základne verejnej výskumnej inštitúcie (VVI), presúva vymenúvanie vedúceho organizačnej zložky zo zakladateľa na riaditeľa, zavádza vekové obmedzenie u zamestnancov VVI a podobne.
- **Zákon č. 347/2021 Z. z., ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 133/2002 Z. z. o Slovenskej akadémii vied v znení neskorších predpisov a ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 569/2007 Z. z. o geologických prácach (geologický zákon) v znení neskorších predpisov:** Upravuje postavenie a kompetencie snemu, vedeckej rady a predsedníctva akadémie vrátane predsedu a podpredsedov. Cieľom je zmena zloženia akademickej obce akadémie v nadväznosti na navrhovanú zmenu voličskej základne VVI, ďalej zmena zloženia vedeckej rady akadémie, rozšírenie nezlučiteľnosti funkcie člena predsedníctva akadémie, úprava plynutia jej funkčného obdobia, úprava náležitostí štatútu akadémie, vytvorenie Komisie pre posudzovanie vedeckej kvalifikácie výskumných

pracovníkov a úprava jej pôsobnosti, úprava priznávania vedeckej kvalifikácie výskumných pracovníkov, transformácia organizácií akadémie na VVI.

- **Zákon č. 414/2021 Z. z., ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 138/2019 Z. z. o pedagogických zamestnancoch a odborných zamestnancoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a ktorým sa menia a dopĺňajú niektoré zákony:** Zjednodušuje preukazovanie bezúhonnosti pedagogických a odborných zamestnancov, vytvára novú kategóriu pedagogického zamestnanca – digitálny koordinátor, rozširuje kompetencie školského špeciálneho pedagóga a niektorých odborných zamestnancov, rozširuje okruh atestačných organizácií, ustanovuje možnosť ministerstva školstva poskytnúť dotácie zamerané na podporu aktivít profesijného rozvoja pedagogických zamestnancov a odborných zamestnancov, umožňuje priznať mu osobný príplatok a i. Cieľom zákona je jeho zosúladenie s aktuálnymi potrebami aplikačnej praxe.
- **Zákon č. 415/2021 Z. z., ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 245/2008 Z. z. o výchove a vzdelávaní (školský zákon) a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a ktorým sa menia a dopĺňajú niektoré zákony:** Reaguje na požiadavky aplikačnej praxe a zavádza niekoľko zmien v školskom vzdelávacom programe, upravuje individuálny vzdelávací program, výchovný program, rámcové učebné plány a osnovy, pedagogickú a ďalšiu dokumentáciu, edukačné publikácie a ich používanie. Cieľom je najmä zefektívnenie procesu prijímacieho konania na vzdelávanie v stredných školách, zosúladenie terminológie a systému hodnotenia žiakov v ZŠ a SŠ, rozšírenie dištančného vzdelávania v dennej forme štúdia ako systémové opatrenie, otvorenie trhu s edukačnými publikáciami, úprava zdravotnej spôsobilosti žiaka, spresnenie postupov vo výchove a vzdelávaní v školách s medzinárodným programom, zmena spôsobu získavania nižšieho stredného vzdelania, komplexná zmena systému poradenstva a prevencie, zavedenie pojmu národnostné školy a národnostné školské zariadenia, zníženie množstva zákonnej úpravy vo vzťahu k pedagogickej dokumentácii a ku komisiám pri ukončovaní výchovy a vzdelávania v SŠ, vytvorenie rámca pre väčšiu variabilitu pôsobenia škôl s organizačnými zložkami.
- **Zákon č. 488/2021 Z. z., ktorým sa mení a dopĺňa zákon Slovenskej národnej rady č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení v znení neskorších predpisov a ktorým sa menia a dopĺňajú niektoré zákony:** Cieľom je zlepšiť podmienky participácie občanov na živote obce a v školských zariadeniach. Zavádza pojmy obecný mládežnícky parlament a rada seniorov priamo v zákone o obecnom zriadení, v zákone č. 596/2003 Z. z. posilňuje postavenie školských parlamentov, ktoré budú úzko spolupracovať s obecným mládežníckym parlamentom a v zákone č. 282/2008 Z. z. o podpore práce s mládežou... zavádza pojem mládežnícky parlament.
- **Zákon č. 507/2021 Z. z., ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 596/2003 Z. z. o štátnej správe v školstve a školskej samospráve a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 597/2003 Z. z. o financovaní základných škôl, stredných škôl a školských zariadení v znení neskorších predpisov:** Cieľom je zmena financovania súkromných škôl a školských zariadení a cirkevných škôl a školských zariadení tak, aby sa odstránilo nerovné postavenie zriaďovateľov týchto škôl v porovnaní so zriaďovateľmi škôl a školských zariadení v zriaďovateľskej pôsobnosti obcí a samosprávnych krajov, ak ide o prerozdeľovanie podielových daní. Zákon prináša opatrenia vo vzťahu k princípu rovného financovania každého dieťaťa a žiaka bez ohľadu na zriaďovateľa školy a školského zariadenia.
- **Zákon č. 2/2022 Z. z., ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 245/2008 Z. z. o výchove a vzdelávaní (školský zákon) a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a ktorým sa menia a dopĺňajú niektoré zákony:** Cieľom je právna úprava poskytovania zdravotnej starostlivosti v škole.

- **Zákon č. 126/2021 Z. z., ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 340/2012 Z. z. o úhrade za služby verejnosti poskytované Rozhlasom a televíziou Slovenska a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a ktorým sa dopĺňa zákon č. 461/2003 Z. z. o sociálnom poistení v znení neskorších predpisov:** Ustanovuje vyberateľovi úhradu za služby verejnosti (tzv. koncesionárske poplatky) povinnosť viesť evidenciu platiteľov a uvádza povinné údaje obsiahnuté v tejto evidencii. Cieľom zákona je zavedenie automatického pravidelného mesačného zasielania údajov potrebných na vznik a trvanie povinnosti platiť úhrady za služby verejnosti Sociálnou poisťovňou priamo vyberateľovi koncesionárskych poplatkov, ktorým je RTVS, a s tým spojené zrušenie povinnosti pre podnikateľské subjekty preukazovať vyberateľovi počet zamestnancov.
- **Zákon č. 262/2021 Z. z., ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 207/2009 Z. z. o podmienkach vývozu a dovozu predmetu kultúrnej hodnoty a o doplnení zákona č. 652/2004 Z. z. o orgánoch štátnej správy v colníctve a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov v znení neskorších predpisov a ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 199/2004 Z. z. Colný zákon a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov:** Cieľom je zabezpečenie implementácie nariadenia EP a Rady (EÚ) 2019/880 zo 17. apríla 2019 o vstupe a dovoze tovaru kultúrnej hodnoty a zapracovanie niektorých poznatkov vyplývajúcich z požiadaviek z aplikačnej praxe doteraz platného znenia zákona č. 207/2009 Z. z. vo vzťahu k povinnostiam predajcov a príležitostných predajcov (nepodnikateľské subjekty) predmetov kultúrnej hodnoty, najmä stanovením odradzujúcich sankcií pri realizácii nelegálneho predaja predmetov kultúrnej hodnoty, najmä vo vzťahu k javu nelegálnej archeológie a obchodovaniu s nelegálnymi archeologickými nálezmi, bez ohľadu na to, kto s nimi obchoduje, a bez ohľadu na pôvod, provenienciu a spôsob nelegálneho nadobudnutia týchto nálezov.
- **Zákon č. 297/2021 Z. z., ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 138/2017 Z. z. o Fonde na podporu kultúry národnostných menšín a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov:** Definuje parametre kultúrnej organizácie národnostnej menšiny a zavádza evidenciu kultúrnych organizácií. Cieľom je zmena podmienok, ktoré musí organizácia splniť, aby bola oprávnená navrhovať svojho zástupcu na zhromaždenie organizácií príslušnej národnostnej menšiny, na ktorom sa volia členovia jednotlivých odborných rád. Podmienkou účasti navrhnutého zástupcu na zhromaždení je zápis organizácie, ktorá ho navrhla, v registri kultúrnych organizácií národnostných menšín.
- **Zákon č. 389/2021 Z. z., ktorým sa dopĺňa zákon č. 49/2002 Z. z. o ochrane pamiatkového fondu v znení neskorších predpisov a o doplnení zákona č. 326/2005 Z. z. o lesoch v znení neskorších predpisov:** Cieľom je rozšírenie právnej úpravy využitia lesných pozemkov vo vlastníctve štátu a pozemkov tvoriacich ostatný majetok vo vlastníctve štátu na verejnoprospešné účely, a to na verejnoprospešný účel, ktorým bude obnova hradu alebo torzálnej architektúry. Návrh konkretizuje postup správcu majetku štátu v prípadoch, ak starostlivosť o tieto objekty zabezpečuje obec, vyšší územný celok, občianske združenie alebo nezisková organizácia.
- **Zákon č. 504/2021 Z. z., ktorým sa menia a dopĺňajú niektoré zákony v pôsobnosti Ministerstva kultúry Slovenskej republiky v súvislosti s tretou vlnou pandémie ochorenia COVID-19:** Cieľom je dočasne predĺžiť opatrenia prijaté zákonom č. 129/2020 Z. z. a zákonom č. 300/2020 Z. z. Opatrenia sa týkajú najmä verejných kultúrnych podujatí.

- **Zákon č. 505/2021 Z. z., ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 206/2009 Z. z. o múzeách a o galériách a o ochrane predmetov kultúrnej hodnoty a o zmene zákona Slovenskej národnej rady č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov v znení neskorších predpisov:** Presúva Múzeum Slovenského národného povstania zo zriaďovateľskej pôsobnosti ministerstva kultúry do zriaďovateľskej pôsobnosti ministerstva obrany. Cieľom je zabezpečiť kvalitnejšie plnenie zákonom definovaných úloh, spájanie vedeckých a odborných kapacít, ako aj zvýšenie starostlivosti o vzácne veľkorozmerné zbierkové predmety múzea. Zákon zároveň dopĺňa funkčné obdobie štatutárnych orgánov a vedúcich zamestnancov múzeí a galérií.

ZDRAVOTNÍCTVO

- **ZÁKON č. 358/2021 Z. z. o Národnom inštitúte pre hodnotu a technológie v zdravotníctve a o zmene a doplnení niektorých zákonov:** Cieľom je zriadiť Národný inštitút pre hodnotu a technológie v zdravotníctve ako právnickú osobu, ktorej sa majú zveriť poradenské úlohy spojené s hodnotením technológií vchádzajúcich do kategorizačného procesu a s otázkami kvality, efektívnosti a udržateľnosti zdravotnej starostlivosti.
- **Zákon č. 81/2021 Z. z., ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 363/2011 Z. z. o rozsahu a podmienkach úhrady liekov, zdravotníckych pomôcok a dietetických potravín na základe verejného zdravotného poistenia a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a ktorým sa menia a dopĺňajú niektoré zákony:** Cieľom je zlepšenie situácie vymedzeného okruhu pacientov v nadväznosti na ekonomické následky vyvolané platením doplatkov za lieky, dietetické potraviny a zdravotnícke pomôcky. Ide o najzraniteľnejšie skupiny pacientov, a to predovšetkým deti do šiestich rokov života, dôchodcov a osoby s ťažkým zdravotným postihnutím. Na tieto osoby sa preto bude vzťahovať nulový limit spoluúčasti za doplatky na lieky, zdravotnícke pomôcky a dietetické potraviny. Týmto ekonomicky najviac zraniteľným osobám sa navrhovanou úpravou zabezpečí dostupnosť liekov, zdravotníckych pomôcok a dietetických potravín.

- **Zákon č. 133/2021 Z. z., ktorým sa v súvislosti s druhou vlnou pandémie ochorenia COVID-19 menia a dopĺňajú niektoré zákony v oblasti zdravotníctva:** Cieľom je prijatie viacerých opatrení súvisiacich s epidemickou situáciou a šírením ochorenia COVID-19. Predkladaný zákon napríklad upravuje prílohu č. 6 – Indikačný zoznam pre kúpeľnú starostlivosť, a to rozšírením indikačného zoznamu pre kúpeľnú starostlivosť o stavy po prekonaní ochorenia COVID-19. Ďalej sa v zákone zavádza napríklad povinnosť zdravotnej poisťovne uhrádzať náklady spojené s očkovaním, s cieľom predísť nekontrolovanému šíreniu nákazy aj pre osoby, ktoré nemajú verejné zdravotné poistenie. Taktiež zákon upravuje jednoduchší prístup osôb, ktoré získali zdravotnícke vzdelanie mimo územia členských štátov, k výkonu stáže v ústavných zdravotníckych zariadeniach. Vytvára sa inštitút jednorazového odškodnenia pozostalých aj v rámci zdravotníckeho povolania a pod.
- **Zákon č. 213/2021 Z. z., ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 576/2004 Z. z. o zdravotnej starostlivosti, službách súvisiacich s poskytovaním zdravotnej starostlivosti a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a ktorým sa mení zákon č. 578/2004 Z. z. o poskytovateľoch zdravotnej starostlivosti, zdravotníckych pracovníkoch, stavovských organizáciách v zdravotníctve a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov:** Hlavným cieľom je umožniť sprístupňovanie zdravotnej dokumentácie žijúceho pacienta s úplnou spôsobilosťou na právne úkony jeho najbližšej rodine, ak pacient nie je vzhľadom na svoj zdravotný stav (napr. kóma) schopný splnomocniť na sprístupňovanie údajov zo svojej písomnej zdravotnej dokumentácie ním vybranú osobu ani zvolenej osobe udeliť súhlas na prístup k údajom zo svojej elektronickej zdravotnej knižky. Pacient môže na základe slobodnej vôle písomne splnomocniť inú osobu na sprístupňovanie údajov zo svojej zdravotnej dokumentácie vedenej v písomnej forme a udeliť inej osobe súhlas na prístup k údajom zo svojej elektronickej zdravotnej knižky, a to aj preventívne.
- **Zákon č. 532/2021 Z. z., ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 362/2011 Z. z. o liekoch a zdravotníckych pomôckach a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a ktorým sa menia a dopĺňajú niektoré zákony:** Cieľom je implementovať nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2017/746 z 5. apríla 2017 o diagnostických zdravotníckych pomôckach in vitro a o zrušení smernice 98/79/ES a rozhodnutia Komisie 2010/227/EÚ (Ú. v. EÚ L 117, 5. 5. 2017) a nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2019/6 z 11. decembra 2018 o veterinárnych liekoch a o zrušení smernice 2001/82/ES (Ú. v. EÚ L 4, 7. 1. 2019). Významnou časťou návrhu je zriadenie etickej komisie Ministerstva zdravotníctva SR pre klinické skúšanie liekov, zdravotníckych pomôcok a pre štúdie výkonu diagnostických zdravotníckych pomôcok in vitro. Táto etická komisia Ministerstva zdravotníctva SR bude spolu so Štátnym ústavom pre kontrolu liečiv v Bratislave posudzovať žiadosti o povolenie klinického skúšania liekov a zdravotníckych pomôcok a žiadosti o povolenie štúdie výkonu diagnostických zdravotníckych pomôcok in vitro.
- **Zákon č. 540/2021 Z. z. o kategorizácii ústavnej zdravotnej starostlivosti a o zmene a doplnení niektorých zákonov:** Predstavuje novú koncepciu ústavnej zdravotnej starostlivosti, ktorej cieľom je zabezpečenie kvalitnej a dostupnej ústavnej starostlivosti pre pacienta. Zmyslom je, aby sa špecializovaná zdravotná starostlivosť a niektoré typy zdravotných výkonov, najmä invazívnych operačných zdravotných výkonov, koncentrovali do nemocníc, kde na ich poskytnutie majú zdravotnícki pracovníci potrebné zručnosti a skúsenosti, čím sa zabezpečí lepšia kvalita poskytovanej zdravotnej starostlivosti. Kvalita a efektívne využitie zdrojov majú byť tiež podporené vytvorením úrovni nemocníc (komunitná, regionálna, komplexná, koncová a národná úroveň) so zadefinovanými rozsahmi poskytovanej zdravotnej starostlivosti prostredníctvom zavádzanej kategorizácie ústavnej starostlivosti, v rámci ktorej sa zadefinujú aj ďalšie podmienky a pravidlá pre poskytovanie ústavnej starostlivosti.

- **Zákon č. 130/2021 Z. z., ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 461/2003 Z. z. o sociálnom poistení v znení neskorších predpisov:** Ruší krátenie sumy minimálneho dôchodku poberateľom starobného dôchodku z dôvodu ich postavenia sporiteľa v systéme starobného dôchodkového sporenia. Rovnako zabezpečuje rovnaké zaobchádzanie so sporiteľmi – poberateľmi starobného dôchodku a invalidného dôchodku vyplácaného po dovŕšení dôchodkového veku z dôchodkového poistenia (I. pilier) pri posudzovaní celkového dôchodkového príjmu na účely určenia nároku na minimálny dôchodok a sumy minimálneho dôchodku.
- **Zákon č. 176/2021 Z. z., ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 179/2011 Z. z. o hospodárskej mobilizácii a o zmene a doplnení zákona č. 387/2002 Z. z. o riadení štátu v krízových situáciách mimo času vojny a vojnového stavu v znení neskorších predpisov v znení neskorších predpisov a ktorým sa dopĺňa zákon Národnej rady Slovenskej republiky č. 42/1994 Z. z. o civilnej ochrane obyvateľstva v znení neskorších predpisov:** Umožňuje vykonávať opatrenia hospodárskej mobilizácie aj vtedy, keď nie je vyhlásený núdzový stav. Návrh taktiež odstraňuje niektoré zrejme legislatívne nedostatky a reaguje na niektoré aplikačné problémy.
- **Zákon č. 212/2021 Z. z., ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 150/2013 Z. z. o Štátnom fonde rozvoja bývania v znení neskorších predpisov:** Vzhľadom na to, že podiel zariadení sociálnych služieb na Slovensku je nízky, navrhuje sa zaviesť nové opatrenia, ktoré budú motivovať žiadateľov z verejného, ale aj súkromného sektora k obstarávaniu bývania v zariadeniach sociálnych služieb.
- **Zákon č. 221/2021 Z. z., ktorým sa mení zákon č. 328/2002 Z. z. o sociálnom zabezpečení policajtov a vojakov a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov:** Navyšuje výšku materského poberaného policajtkou/ policajtom, profesionálnou vojačkou/vojakom zo 70 % čistého denného služobného platu na 75 % čistého denného služobného platu. Zlepšuje tak sociálnu situáciu a zabezpečenie príjmu na úhradu zvýšených nákladov na dieťa a osobu poberajúcu dávky v čase, keď jej tehotnosť alebo trvalá starostlivosť o novonarodené dieťa neumožňuje vykonávať štátnu službu.
- **Zákon č. 257/2021 Z. z., ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 544/2010 Z. z. o dotáciách v pôsobnosti Ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny Slovenskej republiky v znení neskorších predpisov a ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 595/2003 Z. z. o dani z príjmov v znení neskorších predpisov:** Rozširuje skupinu detí, na ktoré možno poskytnúť dotáciu na podporu výchovy k stravovacím návykom dieťaťa. Účelom je zabezpečiť možnosť poskytnutia dotácie na stravu aj na tie deti, na ktoré podľa novej právnej úpravy nemožno poskytnúť predmetnú dotáciu a ktorých rodičia (osoby, ktorým je dieťa zverené) nemajú ani nárok na daňový bonus.
- **Zákon č. 263/2021 Z. z., ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 453/2003 Z. z. o orgánoch štátnej správy v oblasti sociálnych vecí, rodiny a služieb zamestnanosti a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov:** Umožňuje Ústrediu práce, sociálnych vecí a rodiny utvárať podmienky na poskytovanie bezplatného dlhového poradenstva a bezplatného poradenstva (vrátane psychologického) jednotlivcom a rodine zameraného na prevenciu vzniku duševných porúch.
- **Zákon č. 265/2021 Z. z., ktorým sa dopĺňa zákon č. 285/2009 Z. z. o poskytovaní príspevku účastníkom národného boja za oslobodenie a vdovám a vdovcom po týchto osobách a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 461/2003 Z. z. o sociálnom poistení v znení neskorších predpisov:** Zákon zaviedol prechodné ustanovenia, ktorým sa príspevok účastníkom národného boja za oslobodenie v septembri 2021

jednorazovo zvýšil o 630 eur s cieľom finančne oceniť žijúcich priamych účastníkov národného boja za oslobodenie.

- **Zákon č. 283/2021 Z. z. o odobrati nezaslúžených benefítov predstaviteľom komunistického režimu:** Zákon odoberá tzv. nezaslúžené benefity poskytované v dôchodkovom zabezpečení bývalým vrcholovým predstaviteľom komunistickej moci a jej aparátu v bezpečnostných zložkách, osobám, ktoré sa podieľali na riadení a výkone „politicky motivovanej represie v období komunizmu“. Ústavný súd SR v 2. 3. 2021 rozhodol o pozastavení účinnosti zákona.
- **Zákon č. 310/2021 Z. z., ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 177/2018 Z. z. o niektorých opatreniach na znižovanie administratívnej záťaže využívaním informačných systémov verejnej správy a o zmene a doplnení niektorých zákonov (zákon proti byrokracii) v znení zákona č. 221/2019 Z. z. a ktorým sa menia a dopĺňajú niektoré zákony:** Vypúšťa v jednotlivých novelizačných článkoch povinnosť predkladať orgánom verejnej moci výpisy a potvrdenia ako napríklad rodný list, potvrdenie o pobyte a iné.
- **Zákon č. 374/2021 Z. z., ktorým sa dopĺňa zákon č. 447/2008 Z. z. o peňažných príspevkoch na kompenzáciu ťažkého zdravotného postihnutia a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov:** Zákon upravuje poskytovanie peňažných príspevkov na kompenzáciu ťažkého zdravotného postihnutia v prípade, ak fyzická osoba s ťažkým zdravotným postihnutím vlastní okrem majetku, ktorý sa na účely zákona č. 447/2008 Z. z. nepovažuje za majetok (napr. nehnuteľnosť, v ktorej býva), aj ďalší majetok, s ktorým nemôže samostatne nakladať. Ide napríklad o situáciu, keď vlastní nehnuteľný majetok ako súčasť nerozdeleného bezpodielového spoluvlastníctva po rozvoде manželov, súd však ešte o návrhu nerozhodol.
- **Zákon č. 489/2021 Z. z., ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 201/2008 Z. z. o náhradnom výživnom a o zmene a doplnení zákona č. 36/2005 Z. z. o rodine a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení nálezů Ústavného súdu Slovenskej republiky č. 615/2006 Z. z. v znení neskorších predpisov a ktorým sa mení zákon č. 310/2021 Z. z., ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 177/2018 Z. z. o niektorých opatreniach na znižovanie administratívnej záťaže využívaním informačných systémov verejnej správy a o zmene a doplnení niektorých zákonov (zákon proti byrokracii) v znení zákona č. 221/2019 Z. z. a ktorým sa menia a dopĺňajú niektoré zákony:** Hlavným cieľom návrhu zákona je zrušenie maximálnej výšky poskytovaného náhradného výživného, ktorá v rozpore so súdnym rozhodnutím obmedzuje sumu poskytovaného náhradného výživného pre oprávnenú osobu na maximálne 3,7-násobok sumy životného minima pre nezaopatrené dieťa, t. j. aktuálne 368,37 eura. Takéto obmedzenie súdom určeného výživného na dieťa nereflektuje odôvodnené potreby dieťaťa. V prípade jej neplnenia vzniká povinnosť poskytnúť oprávnenej osobe náhradné výživné vo výške, aká jej bola priznaná rozhodnutím súdu. Taktiež sa navrhlo, aby sa náhradné výživné poskytovalo odo dňa úmrtia rodiča a nie až odo dňa podania žiadosti, ako je to v súčasnosti. Práve touto zmenou sa zabezpečí podpora jednej z najviac ohrozených skupín – osamelých rodín so sirotami.

1.3.2 Medzinárodné zmluvy, dohody a dohovory

V VIII. volebnom období v roku 2021 Národná rada SR vyslovila súhlas **so siedmimi medzinárodnými zmluvami, dohodami a protokolmi**. Z nich štyri majú v zmysle čl. 7 ods. 5 Ústavy Slovenskej republiky prednosť pred zákonmi, jedna zmluva bola predĺžená.

Spomedzi medzinárodných zmlúv, s ktorými Národná rada SR vyslovila súhlas v roku 2021, bolo päť multilaterálnych a dve bilaterálne. Väčšiu časť multilaterálnych zmlúv už štandardne tvorili mnohostranné medzinárodné zmluvy iniciované na pôde medzinárodných organizácií.

V rámci členstva Slovenskej republiky v Európskej únii vyslovila Národná rada SR súhlas so štyrmi multilaterálnymi zmluvami. Dve zmluvy sa týkali strategickej spolupráce členských štátov EÚ s tretími krajinami, konkrétne so Singapurom a Novým Zélandom. Cieľom oboch medzinárodných zmlúv je vytvoriť posilnené partnerstvo medzi zmluvnými stranami a prehĺbiť a posilniť spoluprácu v otázkach spoločného záujmu, pri zohľadnení spoločných hodnôt a zásad, a to aj zintenzívnením dialógu na vysokej úrovni. Zvyšné dve menia a dopĺňajú ratifikované zmluvy. *Dohodou, ktorou sa mení Dohoda o prevode a mutualizácii príspevkov do jednotného fondu na riešenie krízových situácií* sa schvaľuje komplexný balík zmien s cieľom posilnenia hospodárskej a menovej únie vrátane úpravy referenčného rámca spoločného zabezpečovacieho mechanizmu pre jednotný fond na riešenie krízových situácií. *Dohodou, ktorou sa mení Zmluva, ktorou sa zriaďuje Európsky mechanizmus pre stabilitu* sa vytvára právny rámec pre nové úlohy Európskeho mechanizmu pre stabilitu (EMS), ktorými sú zavedenie zabezpečovacieho mechanizmu, prehľbovanie nástrojov finančnej asistencie a posilnenie úlohy EMS.

V súvislosti s diváckou agresivitou na športových podujatiach vyslovila Národná rada SR súhlas s *Dohovorom Rady Európy o integrovanom prístupe k ochrane, bezpečnosti a poskytovaní služieb na futbalových zápasoch a iných športových podujatiach (CETS 218)*, ktorého cieľom je vytvoriť na futbalových zápasoch a počas iných športových podujatí bezpečné a prívetivé prostredie.

Národná rada SR zároveň vyslovila súhlas s dvoma bilaterálnymi zmluvami. *Zmluvou o sídle medzi vládou Slovenskej republiky a Európskym orgánom práce* sa zriaďuje na území Slovenska decentralizovaná agentúra Európskej únie, Európsky orgán práce (tzv. ELA). Účelom navrhovanej zmluvy je úprava vzťahov medzi Slovenskou republikou a ELA, garancia záväzkov Slovenskej republiky voči ELA a zabezpečenie plynulého a efektívneho fungovania ELA na Slovensku. V súlade s rozsudkom Súdneho dvora (štvrtá komora) z 21. marca 2013 vyslovila Národná rada súhlas so *Zmluvou medzi Slovenskou republikou a Ukrajinou o zmene a doplnení Zmluvy medzi Slovenskou republikou a Ukrajinou o malom pohraničnom styku z 30. mája 2008*, ktorou sa menia a dopĺňajú dvojstranné dohody medzi členskými štátmi Európskej únie a susednými tretími krajinami, uzatvorené podľa nariadenia na účely vykonávania režimu malého pohraničného styku.

1.3.3 Kontrolná činnosť Národnej rady Slovenskej republiky

1.3.3.1 Správy, informácie a iné materiály

Národná rada SR v roku 2021 prerokovala 97 správ a iných materiálov.

Na začiatku roka v januári Národná rada SR vyslovila súhlas s predĺžením núdzového stavu vyhláseného z dôvodu ohrozenia života a zdravia osôb v príčinnej súvislosti so vznikom pandémie a vo februári vyslovila súhlas s opakovaným predĺžením núdzového stavu.

Národná rada SR prijala i uznesenia, a to k 30. výročiu vzniku *Vyšehradskej skupiny*, k občianskej iniciatíve *Klíma ťa potrebuje*, uznesenie týkajúce sa *Náhorného Karabachu*, ďalej k návrhu správy Európskeho parlamentu o situácii v oblasti *sexuálneho a reprodukčného zdravia a práv v Európskej únii v rámci zdravia žien* a uznesenie *k situácii na vonkajších hraniciach EÚ s Bieloruskom*.

Nižšie sú uvedené príklady obsahu vybraných správ z rôznych oblastí.

- **Správa o výsledkoch kontrolnej činnosti Najvyššieho kontrolného úradu za rok 2020:** NKÚ SR opakovane upozorňuje Národnú radu SR v stanoviskách k štátnemu rozpočtu, že obce pri kontrolách poukazujú na problematické napĺňanie pravidla o zabezpečení finančných prostriedkov štátom v prípade nových úloh samosprávy, napr. v oblasti vzdelávania či informatizácie verejnej správy. V oblasti vyrovňovania regionálnych rozdielov klasifikácia najmenej rozvinutých okresov ako východiska na stanovenie regionálneho príspevku neprináša žiaduci efekt, preto je podľa NKÚ SR v tejto oblasti nevyhnutné hľadať novú stratégiu.
- **Správa o činnosti Sociálnej poisťovne za rok 2020** informuje o činnosti jej orgánov a organizačných zložiek podľa zákona o sociálnom poistení a ďalších všeobecne záväzných právnych predpisov pri výkone poistení, sporení, lekárskej posudkovej činnosti, právnej služby a legislatívy, ekonomiky a správy fondov Sociálnej poisťovne, kontrolnej činnosti, prevádzkovo-technickej činnosti a správy informačných systémov. Ukazovateľ úspešnosti výberu poistného Sociálnou poisťovňou bol za obdobie január až december 2020 na úrovni 99,94 %.
- **Správa o členstve Slovenskej republiky v Európskej únii za rok 2020** uvádza adaptáciu rámca fungovania únie, napr. vo forme nástroja obnovy a odolnosti alebo návrhu na zriadenie Úradu EÚ pre pripravenosť a reakcie na núdzové zdravotné situácie a pod; o prispôbovaní sa podmienkam doby tak, aby bola schopná identifikovať rad rýchlo akcelerujúcich problémov a tenzií v medzinárodných vzťahoch multipolárneho sveta.
- **Správa o stave ochrany osobných údajov za rok 2020:** upriamuje pozornosť na informačnú bezpečnosť, keď počas pandémie dochádzalo v súvislosti so zvýšeným využívaním online priestoru k zneužívaniu osobných údajov hackermi.

1.3.3.2 Hodina otázok

V roku 2021 bola hodina otázok zaradená do programu schôdze 19-krát a poslanci **položili celkom 407 otázok**. Z tohto počtu otázok bolo zodpovedaných 160. Predsedovi vlády SR bolo adresovaných 47 otázok a zodpovedaných bolo 23. V rámci hodiny otázok bolo v roku 2021 položených 14 otázok na generálneho prokurátora SR a žiadna otázka na predsedu Najvyššieho kontrolného úradu SR.

Z obsahového hľadiska boli otázky na hodine otázok zamerané predovšetkým na riešenie koronakrízy spôsobenej ochorením COVID-19. Týkali sa najmä pandemických opatrení, zavedenia lockdownu, aplikácie e-karantény, povinného očkovania proti covidu, domácej karantény a plošného antigénového testovania. V oblasti zdravotníctva boli položené otázky predovšetkým na pripravenosť na ďalšiu vlnu pandémie, stabilizáciu zdravotníkov, kategorizácie nemocníc, odškodňovania poškodených očkovaním, zmeny legislatívy v profesii praktickej sestry, odmien a zvýšenie plátov pre zdravotníkov.

V oblasti dopravy boli otázky zamerané na rekonštrukciu hlavnej železničnej stanice v Bratislave, zníženia nadmernej hlučnosti vlakov, bezpečnosti na železničných priecestiach, verejného obstarávania na rekonštrukcie ciest. Otázky súviseli aj s výstavbou diaľnice na Zemplíne, cesty I. triedy pri Trenčíne alebo cesty v úseku Senica – Holíč, taktiež s výstavbou obchvatu Košíc a cesty na Svidník a obchvatu Prešova na R4.

V otázkach životného prostredia a pôdohospodárstva sa otázky týkali kvality životného prostredia, presunu správy štátnych lesov pod ŠOP, oblasti regulácie populácie medveďa hnedého v SR, riešenia environmentálnej záťaže z bývalej výroby PCB látok v závode Chemko Strážske, riešenia environmentálneho problému v areáli Istrochem Bratislava, predloženia návrhu zákona na zrušenie povinného členstva v Slovenskej poľovníckej komore.

V problematike školstva boli položené otázky ohľadom digitalizácie školstva, online výučby počas pandémie na základných a stredných školách, plánov postupného otvárania škôl, zavedenia náuky o správnom stravovaní a životospráve.

Zo sociálno-ekonomickej oblasti boli otázky zamerané najmä na pomoc vo všetkých oblastiach v boji s covidom, decentralizácie verejnej správy a podpore zamestnanosti počas pandémie.

Otázky z kultúry súviseli s delimitáciou Múzea SNP pod rezort obrany, rekonštrukciami Štátnej opery v Banskej Bystrici, hradu Krásna Hôrka, Spišského hradu a s návrhom na legislatívnu zmenu fungovania Rozhlasu a televízie Slovenska.

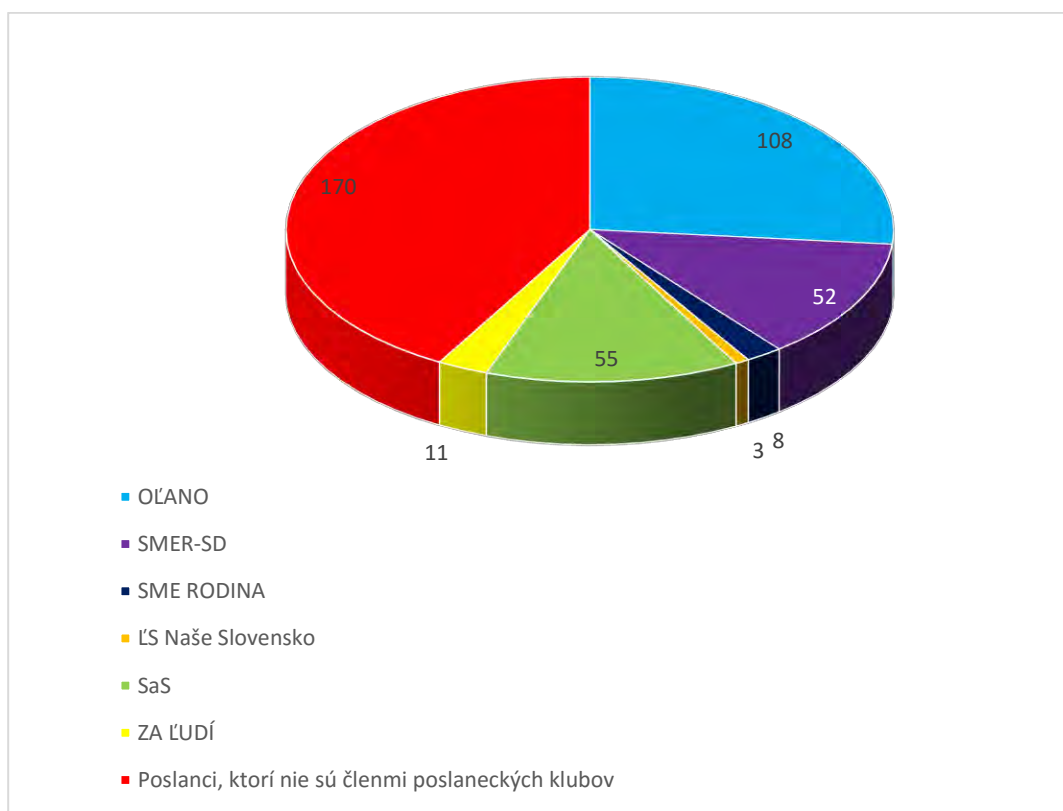
Poslanci sa pýtali aj na plnenie programového vyhlásenia vlády, plán obnovy, prerozdeľovanie a využívania zdrojov z európskych štrukturálnych fondov, na boj proti byrokracii a korupcii, reformu školstva a súdnictva, ako aj na pomoc najmenej rozvinutým regiónom. Otázky sa zamerali tiež na prípravy národného pavilónu na svetovej výstave EXPO 2020 DUBAI, na zatváranie kostolov na Slovensku pre COVID-19, na návštevu pápeža na Slovensku, na funkciu splnomocnenca vlády SR pre náboženské slobody, na štátne občianstvo, režim na hraniciach a hoaxy na sociálnych sieťach. Otázky, ktoré smerovali na generálneho

prokurátora SR, boli zamerané na pracovnú skupinu k zmene § 363 Trestného poriadku, rokovanie generálneho prokurátora SR s generálnym prokurátorom Ruskej federácie a aj na obvinenia novinárov tesne pred koncom premlčacej lehoty.

Počet položených otázok podľa poslaneckých klubov v NR SR – VIII. volebné obdobie NR SR v roku 2021

Poslanecký klub	Počet položených otázok
OLĽANO	108
SMER – SD	52
SME RODINA	8
ĽS Naše Slovensko	3
SaS	55
ZA ĽUDÍ	11
Poslanci, ktorí nie sú členmi poslaneckých klubov	170
Spolu	407

Počet položených otázok podľa poslaneckých klubov v roku 2021

Celkový počet otázok adresovaných predsedovi vlády SR, členom vlády SR a generálnemu prokurátorovi SR v roku 2021

Adresovanie otázok	Počet	
	položených otázok	zodpovedaných otázok
Predseda vlády SR	47	23
Členovia vlády SR	346	132
Generálny prokurátor SR	14	5
Spolu	407	160

Prehľad počtu otázok položených predsedovi vlády SR, členom vlády SR a generálnemu prokurátorovi SR v rámci hodiny otázok

H o d i n a o t á z o k	
Predseda vlády a členovia vlády SR	Počet položených otázok
E. Heger, predseda vlády SR (od 1. 4. 2021)	44
I. Matovič, predseda vlády SR (do 1. 4. 2021)	3
R. Sulík, podpredseda vlády a minister hospodárstva SR (od 1. 4. 2021)	2
A. Doležal, minister dopravy a výstavby SR, poverený riadením Ministerstva hospodárstva SR (23. 3. – 1. 4. 2021)	0
R. Sulík, podpredseda vlády a minister hospodárstva SR (do 23. 3. 2021)	11
V. Remišová, podpredsedníčka vlády a ministerka investícií, regionálneho rozvoja a informatizácie SR	22
Š. Holý, podpredseda vlády SR	3
I. Matovič, podpredseda vlády a minister financií SR (od 1. 4. 2021)	8
E. Heger, podpredseda vlády SR a minister financií SR (do 1. 4. 2021)	1
A. Doležal, minister dopravy a výstavby SR	41
S. Vlčan, minister pôdohospodárstva a rozvoja vidieka SR (od 8. 6. 2021)	9
J. Mičovský, minister pôdohospodárstva a rozvoja vidieka SR (do 8. 6. 2021)	6
R. Mikulec, minister vnútra SR	20
J. Naď, minister obrany SR	3
M. Kolíková, ministerka spravodlivosti SR (od 1. 4. 2021)	8
V. Remišová, podpredsedníčka vlády a ministerka investícií, regionálneho rozvoja a informatizácie SR, poverená riadením Ministerstva spravodlivosti SR	-
M. Kolíková, ministerka spravodlivosti SR (do 23. 3. 2021)	1
I. Korčok, minister zahraničných vecí a eur. záležitostí SR (od 1. 4. 2021)	5
J. Naď, minister obrany SR, poverený riadením Ministerstva zahraničných vecí a eur. záležitostí SR (25. 3. – 1. 4. 2021)	-
I. Korčok, minister zahraničných vecí a eur. záležitostí SR (do 25. 3. 2021)	2

M. Krajniak, minister práce, sociálnych vecí a rodiny SR (od 9. 4. 2021)	12
A. Doležal, minister dopravy a výstavby SR, poverený riadením Ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny SR (17. 3. – 9. 4. 2021)	-
M. Krajniak, minister práce, sociálnych vecí a rodiny SR (do 17. 3. 2021)	-
J. Budaj, minister životného prostredia SR	28
B. Gröhling, minister školstva, vedy, výskumu a športu SR (od 1. 4. 2021)	20
E. Heger, podpredseda vlády SR a minister financií SR, poverený riadením Ministerstva školstva, vedy, výskumu a športu SR (25. 3. – 1. 4. 2021)	0
B. Gröhling, minister školstva, vedy, výskumu a športu SR (do 25. 3. 2021)	10
N. Milanová, ministerka kultúry SR	21
V. Lengvarský, minister zdravotníctva SR (od 1. 4. 2021)	90
E. Heger, podpredseda vlády SR a minister financií SR, poverený riadením Ministerstva zdravotníctva SR (25. 3. – 1. 4. 2021)	11
M. Krajčí, minister zdravotníctva SR (do 12. 3. 2021)	12
M. Žilinka, generálny prokurátor SR	14
Spolu	407

1.3.3.3 Interpelácie

V roku 2021 bolo podaných **53 interpelácií**. Z vecného hľadiska boli interpelácie zamerané na rôzne oblasti spoločenského a verejného života. V oblasti zdravotníctva na protilátky na COVID-19, dodávky vakcín a ich ceny, zadržanie lieku Ivermectin a monoklonálne protilátky.

V oblasti životného prostredia a pôdohospodárstva sa interpelácie týkali riešenia environmentálnej záťaže z bývalej výroby PCB látok v závode Chemko Strážske, dostavby rozpracovaných/nezrealizovaných vodovodných rozvodov a splaškových kanalizácií v okresoch Sobrance a Michalovce, dokončenia verejných obstarávaní komplexných pozemkových úprav, reorganizácie štátnych lesov, stavu populácie medveďa hnedého v SR a útokov medveďov na ľudí, sanácie envirozáťaží a aj podpory lesníckych firiem.

V oblasti dopravy na prípravu harmonogramu výstavby diaľnic a rýchlostných ciest, cestovného poriadku na trati 151 Zlaté Moravce – Úľany nad Žitavou, na protihlukové opatrenia pri rýchlostnej ceste R1 pri meste Žarnovica, na časový predpoklad realizácie rekonštrukcie cestného mosta cez rieku Váh v meste Trenčín (cesta I/61, most č. 061-056), na zmeny dopravy na diaľnici D1 na území hlavného mesta SR Bratislava, ako aj na pozíciu ombudsmana Slovenskej pošty, a. s.

V kultúrnej oblasti sa interpelácie týkali najmä obnovy hradu Krásna Hôrka a obnovy národnej kultúrnej pamiatky v centre Košíc. V sociálnej oblasti podpory opatrovateľskej služby v rámci Operačného programu Ľudské zdroje.

Interpelácie sa ďalej týkali dotácií a daňových úľav s cieľom znížiť ceny energií pre spotrebiteľov, žiadostí o azyl v SR, migračného parku EÚ, poskytnutia informácií k výzve na predkladanie žiadostí o poskytnutie dotácií v oblasti regionálneho rozvoja aj pomoci herniam a kasínam.

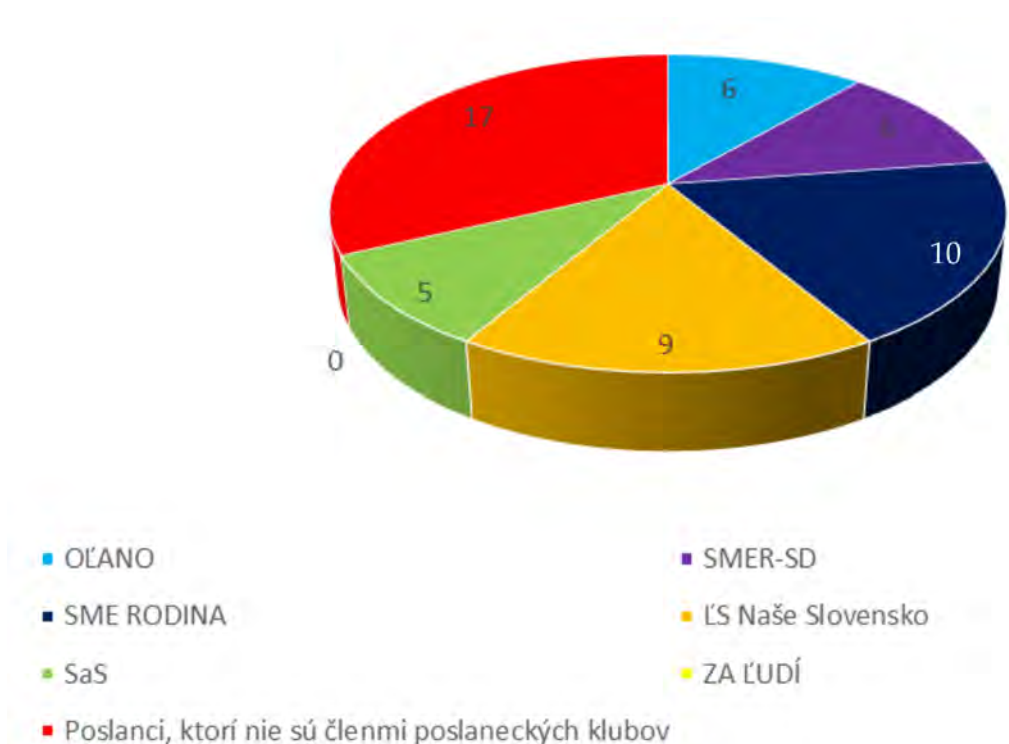
Počet podaných interpelácií podľa poslaneckých klubov poslancov NR SR v roku 2021

Poslanecký klub	Počet podaných interpelácií členom vlády
OĽANO	6
SMER – SD	6
SME RODINA	10
ĽS Naše Slovensko	9
SaS	5
ZA ĽUDÍ	-
Poslanci, ktorí nie sú členmi poslaneckých klubov	17
Spolu	53

Prehľad podaných interpelácií v roku 2021

Podanie interpelácií	Počet interpelácií
Poslanci koalície	21
Poslanci opozície	15
Poslanci, ktorí nie sú členmi poslaneckých klubov	17
Spolu	53

Počet podaných interpelácií podľa poslaneckých klubov v roku 2021

Prehľad podaných interpelácií pre predsedu vlády a členov vlády SR v roku 2021

I n t e r p e l á c i e	
Predseda vlády a členovia vlády SR	Počet podaných interpelácií
E. Heger, predseda vlády SR (od 1. 4. 2021)	1
I. Matovič, predseda vlády SR (do 1. 4. 2021)	1
R. Sulík, podpredseda vlády a minister hospodárstva SR (od 1. 4. 2021)	4
A. Doležal, minister dopravy a výstavby SR, poverený riadením Ministerstva hospodárstva SR (23. 3. – 1. 4. 2021)	-
R. Sulík, podpredseda vlády a minister hospodárstva SR (do 23. 3. 2021)	-
V. Remišová, podpredsedníčka vlády a ministerka investícií, regionálneho rozvoja a informatizácie SR	3
Š. Holý, podpredseda vlády SR	-
I. Matovič, podpredseda vlády a minister financií SR (od 1. 4. 2021)	3
E. Heger, podpredseda vlády SR a minister financií SR (do 1. 4. 2021)	-
A. Doležal, minister dopravy a výstavby SR	9
S. Vlčan, minister pôdohospodárstva a rozvoja vidieka SR (od 8. 6. 2021)	2
J. Mičovský, minister pôdohospodárstva a rozvoja vidieka SR (do 8. 6. 2021)	1
R. Mikulec, minister vnútra SR	3
J. Naď, minister obrany SR	-
M. Kolíková, ministerka spravodlivosti SR (od 1. 4. 2021)	-
V. Remišová, podpredsedníčka vlády a ministerka investícií, regionálneho rozvoja a informatizácie SR, poverená riadením Ministerstva spravodlivosti SR	-
M. Kolíková, ministerka spravodlivosti SR (do 23. 3. 2021)	-
I. Korčok, minister zahraničných vecí a eur. záležitostí SR (od 1. 4. 2021)	1
J. Naď, minister obrany SR, poverený riadením Ministerstva zahraničných vecí a eur. záležitostí SR (25. 3. – 1. 4. 2021)	-
I. Korčok, minister zahraničných vecí a eur. záležitostí SR (do 25. 3. 2021)	1
M. Krajniak, minister práce, sociálnych vecí a rodiny SR (od 9. 4. 2021)	-
A. Doležal, minister dopravy a výstavby SR, poverený riadením Ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny SR (17. 3. – 9. 4. 2021)	-
M. Krajniak, minister práce, sociálnych vecí a rodiny SR (do 17. 3. 2021)	1
J. Budaj, minister životného prostredia SR	9
B. Gröhling, minister školstva, vedy, výskumu a športu SR (od 1. 4. 2021)	1
E. Heger, podpredseda vlády SR a minister financií SR, poverený riadením Ministerstva školstva, vedy, výskumu a športu SR (25. 3. – 1. 4. 2021)	-
B. Gröhling, minister školstva, vedy, výskumu a športu SR (do 25. 3. 2021)	2
N. Milanová, ministerka kultúry SR	1
V. Lengvarský, minister zdravotníctva SR (od 1. 4. 2021)	6
E. Heger, podpredseda vlády SR a minister financií SR, poverený riadením Ministerstva zdravotníctva SR (25. 3. – 1. 4. 2021)	-
M. Krajčí, minister zdravotníctva SR (do 12. 3. 2021)	4
Spolu	53

1.3.4 Kreačná činnosť Národnej rady Slovenskej republiky

Národná rada SR v rámci svojich právomocí vyplývajúcich z Ústavy Slovenskej republiky, zo zákona o rokovacom poriadku a z ďalších zákonov v roku 2021 zvolila:

- Zuzanu Dlugošovou za predsedníčku Úradu na ochranu oznamovateľov protispoločenskej činnosti,
- Daniela Lipšica do funkcie špeciálneho prokurátora v Úrade špeciálnej prokuratúry Generálnej prokuratúry Slovenskej republiky,
- Jána Balaščka a Jána Uličianskeho za členov Rady Rozhlasu a televízie Slovenska za oblasť rozhlasového vysielania a Tomáša Cabana za člena Rady Rozhlasu a televízie Slovenska za oblasť práva,
- Marka Syrného za člena Správnej rady Ústavu pamäti národa, Juraja Olejčka a Martina Slávika za členov Dozornej rady Ústavu pamäti národa,
- Andreja Zmečka a Ivana Bindasa za členov Rady pre vysielanie a retransmisiu,
- Maroša Pauliniho za člena Rady pre štátnu službu,
- Jozefa Bednára, odborníka v oblasti žurnalistiky, za člena Správnej rady Tlačovej agentúry Slovenskej republiky,
- Zuzanu Stavrovskú za komisárku pre osoby so zdravotným postihnutím,
- Ivetu Pospíšilovú do funkcie podpredsedníčky Dozornej rady Úradu pre dohľad nad zdravotnou starostlivosťou,
- Jána Mikulíka za člena Dozornej rady Sociálnej poisťovne;

navrhla prezidentke SR:

- Miroslava Dudláka a Ľubomíra Selca ako kandidátov na člena Regulačnej rady.

1.4 Pôsobnosť Národnej rady Slovenskej republiky v oblasti vnútornej a zahraničnej politiky

1.4.1 Vyslanie vojsk

Národná rada SR v rámci svojej pôsobnosti v oblasti vnútornej a zahraničnej politiky schválila v roku 2021 navýšenie počtu príslušníkov ozbrojených síl Slovenskej republiky a vyčlenenie do rezervných síl pre vojenskú operáciu EUFOR Althea v Bosne a Hercegovine, aktualizáciu vojenského zastúpenia Slovenskej republiky pri orgánoch NATO/EÚ a vyslanie príslušníkov OS SR do orgánov vojenského zastúpenia pri NATO/EÚ a do vojenských štruktúr NATO/EÚ.

Ďalej Národná rada SR schválila dočasné rozšírenie zapojenia Slovenskej republiky do vojenskej operácie EUNAVFOR MED IRINI.

1.4.2 Vyhlásenia

V septembri Národná rada SR schválila vyhlásenie Národnej rady Slovenskej republiky k stému výročiu narodenia Alexandra Dubčeka.

2 Zahraničnopolitické aktivity Národnej rady Slovenskej republiky

2.1 Aktivity predsedu a podpredsedov Národnej rady Slovenskej republiky na pôde parlamentu

- Dňa 12. januára 2021 sa uskutočnila online konferencia predsedov parlamentov Vyšehradskej štvorky za účasti predsedu Národnej rady SR Borisa Kollára.
- Dňa 19. februára 2021 sa uskutočnilo online stretnutie predsedov parlamentov S3 za účasti predsedu Národnej rady SR Borisa Kollára.
- Dňa 22. februára 2021 sa uskutočnilo prijatie veľvyslanca Poľskej republiky podpredsedom Národnej rady SR Jurajom Šeligom.
- Dňa 22. marca 2021 sa uskutočnilo prijatie veľvyslanca Spojeného kráľovstva Veľkej Británie a Severného Írska podpredsedom Národnej rady SR Gáborom Grendelom.
- Dňa 23. marca 2021 sa uskutočnilo prijatie lyžiarky Petry Vlhovej na Bratislavskom hrade predsedom Národnej rady SR Borisom Kollárom.
- Dňa 21. apríla 2021 sa uskutočnila online konferencia predsedov parlamentov Vyšehradskej štvorky za účasti predsedu Národnej rady SR Borisa Kollára.
- Dňa 29. apríla 2021 sa uskutočnilo prijatie veľvyslanca Arménska predsedom Národnej rady SR Borisom Kollárom.
- Dňa 4. mája 2021 sa uskutočnilo prijatie veľvyslanca Nemecka podpredsedom Národnej rady SR Gáborom Grendelom.
- Dňa 6. mája 2021 sa uskutočnilo prijatie veľvyslancov Vatikánu, Spojeného kráľovstva Veľkej Británie a Severného Írska a Kuby predsedom Národnej rady SR Borisom Kollárom.

- Dňa 10. mája 2021 sa uskutočnil online summit predsedov parlamentov Európskej únie za účasti predsedu Národnej rady SR Borisa Kollára.
- Dňa 19. mája 2021 sa uskutočnilo prijatie veľvyslancov Poľska, Španielska a Azerbajdžanu predsedom Národnej rady SR Borisom Kollárom.
- Dňa 18. júna 2021 sa uskutočnilo vystúpenie europoslancov v Národnej rade SR za účasti predsedu Národnej rady SR Borisa Kollára.
- Dňa 25. júna 2021 sa uskutočnila pracovná návšteva predsedu dolnej komory Rakúskeho parlamentu Wolfganga Sobotku v Bratislave za účasti predsedu Národnej rady SR Borisa Kollára.
- Dňa 15. júla 2021 sa uskutočnilo prijatie prezidenta Čiernej Hory Mila Djukanovića predsedom Národnej rady SR Borisom Kollárom na Bratislavskom hrade.
- Dňa 21. júla 2021 sa uskutočnilo prijatie veľvyslanca Francúzska podpredsedom Národnej rady SR Gáborom Grendelom.
- Dňa 8. septembra 2021 sa uskutočnilo prijatie senátorov z Výboru pre zahraničné veci, obranu a bezpečnosť Senátu Parlamentu ČR podpredsedom Národnej rady SR Milanom Laurenčíkom.
- Dňa 9. septembra 2021 sa uskutočnila pracovná návšteva predsedu parlamentu Švédska Andreasa Norléna na Slovensku za účasti predsedu Národnej rady SR Borisa Kollára.
- Dňa 13. septembra 2021 sa uskutočnilo stretnutie s pápežom Františkom za účasti predsedu Národnej rady SR Borisa Kollára.
- Dňa 14. septembra 2021 sa uskutočnila návšteva pápeža v Košiciach a Prešove za účasti predsedu Národnej rady SR Borisa Kollára.
- Dňa 15. septembra 2021 svätiteľ pápež svätú omšu v Šaštíne-Strážach za účasti predsedu Národnej rady SR Borisa Kollára, podpredsedov a poslancov Národnej rady SR.
- Dňa 17. septembra 2021 sa uskutočnilo prijatie veľvyslanca Ukrajiny predsedom Národnej rady SR Borisom Kollárom.
- Dňa 29. septembra 2021 sa uskutočnila rozlúčková návšteva predsedu PSP ČR Radka Vondráčka v Topoľčiankach za účasti predsedu Národnej rady SR Borisa Kollára.
- Dňa 29. septembra 2021 sa uskutočnilo prijatie delegácie Kazašskej republiky podpredsedom Národnej rady SR Jurajom Blanárom.
- V dňoch 8. a 9. októbra 2021 sa uskutočnila oficiálna návšteva predsedníčky Národného zhromaždenia Azerbajdžanu Sahiby Qafarovovej na Slovensku za účasti predsedu Národnej rady SR Borisa Kollára.
- Dňa 12. októbra 2021 podával predseda Národnej rady SR Boris Kollár obed pri príležitosti návštevy šachového veľmajstra Anatolija Karpova na Slovensku. Následne sa za účasti podpredsedu Národnej rady SR Juraja Blanára uskutočnilo otvorenie výstavy v Univerzitnej knižnici v Bratislave.
- Dňa 29. októbra 2021 sa uskutočnilo prijatie ministra zahraničných vecí Srbska podpredsedom Národnej rady SR Milanom Laurenčíkom.
- Dňa 8. novembra 2021 sa uskutočnila rozlúčková večera s apoštolským nunciom na Slovensku – arcibiskupom Mons. Giacomom Guidom Ottonellom za účasti predsedu Národnej rady SR Borisa Kollára.

- Dňa 9. novembra 2021 sa uskutočnilo prijatie prezidenta Poľskej republiky Andrzeja Duda predsedom Národnej rady SR Borisom Kollárom za účasti podpredsedu Národnej rady SR Juraja Blanára na Bratislavskom hrade.

2.2 Aktivity predsedu a podpredsedov Národnej rady Slovenskej republiky v zahraničí

- Dňa 11. júna 2021 sa uskutočnilo stretnutie predsedov parlamentov Vyšehradskej štvorky v Poľskej republike vo Wroclawi za účasti predsedu Národnej rady SR Borisa Kollára.
- V dňoch 15. a 16. júla 2021 sa uskutočnilo stretnutie predsedov parlamentov V4 v Maďarskej republike v Budapešti za účasti predsedu Národnej rady SR Borisa Kollára.
- Dňa 24. augusta 2021 sa uskutočnilo 10. stretnutie predsedov parlamentov juhovýchodných krajín Európy v Maďarskej republike v Budapešti za účasti predsedu Národnej rady SR Borisa Kollára.
- Dňa 27. augusta 2021 sa uskutočnilo stretnutie predsedov parlamentov Slavkovského formátu v Rakúskej republike v Grafenegg za účasti predsedu Národnej rady SR Borisa Kollára.
- Dňa 7. septembra 2021 sa uskutočnila V. svetová konferencia predsedov parlamentov vo Viedni za účasti podpredsedu Národnej rady SR Gábora Grendela a poslanca Národnej rady SR Ľudovíta Gogu.
- V dňoch 23. a 24. septembra 2021 sa uskutočnilo stretnutie predsedov parlamentov V4 a Francúzska v Budapešti za účasti predsedu Národnej rady SR Borisa Kollára.

- Dňa 13. októbra 2021 sa uskutočnila oficiálna návšteva v Poľskej republike za účasti predsedu Národnej rady SR Borisa Kollára a poslancov Národnej rady SR Jaroslava Karahutu a Michala Šipoša.
- V dňoch 21. a 22. októbra 2021 sa uskutočnila konferencia predsedov parlamentov Rady Európy v Aténach za účasti podpredsedu Národnej rady SR Gábora Grendela.
- Dňa 15. novembra 2021 sa uskutočnila oficiálna návšteva v Chorvátskej republike za účasti predsedu Národnej rady SR Borisa Kollára a poslancov Národnej rady SR Petra Pčolinského a Miloša Svrčka.
- Dňa 17. decembra 2021 sa uskutočnila návšteva Rakúskej republiky pri príležitosti stretnutia s predsedom parlamentu Rakúska za účasti predsedu Národnej rady SR Borisa Kollára a poslanca Národnej rady SR Ľudovíta Gogu.

2.3 Zahraničnopolitické aktivity výborov Národnej rady Slovenskej republiky

2.3.1 Aktivity na pôde Národnej rady Slovenskej republiky

- Dňa 18. marca 2021 predseda Zahraničného výboru NR SR poslanec NR SR Marián Kéry prijal mimoriadneho a splnomocneného veľvyslanca Slovenskej republiky.
- Dňa 23. marca 2021 predseda Výboru NR SR pre obranu a bezpečnosť poslanec NR SR Juraj Krúpa prijal mimoriadneho a splnomocneného veľvyslanca Spojeného kráľovstva Veľkej Británie a Severného Írska.

- Dňa 5. mája 2021 predseda Výboru NR SR pre obranu a bezpečnosť poslanec NR SR Juraj Krúpa prijal náčelníka Generálneho štábu Rakúskej republiky.
- Dňa 12. mája 2021 predseda Zahraničného výboru NR SR poslanec NR SR Marián Kéry prijal mimoriadnu a splnomocnenú veľvyslankyňu Nemeckej spolkovej republiky.
- Dňa 13. mája 2021 na Výbore NR SR pre európske záležitosti a na Zahraničnom výbore NR SR prijali španielsku štátnu tajomníčku ministerstva zahraničných vecí.
- Dňa 14. mája 2021 predsedníčka Výboru NR SR pre európske záležitosti poslankyňa NR SR Vladimíra Marcinková prijala mimoriadneho a splnomocneného veľvyslanca Poľskej republiky.
- Dňa 19. mája 2021 na Výbore NR SR pre európske záležitosti a na Zahraničnom výbore NR SR prijali britskú ministerku pre Európu.
- Dňa 3. júna 2021 predseda Výboru NR SR pre obranu a bezpečnosť poslanec NR SR Juraj Krúpa prijal štátneho tajomníka ministerstva obrany Nemeckej spolkovej republiky.
- Dňa 17. júna 2021 predsedníčka Výboru NR SR pre európske záležitosti poslankyňa NR SR Vladimíra Marcinková prijala mimoriadnu a splnomocnenú veľvyslankyňu Nemeckej spolkovej republiky.
- Dňa 8. júla 2021 predseda Zahraničného výboru NR SR poslanec NR SR Marián Kéry prijal mimoriadneho a splnomocneného veľvyslanca Belgického kráľovstva.
- V dňoch 2. až 3. septembra 2021 sa uskutočnila pracovná návšteva delegácie Výboru pre hospodárstvo a rozvoj a Výboru pre infraštruktúru Sejmu poľského Národného zhromaždenia na pozvanie predsedu Výboru NR SR pre hospodárske záležitosti poslanca NR SR Petra Kremského. Pracovná návšteva sa uskutočnila aj za účasti Výboru NR SR pre hospodárske záležitosti a predsedníčky Žilinského samosprávneho kraja Eriky Jurinovej.
- V dňoch 7. až 8. septembra 2021 sa uskutočnila pracovná návšteva delegácie Výboru pre zahraničné veci, obranu a bezpečnosť Senátu Parlamentu Českej republiky na pozvanie predsedu Zahraničného výboru NR SR poslanca NR SR Mariána Kéryho. Pracovná návšteva sa uskutočnila aj za účasti Zahraničného výboru NR SR a Výboru NR SR pre obranu a bezpečnosť.
- Dňa 8. septembra 2021 prijal Zahraničný výbor NR SR senátorov z Výboru pre zahraničné veci, obranu a bezpečnosť Senátu Parlamentu Českej republiky. Prijatie sa uskutočnilo aj za účasti predsedu Zahraničného výboru NR SR poslanca NR SR Mariána Kéryho, podpredsedu Zahraničného výboru NR SR poslanca NR SR Petra Osuského a poslankyne NR SR Romany Tabák.
- Dňa 8. septembra 2021 Výbor NR SR pre obranu a bezpečnosť prijal senátorov z Výboru pre zahraničné veci, obranu a bezpečnosť Senátu Parlamentu ČR. Prijatie sa uskutočnilo aj za účasti predsedu Výboru NR SR pre obranu a bezpečnosť poslanca NR SR Juraja Krúpu, poslankyne NR SR Anny Andrejovovej a poslanca NR SR Marcela Mihalika.
- Dňa 9. septembra 2021 Ústavnoprávny výbor NR SR prijal zástupcov Benátskej komisie.
- Dňa 16. septembra 2021 predseda Výboru NR SR pre kultúru a médiá poslanec NR SR Kristián Čekovský prijal mimoriadneho a splnomocneného veľvyslanca Iránskej islamskej republiky.

- Dňa 21. septembra 2021 predseda Výboru NR SR pre obranu a bezpečnosť poslanec NR SR Juraj Krúpa prijal obranného pridelenca Spojených štátov amerických.
- Dňa 22. septembra 2021 Výbor NR SR pre kultúru a médiá prijal mimoriadneho a splnomocneného veľvyslanca Gruzínska.
- Dňa 23. septembra 2021 Zahraničný výbor NR SR prijal mimoriadneho a splnomocneného veľvyslanca Izraela.
- Dňa 23. septembra 2021 Zahraničný výbor NR SR prijal zástupcov Skupiny pre monitorovanie demokracie, právneho štátu a základných práv (DRFMG).
- Dňa 23. septembra 2021 predseda Výboru NR SR pre pôdohospodárstvo a životné prostredie poslanec NR SR Jaroslav Karahuta prijal mimoriadnu a splnomocnenú veľvyslankyňu Talianskej republiky.
- Dňa 23. septembra 2021 predsedníčka Výboru NR SR pre európske záležitosti poslankyňa NR SR Vladimíra Marcinková prijala mimoriadneho a splnomocneného veľvyslanca Spojeného kráľovstva Veľkej Británie a Severného Írska.
- Dňa 29. septembra 2021 predseda Zahraničného výboru NR SR poslanec NR SR Marián Kéry prijal gruzínsku delegáciu.
- Dňa 29. septembra 2021 predseda Výboru NR SR pre obranu a bezpečnosť poslanec NR SR Juraj Krúpa prijal mimoriadneho a splnomocneného veľvyslanca Iránskej islamskej republiky.
- Dňa 15. októbra 2021 predseda Ústavnoprávneho výboru NR SR poslanec NR SR Milan Vetrák prijal mimoriadneho a splnomocneného veľvyslanca Spojeného kráľovstva Veľkej Británie a Severného Írska.
- Dňa 21. októbra 2021 predsedníčka Výboru NR SR pre európske záležitosti poslankyňa NR SR Vladimíra Marcinková prijala mimoriadneho a splnomocneného veľvyslanca Iránskej islamskej republiky.
- Dňa 4. novembra 2021 predseda Zahraničného výboru NR SR poslanec NR SR Marián Kéry prijal mimoriadnu a splnomocnenú veľvyslankyňu Albánskej republiky.
- Dňa 8. novembra 2021 predseda Výboru NR SR pre sociálne veci poslanec NR SR Vladimír Ledecký, predsedníčka Výboru NR SR pre európske záležitosti poslankyňa NR SR Vladimíra Marcinková a podpredseda Výboru NR SR pre sociálne veci poslanec NR SR Ján Richter prijali eurokomisára pre pracovné miesta a sociálne práva Nicolasa Schmita.
- Dňa 10. novembra 2021 predseda Výboru NR SR pre sociálne veci poslanec NR SR Vladimír Ledecký prijal mimoriadneho a splnomocneného veľvyslanca Iránskej islamskej republiky.
- Dňa 10. novembra 2021 predseda Zahraničného výboru NR SR poslanec NR SR Marián Kéry prijal mimoriadnu a splnomocnenú veľvyslankyňu Kubánskej republiky.
- Dňa 11. novembra 2021 predsedníčka Výboru NR SR pre európske záležitosti poslankyňa NR SR Vladimíra Marcinková a poslanci NR SR Ľudovít Goga, Peter Kremský a Richard Raši prijali zástupcov Generálneho riaditeľstva Európskej komisie pre plán obnovy.
- Dňa 18. novembra 2021 predseda Výboru NR SR pre obranu a bezpečnosť poslanec NR SR Juraj Krúpa prijal mimoriadneho a splnomocneného veľvyslanca Ukrajiny.
- Dňa 24. novembra 2021 predseda Zahraničného výboru NR SR poslanec NR SR Marián Kéry prijal mimoriadnu a splnomocnenú veľvyslankyňu Albánskej republiky.

- Dňa 30. novembra 2021 predseda Zahraničného výboru NR SR poslanec NR SR Marián Kéry prijal mimoriadneho a splnomocneného veľvyslanca Španielskeho kráľovstva.
- Dňa 1. decembra 2021 predseda Zahraničného výboru NR SR poslanec NR SR Marián Kéry prijal mimoriadnu a splnomocnenú veľvyslankyňu Talianskej republiky.
- Dňa 8. decembra 2021 predseda Zahraničného výboru NR SR poslanec NR SR Marián Kéry prijal mimoriadneho a splnomocneného veľvyslanca Srbskej republiky.
- Dňa 15. decembra 2021 predseda Zahraničného výboru NR SR poslanec NR SR Marián Kéry prijal mimoriadneho a splnomocneného veľvyslanca Izraelského štátu.
- Dňa 15. decembra 2021 predsedníčka Výboru NR SR pre európske záležitosti poslankyňa NR SR Vladimíra Marcinková prijala mimoriadneho a splnomocneného veľvyslanca Francúzskej republiky.

2.3.2 Aktivity v zahraničí

2.3.2.1 Bilaterálna spolupráca

- V dňoch 17. až 19. mája 2021 sa predseda Zahraničného výboru NR SR poslanec NR SR Marián Kéry a podpredseda Zahraničného výboru NR SR poslanec NR SR Peter Osuský na pozvanie štátnej tajomníčky ministerstva zahraničných vecí a európskych záležitostí SR Ingrid Brockovej zúčastnili na otvorení humanitárneho projektu v Libanone.
- V dňoch 8. až 9. septembra 2021 sa predseda Výboru NR SR pre pôdohospodárstvo a životné prostredie poslanec NR SR Jaroslav Karahuta zúčastnil na 23. valnom zhromaždení Asociácie súkromného poľnohospodárstva Českej republiky v Prahe.
- V dňoch 10. až 12. októbra 2021 sa predseda Zahraničného výboru NR SR poslanec NR SR Marián Kéry zúčastnil s ministrom zahraničných vecí SR Ivanom Korčekom na zahraničnej pracovnej ceste v Kazachstane a Ruskej federácii.
- V dňoch 22. až 29. októbra 2021 sa predseda Výboru NR SR pre obranu a bezpečnosť poslanec NR SR Juraj Krúpa spoločne s ministrom obrany SR Jaroslavom Naďom zúčastnil na pracovných stretnutiach v Pentagone, v Kongrese USA a v Greenville.
- V dňoch 24. až 25. novembra 2021 sa predseda Výboru NR SR pre obranu a bezpečnosť poslanec NR SR Juraj Krúpa, poslanec NR SR Ľudovít Goga a poslankyňa NR SR Jana Žitňanská zúčastnili na seminári na pozvanie Maďarska v rámci HU V4 predsedníctva na veľvyslanectve Maďarska v Paríži a na bilaterálnom rokovaní Výboru NR SR pre obranu a bezpečnosť s partnerským Výborom pre zahraničné veci, obranu a ozbrojené sily Senátu Francúzskej republiky v Paríži.
- V dňoch 21. až 22. novembra 2021 sa predseda Výboru NR SR pre pôdohospodárstvo a životné prostredie poslanec NR SR Jaroslav Karahuta, poslanci NR SR Filip Kuffa a Ján Krošlák a tajomník Výboru NR SR pre pôdohospodárstvo a životné prostredie Martin Korček zúčastnili na návšteve dolnej komory (Sejmu) poľského Národného zhromaždenia vo Varšave.

2.3.2.2 Multilaterálna spolupráca

- V dňoch 29. až 31. júla 2021 navštívil predseda Výboru NR SR pre obranu a bezpečnosť poslanec NR SR Juraj Krúpa na pozvanie ministra obrany SR Jaroslava Naďa pri príležitosti 20. výročia pôsobenia slovenských vojakov na misii UNFICYP Cyperskú republiku.
- V dňoch 5. až 6. septembra 2021 sa predseda Výboru NR SR pre obranu a bezpečnosť poslanec NR SR Juraj Krúpa zúčastnil na 19. konferencii Parlamentného fóra pre spravodajskú bezpečnosť (PISF) v Budapešti.
- V dňoch 5. až 7. septembra 2021 sa predsedníčka Výboru NR SR pre európske záležitosti poslankyňa NR SR Vladimíra Marcinková a poslanci NR SR Peter Kmec a Ľudovít Goga zúčastnili na zasadnutí výborov pre európske záležitosti parlamentov krajín V4 v Prahe.
- V dňoch 3. až 5. októbra 2021 sa predseda Výboru NR SR pre obranu a bezpečnosť poslanec NR SR Juraj Krúpa na pozvanie štátneho tajomníka Ministerstva obrany SR Mariana Majera zúčastnil na návšteve vo veliteľstve NATO v Bruseli.
- Dňa 7. decembra 2021 sa predseda Výboru NR SR pre pôdohospodárstvo a životné prostredie poslanec Národnej rady SR Jaroslav Karahuta zúčastnil na online zasadnutí výborov pre pôdohospodárstvo a životné prostredie parlamentov krajín V4 v Budapešti.

2.4 Zahraničnopolitické aktivity stálych delegácií Národnej rady Slovenskej republiky

2.4.1 Parlamentné zhromaždenie Rady Európy

- V dňoch 19. až 22. apríla 2021 sa poslankyňa NR SR Anna Záborská a poslanci NR SR Juraj Šeliga a Martin Beluský zúčastnili online na jarnom zasadnutí PZ Rady Európy.
- V dňoch 21. až 24. júna 2021 sa poslankyňa NR SR Anna Záborská a poslanci NR SR Juraj Šeliga a Martin Beluský zúčastnili online na júnovom zasadnutí PZ Rady Európy.

2.4.2 Parlamentné zhromaždenie NATO

- V dňoch 14. až 17. mája 2021 sa predseda Výboru NR SR pre obranu a bezpečnosť poslanec NR SR Juraj Krúpa zúčastnil online na jarnom zasadnutí PZ NATO.
- V dňoch 9. až 12. októbra 2021 sa poslanci NR SR Ľudovít Goga a Peter Kmec zúčastnili na jesennom zasadnutí PZ NATO v Lisabone.

2.4.3 Parlamentné zhromaždenie OBSE

- V dňoch 24. až 26. februára 2021 sa poslanec NR SR Peter Osuský zúčastnil online na zimnom zasadnutí PZ OBSE.
- Dňa 4. mája 2021 sa konalo online stretnutie tajomníkov národných delegácií PZ OBSE k výročnému zasadnutiu PZ OBSE.

- Dňa 11. mája 2021 sa konalo online stretnutie tajomníkov národných delegácií PZ OBSE k výročnému zasadnutiu PZ OBSE.
- Dňa 25. mája 2021 sa vedúci delegácie PZ OBSE poslanec NR SR Peter Osuský zúčastnil na stretnutí s mimoriadnym a splnomocneným veľvyslancom Poľskej republiky v priestoroch veľvyslanectva Poľskej republiky v Bratislave.
- V dňoch 28. júna až 6. júla 2021 sa vedúci delegácie PZ OBSE poslanec NR SR Peter Osuský a poslanec NR SR Miloš Svrček zúčastnili na výročnom zasadnutí PZ OBSE.
- V dňoch 10. až 12. júla 2021 sa vedúci delegácie PZ OBSE poslanec NR SR Peter Osuský zúčastnil na pozorovaní predčasných parlamentných volieb v Moldavsku, ktoré sa konali dňa 11. júla 2021.
- V dňoch 21. až 25. októbra 2021 sa vedúci delegácie PZ OBSE poslanec NR SR Peter Osuský zúčastnil na pozorovaní prezidentských volieb v Uzbekistane, ktoré sa konali dňa 24. októbra 2021.
- V dňoch 3. až 4. novembra 2021 sa konalo online jesenné zasadnutie PZ OBSE.
- V dňoch 25. až 29. novembra 2021 sa vedúci delegácie PZ OBSE poslanec NR SR Peter Osuský zúčastnil na pozorovaní predčasných parlamentných volieb v Kirgizsku, ktoré sa konali dňa 28. novembra 2021.

2.4.5 Stredoeurópska iniciatíva a jej parlamentná dimenzia

- Dňa 15. júna 2021 sa konalo online stretnutie v rámci parlamentnej dimenzie Stredoeurópskej iniciatívy.

2.4.6 Medziparlamentná únia

- V dňoch 7. až 8. septembra 2021 sa podpredseda Národnej rady SR Gábor Grendel a poslanec Národnej rady SR Ľudovít Goga zúčastnili na V. svetovej konferencii predsedov parlamentov Medziparlamentnej únie vo Viedni.

2.5 Skupiny priateľstva

- Dňa 11. mája 2021 sa uskutočnilo stretnutie predsedníčky Skupiny priateľstva s Českou republikou poslankyne NR SR Moniky Kozelovej s mimoriadnym a splnomocneným veľvyslancom Českej republiky na Veľvyslanectve Českej republiky v Bratislave.
- Dňa 11. mája 2021 sa uskutočnil videohovor predsedu Skupiny priateľstva s Ukrajinou poslanca NR SR Mariána Kéryho s ukrajinským predsedom Skupiny priateľstva so Slovenskom.
- Dňa 12. mája 2021 prijala predsedníčka Skupiny priateľstva s Chorvátskou republikou poslankyňa NR SR Jana Vaľová mimoriadneho a splnomocneného veľvyslanca Chorvátskej republiky.

- Dňa 15. júna 2021 prijali členovia Skupiny priateľstva s arabskými krajinami poslanci NR SR Peter Pčolinský, Martin Borguľa a Ľuboš Krajčír mimoriadneho a splnomocneného veľvyslanca Maroka.
- V dňoch 24. až 26. júna 2021 sa na Slovensku uskutočnila návšteva delegácie ukrajinskej Skupiny priateľstva so Slovenskom.
- Dňa 29. júna 2021 prijala predsedníčka Skupiny priateľstva s Rumunskom poslankyňa NR SR Jana Vaľová mimoriadneho a splnomocneného veľvyslanca Rumunska. Prijatie sa uskutočnilo aj za prítomnosti člena skupiny priateľstva s Rumunskom poslanca NR SR Miloša Svrčka.
- Dňa 29. júna 2021 prijala predsedníčka Skupiny priateľstva s Bulharskou republikou poslankyňa NR SR Jana Vaľová mimoriadneho a splnomocneného veľvyslanca Bulharskej republiky. Prijatie sa uskutočnilo aj za prítomnosti člena skupiny priateľstva s Bulharskou republikou poslanca NR SR Miloša Svrčka.
- Dňa 30. júna 2021 prijala predsedníčka Skupiny priateľstva s Albánskou republikou poslankyňa NR SR Jana Vaľová mimoriadnu a splnomocnenú veľvyslankyňu Albánskej republiky. Prijatie sa uskutočnilo aj za prítomnosti člena skupiny priateľstva s Albánskou republikou poslanca NR SR Miloša Svrčka.
- V dňoch 26. až 29. augusta 2021 prijal predseda Skupiny priateľstva s Ruskou federáciou poslanec NR SR Marián Kéry delegáciu skupiny priateľstva z Rady federácie Federálneho zhromaždenia Ruskej federácie.
- V dňoch 27. až 29. septembra 2021 sa predsedníčka Skupiny priateľstva s Chorvátskou republikou poslankyňa NR SR Jana Vaľová a členovia Skupiny priateľstva s Chorvátskou republikou poslanci NR SR Igor Kašper a Patrick Linhart na pozvanie chorvátskym predsedom Skupiny priateľstva so SR Antem Sanaderom zúčastnili na návšteve Záhrebu a Zadaru.
- Dňa 20. októbra 2021 prijala predsedníčka Skupiny priateľstva s Kazašskou republikou poslankyňa NR SR Adriana Pčolinská mimoriadneho a splnomocneného veľvyslanca Kazašskej republiky. Prijatie sa uskutočnilo aj za prítomnosti člena skupiny priateľstva s Kazašskou republikou poslanca NR SR Miloša Svrčka.
- Dňa 27. októbra 2021 prijal predseda Skupiny priateľstva s Iránskou islamskou republikou poslanec NR SR Martin Beluský mimoriadneho a splnomocneného veľvyslanca Iránskej islamskej republiky. Prijatie sa uskutočnilo aj za účasti členky Skupiny priateľstva s Iránskou islamskou republikou poslankyne NR SR Romany Tabák.
- Dňa 8. novembra 2021 prijala predsedníčka Skupiny priateľstva s Rumunskom poslankyňa NR SR Jana Vaľová JKV rumunského princa Radu.
- Dňa 10. novembra 2021 prijal predseda Skupiny priateľstva s Francúzskou republikou a Monackým kniežatstvom poslanec NR SR Juraj Krúpa mimoriadneho a splnomocneného veľvyslanca Francúzskej republiky.
- V dňoch 18. až 19. novembra 2021 sa predseda Skupiny priateľstva s Poľskou republikou poslanec NR SR Michal Šipoš a členky Skupiny priateľstva s Poľskou republikou poslankyne NR SR Anna Andrejuvová a Zita Pleštinská zúčastnili na návšteve skupiny priateľstva vo Varšave.

2.6 Iné

- V dňoch 3. až 5. októbra 2021 sa poslanci NR SR Miroslav Žiak a Tomáš Šudík zúčastnili na Iniciatíve Trojmorja a Fóre mladých parlamentárov vo Varšave.
- V dňoch 10. až 15. októbra sa poslankyňa NR SR Jana Vaľová zúčastnila na Euroázijskom ženskom fóre v Petrohrade.
- V dňoch 14. až 16. októbra 2021 sa poslankyňa NR SR Mária Šofranko a poslanci NR SR Tomáš Šudík, Miroslav Žiak, Andrej Stančík a Jozef Šimko zúčastnili na diskusii v Kancelárii predsedu vlády Poľskej republiky a v parlamente Poľskej republiky o príkladoch dobrej praxe v oblasti mestských a krajských mládežníckych parlamentov v Poľsku a tiež na diskusii o plánovaných legislatívnych zmenách dotýkajúcich sa mládežníckych parlamentov na Slovensku.
- V dňoch 14. až 16. októbra 2021 sa poslanec NR SR Ľudovít Goga zúčastnil na Svetovej výstave EXPO Dubaj.
- V dňoch 4. až 5. novembra 2021 sa poslanec NR SR Miroslav Žiak zúčastnil na 40. zasadnutí Baltského fóra vo Vilniuse.
- V dňoch 19. až 23. novembra 2021 sa predseda Zahraničného výboru NR SR poslanec NR SR Marián Kéry zúčastnil na medzinárodnej konferencii venovanej dňu prvého prezidenta Kazachstanu v Kazašskej republike.
- V dňoch 23. až 25. novembra 2021 sa stála zástupkyňa NR SR v Európskom parlamente Dominika Sabová zúčastnila na zasadnutí Európskeho parlamentu v Štrasburgu.

3 Pôsobenie Národnej rady Slovenskej republiky v záležitostiach Európskej únie

3.1 Činnosť Výboru Národnej rady Slovenskej republiky pre európske záležitosti

Spoluprácu Národnej rady SR a vlády Slovenskej republiky v európskych záležitostiach na národnej úrovni upravuje *ústavný zákon č. 397/2004 Z. z. o spolupráci Národnej rady Slovenskej republiky a vlády Slovenskej republiky v záležitostiach Európskej únie*, ktorý predstavuje základný rámec spolupráce pri predkladaní návrhov pozičných dokumentov Slovenskej republiky Národnej rade SR, pri ich schvaľovaní Národnou radou SR a pri informovaní Národnej rady SR o ďalších záležitostiach Európskej únie.

Ďalším právnym predpisom je *zákon NR SR č. 350/1996 Z. z. o rokovacom poriadku Národnej rady Slovenskej republiky v znení neskorších predpisov*, ktorý v § 58a a 58b upravuje zloženie a pôsobnosť Výboru Národnej rady Slovenskej republiky pre európske záležitosti. Činnosť národných parlamentov v záležitostiach Európskej únie tiež upravujú protokoly pripojené k Zmluve o Európskej únii a k Zmluve o fungovaní Európskej únie¹ (Protokol č. 1 o úlohe národných parlamentov v Európskej únii a Protokol č. 2 o uplatňovaní zásad subsidiarity a proporcionality).

V roku 2021 zbral Výbor NR SR pre európske záležitosti na vedomie **732 nových návrhov aktov** v zmysle § 58a ods. 3 písm. a) zákona o rokovacom poriadku. Zároveň výbor zbral na vedomie **298 predbežných stanovísk**, ktoré mu boli doručené v lehote podľa § 58a

¹ Ú. v. EÚ C 83, 30. 3. 2010, s. 1.

ods. 8 zákona o rokovanom poriadku. Z celkového počtu 732 návrhov vyhodnotil Výbor NR SR pre európske záležitosti **10 návrhov** ako prioritných z pohľadu záujmov Slovenskej republiky a požiadal pri nich o stanovisko iný výbor v zmysle § 58a ods. 3 písm. f) zákona o rokovanom poriadku.

Informáciu o všetkých doručených návrhoch právne záväzných aktov a iných aktov Európskej únie obsahuje aj verejne dostupný *Systém sledovania európskych záležitostí* (SSEZ). Tento informačný systém je umiestnený na webovej stránke NR SR a poskytuje tiež informáciu o predbežných stanoviskách k jednotlivým návrhom.²

Výbor NR SR pre európske záležitosti prerokoval v roku 2021 informácie a schválil stanoviská Slovenskej republiky (v prípade, že nešlo o informáciu *ex post*) k nasledujúcim zasadnutiam Európskej rady a Rady Európskej únie (ďalej aj ako „Rady“):

Európska rada

- informácia o rokovaní Európskej rady, ktorá sa uskutočnila 21. januára 2021 (*ex post*);
- informácia o rokovaní Európskej rady, ktorá sa uskutočnila 25. a 26. februára 2021;
- informácia o rokovaní Európskej rady, ktorá sa uskutočnila 8. mája 2021;
- informácia o rokovaní Európskej rady, ktorá sa uskutočnila 24. a 25. mája 2021;
- informácia o rokovaní Európskej rady, ktorá sa uskutočnila 24. a 25. júna 2021;
- informácia o rokovaní Európskej rady, ktorá sa uskutočnila 21. a 22. októbra 2021;
- informácia o rokovaní Európskej rady, ktorá sa uskutočnila 16. a 17. decembra 2021.

Rada Európskej únie pre všeobecné záležitosti (GAC)

- informácia o rokovaní Rady Európskej únie pre všeobecné záležitosti, ktorá sa uskutočnila 20. apríla 2021 (*ex post*).

Rada Európskej únie pre zahraničné veci (FAC)

- informácia o rokovaní Rady Európskej únie pre zahraničné veci, ktorá sa uskutočnila 25. januára 2021.

K ostatným zasadnutiam Rady Európskej únie boli stanoviská Slovenskej republiky schválené formou tzv. tichej procedúry v zmysle čl. 2 ods. 4 ústavného zákona č. 397/2004 Z. z.

Pokiaľ ide o súlad návrhov legislatívnych aktov EÚ so zásadou subsidiarity, Lisabonská zmluva³ (2009) zaviedla mechanizmus kontroly subsidiarity, ktorý umožňuje národným parlamentom Európskej únie prijímať odôvodnené stanoviská, ak sa domnievajú, že návrh legislatívneho aktu Európskej únie porušuje zásadu subsidiarity. V sledovanom období, t. j. od 1. januára 2021 do 31. decembra 2021, Výbor NR SR pre európske záležitosti toto právo neuplatnil.

Výbor NR SR pre európske záležitosti však využil možnosť vyjadriť sa k vecnému obsahu návrhov v zmysle mechanizmu politického dialógu, ktorý ponúkla Európska komisia (ďalej aj ako „Komisia“) národným parlamentom. Výbor NR SR pre európske záležitosti inicioval politický dialóg o schválených prioritách vyplývajúcich z Pracovného programu Európskej komisie na rok 2021 (tlač 461).⁴

² Systém sledovania európskych záležitostí: *Vyhľadať agendu*. Dostupné na internete: <http://www.nrsr.sk/ssez/>. [cit. 19.03.2021].

³ Lisabonská zmluva, ktorou sa mení a dopĺňa Zmluva o Európskej únii a Zmluva o založení spoločenstva, podpísaná v Lisabone 13. decembra 2007. Úradný vestník Európskej únie, 17. 12. 2007, 2007/C 306/01.

⁴ Uznesenie Výboru NR SR pre európske záležitosti č. 59 z 25. marca 2021.

3.2 Prehľad politík Európskej únie, iniciatívne a iné materiály prerokované výborom

3.2.1 Európska rada

Európska rada je jednou z najdôležitejších inštitúcií Európskej únie, ktorá je zložená z hláv štátov a predsedov vlád 27 členských štátov Európskej únie. Počas sledovaného obdobia, v rokoch 2021 až 2022, Európskej rade predsedal stály predseda Európskej rady Charles Michel. Návrhy vládnych stanovísk SR k jednotlivým témam zasadnutí Európskej rady, ktorá určuje celkové politické smerovanie a priority Európskej únie, v sledovanom období predkladali členom Výboru NR SR pre európske záležitosti *ex ante* alebo *ex post* na schôdzach výboru predseda vlády SR Igor Matovič, predseda vlády SR Eduard Heger a štátny tajomník Ministerstva zahraničných vecí a európskych záležitostí (MZVaEZ) SR Martin Klus.

Na 36. schôdzi Výboru NR SR pre európske záležitosti, ktorá sa uskutočnila dňa 25. marca 2021, predložil štátny tajomník MZVaEZ SR Martin Klus členom a členkám výboru informáciu o rokovaní Európskej rady, ktorá sa uskutočnila v dňoch 25. a 26. marca 2021. Diskusia na pôde výboru reflektovala témy zasadnutia. Hlavy štátov a predsedovia vlád Európskej únie rokovali o stave koordinácie boja s pandémiou COVID-19. Predmetom rokovania boli najmä tri okruhy tém: a) dostupnosť vakcín a zrýchlenie ich výroby, b) digitálne zelené certifikáty a c) medzinárodná solidarita Európskej únie k tretím štátom vo forme poskytnutia vakcín. V prípade jednotného trhu, priemyselnej politiky a digitálnej agendy Európska rada v nadväznosti na svoje závery z 1. a 2. októbra 2020 preskúmala aktivity v týchto oblastiach a poskytla usmernenia k ďalším krokom. Lídri sa zaoberali tzv. Digitálnym kompasom vrátane cieľov stanovených na rok 2030 a preskúmali prácu v oblasti zdaňovania digitálneho hospodárstva. Predmetom rokovania boli aj vzťahy medzi Európskou úniou a Tureckom, stav vtedajších vzťahov medzi Európskou úniou a Ruskou federáciou a tiež transatlantické vzťahy s prezidentom USA J. Bidenom.

Na 40. schôdzi Výboru NR SR pre európske záležitosti, ktorá sa uskutočnila dňa 6. mája 2021, predložil predseda vlády SR Eduard Heger informáciu o rokovaní Európskej rady, ktorá sa uskutočnila dňa 8. mája 2021. Hlavnou témou neformálneho samitu Európskej rady, ktorý sa uskutočnil v Porte, bolo rokovanie k sociálnym otázkam a o rozvoji sociálnej dimenzie.

Samit nadviazal na diskusiu lídrov, ktorá sa začala na sociálnom samite v Göteborgu v roku 2017. Lídri diskutovali o budovaní silnej sociálnej Európy na pozadí obnovy z postpandemickej krízy, ako aj o trendoch digitalizácie a o klimatických a demografických zmenách. Súčasťou diskusie boli aj ciele, ktoré by Európska únia ako celok mala dosiahnuť v oblasti zamestnanosti, sociálnej ochrany a zručností v nasledujúcej dekáde, reflektujúc na agendu OSN. Výstupom diskusie lídrov bolo prijatie deklarácie o sociálnom pilieri. Lídri Európskej únie sa okrem toho stretli prostredníctvom videokonferencie aj s vedúcimi predstaviteľmi Indie. Táto videokonferencia bola príležitosťou na upevnenie vzájomných vzťahov a na diskusiu o strategickom partnerstve medzi Európskou úniou a Indiou, s dôrazom na regionálnu spoluprácu v Indo-Tichomorí, na spoluprácu v boji proti pandémii a na rozvoj konektivity. Stanoviská SR predložené predsedom vlády SR k témam rokovania boli po diskusii schválené v pomere 12/1/1 (za/proti/zdržal sa).

Informácia o mimoriadnom rokovaní Európskej rady, ktoré sa uskutočnilo v dňoch 24. a 25. mája 2021, bola predložená spolu so stanoviskami SR k témam rokovania predsedom vlády SR Eduardom Hegerom na 42. schôdzi výboru, ktorá sa uskutočnila dňa 24. mája 2021. Predmetom rokovania mimoriadnej Európskej rady bola pandémia COVID-19, klíma, Rusko, vzťahy medzi Európskou úniou a Spojeným kráľovstvom, Blízky východ a napokon vynútené pristátie letu Atény

– Vilnius v Minsku. Pokiaľ ide o pandémiu COVID-19, lídri členských štátov diskutovali o nových mutáciách vírusu, digitálnom zelenom certifikáte a globálnom prístupe k vakcínam. V prípade otázky klímy bolo cieľom poskytnúť politické usmernenie k implementačnej legislatíve na dosiahnutie cieľa redukcie emisií do roku 2030 najmenej o 55 %. Na rokovaní tiež prebehla strategická diskusia k vzťahom medzi Európskou úniou a Ruskou federáciou, ktorá bola rámcovaná aktivitami Moskvy v členských štátoch, ako aj pokračujúcimi obmedzovaniami priestoru pre občiansku spoločnosť v Rusku. Lídri zhodnotili vtedajší stav implementácie dohody o obchode a spolupráci, ako aj dohody o vystúpení Spojeného kráľovstva z Európskej únie a vzťahy medzi Izraelom a Palestínou.

Lídri napokon diskutovali aj o forme a intenzite odpovede Európskej únie na vynútené pristátie civilného letu z Atén do Vilnius na letisku v Minsku zo strany bieloruského režimu, keď došlo k zatknutiu aktivistu a novinára Romana Protaseviča s jeho partnerkou. Predsedníčka výboru Vladimíra Marcinková v súvislosti s incidentom vynúteného pristátia civilného letu na letisku v Minsku navrhla doplniť stanoviská SR takto: „*Slovenská republika odsudzuje vynútené uzemnenie civilného lietadla spoločnosti Ryanair na trase medzi dvoma členskými krajinami Európskej únie a NATO; SR považuje tento akt zo strany súčasnej bieloruskej administratívy za odsúdeniahodný, nelegálny a ohrozujúci bezpečnosť a životy občanov členských krajín Európskej únie; SR žiada okamžité vyšetrenie tohto bezpečnostného incidentu Medzinárodnou organizáciou pre civilné letectvo; SR v reakcii na tento incident podporuje uvalenie cielených sankcií na režim Alexandra Lukašenka; SR dôrazne žiada okamžité a bezpodmienečné prepustenie zadržaného novinára Romana Protaseviča a všetkých ostatných politických väzňov bieloruského režimu.*“

Informácia o rokovaní Európskej rady, ktoré sa uskutočnilo v dňoch 24. a 25. júna 2021, bola podaná na 45. schôdzi Výboru NR SR pre európske záležitosti, ktorá sa uskutočnila dňa 23. júna 2021. Stanoviská SR a informáciu k témam rokovania predložil predseda vlády SR Eduard Heger. Program rokovania sa zameriaval na pandémiu, ekonomickú obnovu, migráciu, Turecko, Líbyu, Rusko, Bielorusko, Sahel a Etiópiu. Spolu s Európskou radou sa uskutočnil eurosamit v inkluzívnom formáte. V súvislosti s pandémiou COVID-19 lídri zhodnotili vtedajšiu epidemiologickú situáciu, vakcináciu v členských štátoch a správu Komisie o ponaučeníach z pandémie. Rovnako sa zaoberali otázkou solidarity s tretími štátmi vo forme darovania vakcín, predovšetkým prostredníctvom nástroja COVAX. Lídri zhodnotili prípravy implementácie digitálnych COVID certifikátov, ako aj súčasný stav implementácie nástroja Európskej únie pre

budúce generácie. Takisto uvítali hlavné ciele Európskej únie týkajúce sa akčného plánu Európskeho piliera sociálnych práv v súlade s Portskou deklaráciou.

V súvislosti s migráciou by sa diskusia zamerala predovšetkým na externú dimenziu migrácie (odmietnutie akýchkoľvek pokusov tretích krajín o inštrumentalizáciu migrácie na politické účely). Témou bolo nielen zhodnotenie vzájomných vzťahov medzi Európskou uniou a Tureckom, ale aj aktuálneho vývoja situácie vo východnom Stredomorí a v neposlednom rade taktiež aktuálna situácia okolo návrhu Komisie na pokračovanie financovania sýrskych utečencov v Turecku (ako aj v Jordánsku a v Libanone). V súvislosti s Ruskom išlo o pokračovanie strategickej diskusie z mimoriadneho májového zasadnutia Európskej rady. Predpokladom na realistický prístup k Rusku je udržanie jednoty a odolnosť voči pokusom Ruska o rozvoľnenie Európskej únie. Kľúčová je koordinácia s novou administratívou USA. Lídri sa tiež vrátili k téme Bielorusko, pričom zhodnotili stav plnenia prijatých záverov z májového samitu a vyzvali Bielorusko na prepustenie politických väzňov vrátane zadržaného novinára R. Prataseviča. V rámci eurosamitu sa rokovanie týkalo zhodnotenia aktuálneho stavu v oblasti dobudovania bankovej únie a únie kapitálových trhov.

Aj v poradí 48. schôdza Výboru NR SR pre európske záležitosti, ktorá sa uskutočnila 21. októbra 2021, bola venovaná agende Európskej rady. Predseda vlády SR Eduard Heger predložil informáciu a stanoviská SR k témam rokovania Európskej rady, ktoré sa uskutočnilo v dňoch 21. a 22. októbra 2021. Išlo o nasledujúce témy: rast cien energií, COVID-19, migrácia, obchodná politika Európskej únie, vonkajšie vzťahy, digitálna agenda a taktiež aj rozhodnutie Ústavného súdu Poľska. Čo sa týka COVID-19, vyjadril dôležitosť presadzovania spoločného postupu Európskej únie v boji proti šíreniu dezinformácií, poukazujúc na hrozbu zneužívania umelej inteligencie. V prípade otázok týkajúcich sa vonkajších vzťahov spomenul prípravu viacerých medzinárodných samitov na nasledujúce témy: klimatické zmeny, biodiverzita a obchodná politika Európskej únie – strategická autonómia. V súvislosti s migráciou bol hlavnou témou samitu práve nekorektný postup Bieloruska v kontexte zneužívania migrantov voči Poľsku a Litve. Predseda vlády SR v tomto kontexte zdôraznil význam fyzickej ochrany hraníc a príspevok SR na pomoc Litve.

Lídri diskutovali aj o sankciách voči Bielorusku. Predseda vlády vyjadril znepokojenie nad zneužívaním migrácie na geopolitický boj a presadzovanie vlastných záujmov. Postoj SR je v tomto smere v záujme ochrany života, zdravia a právneho štátu. V prípade otázky týkajúcej sa cien energií sú pozície jednotlivých krajín odlišné v závislosti od energetického mixu a regulácie. SR patrí k skupine štátov, kde vzhľadom na regulačný rámec stanovujúci maximálnu cenu nie sú domácnosti ohrozené. Prístup Ruska v rámci dodávok energie označil predseda vlády SR z hľadiska korektných vzťahov za neprípustný. Aj preto sa rozbiehajú diskusie o možných scenároch budúcej autonómie Európskej únie. Predmetom rokovaní bolo aj to, akým spôsobom upraviť cenotvorbu v otázke energií. SR patrí ku krajinám, ktoré majú dobrý energetický mix z pohľadu uhlíkovej neutrality. Pri otázke jadrovej energie naznačil predseda vlády SR dôležitosť jej presadenia popri zelených zdrojoch v rámci taxonómie vzhľadom na to, že akákoľvek tranzícia na uhlíkovú neutralitu bez plynu a jadrovej energie je v súčasnosti nerealizovateľná. Podľa stanoviska SR je jadro uhlíkovo neutrálne a treba ho uchopiť ako bezpečný a potenciálny zdroj, ktorý prináša stabilitu do elektrickej siete. Predseda vlády SR tiež spomenul potrebu oddelenia problematiky vysokých cien energií od balíka Fit for 55 z dôvodu, aby šokový nárast cien spolu s ostatnými faktormi nepôsobili kontraproduktívne voči snahe o uhlíkovú neutralitu. V tomto smere je z hľadiska pozície Európskej únie v rámci globálnej politiky dôležité, aby bola silným hráčom a príkladom pre ostatných aktérov v znižovaní emisií.

Na programe 51. schôdze, ktorá sa uskutočnila dňa 15. decembra 2021, bola informácia o rokovaní Európskej rady, ktoré sa uskutočnilo v dňoch 16. a 17. decembra 2021. Informáciu spolu so stanoviskami SR predložil predseda vlády SR Eduard Heger. Témy samitu boli nasledujúce:

pandémia COVID-19, krízový manažment a odolnosť, ceny energií, bezpečnosť a obrana, externé aspekty migrácie, vonkajšie vzťahy a eurosamit (banková únia a únia kapitálových trhov). Samitu predchádzalo bilaterálne stretnutie predsedu vlády SR s líderkou bieloruskej opozície Sviatlanou Cichanovskou, ako aj koordinačné stretnutie predsedov vlád krajín V4.

Diskusia lídrov v súvislosti s pandémiou sa zameriavala na tri okruhy tém, a to očkovanie, koordinácia a medzinárodná spolupráca. Z hľadiska očkovania bolo predmetom rokovaní zhoršujúca sa epidemiologická situácia v kontexte nového variantu, ako aj boj proti šíreniu dezinformácií. Predseda vlády uviedol, že SR preferuje koordinovaný prístup Európskej únie, pokiaľ ide o riešenie výziev spojených s ochorením COVID-19. Ďalej uviedol, že COVID preukazy predstavujú kľúčový nástroj na zjednotenie fungovania naprieč Európskou úniou, a preto SR víta zosúladenie ich platnosti na deväť mesiacov. V prípade otázky vstupu do Európskej únie je cieľom zachytiť prípady nového variantu COVID-19 prostredníctvom testovania prichádzajúcich osôb. Premiér SR ďalej zdôraznil dôležitosť zdieľania informácií vo veci správania novej mutácie a jej vzťahu k účinnosti vakcíny. Z hľadiska ochrany zdravia a ekonomiky bola prerokovaná otázka toho, akým spôsobom sa nástroj povinného očkovania vyvíja v členských štátoch.

Predseda vlády ďalej informoval, že fenomén rastúcich cien energií je aktuálnou témou, ktorú niektoré členské štáty mimoriadne zasahuje. SR súhlasila s tým, že stav vysokých cien energií je mixom rôznych faktorov, z ktorých dominantnú rolu hrá enormne zvýšený dopyt po zemnom plyne. SR patrí medzi krajiny s regulovanými cenami energií pre domácnosti, vďaka čomu sa ich podarilo ochrániť pred budúcoročným nárastom. Vo vzťahu k systému Európskej únie na obchodovanie s emisiami (ETS) bolo otázkou, do akej miery na cenu vplývajú špekulatívne obchody. Čo sa týka balíka Fit for 55, stanovisko SR je také, že zo strategického cieľa uhlíkovej neutrality nie je možné poľaviť. Predseda vlády zdôraznil, že je potrebné prihliadať na negatívne sociálne dopady na najzraniteľnejších. Z hľadiska energetiky SR podporila systémové, energeticky efektívne, nákladovo optimálne a dlhodobé udržateľné návrhy vrátane využívania jadrovej energie.

V rámci témy vonkajších vzťahov lídri diskutovali o Bielorusku, situácii na ukrajinsko-ruskej hranici, o Južnom susedstve, príprave samitu Európska únia – Africká únia a Etiópií. Vo vzťahu k Ukrajine predseda vlády avizoval, že je podstatné vyslať silný signál smerujúci k deeskalácii napätia. Pre SR je Ukrajina bezprostredným susedom, a preto je v našom záujme, aby táto krajina silnela, mohla sa reformovať a úspešne transformovať na ekonomickej, sociálnej aj vnútropolitckej úrovni. Čo sa týka situácie na bielorusko-poľskej hranici, postoj SR bol jasný a solidárny. Nejde o migračnú krízu, ale o hybridný útok. Takáto situácia vyústila do intenzívnejších kontrol vonkajších hraníc Európskej únie. V tejto súvislosti predseda vlády spomenul ako krátkodobé riešenie plot darovaný Litve, ale zdôraznil, že z dlhodobého hľadiska je dôležité investovať do moderných technológií, ktoré výkonnejšie ochránia vonkajšie hranice Únie.

Predmetom diskusií bola aj reforma schengenského kódexu. Z hľadiska bieloruskej situácie SR jasne podporilo občiansku spoločnosť a slobodné voľby. Z pohľadu SR sú predovšetkým ekonomické sankcie citlivé pre režim vládnuci v Bielorusku, preto je potrebné pokračovať v systematickom tlaku na režim. Predsedníčka Výboru NR SR pre európske záležitosti Vladimíra Marcinková navrhla doplniť návrh uznesenia o stanoviskách SR na rokovanie Európskej rady, konkrétne bod Vonkajšie vzťahy – Bielorusko, takto: „Slovenská republika kladie najvyššiu prioritu na ochranu ľudských životov, práve to odlišuje Európsku úniu od bieloruského režimu.“ Konečná verzia stanovísk na rokovanie bola schválená v pomere 9/0/1 (za/proti/zdržal sa).

3.2.2 Všeobecné záležitosti

Otázky všeobecných záležitostí Európskej únie od nadobudnutia platnosti Lisabonskej zmluvy podliehajú pod gesciu Rady Európskej únie pre všeobecné záležitosti (GAC). Členovia Výboru NR SR pre európske záležitosti boli v sledovanom období pravidelne informovaní o témach rokovania Rady Európskej únie pre všeobecné záležitosti, rovnako ako o témach zasadnutí Európskej rady a o návrhu stanovísk k týmto témam.

Štátny tajomník MZVaEZ SR Martin Klus na 36. schôdzi Výboru NR SR pre európske záležitosti predložil 25. marca 2021 Výročnú správu o členstve Slovenskej republiky v Európskej únii za rok 2020 a aktuálne priority vyplývajúce z Pracovného programu Európskej komisie na rok 2021 (tlač 461). Okrem toho podpredsedníčka Výboru NR SR pre európske záležitosti Zita Pleštinská predložila Správu o činnosti Výboru NR SR pre európske záležitosti za obdobie od 1. januára 2020 do 28. februára 2021, ako aj informáciu o nových návrhoch právnych aktov Európskej únie a o predbežných stanoviskách predložených podľa § 58a ods. 8 rokovacieho poriadku.

Na 37. schôdzi Výboru NR SR pre európske záležitosti, ktorá bola zvolaná podpredsedníčkou Výboru NR SR pre európske záležitosti Zitou Pleštinskou a uskutočnila sa 26. apríla 2021, predložil štátny tajomník MZVaEZ SR Martin Klus informáciu o rokovaní Rady Európskej únie pre všeobecné záležitosti, ktoré sa uskutočnilo 20. apríla 2021 (*ex post*). Ministri v rámci každoročného dialógu o právnom štáte diskutovali o vývoji v oblasti právneho štátu v piatich členských štátoch: v Nemecku, Írsku, Grécku, Španielsku a vo Francúzsku. Diskusia vychádzala zo správ publikovaných Komisiou a z jej zistení. Ministri sa venovali vzťahom medzi Európskou úniou a Spojeným kráľovstvom, pričom sa primárne sústredili na implementáciu Dohody o vystúpení a Protokolu o Írsku/Severnom Írsku, ako aj na ratifikáciu Dohody o obchode a spolupráci. Ministri pre európske záležitosti tiež zhodnotili situáciu v EÚ v súvislosti s pandémiou COVID-19, pričom sa venovali epidemiologickej situácii a cestovným obmedzeniam, ako aj očkovacím látkam a prebiehajúcej práci na digitálnych zelených osvedčeniach. Právny rámec digitálneho zeleného osvedčenia tvoria dva legislatívne návrhy. Prvý sa týka občanov Európskej únie a ich rodinných príslušníkov, druhý sa zaoberá príslušníkmi tretích krajín, ktorí sa oprávnené zdržiavajú na území členských štátov alebo v nich majú oprávnený pobyt. Podľa týchto návrhov by malo byť možné používať osvedčenie vo všetkých členských štátoch Európskej únie. Rovnako sa zavedie aj na Islande, v Lichtenštajnsku, Nórsku a vo Švajčiarsku. Digitálne zelené osvedčenie bude tiež otvorené voči iniciatívam, ktoré sa vyvíjajú inde vo svete.

Ministri pre európske záležitosti boli oboznámení aj s aktuálnym stavom v súvislosti s rozširovaním Európskej únie a procesom stabilizácie a pridruženia. V rámci tejto témy SR trvala na tom, že akékoľvek otvorené bilaterálne otázky medzi Bulharskom a Severným Macedónskom budú riešené primárne v bilaterálnej rovine a nebude nimi zaťažovaný prístupový proces. Medzi dôležité otázky v tejto oblasti patrí aj stav rokovaní o nariadení o nástroji IPA III, prebiehajúce rokovania o uplatňovaní revidovanej metodiky rozširovania na Čiernu Horu a Srbsko a organizovanie medzivládnych konferencií s kandidátskymi krajinami západného Balkánu. Pokiaľ ide o západný Balkán, SR vo svojom stanovisku upozornila na to, že zdržania v prístupovom procese môžu priniesť problémy vo vnútorných nastaveniach jednotlivých kandidátskych štátov. Predsedníctvo Rady napokon informovalo ministrov pre európske záležitosti o súčasnom stave Konferencie o budúcnosti Európy, a to v nadväznosti na prvé dve zasadnutia výkonnej rady konferencie. Všetky snahy výkonnej rady smerujú k oficiálnemu otvoreniu konferencie na formálnom podujatí v hybridnom formáte, ktoré by sa malo uskutočniť dňa 9. mája 2021 v budove Európskeho parlamentu v Štrasburgu. Toto podujatie bude podporené oficiálnymi podujatiami v jednotlivých členských štátoch – v rámci SR to bude na úrovni troch najvyšších ústavných

činiteľov. Členské štáty Európskej únie sú pripravené na spustenie konferencie, avšak k jej obsahu majú rôzne prístupy. V záujme Európskej únie je, aby sa na konferencii zúčastnili aj krajiny jej susedstva. Z pohľadu SR by tento krok predstavoval tiež povzbudenie a potvrdenie európskej perspektívy krajinám, ktoré sa usilujú byť členom Európskej únie.

Všeobecné záležitosti Európskej únie boli predmetom aj 39. schôdze Výboru NR SR pre európske záležitosti, ktorá sa uskutočnila 29. apríla 2021. Štátna tajomníčka MZVaEZ SR Ingrid Brocková predložila Programové vyhlásenie vlády Slovenskej republiky (tlač 525). Diskusia na schôdzi sa zameriavala na časť týkajúcu sa európskej a zahraničnej politiky.

Na 35. schôdzi výboru, ktorá sa uskutočnila 18. marca 2021, podpredsedníčka Výboru NR SR pre európske záležitosti Zita Plešinská predstavila správu o prioritách SR vyplývajúcich z Pracovného programu Európskej komisie na rok 2021, ktorú si Výbor NR SR pre európske záležitosti vyžiadala od jednotlivých členov vlády uznesením č. 37 z 3. decembra 2020. Nikto z členov výboru nepredložil k správe pripomienky. Podpredsedníčka Výboru NR SR pre európske záležitosti tiež informovala o návrhu uznesenia podpredsedu výboru Petra Kmeca k národnej diskusii Konferencie o budúcnosti Európy v SR. Podpredseda výboru Peter Kmec priblížil, že v uznesení navrhuje, aby výbor požiadal ministra zahraničných vecí a európskych záležitostí SR, aby výbor informoval o stave príprav národnej diskusie o budúcnosti Európy a zapojení parlamentnej dimenzie do tejto diskusie, a tiež predsedu NR SR, aby zaradil diskusiu o parlamentnej dimenzii národnej diskusie o budúcnosti Európy na májové rokovanie NR SR.

Na programe 45. schôdze výboru, ktorá sa uskutočnila 23. júna 2021, boli priority slovinského predsedníctva v Rade Európskej únie. Informáciu o prioritách členom výboru predložil mimoriadny a splnomocnený veľvyslanec Slovinskej republiky J. E. Gregor Kozovinc. Diskusia reflektovala slovinské priority, ktorými v roku 2021 boli: a) odolnosť, obnova a strategická autonómia Európskej únie; b) Konferencia o budúcnosti Európy; c) Únia európskeho spôsobu života, právny štát a rovnaké podmienky pre všetkých; d) dôveryhodná a bezpečná Európska únia, schopná zaistiť bezpečnosť a stabilitu aj v susedných krajinách. Slovinské predsedníctvo podporovalo posilňovanie odolnosti Európskej únie voči globálnym krízam, ako sú pandémie, strategická autonómia, kybernetické útoky, hybridné hrozby.

Na 48. schôdzi výboru 21. októbra 2021 predsedníčka výboru Vladimíra Marcinková predniesla návrh uznesenia, v ktorom výbor žiada príslušných členov vlády SR, aby výboru pravidelne predkladali správu o transpozičnom deficite (polročne), správu o aproximačných nariadeniach (polročne), správu o oznámeniach zasielaných Komisii o transpozícii legislatívnych aktov EÚ do vnútroštátnych právnych aktov Slovenskej republiky (polročne) a správu o prioritách vyplývajúcich pre Slovenskú republiku z pracovného programu Európskej komisie na daný rok (do dvoch mesiacov od vydania pracovného programu Európskej komisie, najneskôr však do 15. januára daného roku, spolu s identifikáciou predpokladanej dôležitosti každého návrhu pre SR). Návrh uznesenia bol členmi výboru schválený v pomere 12/0/0 (za/proti/zdržal sa).

Na 51. schôdzi výboru, ktorá sa uskutočnila dňa 15. decembra 2021, predniesol mimoriadny a splnomocnený veľvyslanec Francúzskej republiky v SR J. E. Pascal Le Deunff priority francúzskeho predsedníctva v Rade Európskej únie 2022. Motto francúzskeho predsedníctva v Rade Európskej únie je definované troma piliermi – obnova, sila a spolupatričnosť. Vo vzťahu k obnove ide najmä o ekonomiku a to spôsobom, ktorý umožňuje dosiahnuť klimatickú a digitálnu tranzíciu. Sila je dôležitým faktorom pre obranu a posilňovanie našich hodnôt, záujmov a bezpečnosti. Vytrvalosť a spolupatričnosť občanov veľvyslanec spomenul z hľadiska rozvoja ich povedomia o spoločnej kultúre, histórii a zdieľaných hodnotách. V rámci rozpravy predsedníčka Vladimíra Marcinková ocenila priority v oblasti sociálnej spravodlivosti a práv žien a napokon sa Peter Osuský vyjadril k otázke európskej obrany, pričom zdôraznil dôležitosť plnenia záväzkov plynúcich z členstva v NATO zo strany SR. Ľudovít Goga vymedzil politickú a ekonomickú spoluprácu ako podstatné piliere slovensko-francúzskej spolupráce.

3.2.3 Zahraničné veci

Priamu relevanciu k vonkajším aktivitám Európskej únie v rámci konfigurácie Rady Európskej únie má predovšetkým Rada Európskej únie pre zahraničné veci (FAC) rokujúca spravidla na úrovni ministrov zahraničných vecí členských štátov EÚ. Tejto Rade Európskej únie predsedal v sledovanom období Vysoký predstaviteľ EÚ pre zahraničné veci a bezpečnostnú politiku a zároveň podpredseda Komisie Josep Borrell Fontelles. Členovia Výboru NR SR pre európske záležitosti boli o témach rokovania tejto Rady Európskej únie, ako aj o vládnych stanoviskách SR k jednotlivým témam pravidelne informovaní.

Na 35. schôdzi Výboru NR SR pre európske záležitosti zvolanom podpredsedníčkou výboru Zitou Pleštinskou, ktorá sa uskutočnila 18. marca 2021, predložila dezignovaná veľvyslankyňa Karla Wursterová podľa § 8 zákona o zahraničnej službe a o zmene a doplnení niektorých zákonov dokument s názvom Zameranie činnosti Veľvyslanectva SR v Talianskej republike, Maltskej republike a Sanmarínskej republike so sídlom v Ríme. Výbor odsúhlasil predložené zameranie (12/0/2 (za/proti/zdržal sa)).

Na 44. schôdzi výboru, ktorá sa konala 23. júla 2021, predložila štátna tajomníčka MZVaEZ SR Ingrid Brocková správu o výsledkoch rokovaní o budúcich vzťahoch Európskej únie so Spojeným kráľovstvom Veľkej Británie a Severného Írska. Štátna tajomníčka Brocková skonštatovala, že skúsenosť brexitu ukázala jednotu Európskej únie. Najvypuklejším problémom však zostalo Severné Írsko. Komisia chce skôr využiť kreativitu a flexibilitu v rámci existujúceho rámca. Stanovisko MZVaEZ SR je také, že otváranie schválenej dohody by bolo nešťastným riešením. SR sa snaží prispievať k jednotnej pozícii EÚ. Čo sa týka bilaterálnej roviny, taktiež sú tu dve dimenzie, jednak ekonomická a jednak občianska, respektíve ochrana záujmov a bezpečnosti našich občanov. K reflexii vzájomných bilaterálnych vzťahov, samozrejme, dôjde aj vzhľadom na

pandémii COVID-19 a jej dopady. Podľa jej slov MZVaEZ SR sa bude snažiť o to, aby boli ošetrované ekonomické záujmy SR, ako aj záujmy občanov SR žijúcich v Spojenom kráľovstve. Záležitosti ohľadom prístupu študentov Európskej únie k vysokoškolskému vzdelaniu v Spojenom kráľovstve, žiaľ, nespádajú do nového partnerského rámca. Štátna tajomníčka ubezpečila členov výboru, že MZVaEZ SR bude vyvíjať snahu, aby študenti mohli mať práva ako doteraz.

Na 47. schôdzi výboru, ktorá sa uskutočnila 16. septembra 2021, bol predložený návrh na vyslovenie súhlasu Národnej rady Slovenskej republiky s Dohodou o partnerstve a spolupráci medzi Európskou úniou a jej členskými štátmi na jednej strane a Singapurskou republikou na strane druhej (tlač 609). Materiál predložila štátna tajomníčka MZVaEZ SR Ingrid Brocková. Členovia po rozprave vyjadrili súhlas s predmetnou dohodou v pomere 11/0/0 (za/proti/zdržal sa).

Na 48. schôdzi výboru, ktorá sa konala 21. októbra 2021, predsedníčka výboru Vladimíra Marcinková predniesla návrh spoločnej správy o výsledku prerokovania návrhu na vyslovenie súhlasu Národnej rady Slovenskej republiky s Partnerskou dohodou o vzťahoch a spolupráci medzi Európskou úniou a jej členskými štátmi na jednej strane a Novým Zélandom na strane druhej (tlač 490) vo výboroch Národnej rady Slovenskej republiky. Návrh bol členmi výboru schválený v pomere 12/0/0 (za/proti/zdržal sa).

Na 50. schôdzi Výboru NR SR pre európske záležitosti, ktorá sa uskutočnila 25. novembra 2021 formou spoločnej schôdze so Zahraničným výborom NR SR v zmysle § 56 rokovacieho poriadku, predložil minister zahraničných vecí a európskych záležitostí SR Ivan Korčok informáciu o sieti zastupiteľských úradov SR v zahraničí. Táto schôdza nebola verejná.

3.2.3.1 Zahraničný obchod

Ministri členských krajín Európskej únie zodpovední za obchod usporiadali 2. marca 2021 neformálnu videokonferenciu zameranú na oznámenie o preskúmaní obchodnej politiky.

Ústredným prvkom oznámenia je pojem „otvorená strategická autonómia“. Hlavnými cieľmi stanovenými v oznámení Komisie sú podpora obnovy a zásadnej transformácie hospodárstva Európskej únie v súlade s jej zelenými a digitálnymi cieľmi, formovanie globálnych pravidiel pre udržateľnejšiu a spravodlivejšiu globalizáciu a zvýšenie schopnosti Európskej únie presadzovať svoje záujmy a práva, a to aj autonómne, ak je to potrebné. V oznámení sa znovu potvrdzuje potreba opätovne vyvážiť hospodárske vzťahy s Čínou a navrhuje sa aj posilnenie partnerstiev Európskej únie so susednými krajinami a krajinami zapojenými do procesu rozširovania a s Afrikou. Komisia okrem toho uvádza, že je potrebné konsolidovať partnerstvá Európskej únie s kľúčovými regiónmi rastu v Ázii, Tichomorí a Latinskej Amerike.

Dňa 3. marca 2021 sa Európska únia a Spojené štáty dohodli na štvormesačnom pozastavení všetkých odvetných ciel na vývoz z Európskej únie a zo Spojených štátov uložených pre spory o podporu pre Airbus a Boeing. Pozastavenie umožňuje obom stranám sústrediť sa na vyriešenie tohto dlhotrvajúceho sporu. Spojené štáty boli oprávnené zvýšiť clá na vývoz výrobkov z Európskej únie do Spojených štátov v hodnote 7,5 miliardy EUR. Podobne sa pozastavia clá, ktoré Európska únia uložila na vývoz zo Spojených štátov do Európskej únie v hodnote približne 4 miliardy USD.

Európska únia a Spojené štáty 8. marca 2021 ukončili rokovania o úprave poľnohospodárskych kvót Európskej únie v rámci Svetovej obchodnej organizácie (WTO) v nadväznosti na vystúpenie Spojeného kráľovstva z Európskej únie. Tým vyvrcholili dvojročné rokovania v rámci WTO o rozdelení uvedených kvót Európskej únie. Časť ich objemu si ponechá 27 členských štátov Európskej únie a časť získa Spojené kráľovstvo. Dohoda sa vzťahuje na desiatky kvót a týka sa obchodu v objeme niekoľkých miliárd EUR vrátane obchodu s hovädzím mäsom, hydinou, ryžou, mliečnymi výrobkami, ovocím, so zeleninou a s vínom.

Rade Európskej únie pre zahraničie (obchod), ktorá zasadala 20. mája 2021, poskytla Komisia informácie o najnovšom vývoji, napr. pokiaľ ide o vypracovanie pozitívnej obchodnej agendy medzi Európskou úniou a Spojenými štátmi, ako aj otázky súvisiace s WTO, s Airbusom/Boeingom a s clami, ktoré Spojené štáty zaviedli na oceľ a hliník. Ministri rokovali o prebiehajúcom úsilí o reformu WTO a zhodnotili prípravy a priority 12. ministerskej konferencie WTO (MC12). Komisia informovala Radu aj o stave rokovaní týkajúcich sa nástroja medzinárodného obstarávania a o stave prebiehajúceho prešetrovania ochranných opatrení týkajúcich sa ocele. Ministri boli zároveň informovaní o súčasnom stave dohody medzi Európskou úniou a Mercosurom.

Európska rada na svojom zasadnutí v dňoch 24. – 25. mája 2021 privítala nadobudnutie platnosti Dohody o obchode a spolupráci medzi Európskou úniou a Spojeným kráľovstvom 1. mája 2021. O dva dni nato vyjadrili zástupcovia Európskej únie spolu so zástupcami Japonska podporu posilneniu a reforme WTO ako ústredného piliera globálneho hospodárskeho systému v rámci samitu Európskej únie a Japonska. Delegácie sa dohodli na spolupráci pri zabezpečení MC12 a uvítali pozitívne výsledky dohody o hospodárskom partnerstve medzi Európskou úniou a Japonskom, ktoré sa dosiahli za dva roky od nadobudnutia jej platnosti.

Dňa 14. júna 2021 sa uskutočnil samit Európskej únie a Kanady. Pri hospodárskych témach zúčastnené strany potvrdili dôraznú podporu multilaterálnemu obchodnému systému založenému na pravidlách. Dohodli sa, že budú spolupracovať na posilnení a modernizácii WTO, a to aj prostredníctvom úzkej spolupráce v rámci Ottawskej skupiny podobne zmýšľajúcich krajín. Uvítali pozitívne výsledky, ktoré sa dosiahli predbežným vykonávaním Komplexnej hospodárskej a obchodnej dohody (CETA), a vyjadrili odhodlanie zabezpečiť jej úplné a účinné vykonávanie.

S cieľom diverzifikovať zdroje dôležitých vstupov zeleného a digitálneho hospodárstva, a tak znížiť závislosť od výrobcov, ktorí zmýšľajú odlišne, a s cieľom podporiť konkurencieschopné dodávateľské reťazce medzi Európskou úniou a Kanadou vedúci predstavitelia nadviazali strategické partnerstvo Európskej únie a Kanady v oblasti surovín.

Rada Európskej únie pre zahraničné veci (obchod) sa 11. novembra 2021 sa zaoberala otázkou udržania a posilnenia pozitívnej dynamiky v dvojstranných obchodných vzťahoch medzi Európskou úniou a Spojenými štátmi. Zamerala sa pritom najmä na oznámenie (z 31. októbra) o obchode s oceľou a hliníkom a na vyhliadky na budúcu angažovanosť, najmä pokiaľ ide o Radu pre obchod a technológie medzi Európskou úniou a Spojenými štátmi (TTC). Ministri uskutočnili neformálnu výmenu názorov s obchodnou zástupkyňou Spojených štátov, diskutovali o zapojení sa do pozitívneho programu, o situácii pred MC12 a o potrebe definitívne vyriešiť prebiehajúce spory. Ministri sa tiež v rámci bodu Rôzne zaoberali prebiehajúcim preskúmaním vykonávania a presadzovania kapitol o udržateľnom rozvoji v obchodných dohodách Európskej únie, venovali sa stavu prebiehajúcich dvojstranných obchodných a investičných rokovaní s Čile, Novým Zélandom a Indiou, ako aj dohodám, v prípade ktorých sa rokovania už uzavreli, ako sú Mercosur a Mexiko.

3.2.4 Finančné záležitosti a fondy Európskej únie

Problematika finančných a hospodárskych záležitostí Európskej únie podlieha pod gesciu Rady Európskej únie pre hospodárske a finančné záležitosti, rokovania však prebiehajú aj na úrovni Európskej rady. V predmetnom období sa prioritné témy týkali prevažne reakcií na pandémiu COVID-19 v podobe plánu obnovy a odolnosti, ale aj pravidelných tém, ako je program stability, návrh zákona o štátnom rozpočte alebo rokovania Európskej rady.

Na 37. schôdzi Výboru NR SR pre európske záležitosti, ktorá sa uskutočnila dňa 26. apríla 2021, podali predseda vlády SR Eduard Heger a generálna riaditeľka sekcie plánu obnovy Ministerstva financií SR (MF SR) Lívia Vašáková informáciu o Pláne obnovy a odolnosti Slovenskej republiky. Predseda vlády informoval, že v júli 2020 bola dosiahnutá politická dohoda o novom nástroji obnovy Európskej únie, ako aj o viacročnom finančnom rámci Európskej únie na nadchádzajúce obdobie. Dôraz bol kladený na efektivitu budúcich investícií, ktoré majú byť spojené s reformami. Predseda vlády ďalej informoval, že slovenský plán obnovy je pripravený na schválenie vládou a na odoslanie Komisii. Plán obnovy musel zohľadniť veľa parametrov a pokrýva najväčšie priority alokáciou cca 6 mld. EUR na najbližších päť rokov. Zároveň máme k dispozícii sumu cca 13 mld. EUR z nadchádzajúceho programového obdobia Európskej únie. Implementácia bude zabezpečená Úradom vlády SR, zákonom o mechanizme na podporu obnovy a odolnosti a novozriadenou Radou vlády pre Plán obnovy a odolnosti SR.

Generálna riaditeľka sekcie plánu obnovy MF SR Lívia Vašáková ďalej uviedla, že plán obnovy musí obsahovať kombináciu reforiem a investícií a musí byť v súlade s odporúčaniami Komisie pre SR, ktoré boli zároveň limitom pri pôvodnom výbere oblastí zamerania. Komisia stanovila, že 37 % celkovej alokácie plánu obnovy musí ísť na boj proti klimatickým zmenám a 20 % na digitálnu transformáciu a všetky opatrenia musia spĺňať princíp „do no significant harm“. Plán obnovy obsahuje šesť hlavných tematických oblastí: a) zelená ekonomika, b) vzdelávanie, c) veda, výskum a inovácie, d) zdravie, e) efektívna verejná správa, f) digitalizácia. Mechanizmus plánu obnovy bude fungovať cez tzv. míľniky a ciele, ku ktorým sa SR *ex ante* zaviazala. Generálna riaditeľka taktiež poznamenala, že čo sa týka ambícií, v oblasti klímy a životného prostredia je podľa nej plán obnovy veľmi ambicióznym.

Predseda vlády SR Heger ďalej informoval výbor o alokácii z uplynulého viacročného finančného rámca Európskej únie (2014 – 2020). Premiér uviedol, že SR má zatiaľ v tomto programovom období nevyčerpaných cca 9 mld. EUR z celkovej sumy cca 15 mld. EUR a že Komisia vyžaduje, aby boli tieto zdroje dobre investované. Hlavnou výzvou na ďalšie obdobie bude preto efektivita čerpania zdrojov Európskej únie v prospech ekonomického rozvoja SR. Premiér taktiež spomenul pretrvávajúci problém kvality projektov a zabezpečenia férovej súťaže a potrebu reformy verejného obstarávania. Výbor NR SR pre európske záležitosti zbral informáciu o Pláne obnovy a odolnosti Slovenskej republiky na vedomie.

Na 44. schôdzi Výboru NR SR pre európske záležitosti, ktorá sa uskutočnila dňa 16. júna 2021, predložil štátny tajomník MF SR Marcel Klimek Program stability Slovenskej republiky na roky 2021 až 2024. Štátny tajomník Marcel Klimek uviedol, že z dlhodobého hľadiska je prioritou Slovenskej republiky vyrovnať štrukturálne saldo a že aktuálna ambícia je dosiahnuť vyrovnaný rozpočet do roku 2028. Má sa to podariť implementáciou daňovo-odvodových opatrení a zároveň konsolidáciou a naštartovaním ekonomiky po pandémie COVID-19. Štátny tajomník ďalej uviedol, že s Radou pre rozpočtovú zodpovednosť prebieha kontinuálna diskusia a ministerstvo sa snaží zohľadniť ich odporúčania. Ministerstvo má však aj iné ciele, ako je rozpočtová konsolidácia, a to konkrétne stimuláciu ekonomiky a vytváranie predpokladov pre dlhodobú udržateľnosť verejných financií, a musí v tomto ohľade hľadať rovnováhu. Štátny tajomník ďalej zhodnotil pozíciu SR z hľadiska verejných financií v porovnaní s inými členskými štátmi Európskej únie. Pokiaľ ide o výšku verejného dlhu, nachádzame sa v najlepšej tretine členských štátov Európskej únie, ale pokiaľ ide o štrukturálne saldo, nachádzame sa na posledných priečkach. V kombinácii oboch ukazovateľov máme potenciál na zlepšenie v čase, ale treba pracovať na konsolidačnom úsilí. Výbor NR SR pre európske záležitosti odporučil NR SR zobrať Program stability Slovenskej republiky na roky 2021 až 2024 na vedomie.

Na 45. schôdzi Výboru NR SR pre európske záležitosti, ktorá sa uskutočnila 23. júna 2021, predložil predseda vlády SR Eduard Heger informáciu o rokovaní Európskej rady, ktoré sa

uskutočnilo 24. a 25. júna 2021. Premiér informoval výbor, že lídri krajín v rámci témy ekonomická obnova zhodnotia súčasný stav implementácie nástroja Next Generation EU. Rozhodnutie o vlastných zdrojoch Európskej únie bolo už ratifikované všetkými členskými štátmi, a teda Komisia mohla uskutočniť emisiu dlhopisov vo výške 20 mld. EUR, ktorá pokryje prvé zálohy pre národné plány obnovy. Taktiež sa mal odsúhlasiť aj návrh odporúčaní Rady o hospodárskej politike eurozóny. Premiér ďalej informoval, že alokácie národného plánu obnovy pre jednotlivé členské štáty Európskej únie sú prepočítavané podľa dopadu krízy, pričom sa ešte očakávajú úpravy, a že pre SR bolo alokovaných 6,3 mld. EUR. Výbor NR SR pre európske záležitosti schválil stanoviská Slovenskej republiky na rokovanie Európskej rady.

Na 49. schôdzi Výboru NR SR pre európske záležitosti, ktorá sa uskutočnila 26. októbra 2021, predložil štátny tajomník MF SR Ľuboš Jančík návrh rozpočtu verejnej správy na roky 2022 až 2024 a vládny návrh zákona o štátnom rozpočte na rok 2022 vrátane prerokovania z hľadiska primeranosti výdavkov spolufinancovaných z prostriedkov Európskej únie. Štátny tajomník uviedol, že návrh rozpočtu predpokladá pokles deficitu z úrovne 10 % na polovičnú úroveň, t. j. pod 5 % HDP v roku 2022, a že s ohľadom na pokračujúcu pandémiu, návrh počíta s financovaním dopadov prebiehajúcej tretej vlny pandémie zabezpečením rezervy v sume 717 miliónov EUR.

Rozpočet podľa štátneho tajomníka predstavuje kombináciu rozpočtovej zodpovednosti, dostatočných rezerv na možné presahy pandémie a zahŕňa aj zdroje pre rozvoj ekonomiky formou investícií. Štátny tajomník uviedol, že po prepade ekonomiky v dôsledku pandémie sa HDP Slovenska v roku 2021 čiastočne zotaví a stúpne o 3,7 %. V roku 2022 sa potom očakáva rast HDP 4,2 %, pričom bude hnaný najmä investíciami. Zamestnanosť by mala výraznejšie rásť na jar roku 2022. Priemerná nominálna mzda sa v roku 2021 zvýši o 5,4 %. Schodok rozpočtu verejnej správy sa v roku 2021 odhaduje na úrovni 7,92 % HDP. Rozpočtový cieľ na rok 2022 je stanovený na úrovni 4,94 % HDP. V ďalšom roku návrh rozpočtu verejnej správy predpokladá pokles deficitu hospodárenia verejnej správy pod 3 % HDP. V roku 2023 by sa tak mali slovenské verejné financie pri deficite na úrovni približne 2,7 % HDP dostať už mimo korektívnej časti Paktu stability a rastu. Na horizonte rozpočtu by mal hrubý dlh Slovenskej republiky kulminovať v rokoch 2021 a 2022 na úrovni 61,5 % HDP a do roku 2024 klesnúť pod 59 % HDP. Štátny tajomník taktiež upozornil, že vzhľadom na prognózovanú úroveň dlhu nad všetkými sankčnými pásmami ústavného zákona o rozpočtovej zodpovednosti vyžaduje platná legislatíva na rok 2024 už dosiahnutie nominálne vyrovnaného rozpočtu, čo by si pri súčasných podmienkach fiškálneho rámca vyžadovalo prijatie konsolidačných opatrení na úrovni takmer 4 mld. EUR. Poukázal aj na to, že v predchádzajúcom roku bola SR prvýkrát zaradená do rizikového pásma.

V súvislosti s prostriedkami Európskej únie štátny tajomník uviedol, že príjmy a výdavky sú v roku 2022 rozpočtované na 4,5 miliardy EUR, z toho prostriedky plánu obnovy a odolnosti sú 1,3 miliardy EUR a sú určené predovšetkým na financovanie reforiem a investícií v oblastiach verejných politík SR. Tohtoročné odvody do rozpočtu Európskej únie by mali byť vo výške zhruba 500 miliónov EUR a výdavky na spolufinancovanie sa rozpočtujú v sume približne 600 miliónov EUR. Z hľadiska čistej pozície v roku 2022, teda rozdielu príjmov a výdavkov, je SR v plusovej pozícii približne 2 miliardy EUR. Štátny tajomník ďalej uviedol, že k rastu výdavkov významne prispievajú aj prostriedky plánu obnovy a odolnosti v rokoch 2022 až 2024 v celkovom objeme 4,59 miliárd EUR. Toto zvýšenie je zároveň fiškálne neutrálne, keďže výdavky sú kompenzované príjmami. V roku 2022 bude najviac výdavkov z plánu obnovy a odolnosti smerovať do reforiem v oblasti zelenej ekonomiky (454 mil. EUR), vzdelávania (323 mil. EUR) a zdravia (218 mil. EUR). Štátny tajomník ďalej uviedol, že vláda pokračuje v reforme riadenia investícií, ktorá má za cieľ zvýšiť spoločenskú návratnosť projektov a zrýchliť a sprehľadniť investičný proces. Súčasťou reformy je princíp nulového štartovacieho rozpočtu zavedeného od roku 2021. Štátny tajomník Ľuboš Jančík sa vyjadril aj k inflácii, kde predpokladá, že momentálny vývoj je len dočasný, pričom

budúci rok sa očakáva inflácia na úrovni 4,2 %, v roku 2023 zmiernenie na 3,1 % a v roku 2024 na úrovni 1,5 %. Ako hlavný zdroj označil dovezenú infláciu.

Výbor NR SR pre európske záležitosti odporučil a) vládny návrh zákona o štátnom rozpočte na rok 2022 schváliť, b) návrh rozpočtu verejnej správy na roky 2022 až 2024 vziať na vedomie a c) požiadať vládu SR, aby dôsledne zabezpečovala úlohy vyplývajúce zo schváleného štátneho rozpočtu na rok 2022. Výbor NR SR pre európske záležitosti taktiež vyslovil súhlas s vládnym návrhom zákona o štátnom rozpočte na rok 2022 a vzal na vedomie návrh rozpočtu verejnej správy na roky 2022 až 2024.

3.2.5 Spravodlivosť a vnútorné veci

Na neformálnej videokonferencii ministrov spravodlivosti, ktorá sa konala 11. marca 2021, si ministri vymenili názory na uchovávanie údajov z elektronických komunikácií zo strany poskytovateľov služieb a na to, či by sa na úrovni Európskej únie mali prijať právne predpisy na zabezpečenie harmonizovaného právneho režimu. Ministri taktiež rokovali o tom, ako posilniť uplatňovanie Charty základných práv Európskej únie, a uvítali stratégiu Komisie predloženú v decembri 2020 a nedávne závery Rady na túto tému. Zdôraznili aj dôležitú úlohu Agentúry Európskej únie pre základné práva.

Rada v záveroch vyzýva členské štáty, aby podporovali využívanie možností odbornej prípravy, investovali do digitalizácie odbornej justičnej prípravy, zlepšovali odbornú prípravu v oblasti práva Európskej únie, zdôrazňovali multidisciplinárny prístup k odbornej justičnej príprave a poskytovali podporu súdnym orgánom krajín mimo Európskej únie, najmä krajín západného Balkánu. Komisia informovala ministrov spravodlivosti o súčasnom stave vykonávania nariadenia o Európskej prokuratúre.

Nasledujúci deň, 12. marca 2021, sa na neformálnom stretnutí ministrov vnútra rokovalo o návrhu smernice o zvýšení odolnosti kritických subjektov poskytujúcich základné služby v Európskej únii, ako sú služby v oblasti zdravotníctva, dopravy alebo pitnej vody. Z diskusie vyplynul široký konsenzus o potrebe posilniť prepojenie medzi kybernetickou a fyzickou bezpečnosťou a zabezpečiť komplementárnosť medzi týmto návrhom a návrhom smernice o opatreniach na dosiahnutie vysokej spoločnej úrovne kybernetickej bezpečnosti. Ministri rokovali aj o vonkajších aspektoch migrácie na základe oznámenia Komisie o posilnení spolupráce v oblasti návratu a readmisie a posúdenia spolupráce tretích krajín v oblasti readmisie ako súčasti nového mechanizmu vízového kódexu. Predsedníctvo ďalej informovalo ministrov o aktuálnom stave, pokiaľ ide o pakt o migrácii a azyle. K téme sa 15. marca 2021 vrátili ministri zahraničných vecí a ministri vnútra počas neformálnej videokonferencie.

Dňa 25. marca 2021 predložil štátny tajomník MZVaEZ SR Martin Klus na 36. schôdzi Výboru NR SR pre európske záležitosti informáciu o rokovaní Európskej rady, ktorá sa uskutočnila 25. a 26. marca 2021. Medzi hlavnými témami Rady dominovali aktuálny stav koordinácie boja s pandémiou ochorenia COVID-19, ako aj digitálne zelené certifikáty. Štátny tajomník vysvetlil, že zrýchlenie očkovania a dohoda na tzv. COVID certifikáte je cesta k postupnému otváraniu vnútorného trhu a takto to vníma aj väčšina členských štátov Európskej únie. Vakcíny, ktoré certifikoval Európsky orgán práce (ELA) sa budú automaticky v rámci celej Európskej únie akceptovať s tým, že všetky členské štáty si môžu do svojej stratégie zahrnúť vakcíny, ktoré používajú na svojom území.

Na 37. schôdzi Výboru NR SR pre európske záležitosti, ktorá sa uskutočnila dňa 26. apríla 2021, predložil štátny tajomník MZVaEZ SR Martin Klus informáciu o rokovaní Rady Európskej únie pre všeobecné záležitosti, ktoré sa uskutočnilo 20. apríla 2021. Na rokovaní ministri v rámci každoročného dialógu o právnom štáte diskutovali o vývoji v oblasti právneho štátu v piatich členských štátoch: v Nemecku, Írsku, Grécku, Španielsku a vo Francúzsku. Diskusia vychádzala zo správ publikovaných Komisiou a z jej zistení. Ministri tiež zhodnotili situáciu v súvislosti s pandémiou COVID-19 a reakciu Európskej únie, pričom sa venovali súčasnému stavu, prebiehajúcej práci na digitálnych zelených osvedčeníach, epidemiologickej situácii a cestovným obmedzeniam.

V dňoch 7. – 8. júna 2021 zasadala Rada pre spravodlivosť a vnútorné veci, ktorej témy sa zamerali na nezákonný obsah na internete, kľúčové prvky pre prokuratúru, postupovanie pohľadávok, základné práva a boj proti organizovanej trestnej činnosti a obchodovaniu s ľuďmi. V rámci agendy vnútorných vecí diskutovali ministri aj o témach vnútornej bezpečnosti, schengenskom priestore a o migrácii a azyle. Ministri si vymenili názory aj na kľúčové prvky pre prokuratúru. Táto téma je súčasťou dialógu o otázkach právneho štátu súvisiacich s oblasťou justície. Počas rokovaní sa zamerali na tému a) nezávislosti prokuratúry od výkonnej moci, b) digitalizácie justície a c) primerané ľudské a finančné zdroje. Rada taktiež schválila všeobecné smerovanie k Agentúre pre základné práva a všeobecné smerovanie v súvislosti s návrhom nariadenia o rozhodnom práve pre účinky postúpenia pohľadávok na tretie strany. V rámci bodu Rôzne predstavila Komisia stratégiu boja proti organizovanej trestnej činnosti a stratégiu boja proti obchodovaniu s ľuďmi, ktoré boli prijaté v apríli 2021. Ministri diskutovali aj o vplyve ochorenia COVID-19 na predchádzanie trestnej činnosti a o boji proti nej. Po prezentácii Komisie sa konala úvodná diskusia ministrov o schengenskej stratégii, ktorú Komisia prijala 2. júna. Cieľom stratégie a sprievodných návrhov je obnoviť plné fungovanie schengenského priestoru, zvýšiť vzájomnú dôveru medzi členskými štátmi a začleniť poznatky získané z krízy spôsobenej ochorením COVID-19, najmä pokiaľ ide o lepšiu koordináciu opatrení na úrovni Európskej únie. Predsedníctvo na záver podalo správu o súčasnom stave v súvislosti s novým paktom o migrácii a azyle.

Na 45. schôdzi Výboru NR SR pre európske záležitosti, ktorá sa uskutočnila dňa 23. júna 2021, predložil mimoriadny a splnomocnený veľvyslanec Slovinskej republiky J. E. Gregor

Kozovinc priority slovinského predsedníctva v Rade Európskej únie. Veľvyslanec Slovinskej republiky J. E. Gregor Kozovinc uviedol, že Slovinsko sa chce orientovať okrem iného aj na témy právneho štátu a dôveryhodnosť a bezpečnosť Európskej únie. Taktiež uviedol, že slovinské predsedníctvo bude podporovať posilnenie odolnosti Európskej únie voči globálnym krízam, ako sú pandémie, strategická autonómia, kybernetické útoky, hybridné hrozby. Z hľadiska kyberbezpečnosti Slovinsko považuje za dôležité, aby Európska únia mala svoj vlastný cloud a nadobudla tak kontrolu nad vlastnými dátami a bola schopná reagovať a odolávať kybernetickým útokom. Počas slovinského predsedníctva bude tiež pokračovať druhé kolo diskusie k jednotlivým kapitolám správy Európskej komisie o stave právneho štátu v Európskej únii vydané v septembri 2020. Pozornosť sa upriami na Taliansko, Chorvátsko, Cyprus, Litvu a Lotyšsko. Dôraz chce Slovinsko kláť aj na otázku migrácie a obnovenie Schengenu, taktiež na posilnenie zahraničnej a bezpečnostnej politiky Európskej únie.

Informáciu o rokovaní Európskej rady, ktoré sa uskutočnilo 24. a 25. júna 2021, predložil predseda vlády SR Eduard Heger. Témami samitu Európskej rady bola okrem iného aj migrácia. Podľa premiéra by sa v súvislosti s migráciou mala diskusia zamerať predovšetkým na jej externú dimenziu. Návrh záverov rokovaní Európskej rady vyzýva k zintenzívneniu partnerstiev s krajinami pôvodu a tranzitu, pričom najdôležitejšie budú kroky a podpora, ktorá sa tretím krajinám poskytne. V návrhu záverov je taktiež obsiahnuté odmietnutie akýchkoľvek pokusov tretích krajín o inštrumentáciu migrantov/migrácie na politické účely. Predseda vlády Eduard Heger sa vyjadril aj na tému pomoci utečencom, ktorá je podľa neho aktuálnou témou v rámci Európskej únie vzhľadom na stupňujúci sa tlak migračných tokov. Prioritou je riešenie problému v tretích krajinách, kde problém s migráciou vzniká. V prípade Turecka Európska únia kontinuálne podporuje programy pomoci utečencom.

Počas neformálneho zasadnutia ministrov spravodlivosti a vnútra, ktoré sa konalo v dňoch 14. – 16. júla 2021, ministri vnútra hovorili o boji proti kriminalite v digitálnom veku, najmä o vplyve digitálnych súborov na prácu orgánov pre vyšetrovanie a trestné stíhanie. Témou zasadnutia bol aj potenciál napredovania v rokovaní o novom pakte o migrácii a azyle, aspektoch súdnictva priateľského k deťom, o schengenskej stratégii a diskusii o očakávaniach členských štátov v súvislosti s revíziou schengenského hraničného kódexu, ktorú má Komisia predstaviť na jeseň. Ministri spravodlivosti si vymenili názory aj na justičné aspekty nedávneho návrhu zákona o umelej inteligencii.

Dňa 31. augusta 2021 zasadala Rada pre spravodlivosť a vnútorné veci. V rámci nej ministri rokovali o vývoji v Afganistane, konkrétne o jeho možných dôsledkoch v oblasti medzinárodnej ochrany, migrácie a bezpečnosti. Rada prijala k tejto veci vyhlásenie, v ktorom uvádza, že bezprostrednou prioritou Európskej únie zostáva koordinovať úsilie o stabilizáciu regiónu s medzinárodnými partnermi, najmä s OSN a jej agentúrami, a zabezpečiť, aby sa humanitárna pomoc dostala k zraniteľným skupinám obyvateľstva. Európska únia bude tiež mobilizovať a posilňovať podporu tretím krajinám, najmä susedným a tranzitným, ktoré prijímajú veľký počet migrantov a utečencov.

Diskusiu na Rade pre spravodlivosť a vnútorné veci, ktorá zasadala 7. – 8. októbra 2021, otvorili ministri témou vyšetrovacej väzby – otázkou, ktorá má vplyv na individuálne slobody a je dôležitá aj pre vzájomnú dôveru a vzájomné uznávanie. Komisia a predsedníctvo následne informovali ministrov aj o najnovšom vývoji v súvislosti so zriadením Európskej prokuratúry. Európska prokuratúra začala svoju činnosť 1. júna a už vedie niekoľko vyšetrovaní v súvislosti s prípadmi, ktoré patria do jej mandátu. Ministri ďalej prerokovali otázku strategických žalôb proti verejnej účasti (SLAPP) a potrebu chrániť novinárov pred zneužívaním súdnych sporov. Diskutovali aj o digitálnom rozmere vyšetrovania sexuálneho zneužívania detí. Zamerali sa najmä

na to, ako príslušným orgánom zaručiť prístup k údajom, aby mohli proti týmto trestným činom účinne bojovať. Komisia a predsedníctvo informovali ministrov o pokroku pri vypracúvaní akčných plánov na posilnenie komplexných migračných partnerstiev s prioritnými krajinami pôvodu a tranzitu. Ministri si tiež vymenili názory na situáciu na jednotlivých migračných trasách. Rokovania prebiehali aj o otázke preverovania a zaškoľovania migrantov na hraniciach. Zhodli sa na tom, že zvýšené bezpečnostné a zdravotné výzvy si vyžadujú rýchle spoločné opatrenia. Harmonizované pravidlá bezpečnostných a zdravotných kontrol na vonkajších hraniciach sú nevyhnutné na to, aby sa dosiahol cieľ zaistiť bezpečnosť v schengenskom priestore. V neposlednom rade ministri vzali na vedomie informácie Komisie, ESVČ a koordinátora pre boj proti terorizmu o situácii v Afganistane, pokiaľ ide o medzinárodnú ochranu, migráciu a bezpečnosť.

Na 48. schôdzi Výboru NR SR pre európske záležitosti, ktorá sa uskutočnila 21. októbra 2021, predložil predseda vlády SR Eduard Heger informáciu o rokovaní Európskej rady, ktoré sa uskutočnilo 21. a 22. októbra 2021. Témami samitu Európskej rady boli okrem iného aj COVID-19, migrácia a rozhodnutie ústavného súdu Poľska. V súvislosti s migráciou bol hlavnou témou nekorektný postup Bieloruska v kontexte zneužívania migrantov voči Poľsku a Litve. Predseda vlády vyjadril znepokojenie nad zneužívaním migrácie na geopolitický boj a presadzovanie vlastných záujmov. SR takúto instrumentáciu migrantov odsudzuje. Predseda vlády SR v tomto kontexte zdôraznil význam fyzickej ochrany hraníc a príspevok SR na pomoc Litve. Taktiež informoval o prebiehajúcej diskusii o trvalých riešeniach a možnostiach financovania pomoci. Lídri Európskej únie a najmä jednotlivé štáty budú pokračovať v hľadaní riešení prostredníctvom známych aj nových technológií s ohľadom na humanitárne rozmery. Predsedníčka Výboru NR SR pre európske záležitosti Vladimíra Marcinková taktiež predniesla návrh uznesenia, v ktorom Výbor NR SR pre európske záležitosti žiada príslušných členov vlády SR, aby výboru pravidelne predkladali správu o transpozičnom deficite, správu o aproximačných nariadeniach, správu o oznámeniach zasielaných Komisii o transpozícii legislatívnych aktov Európskej únie do vnútroštátnych právnych aktov SR a správu o prioritách vyplývajúcich pre Slovenskú republiku z pracovného programu Európskej komisie na daný rok.

Ministri v rámci Rady pre spravodlivosť a vnútorné veci, ktorá zasadala 9. – 10. decembra 2021, rokovali o otázkach hybridných útokov a prevádzach. Zamerali sa najmä na účinnosť súčasných nástrojov v reakcii na tieto javy a na nástroje, ktoré sú potrebné na to, aby sme sa lepšie pripravili na budúcnosť. Prerokovali otázku udržateľných riešení v súvislosti s paktom o migrácii a azyle. Na programe bola aj diskusia o finančných prostriedkoch na obnovu v rámci nástroja Next Generation EU a o tom, ako najlepšie zabrániť infiltrácii organizovanej trestnej činnosti do právnych štruktúr a procesov. Rada taktiež dospela k záveru, že Chorvátsko splnilo podmienky nevyhnutné na uplatňovanie všetkých častí schengenského acquis. Ministri boli stručne informovaní o spolupráci medzi príslušnými orgánmi, ktoré sa zaoberajú bojom proti terorizmu, za prítomnosti protiteroristickej skupiny. Ministri spravodlivosti boli taktiež informovaní aj o aktuálnom stave rokovaní o pristúpení Európskej únie k Európskemu dohovoru o ľudských právach (EDLP). Predsedníctvo informovalo o pokroku dosiahnutom v rokovaníach v Rade Európy a o prípravách v rámci príslušných orgánov Rady. Komisia a predsedníctvo ďalej informovali ministrov o najnovšom vývoji v súvislosti so zriadením Európskej prokuratúry (EPPO). Na diskusii o tomto bode sa zúčastnila hlavná európska prokurátorka. Komisia predstavila svoje nedávne návrhy na digitalizáciu justičných systémov Európskej únie a svoju prvú správu o uplatňovaní Charty základných práv Európskej únie s tematickým prístupom, pričom sa zamerala na základné práva v digitálnom veku. Komisia sa tiež vyjadrila k budúcim návrhom v oblasti spravodlivosti na tento a budúci rok vrátane občianskej a trestnej justície.

Na 51. schôdzi Výboru NR SR pre európske záležitosti, ktorá sa uskutočnila dňa 15. decembra 2021, predložil predseda vlády SR Eduard Heger informáciu o rokovaní Európskej rady, ktorá sa uskutočnila 16. a 17. decembra 2021. Témami samitu Európskej rady boli okrem iného aj COVID-19, krízový manažment a odolnosť, bezpečnosť a obrana a externé aspekty migrácie. Na tému COVID preukazov premiér uviedol, že sú kľúčovým nástrojom na zjednotenie fungovania naprieč Európskou úniou, a preto SR víta zosúladienie ich platnosti na deväť mesiacov. Čo sa týka vstupu do Európskej únie, prostredníctvom testovania prichádzajúcich osôb je cieľom zachytiť prípady nového variantu COVID-19. Z hľadiska ochrany zdravia a ekonomiky bude prerokovaná otázka toho, akým spôsobom sa nástroj povinného očkovania vyvíja v členských štátoch. Ohľadom situácie na bielorúsko-poľskej hranici premiér uviedol, že postoj SR je jasný a solidárny. Nejde o migračnú krízu, ale o hybridný útok. Takáto situácia vyústila do intenzívnejších kontrol vonkajších hraníc Európskej únie. V tejto súvislosti predseda vlády spomenul ako krátkodobé riešenie plot darovaný Litve, ale zdôraznil, že z dlhodobého hľadiska je dôležité investovať do moderných technológií, ktoré výkonnejšie ochránia vonkajšie hranice Európskej únie. Predmetom diskusií v tomto smere by mala byť aj reforma Schengenského kódexu.

Priority francúzskeho predsedníctva v Rade Európskej únie 2022 predniesol mimoriadny a splnomocnený veľvyslanec Francúzskej republiky v SR J. E. Pascal Le Deunff. Veľvyslanec uviedol, že je podstatné sledovať situáciu v súvislosti so zmenou priorít Spojených štátov amerických z hľadiska ázijsko-tichomorského regiónu. V tomto smere je prioritou diskusia o silnejšej a operatívnejšej európskej obrane, schopnej reakcie v prípade, že USA nebudú chcieť intervenovať. Posilnenie európskej obrany podľa veľvyslanca nesúťaží so Severoatlantickou alianciou, práve naopak, je doplnkom. Francúzske predsedníctvo bude podľa veľvyslanca príležitosťou pokročiť v politike spoločnej európskej obrany tak operačne, ako aj definovaním strategického kompasu Európskej únie. Zároveň je potrebné uznať, že strategický výhľad USA smeruje k Číne a v súvislosti s tým sa menia aj priority. Američania žiadajú Európanov, aby prevzali časť obranného bremena. Európa musí byť pre prípadné konflikty spojené so situáciou na Balkáne či smerom na východ schopná vlastnej obrany. Medzi priority francúzskeho predsedníctva bude patriť aj presadzovanie rešpektovania právneho štátu. Ide o boj za základné hodnoty Európskej únie, na ktorých je postavená. Bude potrebné sa zamyslieť v tomto smere aj nad inými nástrojmi, než sú sankčné režimy.

3.2.6 Doprava, telekomunikácie a energetika

3.2.6.1 Doprava

Dňa 25. januára 2021 prijala Rada Európskej únie pre dopravu revidované pravidlá pre práva cestujúcich v železničnej preprave v Európskej únii. Reforma posilní práva všetkých cestujúcich a najmä osôb so zdravotným postihnutím alebo zníženou pohyblivosťou. Uľahčí aj prepravu bicyklov vo vlakoch alebo presmerovanie a používanie priamych cestovných lístkov, čím sa zlepši ochrana v prípade zmeškania prípojov. Doložka o vyššej moci vzťahujúca sa na náhradu pri meškajúcich železničných spojoch zaistí právnu jasnosť a vytvorí rovnocennejšie podmienky oproti iným druhom dopravy, kde už takéto doložky existujú. Revíziou sa tiež ruší veľký počet výnimiek obsiahnutých v pôvodnom nariadení.

Rada Európskej únie pre dopravu prijala 15. februára 2021 nariadenie, pokiaľ ide o dočasnú úľavu od požiadaviek na využívanie letiskových prevádzkových intervalov. Odbor pre európske záležitosti K NR SR odporučil Výboru NR SR pre hospodárske záležitosti súhlasiť s predbežným stanoviskom Ministerstva dopravy a výstavby SR k predmetnému návrhu nariadenia, ktoré umožní leteckým spoločnostiam chrániť sa a predchádzať škodám na životnom prostredí, ku ktorým by dochádzalo v prípade letov bez posádky. Ministri rovnaký deň prijali aj nariadenie rozširujúce možnosti dočasného predĺženia platnosti vodičských preukazov, kontrol technického stavu a iných osobitných licencií, preukazov, osvedčení a povolení. Opatrenia pomôžu prevádzkovateľom dopravy a občanom, ktorí nedokážu splniť určité administratívne požiadavky z dôvodu obmedzení spôsobených ochorením COVID-19.

V rámci videokonferencie členov Európskej rady konanej 25. – 26. februára 2021 sa lídri zhodli na potrebe obmedzenia ciest, ktoré nie sú nevyhnutné. Uvítali prijatie dvoch odporúčaní Rady: odporúčania o cestovaní v rámci Európskej únie a odporúčania o cestovaní do Európskej únie. Obmedzenia podľa uvedených aktov možno zaviesť v súlade so zásadami proporcionality a nediskriminácie a pri zohľadnení špecifickej situácie cezhraničných komunít. Dôraz sa zároveň kladie na zabezpečenie toku tovaru a služieb v rámci jednotného trhu, a to aj využívaním zelených jazdných pruhov.

Ministri členských štátov Európskej únie zodpovedných za dopravu sa 3. júna 2021 dohodli na pozícii Rady k návrhom na preskúmanie legislatívneho rámca jednotného európskeho neba (SES). Cieľom iniciatívy SES je reforma odvetvia leteckých navigačných služieb v záujme zefektívnenia organizácie a riadenia európskeho vzdušného priestoru. Ministri zaujali pozíciu aj k revidovaným pravidlám používania prenajatých vozidiel na cestnú nákladnú dopravu. Cieľom návrhu je zaviesť jasný a jednotný regulačný rámec pre trh s prenajatými vozidlami spojený s prepravou tovaru a zmierniť obmedzenia používania prenajatých vozidiel v medzinárodnej doprave. Revíziou sa objasňujú súčasné pravidlá, harmonizuje sa regulačný rámec a zmierňujú sa obmedzenia používania takýchto vozidiel. Ministri sa tiež dohodli na všeobecnom smerovaní Rady k návrhu, ktorým sa mení smernica o prechodných opatreniach na uznávanie preukazov tretích krajín vo vnútrozemskej plavbe. Touto novelizáciou sa zabezpečí kontinuita a právna istota pre jednotlivcov a hospodárske subjekty v sektore vnútrozemskej vodnej dopravy. V rovnaký deň prijali ministri závery Rady s názvom Posunutie železničnej dopravy do čela inteligentnej a udržateľnej mobility a závery k stratégii Komisie pre udržateľnú a inteligentnú mobilitu.

Nové pravidlá pre inteligentnú sieť TEN-T, ktoré Rada pre dopravu prijala 14. júna 2021, zahŕňajú postupy, aké musia dodržiavať predkladatelia cezhraničných projektov, pokiaľ ide o udeľovanie povolení a verejné obstarávanie. Smernica sa bude vzťahovať nielen na projekty, ktoré sú súčasťou predbežne identifikovaných úsekov základnej siete TEN-T, ale aj na iné projekty

v rámci koridorov základnej siete s celkovými nákladmi presahujúcimi 300 miliónov EUR. Naopak, nebude sa vzťahovať na projekty, ktoré súvisia výlučne s teľmatikou a inými novými technológiami, keďže ich zavádzanie sa neobmedzuje na základnú sieť TEN-T. Členské štáty však môžu smernicu uplatňovať aj na iné projekty týkajúce sa základnej a súhrnnej siete TEN-T v rámci širšieho a harmonizovanejšieho prístupu k projektom dopravnej infraštruktúry. Orgány členských štátov uprednostnia projekty, na ktoré sa vzťahuje táto smernica, ak je takéto uprednostňovanie ustanovené v ich vnútroštátnych právnych rámcoch. Na zefektívnenie postupov a zvýšenie ich transparentnosti určia orgán, ktorý bude pôsobiť ako kontaktné miesto pre každého predkladateľa projektu. Na celý proces udeľovania povolení sa bude uplatňovať maximálna lehota štyroch rokov, ktorá sa môže v náležite odôvodnených prípadoch dvakrát predĺžiť.

Ministri zodpovední za dopravu 28. júna 2021 odsúhlasili podpísanie troch dohôd o leteckej doprave so susednými krajinami – s Ukrajinou, Arménskom a Tuniskom, ako aj dohody o leteckej doprave s Katarom. Tieto dohody otvoria trh leteckej dopravy a ponúknu nové príležitosti pre spotrebiteľov aj prevádzkovateľov. Prostredníctvom efektívnejšieho prepojenia budú podporovať obchod, cestovný ruch, investície a hospodársky a sociálny rozvoj.

Dňa 9. novembra 2021 schválila Rada Európskej únie pre dopravu prísnejšie a komplexnejšie pravidlá spoplatňovania ciest (smernica Eurovignette). Revidovaný právny predpis zahŕňa nový systém týkajúci sa emisií CO₂ s cieľom znížiť uhlíkovú stopu dopravy v súlade s Európskou zelenou dohodou a Parížskou dohodou. Do ôsmich rokov od nadobudnutia účinnosti smernice sa na základnej sieti TEN-T postupne zrušia časové známky vydávané pre ťažké úžitkové vozidlá. Ak členské štáty uplatňujú spoločný systém známk, akým je napríklad zmluva o Eurovignette, na prispôsobenie alebo zrušenie tohto systému budú mať ďalšie dva roky. Znamky sa postupne zrušia na hlavných trasách, na ktorých sa uskutočňuje väčšina medzinárodného tranzitu úžitkových vozidiel. Zavedie sa nový celoúniový nástroj na diferenciaciu poplatkov za infraštruktúru a používateľských poplatkov pre ťažké úžitkové vozidlá na základe emisií CO₂. Spočiatku sa bude systém uplatňovať len na najväčšie nákladné vozidlá. Ak to bude technicky možné, diferenciacia mýta alebo používateľských poplatkov na základe environmentálnych vlastností sa bude uplatňovať na dodávky a minibusy od roku 2026. Členským štátom sa poskytuje flexibilita v kombinovaní systémov spoplatňovania (nového nástroja založeného na emisiách CO₂ a existujúceho nástroja založeného na triedach EURO). Flexibilita sa bude týkať aj typu spoplatňovaných vozidiel, vzdialeností, času, využívania známk, poplatkov za externé náklady v prípade emisií CO₂. Členské štáty použijú príjmy z nepovinných poplatkov za preťaženie alebo ekvivalent ich finančnej hodnoty na riešenie otázok preťaženia alebo na rozvoj udržateľnej dopravy a mobility vo všeobecnosti. Smernica obsahuje viacero výnimiek z pravidiel spoplatňovania, ktoré sa týkajú napríklad existujúcich koncesných zmlúv, osôb so zdravotným postihnutím a riedko osídlených oblastí.

Rada Európskej únie pre dopravu 20. decembra 2021 s konečnou platnosťou schválila revidované pravidlá používania prenajatých vozidiel v cestnej nákladnej doprave.

3.2.6.2 Telekomunikácie

Ministri členských štátov Európskej únie zodpovední za telekomunikácie sa 10. februára 2021 dohodli na mandáte na rokovania o revidovaných pravidlách týkajúcich sa ochrany súkromia a dôvernosti pri používaní elektronických komunikačných služieb. Aktualizované pravidlá vymedzujú prípady, v ktorých budú môcť poskytovatelia služieb spracúvať údaje z elektronických komunikácií alebo mať prístup k údajom uloženým na zariadeniach koncových používateľov.

Komisia 9. marca 2021 predstavila oznámenie, ktoré reaguje na výzvu Európskej rady na vytvorenie digitálneho kompasu a vychádza z digitálnej stratégie Komisie z februára 2020. Jeho ambíciou je, aby do roku 2030:

- aspoň 80 % všetkých dospelých malo mať základné digitálne zručnosti a v Európskej únii by malo byť zamestnaných 20 miliónov špecialistov v oblasti IKT, pričom takéto pracovné miesta by malo obsadzovať viac žien;
- všetky domácnosti v Európskej únii mali gigabitové pripojenie a všetky obývané oblasti boli pokryté sieťou 5G; výroba špičkových a udržateľných polovodičov v Európe predstavovala 20 % svetovej výroby; v Európskej únii bolo sprevádzkovaných 10-tisíc klimaticky neutrálnych vysoko bezpečných okrajových (edge) uzlov a Európa mala svoj prvý kvantový počítač;
- tri zo štyroch spoločností využívali služby cloud computingu, big data a umelú inteligenciu; viac ako 90 % malých a stredných podnikov (MSP) dosiahlo aspoň základnú úroveň digitálnej intenzity a počet „jednorozcov“ v Európskej únii by sa mal zdvojnásobiť;
- boli všetky kľúčové verejné služby dostupné online; všetci občania mali prístup k svojim elektronickým zdravotným záznamom a 80 % občanov používalo riešenie na elektronickú identifikáciu.

Popri rokovaní o jednotnom trhu a priemyselnej politike otvorila otázku digitálnej agendy aj Európska rada, ktorá sa konala 25. a 26. marca 2021. Jej program priblížil na 36. schôdzi Výboru NR SR pre európske záležitosti štátny tajomník MZVaEZ SR Martin Klus. Pozornosť členov výboru upriamili na body rokovania týkajúce sa Digitálneho kompasu a preskúmania práce v oblasti zďaňovania digitálneho hospodárstva. Štátny tajomník vyjadril podporu európskym digitálnym riešeniam a zároveň uznal pripomienku poslanca Tomáša Valášeke, že Európska únia by mala venovať viac pozornosti digitálnemu trhu a byť v tejto oblasti aktívnejšia.

Vyjednávacia Rada a Európskeho parlamentu dosiahli 29. apríla 2021 predbežnú dohodu o dočasných opatreniach, ktoré poskytovateľom služieb elektronickej komunikácie, ako sú webové e-mailové služby a služby zasielania správ, umožní ďalej odhaľovať, odstraňovať a nahlasovať sexuálne zneužívanie detí online vrátane groomingu, dokým nebudú prijaté trvalé právne predpisy, ktoré ohlásila Komisia. Postup Komisie a ňou predložený návrh nariadenia podporil odbor pre európske záležitosti K NR SR, ktorý Výboru NR SR pre hospodárske záležitosti odporučil súhlasiť s predbežným stanoviskom ministerstva dopravy a výstavby k predmetnému návrhu nariadenia.

Dňa 1. októbra 2021 sa ministri členských štátov Európskej únie zodpovední za telekomunikácie dohodli na mandáte na rokovanie o návrhu aktu o správe údajov. Cieľom tohto návrhu je podporiť dostupnosť údajov na opätovné použitie zvýšením dôvery v sprostredkovateľov údajov a posilnením rôznych mechanizmov zdieľania údajov v celej Európskej únii. Účelom týchto opatrení je poskytnúť Európskej únii konkurenčnú výhodu tým, že jej umožnia ťažiť z obrovského množstva každodenne vytváraných údajov. Akt o správe údajov je súčasťou širšej politiky, ktorej cieľom je poskytnúť Európskej únii konkurenčnú výhodu v hospodárstve, ktoré je čoraz viac založené na údajoch.

Rada Európskej únie pre telekomunikácie sa 3. decembra 2021 dohodla na svojej pozícii k opatreniam na zabezpečenie vysokej spoločnej úrovne kybernetickej bezpečnosti v celej Európskej únii s cieľom ďalej zlepšovať odolnosť verejného aj súkromného sektora a Európskej únie ako celku a ich schopnosti reagovať na incidenty. Po prijatí nová smernica s názvom NIS2 nahradí súčasnú smernicu o bezpečnosti sietí a informačných systémov (smernicu NIS).

Systém roamingu za domáce ceny v celej Európskej únii sa v súlade s predbežnou dohodou, ktorú 9. decembra 2021 dosiahli vyjednávači Rady a Európskeho parlamentu, predĺži do roku 2032. (Platnosť súčasného nariadenia o roamingu uplynie 30. júna 2022.) Jeho cieľom je najmä upraviť maximálne veľkoobchodné ceny tak, aby poskytovanie maloobchodných roamingových služieb za domáce ceny bolo pre prevádzkovateľov v celej Európskej únii udržateľné. Návrh zavádza aj nové opatrenia na zvýšenie transparentnosti služieb s pridanou hodnotou a zákazníkom má zaručiť kvalitu poskytovaných služieb a prístup k tiesňovým službám. Ďalším dôležitým aspektom je zabezpečiť, aby sa v nariadení zohľadnil vplyv pandémie COVID-19 a zmeny, ktoré s ňou súvisia, pokiaľ ide o cestovanie a cestovný ruch, nárast miery práce z domu a schôdzi na diaľku, čo má vplyv na využívanie roamingu. V návrhu sa zohľadňuje aj zavádzanie technológie 5G a zlepšuje sa dostupnosť tiesňových služieb pre ľudí s osobitnými potrebami. Rada doplnila aj pravidlá na ochranu zákazníkov pred šokmi z faktúr, ktoré vyplývajú z nevyžiadaného roamingu v satelitných sieťach počas ciest na trajektoch alebo v lietadlách. V znení Rady sa takisto objasňuje, ktoré úlohy vyplývajúce z nariadenia majú vykonávať jednotlivé príslušné orgány.

Rada Európskej únie pre telekomunikácie ďalej zhodnotila pokrok dosiahnutý v súvislosti s aktom o umelej inteligencii. Predmetný akt zverejnila Komisia 21. marca 2021 s cieľom minimalizovať riziká vyplývajúce z rozvoja a zavádzania umelej inteligencie a maximalizovať jej prínos pre najširšie vrstvy európskych občanov a hospodárstvo Únie. Komisia predložila návrh na reguláciu v oblasti umelej inteligencie tak, aby sa zabezpečila vysoká úroveň ochrany zdravia, bezpečnosti a základných práv a zároveň vytvorilo stabilné, predvídateľné prostredie pre ďalší plnohodnotný, dynamický rozvoj danej oblasti bez zbytočných obmedzení. Návrh podľa odboru pre európske záležitosti K NR SR postavil do popredia aj niekoľko fundamentálnych otázok spojených s problematikou technologického pokroku a jeho regulácie všeobecne. Medzi inými otázku miery spoločenskej kontroly, otázku konkurencieschopnosti či otázku dopadu nových technológií a postupov na trh práce.

Vzhľadom na konkurenčný tlak, ktorý rozvoj a zavádzanie umelej inteligencie vytvára, Komisia zvolila prístup založený na riziku (požiadavky sa zameriavajú iba na vysokorizikové systémy), pričom kódexom správania sa môžu riadiť všetci poskytovatelia systémov umelej inteligencie, ktoré nepredstavujú vysoké riziko. Odbor pre európske záležitosti K NR SR označil vo svojom odporúčaní Výboru K NR SR pre hospodárske záležitosti uvedený prístup za správny a podčiarkol, že sa vďaka tejto možnosti zabráni zbytočnému spomaleniu zavádzania v dôsledku vyšších cien a nákladov. Snahu Komisie prispieť predloženým návrhom k formovaniu globálnych noriem a štandardov označil za správne ambicióznou a za pozitívny krok k posilneniu hodnôt a digitálnej autonómie Únie.

V kontexte zdôrazňovaného napredovania a rozvoja umelej inteligencie označil odbor pre európske záležitosti K NR SR hodnotenie vplyvu na trh práce v návrhu Komisie a v príslušnej dopadovej štúdii ako nedostatočné. Nakoľko ochrana základných práv je podľa Komisie jedným z hlavných cieľov návrhu, vyslovil sa za dôslednejší pohľad na umelú inteligenciu ako na faktor, ktorý sa významným spôsobom môže podpísať nielen pod zánik pôvodných a vznik nových pracovných pozícií, ale môže tiež vytvárať tlak na ochranu dôstojnej práce (ako ju definuje MOP), sociálne zabezpečenie či vzdelávací systém. Odbor pre európske záležitosti K NR SR preto uvítal zámer MIRRI SR venovať aspektom využívania umelej inteligencie v prístupe k vzdelaniu osobitnú

pozornosť a zároveň za nemenej dôležité označil politiky a opatrenia zameriavajúce sa na elimináciu rizika rastúcej polarizácie spoločnosti prameniacej z nerovnomerného prístupu k výhodám, ktoré priamo alebo nepriamo súvisia so zavádzaním a využívaním umelej inteligencie či nových technológií všeobecne. Odbor pre európske záležitosti K NR SR poukázal tiež na vylúčenie systémov umelej inteligencie vyvinutých alebo používaných iba na vojenské účely z rozsahu pôsobnosti nariadenia.

3.2.6.3 Energetika

Rada EÚ pre dopravu, telekomunikácie a energetiku vo formáte ministrov zodpovedných za energetiku sa 28. apríla 2020 zaoberala vplyvom pandémie COVID-19 na odvetvie energetiky a otázkami týkajúcimi sa pripravenosti a obnovy. Ministri vzali na vedomie informáciu Komisie o aktuálnom stave národných energetických a klimatických plánov (NEKP) a o dlhodobých stratégiách obnovy. Dňa 15. júna 2020 si na ďalšej videokonferencii Rady vymenili informácie o investíciách do energetických technológií. Zhodli sa, že inovačné energetické technológie a energia z obnoviteľných zdrojov sú dôležité z hľadiska vytvárania pracovných miest, posilňovania konkurencieschopnosti a plnenia dekarbonizačných cieľov. Vyzdvihli význam investícií do renovácie budov v kontexte oživenia hospodárstva, vzali taktiež na vedomie informácie o aktuálnom stave národných energetických a klimatických plánov a o revidovanom pracovnom programe Komisie.

Na závery decembrovej Európskej rady reagovala štátna tajomníčka MZVaEZ SR Ingrid Brocková 19. januára 2021 počas 28. schôdze Výboru NR SR pre európske záležitosti. Ako uviedla vo svojom vstupe, Slovenská republika očakáva návrh Komisie na zavedenie mechanizmu uhlíkovej kompenzácie na vonkajších hraniciach Európskej únie. Zároveň potvrdila, že Slovenská republika sa naďalej zasadzuje za zachovanie technologickej neutrality a práva na vlastný energetický mix vrátane využívania spoľahlivých nízkouhlíkových zdrojov energie a prechodných palív.

Od 1. marca 2021 vo všetkých kamenných predajniach a internetových obchodoch začala platiť úplne nová verzia všeobecne uznávaného energetického štítku Európskej únie. Vzhľadom na to, že podľa súčasnej stupnice dosahuje čoraz viac výrobkov triedu A+, A++ alebo A+++, najdôležitejšou zmenou je návrat k jednoduchšej stupnici A – G. Táto stupnica je prísnejšia a navrhnutá tak, aby len veľmi málo výrobkov bolo spočiatku schopných dosiahnuť triedu A. Platnosť nadobúda aj niekoľko pravidiel týkajúcich sa ekodizajnu, najmä pokiaľ ide o opraviteľnosť a povinnosť výrobcov mať k dispozícii náhradné diely niekoľko rokov po tom, čo sa výrobky prestanú na trhu predávať.

Komisia 4. marca 2021 schválila v súlade s pravidlami Európskej únie o štátnej pomoci plány Slovenskej republiky podporiť výrobu elektriny vo vysokoúčinných kogeneračných zariadeniach napojených na sieť diaľkového vykurovania na Slovensku. Cieľom schémy je: a) zvýšiť alebo udržať vysokú účinnosť existujúcich kogeneračných zariadení; b) motivovať ich k prechodu z uhlia na zemný plyn alebo obnoviteľné zdroje a c) stimulovať investície do nových vysokoúčinných kogeneračných zariadení. Podpora sa bude poskytovať maximálne 15 rokov a celkový rozpočet schémy predstavuje 1 050 miliónov EUR (70 miliónov EUR ročne). Na získanie podpory podľa schémy nie sú oprávnené uhoľné zariadenia.

Dňa 24. mája 2021 pred zasadáním Európskej rady prezentoval pozície Slovenskej republiky na 42. schôdzi výboru predseda vlády SR Eduard Heger. V oblasti energetiky vyzdvihol jadrovú energiu ako dôležitú súčasť energetického mixu Slovenskej republiky a zasadil sa za flexibilitu a rešpektovanie špecifik členských štátov pri dosahovaní environmentálnych cieľov EÚ.

Dňa 11. júna 2021 sa ministri členských štátov Európskej únie pre energetiku stretli v Luxemburgu na rokovaní o nariadení o transeurópskych energetických sieťach (TEN-E), vodíkovej stratégii a stratégii Vlna obnovy. Dohodli sa na všeobecnom smerovaní k navrhovanej revízii nariadenia o TEN-E. Odbor pre európske záležitosti K NR SR odporučil Výboru NR SR pre hospodárske záležitosti súhlasiť s riadnym predbežným stanoviskom, ktoré k návrhu nariadenia vypracovalo Ministerstvo hospodárstva SR (MH SR). Cieľom všeobecného smerovania je modernizovať, dekarbonizovať a prepojiť cezhraničnú energetickú infraštruktúru Európskej únie a pomôcť jej dosiahnuť jej ciele v oblasti klimateckej neutrality do roku 2050. Zároveň je jeho cieľom naďalej zabezpečovať integráciu trhu, konkurencieschopnosť a bezpečnosť dodávok.

Cieľom stratégie Vlna obnovy je zintenzívniť úsilie o obnovu v celej Európskej únii. V záveroch Rady sa potvrdil cieľ stratégie, ktorým je minimálne zdvojnásobiť mieru obnovy súvisiacej s energiou v Európskej únii do roku 2030 a zároveň riešiť energetickú chudobu, vytvárať nové pracovné miesta a presadzovať obehové hospodárstvo.

Ministri si vymenili názory na vývoj vodíkovej stratégie v Európe. Rokovali o vzájomnej spolupráci členských štátov, opatreniach pre vytvorenie vhodného prostredia na podporu trhu, vhodnej regulácii týkajúcej sa technológií konečného použitia v záujme zvýšenia využívania vodíka, o prioritách financovania a o tom, ako možno zvýšiť podporu vývozu.

Rada Európskej únie pre energetiku 25. júna 2021 prijala závery o reakcii na pandémiu COVID-19 v odvetví energetiky Európskej únie. Skonštatovala, že európske hospodárstvo musí byť ekologickejšie, obehovejšie a digitálnejšie a musí si pritom zachovať konkurencieschopnosť na celosvetovej úrovni. Ďalej uznala potrebu iniciatív na podporu stabilného plánu obnovy smerom k cenovo dostupnému, bezpečnému, konkurencieschopnému a udržateľnému energetickému systému. Za súčasných okolností považuje za dôležité, aby sa zjednodušili pravidlá štátnej pomoci. Konštatuje tiež, že je potrebné ďalej stimulovať budúce investície do dekarbonizácie, a to aj prostredníctvom zlepšovania trhu Európskej únie s uhlíkom súbežne s vytvorením mechanizmu kompenzácie uhlíka na hraniciach v súlade s pravidlami WTO. Vo svojich záveroch vyzvala Komisiu, aby v spolupráci s členskými štátmi ďalej pracovala na iniciatívach plánovaných v rámci európskej zelenej dohody a jej investičného plánu a aby predložila akčný plán a plán pre vodík s dôrazom na obnoviteľný vodík.

V dňoch 21. a 22. októbra 2021 sa Európska rada okrem iného zaoberala prudkým nárastom cien energie a posúdila vplyv zvyšovania týchto cien na občanov a podniky. Lídri Európskej únie konštatovali, že súbor nástrojov, ktorý predložila Komisia, obsahuje užitočné opatrenia a vyzvali členské štáty a Komisiu, aby ho čo najlepšie využili, s cieľom poskytnúť krátkodobú pomoc najzraniteľnejším spotrebiteľom a podnikom. Komisiu a Radu vyzvali urýchlene zvážiť

strednodobé a dlhodobé opatrenia, ktoré by: a) prispievali k cene energie, ktorá je dostupná pre domácnosti a podniky; b) zvýšili odolnosť energetického systému Európskej únie a vnútorného trhu s energiou a c) zaistili bezpečnosť dodávok a podporili prechod na klimatickú neutralitu s prihliadnutím na rozmanitú a špecifickú situáciu jednotlivých členských štátov. Pred zasadáním

Európskej rady sa k problematike vysokých cien energií vyjadril na 48. schôdzi Výboru NR SR pre európske záležitosti predseda vlády SR Eduard Heger.

Ubezpečil, že Slovenská republika patrí k skupine štátov, kde vzhľadom na regulačný rámec stanovujúci maximálnu cenu nie sú domácnosti ohrozené. Z pohľadu dodávok energie skritizoval prístup Ruska. Pri otázke jadrovej energie poukázal na dôležitosť jej udržateľného financovania v rámci taxonómie, pričom jadro označil za bezpečný a potenciálny zdroj, ktorý prináša stabilitu do elektrickej siete. Zasadil sa za oddelenie problematiky vysokých cien energií od balíka Fit for 55, aby šokový nárast cien spolu s ostatnými faktormi nepôsobili kontraproduktívne voči snahe o uhlíkovú neutralitu.

Veľvyslanci Európskej únie 22. decembra 2021 schválili predbežnú politickú dohodu o revízii nariadenia o transeurópskych energetických sieťach (TEN-E), ktorú 15. decembra dosiahli predsedníctvo Rady a vyjednávači Európskeho parlamentu.

3.2.7 Konkurencieschopnosť

Dňa 4. februára 2021 Výbor NR SR pre európske záležitosti prerokoval a podporil vládny návrh zákona, ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 45/2011 Z. z. o kritickej infraštruktúre v znení neskorších predpisov a ktorým sa menia a dopĺňajú niektoré zákony. Ako uviedol predseda výboru Tomáš Valášek, podobné zákony, ktorých cieľom je znížiť zraniteľnosť hospodárstva, existujú v 16 z 27 členských štátov Európskej únie.

Dňa 25. februára 2021 sa konala videokonferencia ministrov zodpovedných za vnútorný trh a priemysel. Ministri na nej zdôraznili potrebu koordinácie medzi členskými štátmi pred zavedením dočasných kontrolných opatrení na vnútorných hraniciach v rámci Európskej únie, ako aj význam strategickú autonómiu. Zhodli sa, že je nevyhnutné zachovať rovnaké podmienky na celosvetovej úrovni a spravodlivé a dôsledné využívanie existujúcich obchodných nástrojov na ochranu podnikov a spotrebiteľov Európskej únie pred nekalými praktikami konkurentov z krajín mimo Európskej únie. Podčiarkli tiež význam harmonizovanejších noriem na podporu jednotného trhu či na inovatívne cezhraničné projekty, napríklad v oblasti pripojenia 5G. Pri diskusii o novom programe pre spotrebiteľov sa zhodli, že spotrebiteľ by mal byť lepšie chránený proti praktikám, ako je napr. environmentálne klamlivá reklama, objasnená a posilnená by mala byť tiež zodpovednosť online platforiem. Ako uviedli ministri, v tejto súvislosti bude zohrávať dôležitú úlohu budúci akt o digitálnych službách a akt o digitálnych trhoch.

Dňa 16. marca 2021 Rada Európskej únie pre konkurencieschopnosť schválila program Európskej únie s názvom Digitálna Európa, ktorý bude financovať zavádzanie najmodernejších technológií v kľúčových oblastiach, ako je umelá inteligencia, superpočítače a kybernetická bezpečnosť, čím sa podporí digitálna transformácia. Program s rozpočtom vo výške 7 588 miliónov EUR sa bude realizovať v rokoch 2021 – 2027 a budú sa z neho financovať projekty v piatich kľúčových oblastiach: a) vysokovýkonná výpočtová technika, b) umelá inteligencia, c) kybernetická bezpečnosť a dôvera, d) pokročilé digitálne zručnosti, e) zavádzanie, najlepšie využitie digitálnej kapacity a interoperabilita.

Dňa 13. apríla 2021 ministri členských štátov Európskej únie zodpovední za konkurencieschopnosť prijali v prvom čítaní pozíciu Rady k navrhovanému nariadeniu, ktorým sa zriaďuje program Európskej únie pre jednotný trh na roky 2021 až 2027. Hlavným cieľom programu je umožniť občanom, spotrebiteľom, podnikom a verejným orgánom v celej Európskej únii plne využívať výhody integrácie trhu. Celkový rozpočet programu je 4,2 miliardy EUR.

Rada Európskej únie pre konkurencieschopnosť sa na zasadnutí 27. – 28. mája 2021 dohodla na všeobecnom smerovaní k návrhu nariadenia o zriadení spoločného podniku pre európske vysokovýkonné výpočty a uvítala oznámenie Komisie o aktualizovanej priemyselnej stratégii Európskej únie. Ohľadom oznámenia sa delegáti zhodli na tom, že je potrebná inkluzívnejšia a diverzifikovanejšia sieť dodávateľských reťazcov kritických surovín, aby sa zabezpečila odolnosť priemyslu Európskej únie aj v čase krízy, a to najmä v odvetviach strategického významu, ako napríklad farmaceutický priemysel, polovodiče atď. Rada prijala závery o budúcnosti európskeho cestovného ruchu a o posilnení využívania dátových technológií na podporu vysokokvalitných, štandardne digitalizovaných právnych predpisov založených na údajoch, a to s náležitým ohľadom na celkový rámec lepšej právnej regulácie. Komisia predložila Rade návrh zameraný na vytvorenie právneho rámca pre dôveryhodnú umelú inteligenciu a dobre fungujúci vnútorný trh pre systémy umelej inteligencie.

Dňa 18. júna 2021 ministri členských štátov Európskej únie zodpovední za konkurencieschopnosť schválili závery Rady o politike duševného vlastníctva. V záveroch sa venuje pozornosť úlohe duševného vlastníctva v rámci boja proti pandémie COVID-19 a zdôrazňuje sa význam duševného vlastníctva pre MSP a ich hospodársku obnovu, ako aj pre zelenú a digitálnu transformáciu. Pripomína sa tiež, že Európska únia je pripravená rokovať aj o ďalších nástrojoch vrátane flexibilných možností stanovených v Dohode o obchodných aspektoch práv duševného vlastníctva (dohoda TRIPS). Pokiaľ ide o porušovanie práv duševného vlastníctva, ministri podporili ďalšie opatrenia, najmä proti falšovaniu a pirátstvu. Uvítali akčný plán Komisie pre oblasť duševného vlastníctva z 25. novembra 2020 a vyzvali na včasné predloženie legislatívnych iniciatív, ktoré v ňom oznámila, najmä balíka na preskúmanie právneho rámca v oblasti ochrany priemyselných dizajnov, aby bol prístupnejší pre MSP.

Veľvyslanci pri Európskej únii 8. októbra 2021 podporili politickú dohodu o európskom partnerstve v oblasti metrológie, ktorá sa dosiahla s Európskym parlamentom 28. septembra. Partnerstvo je jednou z prioritných oblastí balíka návrhov inštitucionalizovaných európskych partnerstiev v rámci programu Horizont Európa.

Rada Európskej únie pre konkurencieschopnosť sa 25. novembra 2021 dohodla na pozícii k návrhu aktu o digitálnych trhoch a k návrhu aktu o digitálnych službách. Cieľom prvého návrhu je zabezpečiť kompetitívny a spravodlivý digitálny sektor s cieľom podporiť inováciu, vysokokvalitné digitálne produkty a služby, spravodlivé ceny a vysokú kvalitu a výber v digitálnom sektore. Online platformy, ktoré ponúkajú základné platformové služby, ako sú vyhľadávače, služby sociálnych sietí a sprostredkovateľské služby, zohrávajú v našom spoločenskom a hospodárskom živote čoraz dôležitejšiu úlohu. Niekoľko veľkých online platforiem je však považovaných za strážcov prístupu medzi podnikmi a spotrebiteľmi, ktorí prostredníctvom svojej trhovej sily a kontroly nad digitálnymi ekosystémami vytvárajú prekážky v ekonomike. To má negatívny vplyv na spravodlivú hospodársku súťaž. Ministri sa týmto návrhom snažia vytvoriť rovnaké podmienky v digitálnom sektore s jasnými právami a povinnosťami pre veľké online platformy. Reguláciou digitálneho trhu na úrovni Európskej únie sa zabezpečia rovnaké podmienky a kompetitívny a spravodlivý digitálny sektor, v ktorom budú môcť digitálne príležitosti využívať všetky podniky a všetci spotrebiteľia. Návrh aktu o digitálnych trhoch je zameraný na strážcov prístupu, ktorí ovládajú základné platformové služby, teda platformy, pri ktorých sa zistili najvýraznejšie problémy. Základné platformové služby zahŕňajú: online sprostredkovateľské služby (t. j. trhoviská, obchody s aplikáciami), internetové vyhľadávače, sociálne siete, cloudové služby, reklamné služby a ďalšie.

Odbor pre európske záležitosti K NR SR privítal iniciatívu Komisie ako krok k posilneniu spravodlivej súťaže s potenciálom priniesť ďalší impulz na rozvoj jednotného digitálneho trhu

a technologických inovácií. Z pohľadu spotrebiteľa ocenil zámer Komisie prispieť k vyššej dôvere, bezpečnosti a ochrane užívateľov digitálnych služieb poskytovaných strážcami prístupu a podčiarkol jeho potenciál pozitívne ovplyvniť cenovú hladinu, kvalitu, výber tovarov a služieb v digitálnom sektore. Podľa odboru pre európske záležitosti K NR SR možno ciele predkladanej iniciatívy vzhľadom na dominantné postavenie niekoľkých veľkých digitálnych platforiem a ich vplyv na vnútorný trh uspokojivo naplniť len za predpokladu prijatia dôsledných a účinných opatrení neprekračujúcich hranice primeranej regulácie. V tomto kontexte odbor pre európske záležitosti K NR SR Výboru NR SR pre hospodárske záležitosti odporučil súhlasiť s predbežným stanoviskom MH SR k návrhu predmetného nariadenia.

Hlavným cieľom druhého návrhu, návrhu aktu o digitálnych službách, je chrániť používateľov pred nezákonným tovarom, obsahom alebo službami a chrániť ich základné práva online. Taktiež sa ním modernizuje časť smernice o elektronickom obchode z roku 2000. Pravidlá stanovené v akte o digitálnych službách sú zamerané na rozšírenie a objasnenie spoločného súboru povinností pre online podniky, ktoré poskytujú služby v Európskej únii z akéhokoľvek miesta na svete. Návrh sa riadi zásadou, že to, čo je nezákonné offline, by malo byť nezákonné aj online. Vymedzujú sa v ňom jasné povinnosti a zodpovednosť poskytovateľov sprostredkovateľských služieb, ako sú sociálne médiá a online trhy. Pravidlá navrhnuté v akte o digitálnych službách sú navrhnuté asymetricky, čo znamená, že väčšie sprostredkovateľské služby s významným spoločenským vplyvom majú podliehať prísnejším pravidlám. Akt o digitálnych službách po prijatí poskytne moderný a nadčasový rámec riadenia a stanoví pre online sprostredkovateľské služby jasné povinnosti náležitej starostlivosti.

Odbor pre európske záležitosti K NR SR privítal snahu Komisie o primeranú reguláciu veľmi veľkých online platforiem, z ktorých dominantného postavenia vystávajú pre spoločnosť závažnejšie riziká v porovnaní s rizikami súvisiacimi s činnosťou menších platforiem. Predovšetkým pri formovaní informačných tokov algoritmických systémov v online priestore poukázal na riziko negatívnych dopadov na zdravie, bezpečnosť, súkromie, občiansku diskusiu, volebné procesy, obchod či riadne fungovanie vnútorného trhu.

Na základe vyššie uvedeného odbor pre európske záležitosti K NR SR vyjadril podporu asymetrickému prístupu navrhovanému Komisiou, ktorým sa poskytovateľom digitálnych služieb ukladajú povinnosti v závislosti od ich ekonomickej sily, veľkosti, povahy ich služieb a vplyvu s cieľom zabezpečiť ich zodpovedné správanie. Osobitne vyzdvihol zámer uplatniť nariadenie na sprostredkovateľské služby bez ohľadu na sídlo ich poskytovateľov.

Návrh nariadenia Komisie odbor pre európske záležitosti K NR SR celkovo zhodnotil ako dôležitý krok k potrebnému účinnému dohľadu nad poskytovateľmi sprostredkovateľských služieb a zároveň ako snahu zlepšiť riadne fungovanie vnútorného trhu, zaistiť bezpečné, predvídateľné a dôveryhodné online prostredie a chrániť práva zakotvené v Charte základných práv Európskej únie.

Keďže výhrady, pripomienky a návrhy, ktoré MH SR vo svojom predbežnom stanovisku k predmetnému návrhu nariadenia Komisie predložilo, označil odbor pre európske záležitosti K NR SR vo všeobecnosti za konštruktívne, s potenciálom návrh nariadenia ďalej sprecizovať a zároveň posilniť ochranu práv používateľa internetu, zaujal k nemu kladný postoj a Výboru NR SR pre hospodárske záležitosti odporučil s predbežným stanoviskom MH SR súhlasiť.

3.2.8 Poľnohospodárstvo, rybné hospodárstvo, rozvoj vidieka a životné prostredie

3.2.8.1 Životné prostredie

Medzi najsilnejšie presadzované ciele Európskej únie už dlhodobo patrí ochrana životného prostredia a transformácia európskeho hospodárstva na uhlíkovo neutrálnu ekonomiku. Po prijatí Parížskej dohody o zmene klímy (2016) Komisia predložila 11. decembra 2019 oznámenie o Európskej zelenej dohode, KOM (2019) 640. V rámci potreby dosiahnutia cieľa klimatickej neutrality Európskej únie do roku 2050 musí Európska únia zvýšiť svoje „zelené“ ambície a v tomto rámci upraviť smerovanie svojich politík v oblasti klímy a energetiky. Zelená dohoda bola navrhnutá ako nová stratégia rastu Európskej únie, ktorá má za cieľ transformovať Európsku úniu na klimaticky neutrálnu, spravodlivú a prosperujúcu spoločnosť s moderným, zdrojovo efektívnym a konkurencieschopným hospodárstvom.

Oblasť ochrany životného prostredia s dôrazom na predchádzanie nepriaznivým vplyvom klimatických zmien je sústavnou súčasťou rokovaní vlád Európskej únie vo formáte Európskej rady, ako aj ministrov životného prostredia vo formáte Rady Európskej únie pre životné prostredie, a teda aj predmetom rokovania Výboru NR SR pre európske záležitosti.

Portugalsko na januárovom zasadnutí Rady pre životné prostredie predstavilo priority svojho predsedníctva na prvý polrok 2021. Hlavné priority v oblasti životného prostredia a zmien podnebia sa týkali piatich oblastí – zmena klímy (pokračovanie prác na klimatickom zákone, zverejnenie stratégie pre adaptáciu zo strany Komisie), obehové hospodárstvo (diskusia o návrhu nariadenia o batériách, zverejnenie návrhu nariadenia o preprave odpadov), nulové znečistenie (pokračovanie v diskusii o chemickej stratégii, zverejnenie akčného plánu nulového znečistenia), biodiverzita (príprava na 15. zasadnutie zmluvných strán dohovoru o biologickej diverzite), horizontálne témy (8. environmentálny akčný program, európsky semester). Tomuto plánu zodpovedal aj program zasadnutí jednotlivých rád pre životné prostredie, ktorých stanoviská schvaľoval výbor tichou procedúrou.

Európska zelená dohoda (Green Deal) bola jadrom aktivít Komisie a zároveň predmetom veľkého záujmu zo strany Výboru NR SR pre európske záležitosti aj v roku 2021. Európska zelená dohoda predstavuje nový začiatok v boji Komisie smerom k naplneniu cieľov Agendy 2030, záväzkov v oblasti zmeny klímy a v riešení environmentálnych výziev. Predstavuje novú stratégiu rastu, ktorej cieľom je transformovať hospodárstvo Európskej únie v záujme udržateľnej budúcnosti. Európska únia má byť spravodlivou, prosperujúcou spoločnosťou s moderným a konkurencieschopným hospodárstvom, ktoré efektívne využíva zdroje, kde budú do roku 2050 čisté emisie skleníkových plynov na nule a kde hospodársky rast nezávisí od využívania zdrojov. Cieľom je ochraňovať, šetriť a zveľaďovať prírodný kapitál Európskej únie a chrániť zdravie a blaho občanov pred environmentálnymi rizikami a vplyvmi. Zároveň musí byť táto transformácia spravodlivá a inkluzívna v duchu hesla „na nikoho nezabudnúť“. Európska zelená dohoda predstavuje víziu, že Európa sa stane prvým klimaticky neutrálnym kontinentom, a to vďaka novému klimatickému zákonu prijatému v júni 2021 a navýšeniu klimatických cieľov na 50 – 55 % oproti súčasným 40 %.

Komisia vo februári 2021 zverejnila novú adaptačnú stratégiu Európskej únie, „Budovanie klimaticky odolnej Európy – nová stratégia Európskej únie na prispôsobenie sa zmene klímy“, KOM (2021) 82, ktorá tvorí súčasť Európskej zelenej dohody a tvorí druhú časť dlhodobej vízie Európskej únie, ktorá má byť do roku 2050 klimaticky neutrálna a klimaticky odolná. Keďže

adaptácia je prierezovou oblasťou, bude implementovaná aj cez ostatné iniciatívy v rámci Európskej zelenej dohody: cez stratégiu Európskej únie pre biodiverzitu, Vlnu obnovy, stratégiu Z farmy na stôl (Farm2Fork), akčný plán pre obehové hospodárstvo, stratégiu pre pôdy a cez revíziu stratégie pre udržateľné financovanie. Táto stratégia bola okrem iného predmetom rokovania marcovej Rady Európskej únie pre životné prostredie; stanovisko ministerstva bolo schválené vo Výbore NR SR pre európske záležitosti tichou procedúrou.

Na podporu ambícií Európskej únie znížiť emisie skleníkových plynov do roku 2030 minimálne o 55 % v porovnaní s rokom 1990 predstavila Komisia balík legislatívnych návrhov Fit for 55, KOM (2021) 550 – súbor návrhov a iniciatív, ktorých cieľom je revidovať a aktualizovať právne predpisy Európskej únie, a tak ich zosúladiť s cieľmi EÚ v oblasti klímy na roky 2030 a 2050. Cieľom balíka návrhov je poskytnúť ucelený a vyvážený rámec na dosiahnutie cieľov EÚ v oblasti klímy, ktorý zachová a posilní inováciu a konkurencieschopnosť priemyslu EÚ a zároveň zabezpečí rovnaké podmienky vo vzťahu k hospodárskym subjektom z tretích krajín a podporí vedúce postavenie EÚ v celosvetovom boji proti zmenám podnebia. Prostredníctvom balíka sa celkovo posilňuje osem existujúcich právnych predpisov a predstavuje sa v ňom päť nových iniciatív v rôznych oblastiach politiky a hospodárskych odvetviach: podnebie, energetika a palivá, doprava, sektor budov, využívanie pôdy a lesné hospodárstvo. Tento návrh bol predložený na 47. rokovaní Výboru NR SR pre európske záležitosti dňa 16. septembra 2021 v rámci predstavenia nových legislatívnych aktov Komisie a výbor ho vzal na vedomie. Návrh je naďalej predmetom rokovaní ministrov na úrovni Rady Európskej únie pre životné prostredie. Balík legislatívnych iniciatív Fit for 55 bol tiež súčasťou programu stretnutia výborov pre európske záležitosti vo formáte V4 v Prahe v dňoch 5. – 7. septembra 2021.

Problematika klimatických zmien a zmena európskej ekonomiky na zelené hospodárstvo je aj súčasťou Plánu obnovy a odolnosti SR, o ktorom informoval na 37. zasadnutí výboru dňa 26. apríla 2021 predseda vlády SR Eduard Heger. Komisia stanovila, že 37 % celkovej alokácie plánu obnovy musí ísť na boj proti klimatickým zmenám.

Výbor na svojom 45. zasadnutí 23. júna 2021 prerokoval priority slovinského predsedníctva v Rade Európskej únie 2021. Informáciu o prioritách predložil mimoriadny a splnomocnený veľvyslanec Slovinskej republiky J. E. Gregor Kozovinc. Okrem iného spomenul, že podpora a obnova hospodárstva po pandémie by mala prebiehať s dôrazom na zelenú tranzíciu, klimatické zmeny a digitálnu transformáciu, a musí reflektovať negatívne demografické trendy. Dôraz na zelenú a digitálnu tranzíciu je daný v kontexte fondu obnovy EÚ a politikou Komisie v súvislosti s plánmi obnovy členských štátov EÚ.

Problematika klimatických zmien a opatrení proti nim je aj súčasťou rokovaní na úrovni predsedov vlád na pôde Európskej rady, o ktorých chodí informovať Výbor NR SR pre európske záležitosti *ex ante* alebo *ex post* predseda vlády SR Eduard Heger.

Európska rada na svojom májovom zasadnutí opätovne potvrdila svoje závery z decembra 2020, uvítala dohodu spoluzákondarcov o právnom predpise v oblasti klímy, vyzvala Komisiu,

aby urýchlene predložila už spomínaný legislatívny balík Fit for 55 spolu s hĺbkovým preskúmaním environmentálneho, hospodárskeho a sociálneho vplyvu na úrovni členských štátov a vyzvala svojich medzinárodných partnerov, najmä členov skupiny G20, aby pred zasadnutím COP26 v Glasgowe zvýšili svoje ambície.

V októbri 2021 sa Európska rada okrem iného zaoberala nedávnym prudkým nárastom cien energie a posúdila vplyv zvyšovania cien na občanov a podniky. Predseda vlády SR Eduard Heger na 48. rokovaní výboru dňa 21. októbra 2021 spomenul potrebu oddelenia problematiky vysokých cien energií od balíka Fit for 55, aby šokový nárast cien spolu s ostatnými faktormi nepôsobili kontraproduktívne voči snahe o uhlíkovú neutralitu. V tomto smere je z hľadiska pozície Európskej únie v rámci globálnej politiky dôležité, aby bola silným hráčom a príkladom pre ostatných aktérov v znižovaní emisií.

V decembri 2020 vzal výbor na vedomie návrh rozhodnutia o všeobecnom environmentálnom akčnom programe do roku 2030. Tento návrh bol predmetom rokovaní Rady pre životné prostredie v roku 2021, na ktoré výbor schvaľoval stanoviská MŽP SR. Toto rozhodnutie stanovuje všeobecný akčný program v oblasti životného prostredia na obdobie do 31. decembra 2030 (tzv. 8. EAP). Stanovuje jeho prioritné ciele, určuje základné podmienky na ich dosiahnutie a rámec na meranie toho, či sú Únia a jej členské štáty na dobrej ceste k splneniu týchto prioritných cieľov. Zameriava sa na urýchlenie prechodu na klimaticky neutrálne, čisté a obehové hospodárstvo, efektívne využívajúce zdroje spravodlivým a inkluzívnym spôsobom a podporuje environmentálne a klimatické ciele Európskej zelenej dohody a jej iniciatívy. Tento akčný program tvorí základ na dosiahnutie cieľov v oblasti životného prostredia a klímy vymedzených v rámci Agendy 2030 OSN a jej cieľov trvalo udržateľného rozvoja a jeho rámec monitorovania predstavuje súčasť úsilia Európskej únie merať pokrok smerom k väčšej udržateľnosti vrátane klimatickej neutrality a efektívneho využívania zdrojov, dobrých životných podmienok a odolnosti.

Výbor NR SR pre európske záležitosti pravidelne berie na vedomie nové návrhy oznámení, správ, nariadení, smerníc a ďalších právnych aktov v legislatívnom procese Európskej únie, ktoré majú za cieľ reguláciu záležitostí v oblasti životného prostredia a pôdohospodárstva. Mnohé z návrhov sú prijímané vo viacročnom legislatívnom procese, a preto sa nimi výbor zaoberá kontinuálne niekoľko rokov. Väčšinou ide o dokumenty, ktoré upravujú určitú oblasť záujmu na niekoľko rokov dopredu alebo majú inak strategický význam.

Medzi dôležité návrhy tohto charakteru, ktoré sa opakovane dostávajú do programu rokovania Rady ministrov, patrí aj oznámenie Komisie – Stratégia EÚ v oblasti biodiverzity do roku 2030: Prinavrátenie prírody do našich životov, KOM (2020) 380. Biodiverzita je výnimočná rozmanitosť ekosystémov, ktorá má zásadný význam okrem iného pre zaistenie potravinovej bezpečnosti Európskej únie a celého sveta. Strata biodiverzity ohrozuje naše potravinové systémy a ohrozuje našu potravinovú bezpečnosť a výživu. Strata biodiverzity spolu s kolapsom ekosystému patria medzi najväčšie hrozby, ktorým bude ľudstvo v nasledujúcom desaťročí čeliť. V tejto stratégii sa stanovuje, ako môže Európa prispieť k tomu, aby sa tieto hrozby podarilo odvrátiť. V rámci čiastkového cieľa sa má zabezpečiť, aby v súlade s Agendou 2030 pre udržateľný rozvoj a cieľmi Parížskej dohody o zmene klímy európska biodiverzita do roku 2030 smerovala k obnove v prospech ľudí, planéty, klímy, ako aj našej ekonomiky. Stratégia sa zaoberá piatimi hlavnými príčinami straty biodiverzity a obsahuje posilnený rámec riadenia zameraný na odstránenie existujúcich nedostatkov, zabezpečuje úplné vykonávanie právnych predpisov Európskej únie a spája všetky existujúce snahy. Medzi kľúčové záväzky do roku 2030 patrí zákonom chrániť minimálne 30 % pevninských a 30 % morských oblastí v Európskej únii a integrovať ekologické koridory v rámci skutočnej transeurópskej siete prírody, prísne chrániť aspoň tretinu chránených území Európskej únie vrátane všetkých zostávajúcich klimaxových lesov a pralesov v Európskej

únii, účinne spravovať všetky chránené územia s definovaním jasných cieľov a opatrení v oblasti ochrany a náležite ich monitorovať.

3.2.8.2 Poľnohospodárstvo, rybné hospodárstvo a rozvoj vidieka

Poľnohospodárska pôda pokrýva takmer polovicu povrchu Európskej únie. Poľnohospodári tak zohrávajú zásadnú úlohu pri ochrane prírodných zdrojov (voda, vzduch, pôda a biodiverzita), vykonávaní opatrení proti zmene klímy a utváraní krajinného bohatstva. Nosnou témou v legislatívnej činnosti Európskej únie pre oblasť pôdohospodárstva a rozvoja vidieka je aktuálne reforma Spoločnej poľnohospodárskej politiky (SPP), ktorá súvisí s viacročným finančným rámcom Európskej únie na roky 2021 – 2027.

Cieľom reformy SPP po roku 2020 je zaviesť nový strategický prístup, ktorý členským štátom poskytne autonómiu pri vytváraní strategických plánov na základe ich potrieb a v súlade s celoúniijnými cieľmi. To znamená, že opatrenia na vnútroštátnej úrovni sa môžu lepšie zamerať na miestne špecifiká bez toho, aby sa ohrozila celková „spoločná“ povaha politiky. Nová SPP sa osobitne zameriava na ekologické požiadavky. Rovnako ako predtým je financovanie podmienené dodržiavaním právnych predpisov Európskej únie v oblasti životného prostredia a klímy. Okrem toho sa v reforme zavádzajú rôzne odmeny za ekologickejšie postupy, a to ako súčasť priamych platieb (s novým typom podpory na ekologické opatrenia, tzv. ekologické režimy), ako aj v rámci rozvoja vidieka. Okrem toho sa za prioritných príjemcov priamych platieb považujú menšie poľnohospodárske podniky a mladí poľnohospodári. SPP po prvýkrát obsahuje aj záväzok chrániť práva pracovníkov.

Členské štáty Európskej únie budú uplatňovať novú SPP prostredníctvom svojich národných strategických plánov SPP. Tieto plány v sebe kombinujú širokú škálu cielených intervencií, ktoré sú namierené na špecifické potreby jednotlivých krajín Európskej únie. Ich prostredníctvom sa majú na národných úrovniach naplňať spoločné úniijné ciele v duchu ambícií stanovených v Zelenej dohode (Green Deal). Tieto plány, vytvorené členskými štátmi, sú pripravované na základe analýzy ich potrieb, zodpovedajúcich ich silným stránkam, slabostiam, príležitostiam a tomu, čo ich ohrozuje na danom teritóriu, v danom agropotravinárskom sektore.

Rada Európskej únie, ako aj Európsky parlament sa aj počas roka 2021 intenzívne zaoberali finalizáciou legislatívneho balíka SPP. Na úrovni Rady ministrov pre poľnohospodárstvo a rybné hospodárstvo sa v rámci portugalského a slovinského predsedníctva realizovalo niekoľko dialógov s Európskym parlamentom a Komisiou, ktorých výstupy boli takmer po troch rokoch diskusií 28. – 29. júna 2021 potvrdené rezortnými ministrami pre poľnohospodárstvo a najväčšia reforma SPP od 90. rokov tak bude môcť byť realizovaná od 1. januára 2023. Európsky parlament tieto legislatívne návrhy SPP schválil 23. novembra 2021. Slovenská republika počas celého roka aktívne participovala na príslušných rokovaníach s cieľom presadzovať národné priority vo všetkých oblastiach SPP. Nová SPP by tak mala byť transparentnejšia, flexibilnejšia, spravodlivejšia a ekologickejšia. Práve posilnenie a ochrana biodiverzity a zmiernenie zmeny klímy a adaptácia na tieto zmeny patrí medzi výrazné prvky novej SPP. Medzi dôležité ciele patrí aj zvýšenie konkurencieschopnosti, modernizácia poľnohospodárstva a lesného hospodárstva, posilnenie postavenia poľnohospodárov v hodnotovom reťazci, miestny rozvoj, produkcia bezpečných potravín a ich udržateľnosť a ďalšie, ktoré majú podstatný vplyv na budúcnosť sektora, ľudstva a životného prostredia.

MPRV SR sa za účelom zabezpečenia možnosti čerpať podporu v SR v rámci SPP v programovacom období 2023 – 2027 intenzívne venovalo príprave nového programovacieho

dokumentu, ktorým je Strategický plán SPP 2023 – 2027, ktorý je základným strategickým plánovacím dokumentom pre rozvoj vidieka, priame platby aj sektorové intervencie. V tejto súvislosti bude nasledovať prijímanie sekundárnej legislatívy, ktorá je nevyhnutnou súčasťou procesu finalizácie národných strategických dokumentov, ako aj základným predpokladom nastavenia akreditačných kritérií pre platobné agentúry.

Ďalším strategickým dokumentom, ktorým sa výbor zaoberal v roku 2021, je stratégia Z farmy na stôl, v záujme spravodlivého, zdravého potravinového systému šetrného k životnému prostrediu. Stratégia bola Komisiou predložená v máji 2020 ako stredobod Európskej zelenej dohody. Ponúka komplexné riešenie výziev súvisiacich s udržateľnosťou potravinových systémov. Zároveň zohľadňuje neoddeliteľné spojenie medzi zdravím ľudí, spoločnosti, ako aj celej planéty. Do roku 2030 si Komisia uložila za cieľ znížiť používanie a riziká chemických pesticídov o 50 % a používanie pesticídov s vyšším rizikom o 50 %, znížiť straty živín o 50 %, čím sa má dosiahnuť zníženie používania hnojív aspoň o 20 %, znížiť celkový predaj antimikrobík v Európskej únii pre hospodárske zvieratá a akvakultúru o 50 %, ekologické obhospodarovanie aspoň na 25 % poľnohospodárskej pôdy Európskej únie a znížiť potravinový odpad (na úrovni maloobchodu a spotrebiteľa) o polovicu na obyvateľa EÚ. Ciele stanovené pre stratégiu Z farmy na stôl a pre stratégiu biodiverzity na úrovni EÚ bude potrebné zohľadniť na vnútroštátnej a regionálnej úrovni. Skutočnosť, že stratégia Z farmy na stôl a stratégia pre biodiverzitu sú koherentné a vo svojich ambiciózných cieľoch sa vzájomne dopĺňajú, dokazujú ich rovnaké ciele, súvisiace so znížením používania pesticídov, hnojív a antimikrobík pre zvieratá a zvýšením celkovej výmery poľnohospodárskej pôdy v rámci ekologického poľnohospodárstva. Na dosiahnutie uvedených cieľov a tiež v snahe pomôcť ekologickej poľnohospodárskej výrobe dosiahnuť jej plný potenciál Komisia predložila akčný plán pre ekologickú výrobu v Európskej únii.

Súčasťou práce výboru bol aj akčný plán pre ekologické poľnohospodárstvo, Oznámenie o akčnom pláne pre napredovanie ekologickej poľnohospodárskej výroby, KOM (2021) 141. V tomto pláne, vypracovanom v marci 2021, sa stanovuje, ako možno v súlade s Európskou zelenou dohodou zvýšiť podiel ekologického poľnohospodárstva tak, aby sa praktizovalo aspoň na 25 % poľnohospodárskej pôdy Európskej únie. Ekologické poľnohospodárstvo prispeje k plneniu cieľov Európskej zelenej dohody a stratégie Európskej únie Z farmy na stôl a v oblasti biodiverzity vďaka svojmu pozitívnemu vplyvu na životné prostredie a klímu zlepšením sekvestrácie oxidu uhličitého a zdravia pôdy, zachovaním biodiverzity a zabezpečením dobrých životných podmienok zvierat. V akčnom pláne sa po prvý raz spomína tzv. skutočná cena potravín a Komisia má v úmysle vypracovať štúdiu zameranú na túto otázku, ktorá má kľúčový význam pre podporu prechodu na spravodlivejší a udržateľný potravinový systém. MPRV SR vo svojom stanovisku z mája 2021 pre výbor konštatuje, že Slovenská republika hodnotí akčný plán pre napredovanie EPV pozitívne. Ako integrálna súčasť Európskej zelenej dohody a stratégie Z farmy na stôl je previazaný s inými iniciatívami, stratégiami a akčnými plánmi, ktoré boli zverejnené Komisiou. Zameriava sa hlavne na oblasti, kde môže Európska únia ako celok prispieť k zvýšeniu percentuálneho podielu ekologicky obhospodarovanej plochy. Na základe komplexnej analýzy sektora a na základe stratégie pre SPP by sme v SR mohli do roku 2030 zvýšiť cieľový percentuálny podiel ekologicky obhospodarovanej plochy na 16 %. Táto hodnota napĺňa aj jeden z cieľov Stratégie environmentálnej politiky SR do roku 2030, ktorá stanovuje navýšenie výmery poľnohospodárskej pôdy v systéme EPV na 13,5 %.

Ministri rokovali o úrovni ambícií akčného plánu, ako aj o jeho uskutočniteľnosti. Mnohí z nich podporili plán Komisie a načrtli ambície zvýšiť vo svojich členských štátoch objem pôdy určenej na ekologické poľnohospodárstvo.

Ministri pôdohospodárstva na svojom októbrovom zasadnutí, na ktoré stanovisko ministerstva schválil výbor v rámci tichej procedúry, rokovali o oznámení Komisie o novej stratégii lesného hospodárstva Európskej únie do roku 2030, ktoré bolo uverejnené 16. júla 2021. Cieľom tejto stratégie, ktorá je zakotvená v Európskej zelenej dohode, je prispôsobiť európske lesy tak, aby reagovali na hrozby, ako je zmena klímy, zachovali úlohu lesov ako záchytu uhlíka a chránili a obnovovali ekosystémy a zároveň zabezpečili udržateľné hospodárenie s lesnými zdrojmi. Ministri stratégiu uvítali, zdôraznili však, že je dôležité zosúladiť environmentálne ciele s kľúčovými hospodárskymi a sociálnymi úlohami, ktoré európske lesy zohrávajú. Ministri zdôraznili, že v stratégii sa musia zohľadniť vnútroštátne špecifiká a existujúce národné stratégie a opatrenia pri plnom rešpektovaní zásady subsidiarity a že by sa mali poskytnúť primerané finančné prostriedky. V novembri 2021 prijali ministri poľnohospodárstva Európskej únie závery Rady o tejto novej stratégii. Táto stratégia je jedným z hlavných prvkov Európskej zelenej dohody a vychádza zo stratégie Európskej únie v oblasti biodiverzity a bude tvoriť kľúčovú súčasť úsilia o zníženie emisií skleníkových plynov aspoň o 55 % do roku 2030. Rada vo svojich záveroch uznala zásadnú úlohu lesov pri prechode Európskej únie na zelené, klimaticky neutrálne a konkurencieschopné obehové biohospodárstvo.

Už spomenutá stratégia Fit for 55, ktorá predstavuje súbor vzájomne prepojených návrhov s cieľom znížiť do roku 2030 čisté emisie skleníkových plynov aspoň o 55 % (v porovnaní s úrovňami z roku 1990) je úzko prepojená aj s oblasťou pôdohospodárstva. Tri z návrhov majú jasnú súvislosť s poľnohospodárstvom a lesným hospodárstvom, keďže zahŕňajú revíziu troch kľúčových nariadení: nariadenia o využívaní pôdy, zmenách vo využívaní pôdy a lesnom hospodárstve (LULUCF – pôvodný regulačný rámec v sektore využívania pôdy, zmien vo využívaní pôdy a lesného hospodárstva), nariadenia o spoločnom úsilí a smernice o obnoviteľných zdrojoch energie.

Ministri pôdohospodárstva krajín Európskej únie v novembri 2021 rokovali o výzvach a príležitostiach, ktoré táto iniciatíva prináša. Medzi nastolené body patrilo možné prekryvanie sa s novou Spoločnou poľnohospodárskou politikou a potreba zohľadniť pri stanovovaní cieľov v oblasti klímy rôzne východiskové pozície členských štátov. Kľúčovým posolstvom ministrov bolo, že hlavný cieľ SPP, ktorým je potravinová bezpečnosť, by mal byť vždy zaručený. Viacero delegácií tiež vyzvalo, aby sa vykonalo posúdenie vplyvu balíka. Pokiaľ ide o lesy, ministri uznali ich zásadnú úlohu pri zachytávaní uhlíka a zachovávaní biodiverzity, zdôraznili však, že hlavnou výzvou bude nájsť rovnováhu medzi ambicióznymi environmentálnymi cieľmi lesného hospodárstva a sociálnymi a hospodárskymi aspektmi udržateľnosti lesov.

Spomenuté nariadenie, ktorým sa mení nariadenie (EÚ) 2018/841, pokiaľ ide o rozsah pôsobnosti, zjednodušenie pravidiel týkajúcich sa dodržiavania záväzkov, stanovenie cieľov členských štátov na rok 2030 a záväzok spoločne dosiahnuť klimatickú neutralitu do roku 2035 v sektore využívania pôdy, lesného hospodárstva a poľnohospodárstva, a nariadenie (EÚ) 2018/1999, pokiaľ ide o zlepšenie monitorovania, podávania správ, sledovania pokroku a preskúmania, KOM (2021) 554, má posilniť príspevok sektora LULUCF k napĺňaniu ambicióznějších klimatických cieľov do roku 2030. Na tento účel sa v návrhu stanovuje celkový cieľ Únie dosiahnuť v roku 2030 v sektore LULUCF množstvo čistých odstránených skleníkových plynov (záchyty) vo výške 310 miliónov ton ekvivalentu CO₂, sprísňuje povinnosť členských štátov predkladať integrované plány mitigačných opatrení v sektore pôdy a dopĺňajú sa požiadavky na monitorovanie záchyty a emisií skleníkových plynov. Návrh ďalej stanovuje cieľ Únie dosiahnuť klimatickú neutralitu v sektore pôdy, ktorý kombinuje sektor LULUCF a poľnohospodársky sektor s emisiami inými než CO₂, do roku 2035 a Komisia sa zaväzuje predložiť do roku 2025 návrhy vnútroštátnych príspevkov (cieľov) k napĺňaniu cieľa na rok 2035.

Účelom návrhu nariadenia, ktorým sa mení nariadenie (EÚ) 2018/842 o záväznom ročnom znižovaní emisií skleníkových plynov členskými štátmi v rokoch 2021 až 2030, ktorým sa prispieva k opatreniam v oblasti klímy zameraným na splnenie záväzkov podľa Parížskej dohody, KOM (2021) 555 – tzv. revízia nariadenia o spoločnom úsilí, ako súčasť balíka Fit for 55, je zmeniť nariadenie o spoločnom úsilí (ESR) s cieľom zosúladiť jeho prínos k naplneniu zvýšenej ambície do roku 2030. Európska rada v decembri 2020 vyzvala Európsku úniu, aby tento cieľ splnila kolektívne a nákladovo čo najefektívnejšie a aby sa pritom zachovala konkurencieschopnosť Európskej únie a zohľadnili rôzne východiskové pozície členských štátov, ich osobitné vnútroštátne okolnosti a ich potenciál znižovania emisií.

Návrh smernice, ktorou sa mení smernica Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2018/2001, nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2018/1999 a smernica Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 98/70/ES, pokiaľ ide o podporu energie z obnoviteľných zdrojov, a ktorou sa zrušuje smernica Rady (EÚ) 2015/652, ktorou sa mení smernica Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2018/2001, nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2018/1999 a smernica Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 98/70/ES, pokiaľ ide o podporu energie z obnoviteľných zdrojov, a ktorou sa zrušuje smernica Rady (EÚ) 2015/652, KOM (2021) 557, má za cieľ dosiahnuť zvýšenie využívania energie z obnoviteľných zdrojov do roku 2030, podporiť lepšiu integráciu energetického systému a prispieť k cieľom v oblasti klímy a životného prostredia vrátane ochrany biodiverzity, a tým riešiť medzigeneračné problémy súvisiace s globálnym otepľovaním a stratou biodiverzity. Revízia smernice o obnoviteľných zdrojoch energie je nevyhnutná na dosiahnutie prísnejšieho cieľa v oblasti klímy, ako aj na ochranu nášho životného prostredia a zdravia, zníženia našej energetickej závislosti a prispieť k vedúcemu postaveniu Európskej únie v oblasti technológií a priemyslu spolu s tvorbou pracovných miest a hospodárskym rastom.

Výbor NR SR pre európske záležitosti kontinuálne sleduje vývoj legislatívneho procesu pre oblasť životného prostredia, ako aj pôdohospodárstva a rozvoja vidieka na úrovni Európskej únie – schvaľuje stanoviská ministerstva na zasadnutia Rady Európskej únie, schvaľuje predbežné stanoviská ministerstva k novým návrhom legislatívnych aktov Komisie a berie tieto návrhy podľa stupňa ich dôležitosti priebežne na vedomie.

3.2.9 Zamestnanosť, sociálna politika, zdravie a ochrana spotrebiteľov

3.2.9.1 Sociálne veci a zamestnanosť

V oblasti zamestnanosti a sociálnych vecí sa Výbor NR SR pre európske záležitosti zaoberal hlavne legislatívnymi návrhmi, ktoré reflektovali existujúcu pandemickú situáciu. Pandémia COVID-19 odhalila, že niektoré komunity sú v extrémnej miere vystavené negatívnym sociálno-ekonomickým dôsledkom pandémie. Ide o Rómov, deti, mládež, osoby zo zdravotným postihnutím a nezamestnaných.

Rómovia

Výbor NR SR pre európske záležitosti sa zaoberal odporúčaním Rady o rovnosti, začleňovaní a účasti Rómov z marca 2021 (2021/C 93/01). Počas pandémie ochorenia COVID-19 sú vylúčené a znevýhodnené rómske komunity vystavené závažným negatívnym zdravotným a sociálno-ekonomickým vplyvom, čím vzniká riziko ďalšieho prehĺbovania existujúcich nerovností a zvyšuje sa riziko chudoby a sociálneho vylúčenia. Odporúčanie zdôrazňuje potrebu zníženia štrukturálnych nerovností, ktorým Rómovia čelia, riešením obmedzeného prístupu Rómov k čistej vode,

k sanitárnej infraštruktúre a k službám zdravotnej starostlivosti vrátane očkovacích služieb, odstránením vysokej úrovne ekonomickej neistoty, preplnených domácností a segregovaných osád. Odporúčanie je súčasťou implementácie strategického rámca Európskej únie pre rovnosť, začleňovanie a účasť Rómov na roky 2020 – 2030, ktorému sa Výbor NR SR pre európske záležitosti venoval v roku 2020.

Deti

Výbor NR SR pre európske záležitosti prerokoval návrh odporúčania Rady, ktorým sa stanovuje Európska záruka pre deti, KOM (2021) 137. Odporúčanie bolo prerokované na Rade EPSCO, kde Slovenská republika vyjadrila súhlas so znením odporúčania a jeho podporu.

Cieľom odporúčania je predchádzať sociálnemu vylúčeniu detí v núdzi. Za deti v núdzi sú považované deti bez domova, deti so zdravotným postihnutím alebo s problémami v oblasti duševného zdravia, deti s migrantským alebo menšinovým etnickým pôvodom (najmä rómske deti), deti v náhradnej (najmä ústavnej) starostlivosti a deti v neistých rodinných situáciách.

Ide spolu o takmer 18 miliónov detí v núdzi. Pandémia ochorenia COVID-19 prehĺbila už existujúce nerovnosti a zvýšila riziko chudoby alebo sociálneho vylúčenia. Podľa Európskej záruky pre deti by každé dieťa ohrozené chudobou malo prístup k týmto základným službám: bezplatnému predškolskému vzdelávaniu a starostlivosti v ranom detstve, bezplatnému vzdelávaniu a školským aktivitám, bezplatnej zdravotnej starostlivosti, aspoň k jednému bezplatnému zdravému jedlu každý školský deň. Deti by tiež mali mať prístup k zdravej výžive a primeranému bývaniu. Do deviatich mesiacov od prijatia tohto odporúčania by mali členské štáty Európskej komisii predložiť národné akčné plány na obdobie do roku 2030 na vykonávanie odporúčania.

Výbor NR SR pre európske záležitosti sa tiež zaoberal oznámením Komisie Európskemu parlamentu, Rade, Európskemu hospodárskemu a sociálnemu výboru a Výboru regiónov: Stratégia EÚ v oblasti práv dieťaťa, KOM (2021) 142. Táto prvá komplexná stratégia v oblasti práv dieťaťa reaguje na fakt, že veľa detí v Európskej únii stále čelí porušovaniu svojich práv. Pandémia COVID-19 existujúce výzvy a nerovnosti ešte viac prehĺbila a podnietila vznik nových. Deti boli vo zvýšenej miere vystavované domácemu násiliu, online zneužívaniu a vykorisťovaniu, kybernetickému šikanovaniu a zvýšil sa aj objem materiálu zobrazujúceho sexuálne zneužívanie detí zdieľaného online. Prechod na dištančné vzdelávanie neúmerne zasiahol do života veľmi malých detí, detí s osobitnými potrebami, detí žijúcich v chudobe, marginalizovaných komunitách, ako napr. rómskych detí, a vo vzdialených a vidieckych oblastiach, ktoré nemajú prístup k internetovému pripojeniu či potrebné vybavenie. Mnohé deti prišli o najvýživnejšie jedlo dňa a prístup k službám, ktoré školy poskytujú. Pandémia výrazne ovplyvnila aj duševné zdravie detí, čo sa prejavilo nárastom úzkosti, stresu a pocitu osamelosti. Prijatím tejto stratégie sa Komisia zaväzuje k tomu, že problematika detí a ich práv sa stane prvoradým hľadiskom, na ktoré bude v politikách Európskej únie v súlade so zásadou solidarity prihliadať. Cieľom tejto stratégie je spojiť všetky nové a existujúce legislatívne, politické a finančné nástroje Európskej únie do jedného komplexného rámca.

Osoby zo zdravotným postihnutím

Výbor NR SR pre európske záležitosti sa zaoberal oznámením Komisie Európskemu parlamentu, Rade, Európskemu hospodárskemu a sociálnemu výboru a Výboru regiónov Únia rovnosti: Stratégia v oblasti práv osôb so zdravotným postihnutím na roky 2021 – 2030, KOM (2021) 101.

Osoby so zdravotným postihnutím stále čelia značným prekážkam v prístupe k zdravotnej starostlivosti, vzdelávaniu, zamestnaniu, rekreačným činnostiam, ako aj v účasti na politickom živote. Je u nich takisto vyššie riziko chudoby alebo sociálneho vylúčenia v porovnaní s osobami bez zdravotného postihnutia. Pandémia COVID-19 a jej hospodárske dôsledky ešte zväčšujú tieto prekážky a prehlbujú nerovnosti. U osôb so zdravotným postihnutím, ktoré žijú v rezidenčnej starostlivosti, je zaznamenaná vyššia miera infekcie. Tieto osoby zároveň trpia izoláciou v dôsledku pravidiel obmedzenia kontaktu medzi ľuďmi. Osoby žijúce v komunite a v domácom prostredí čelia obmedzenému poskytovaniu osobných služieb, čo môže ohroziť nezávislý život. Kvôli obmedzenej prístupnosti nástrojov informačných technológií potrebných na zabezpečenie práce na diaľku, dištančné vzdelávanie, nakupovanie online a prístup k informáciám súvisiacim s ochorením COVID-19 sa ich izolácia prehlbuje. Cieľom stratégie je zlepšiť v nasledujúcom desaťročí život osôb so zdravotným postihnutím pomocou koordinovaných opatrení tak na vnútroštátnej úrovni, ako aj na úrovni Európskej únie.

Zamestnanosť

V oblasti zamestnanosti sa Výbor NR SR pre európske záležitosti zaoberal týmito najpodstatnejšími návrhmi Európskej komisie:

- Návrh rozhodnutia Rady o usmerneniach pre politiky zamestnanosti členských štátov, KOM (2021) 282. Usmernenia pre politiky zamestnanosti predkladá Komisia každý rok od roku 2010. V roku 2020 boli upravené tak, aby zahŕňali prvky súvisiace s dôsledkami krízy spôsobenej ochorením COVID-19. Hlavným cieľom členských štátov a Európskej únie je zabezpečiť, aby sa vplyv krízy spôsobenej pandémiou COVID-19 na sociálnu a ekonomickú oblasť, ako aj na oblasť zamestnanosti znížil a aby boli zmeny sociálne spravodlivé a nediskriminačné.

- Odporúčanie Komisie týkajúce sa účinnej aktívnej podpory zamestnanosti po kríze spôsobenej ochorením COVID-19 (EASE), C (2021) 1372. Kríza nepriaznivo ovplyvnila situáciu na trhu práce hlavne u skupín, ktoré sú znevýhodnené alebo nedostatočne zastúpené na trhu práce, ako sú mládež, ženy, starší pracovníci, nízkokvalifikované osoby, osoby so zdravotným postihnutím, osoby žijúce vo vidieckych a vzdialených regiónoch, LGBTIQ osoby, osoby s migrantským pôvodom, Rómovia a iné etnické alebo rasové menšiny, ktorým osobitne hrozí vylúčenie alebo diskriminácia. Členské štáty by mali vypracovať ucelené balíky politík, v ktorých sa kombinujú dočasné a trvalé opatrenia, s cieľom riešiť výzvy na trhu práce vyvolané pandémiou a uspieť v ekologickej a digitálnej transformácii. Tieto balíky politík by mali pozostávať z troch zložiek: stimuly na prijímanie do zamestnania a na zmenu pracovného miesta a podpora podnikania, príležitosti na zvyšovanie úrovne zručností a rekvalifikáciu a podporné opatrenia a zvýšená podpora zo strany služieb zamestnanosti v súvislosti so zmenou pracovného miesta.

- Návrh smernice Európskeho parlamentu a Rady, ktorou sa posilňuje uplatňovanie zásady rovnakej odmeny pre mužov a ženy za rovnakú prácu alebo prácu rovnakej hodnoty prostredníctvom transparentnosti odmeňovania a mechanizmov presadzovania, KOM (2021) 93. Cieľom smernice je posilnenie transparentnosti v odmeňovaní a lepšieho prístupu k spravodlivosti v prípadoch platovej diskriminácie. Návrh má pomôcť presadzovať právo na rovnakú odmenu pre ženy a mužov za rovnakú prácu alebo prácu rovnakej hodnoty. Cieľom návrhu je posilniť postavenie pracovníkov, predovšetkým žien, aby si uplatňovali právo na rovnakú odmenu, ako aj podnietiť zamestnávateľov, aby eliminovali možnosť vychýlenia v systémoch odmeňovania a klasifikácii pracovných miest. Návrh smernice stanovuje:

- povinnosť zamestnávateľa poskytnúť informácie o mzde alebo jej rozpätí v pracovnom inzeráte alebo pred pracovným pohovorom a zákaz žiadať od uchádzačov o zamestnanie informácie o ich platovej histórii;
- právo na informácie pre zamestnancov od zamestnávateľov o ich individuálnej platovej úrovni vo vzťahu k dátam o priemernej mzde, pokiaľ ide o rovnakú prácu tej istej hodnoty, triedených podľa pohlavia;
- monitorovanie a zverejňovanie mzdových rozdielov medzi pohlaviami u zamestnávateľov s viac ako 250 pracovníkmi a v prípadoch, kde monitoring odhalí rozdiely v odmeňovaní vyššie ako 5 %, ktoré zamestnávateľ nebude vedieť zdôvodniť rodovo neutrálnymi faktormi, zamestnávateľ bude musieť vykonať spoločné posúdenie odmeňovania v spolupráci so zástupcami zamestnancov a následne ich napraviť;
- nárok na kompenzáciu pre pracovníkov, ktorí boli platovo diskriminovaní na základe pohlavia, pričom výška sankcií by mala mať odradzujúci účinok;
- prenesenie dôkazného bremena na zamestnávateľa v prípade porušovania záväzkov vyplývajúcich z tejto navrhovanej smernice aj bez nutnosti stanovenia faktov, ktoré vedú k predpokladu, že došlo k diskriminácii;
- právo subjektov pre rovnosť a zástupcov zamestnancov zastupovať pracovníkov jednotlivo alebo kolektívne v konaniach pri porušení záväzkov vyplývajúcich z tejto navrhovanej smernice;
- zabezpečenie prístupu k dôkazom pre súdy a dostatočne dlhej premlčacej lehoty, minimálne tri roky.

- Oznámenie Komisie Európskemu parlamentu, Rade, Európskemu hospodárskemu a sociálnemu výboru a Výboru regiónov: Strategický rámec EÚ v oblasti ochrany zdravia a bezpečnosti pri práci na obdobie 2021 – 2027 Bezpečnosť a ochrana zdravia pri práci (BOZP) v meniacom sa svete práce, KOM (2021) 323. V novom rámci v oblasti BOZP na obdobie 2021 – 2027, ktorý bol oznámený v akčnom pláne na realizáciu Európskeho piliera sociálnych práv, sa stanovujú kľúčové priority a opatrenia potrebné na zlepšenie zdravia a bezpečnosti pracovníkov v nasledujúcich rokoch v kontexte sveta po pandémie, ktorý sa vyznačuje zelenými a digitálnymi transformáciami, hospodárskymi a demografickými výzvami a meniacou sa predstavou tradičného pracovného prostredia. Strategický rámec sa zameriava na tri prierezové kľúčové ciele na nasledujúce roky: anticipácia a riadenie zmeny v novom svete práce, ktorú priniesla zelená, digitálna a demografická transformácia, zlepšenie predchádzania pracovným úrazom a chorobám z povolania a zvýšenie pripravenosti na akékoľvek potenciálne budúce zdravotné krízy ako poučenie z pandémie COVID-19.

- Oznámenie Komisie Európskemu parlamentu, Rade EÚ, Európskemu hospodárskemu a sociálnemu výboru a Výboru regiónov: Akčný plán na realizáciu Európskeho piliera sociálnych práv, KOM (2021) 102. Akčný plán predkladá konkrétne opatrenia na vykonávanie zásad Európskeho piliera sociálnych práv a navrhuje hlavné ciele Európskej únie v oblasti zamestnanosti, zručností a sociálnej ochrany, ktoré sa majú dosiahnuť do roku 2030. Odporúčanie Komisie sa týka aj účinnej aktívnej podpory zamestnanosti po koronakríze (EASE) s cieľom podporiť oživenie hospodárstva pri tvorbe veľkého počtu pracovných miest. Akčný plán stanovuje tri hlavné ciele pre Európsku úniu, ktoré sa majú dosiahnuť do roku 2030: zamestnanosť najmenej 78 % ľudí vo veku 20 až 64 rokov, každoročná účasť na odbornej príprave najmenej 60 % dospelých osôb a zníženie počtu ľudí ohrozených chudobou alebo sociálnym vylúčením o 15 miliónov.

Digitalizácia

Digitalizácia zásadným spôsobom ovplyvňuje charakter práce na súčasnom pracovnom trhu. Výbor NR SR pre európske záležitosti sa v tejto oblasti zaoberal dvoma legislatívnymi návrhmi: oznámením Komisie Európskemu parlamentu, Rade EÚ, Európskemu hospodárskemu

a sociálnemu výboru a Výboru regiónov. Lepšie pracovné podmienky pre silnejšiu sociálnu Európu: plné využitie prínosov digitalizácie pre budúcnosť práce, KOM (2021) 761 a návrhom smernice Európskeho parlamentu a Rady o zlepšení pracovných podmienok v oblasti práce pre platformy, KOM (2021) 762.

V súčasnosti pracuje prostredníctvom digitálnych pracovných platforiem v Európskej únii viac ako 28 miliónov ľudí. V roku 2025 sa očakáva zvýšenie na 43 miliónov. Digitalizácia prináša nové služby, nové obchodné modely, nové spôsoby práce, ale zároveň aj nové výzvy. Nedostatočná autonómia pri práci pre platformy a dohľad, ktorý je jej príčinou, môžu mať negatívny vplyv na pracovné podmienky zamestnancov, napríklad v podobe psychosociálnej záťaže (keďže ľudia pracujúci prostredníctvom digitálnych pracovných platforiem sa môžu cítiť neustále monitorovaní a hodnotení bez riadneho odôvodnenia), rizika nehôd (keďže algoritmy môžu podnecovať potenciálne nebezpečné správanie, napríklad ponúkať prémie za rýchlejšie dokončenie práce) a prístupu k úlohám. Digitálne pracovné platformy prispievajú k týmto problémom svojimi podmienkami, v ktorých sa môžu jednostranne upravovať mzda, pracovný čas, riešenie sporov, etiketa vzťahov so zákazníkmi a ďalšie záležitosti, pričom na monitorovanie, hodnotenie a vynucovanie práce osôb využívajú technologické prostriedky. To má za následok nejasné povinnosti a nedostatočné mechanizmy nápravy v prípade niekedy nezrozumiteľných a nevysvetliteľných rozhodnutí týkajúcich sa napríklad pracovných sankcií a ukončení pracovných zmlúv. V navrhovanej smernici sa preto stanovuje nový súbor práv v oblasti algoritmického riadenia.

Cieľom je zabezpečiť, aby sa osobám pracujúcim pre digitálne pracovné platformy priznalo právne postavenie v zamestnaní, ktoré zodpovedá ich skutočným pracovným podmienkam. Návrh poskytuje zoznam kontrolných kritérií, pomocou ktorých sa určí, či je platforma zamestnávateľom. Ľudia pracujúci pre platformy by v tom prípade požívali pracovné a sociálne práva, ktoré zodpovedajú postaveniu zamestnanca. Mali by právo na minimálnu mzdu, kolektívne vyjednávanie, pracovný čas a ochranu zdravia, právo na platenú dovolenku alebo lepší prístup k ochrane pred pracovnými úrazmi, dávky v nezamestnanosti, nemocenské dávky a starobný dôchodok.

Návrh prinesie väčšiu transparentnosť v súvislosti s platformami tým, že objasní existujúce povinnosti deklarovať prácu vnútroštátnym orgánom, od platforiem sa bude vyžadovať, aby vnútroštátnym orgánom sprístupnili kľúčové informácie o svojich činnostiach a o osobách, ktoré prostredníctvom nich pracujú.

3.2.9.2 Verejné zdravie

V oblasti zdravotníctva sa Výbor NR SR pre európske záležitosti zaoberal v prvom rade legislatívnymi aktmi, ktoré reagovali na vzniknutú pandemickú situáciu. Najdôležitejšie z nich boli tieto návrhy:

- Návrh nariadenia Európskeho parlamentu a Rady, ktorým sa mení nariadenie (EÚ) 2017/746, pokiaľ ide o prechodné ustanovenia pre určité diagnostické zdravotnícke pomôcky in vitro a odklad uplatňovania požiadaviek na interné pomôcky, KOM (2021) 627. Približne 70 % klinických rozhodnutí sa prijíma s využitím diagnostických zdravotníckych pomôcok in vitro (tehotenské testy, testy HIV, testy na COVID). Cieľom návrhu je predĺžiť existujúce prechodné obdobie pre pomôcky, na ktoré sa vzťahuje certifikát vydaný podľa smernice 98/79/ES, a zaviesť individuálne prechodné obdobia pre pomôcky, ktoré musia absolvovať posudzovanie zhody so zapojením notifikovaných osôb prvýkrát podľa nariadenia (EÚ) 2017/746. Keďže od vypuknutia

pandémie COVID-19 museli mnohé zdravotnícke zariadenia zamerať všetko svoje úsilie na boj proti pandémie, Komisia navrhuje aj zavedenie prechodného obdobia pre požiadavky na pomôcky vyrábané a používané v rámci toho istého zdravotníckeho zariadenia.

- Návrh nariadenia Rady o rámci opatrení na zabezpečenie poskytovania zdravotníckych protipatrení dôležitých v krízovej situácii v prípade núdzovej situácie v oblasti verejného zdravia na úrovni Únie, KOM (2021) 577. Cieľom návrhu je zaviesť rámec opatrení, ktoré sa majú aktivovať v prípade núdzovej situácie v oblasti verejného zdravia tak, že sa Únii umožní prijať potrebné opatrenia na zabezpečenie dostatočnej a včasnej dostupnosti a dodávok zdravotníckych protipatrení dôležitých v krízovej situácii.
- Návrh nariadenia Európskeho parlamentu a Rady o rámci pre vydávanie, overovanie a uznávanie interoperabilných potvrdení o očkovaní, vykonaní testu a prekonaní ochorenia s cieľom uľahčiť voľný pohyb počas pandémie ochorenia COVID-19 (digitálne zelené osvedčenie), KOM (2021) 130.
- Návrh nariadenia Európskeho parlamentu a Rady o rámci pre vydávanie, overovanie a uznávanie interoperabilných potvrdení o očkovaní, vykonaní testu a prekonaní ochorenia občanom tretích krajín, ktorí sa oprávnené zdržiavajú na území členských štátov alebo v nich majú oprávnený pobyt, počas pandémie ochorenia COVID-19 (digitálne zelené osvedčenie), KOM (2021) 140. Komisia predložila návrh na vytvorenie digitálneho zeleného osvedčenia (tzv. COVID pas) s cieľom uľahčiť bezpečný voľný pohyb občanov v rámci Európskej únie počas pandémie COVID-19. Digitálne zelené osvedčenie potvrdzuje, že osoba bola zaočkovaná proti ochoreniu COVID-19, má negatívny výsledok testu alebo ochorenie COVID-19 prekonala. Bude k dispozícii bezplatne v digitálnom alebo papierovom formáte. Bude obsahovať kód QR na zaistenie bezpečnosti a pravosti certifikátu. Rovnaký rámec sa vzťahuje aj na štátnych príslušníkov tretích krajín, ktorí sa oprávnené zdržiavajú alebo majú oprávnený pobyt na území členského štátu EÚ a sú oprávnení cestovať do iných členských štátov v súlade s právom Únie.
- Návrh odporúčania Rady o koordinovanom prístupe na uľahčenie bezpečného pohybu počas pandémie COVID-19, ktorým sa nahrádza odporúčanie (EÚ) 2020/1475, KOM (2021) 749. Komisia navrhla aktualizáciu odporúčania Rady o koordinovanom prístupe k obmedzeniu voľného pohybu v Európskej únii, ktoré bolo uplatnené v reakcii na pandémiu COVID-19. Členské štáty majú postupne zjednodušovať opatrenia týkajúce sa cestovania, a to najmä pre držiteľov digitálneho COVID osvedčenia Európskej únie. Komisia takisto navrhla, aby sa aktualizovali spoločné kritériá pre rizikové oblasti a zaviedol mechanizmus tzv. záchrannej brzdy s cieľom riešiť rozšírenosť nových variantov, ktoré vzbudzujú obavy alebo si vyžadujú pozornosť. Návrh obsahuje aj osobitné ustanovenia o deťoch s cieľom zabezpečiť spoločné cestovanie rodín a štandardné obdobia platnosti testov.
- Oznámenie Komisie Európskemu parlamentu, Rade, Európskemu hospodárskemu a sociálnemu výboru a Výboru regiónov: Zriadenie Úradu pre pripravenosť a reakcie na núdzové zdravotné situácie (HERA) – ďalší krok k dokončeniu európskej zdravotnej únie, KOM (2021) 576.
- Oznámenie Komisie Európskemu parlamentu, Európskej rade a Rade: Inkubátor HERA – spoločné predvídanie hrozby variantov COVID-19, KOM (2021) 78. Ďalšou iniciatívou Komisie, ktorá vznikla v reakcii na pandémiu COVID-19 je vytvorenie Európskeho úradu pre pripravenosť a reakciu v oblasti zdravotnej starostlivosti (HERA). HERA by mala predovšetkým pôsobiť v oblastiach prípravy (vyhľadávanie a analýza rizík, výskum a vývoj v oblasti medicínskych technológií a schopnosti reagovať na pandémiu a krízy, vzdelávanie) a riešenia krízových situácií (rýchla odozva v oblasti výskumu a inovácií po aktivácii krízových plánov –

klinické štúdie a siete, výmena dát). Komisia taktiež navrhla okamžité opatrenia v snahe pripraviť Európsku úniu na zvýšenú hrozbu, ktorú predstavujú varianty koronavírusu. Nový európsky plán pripravenosti na biologickú obranu proti variantom COVID-19 s názvom Inkubátor HERA bude zahŕňať spoluprácu s výskumníkmi, biotechnologickými spoločnosťami, výrobcami a so subjektmi verejného sektora v Európskej únii a na celom svete. Kľúčové opatrenia na zlepšenie pripravenosti sa zameriavajú na a) odhaľovanie, analyzovanie a posudzovanie variantov vírusu, b) urýchlenie schvaľovania upravených vakcín a c) zväčšenie objemu ich výroby.

- Oznámenie Komisie Európskemu parlamentu, Rade, Európskemu hospodárskemu a sociálnemu výboru a Výboru regiónov: Prvé ponaučenia z pandémie COVID-19, KOM (2021) 380. Komisia v oznámení predložila desať ponaučení o tom, čo treba vylepšiť a čo možno v budúcnosti robiť lepšie: rýchlejšie odhaľovanie a účinnejšie reakcie; jednoznačnejšie a koordinovanejšie vedecké odporúčania; nepretržité investície, kontroly a preskúmania; rýchlejšie a jednoduchšie používanie núdzových nástrojov; vytvorenie Európskej zdravotnej únie do konca roka 2021; zvýšenie dôrazu na verejno-súkromné partnerstvá a silnejšie dodávateľské reťazce; vytvorenie platformy Európskej únie pre multicentrické klinické skúšanie; podpora odolnosti systémov zdravotnej starostlivosti členských štátov; pokračovanie v zastávaní vedúcej pozície v globálnej reakcii a posilnenie Svetovej zdravotníckej organizácie; koordinovanejšia a premyslenejšia koncepcia boja proti nepodloženým tvrdeniam a dezinformáciám.
- Oznámenie Komisie Európskemu parlamentu, Rade, Európskemu hospodárskemu a sociálnemu výboru a Výboru regiónov: Stratégia EÚ pre terapeutiká na ochorenie COVID-19, KOM (2021) 355. Komisia doplnila stratégiu EÚ v oblasti vakcín o stratégiu liečby ochorenia COVID-19, ktorá má podporiť vývoj a dostupnosť nevyhnutných liekov proti koronavírusu vrátane liečby tzv. dlhodobého COVID-u. Stratégia ponúka opatrenia a ciele vrátane schválenia troch nových liekov proti koronavírusu do októbra 2021, prípadne ďalších dvoch do konca roka 2021.

3.2.10 Vzdelávanie, mládež, kultúra a šport

3.2.10.1 Vzdelávanie, mládež

V oblasti vzdelávania na výzvy spojené s pandemiou COVID-19 reaguje návrh odporúčania Rady týkajúci sa zmiešaného učenia v záujme vysokokvalitného a inkluzívneho primárneho a sekundárneho vzdelávania, KOM (2021) 455. Uzavretie škôl a širšie spoločenské obmedzenia v dôsledku pandémie ochorenia COVID-19 poukázali na existujúce silné a slabé stránky primárneho a sekundárneho vzdelávania vrátane odborného vzdelávania a prípravy (OVP). Pandemiou sa vystupňovalo a dostávalo do popredia veľa už skôr existujúcich výziev a nerovností. Návrh obsahuje odporúčania pre zmiešané učenie vo formálnom vzdelávaní a odbornej príprave, ktoré nastáva pri kombinovaní prostredia školy a dištančného vzdelávania a pri kombinovaní rôznych vzdelávacích nástrojov, ktoré môžu byť digitálne (vrátane online) a nedigitálne.

V oblasti mládeže sa Výbor NR SR pre európske záležitosti zaoberal návrhom rozhodnutia Európskeho parlamentu a Rady o Európskom roku mládeže 2022, KOM (2021) 634. Hlavným cieľom Európskeho roku mládeže je napraviť negatívne účinky pandémie COVID-19, ktorá výrazne zasiahla mladých ľudí, a ukázať príležitosti, ktoré zelená a digitálna transformácia a iné politiky Európskej únie ponúkajú mladým ľuďom a spoločnosti ako celku. Ďalším cieľom je pomáhať mladým ľuďom, najmä tým, ktorí majú menej príležitostí, pochádzajúcich z rôzneho

znevýhodneného prostredia alebo patriacich k zraniteľným a marginalizovaným sociálnym skupinám, získať primerané znalosti a kompetencie, aby sa mohli stať aktívnymi občanmi, a propagovať príležitosti, ktoré majú mladí ľudia k dispozícii na podporu ich osobného, sociálneho a profesijného rozvoja. Európsky rok bude pozostávať z konferencií, podujatí a informačných a propagačných kampaní. V priebehu roka 2022 bude Komisia koordinovať sériu činností v úzkom kontakte s europarlamentom, členskými štátmi, regionálnymi a miestnymi orgánmi, mládežníckymi organizáciami a samotnými mladými ľuďmi. Iniciatívy Európskeho roka mládeže budú podporené sumou osem miliónov eur z programu Erasmus+ a Európskeho zboru solidarity.

V oblasti vzdelávania sa Výbor NR SR pre európske záležitosti zaoberal týmito návrhmi:

- Návrh nariadenia Rady, ktorým sa zriaďujú spoločné podniky v rámci programu Horizont Európa, KOM (2021) 87. Komisia navrhla v rámci programu Horizont Európa založiť deväť nových európskych partnerstiev medzi Európskou úniou, členskými štátmi a priemyselnými podnikmi. Partnerstvá sa majú realizovať v rokoch 2021 až 2031 formou týchto spoločných podnikov:
 - Globálne zdravie v oblasti zdravia (Global Health EDCTP3);
 - Iniciatíva Inovatívne zdravie (Innovative Health Initiative);
 - Kľúčové digitálne technológie (Key Digital Technologies);
 - Európske obehové hospodárstvo využívajúce biologické materiály (Circular Bio-basedEurope);
 - Čistý vodík (Clean Hydrogen);
 - Čisté letectvo (Clean Aviation);
 - Európske železnice (Europe's Rail);
 - Výskum manažmentu letovej prevádzky jednotného európskeho neba (Single European Sky ATM Research 3);
 - Inteligentné siete a služby (Smart Networks and Services).
- Návrh rozhodnutia Európskeho parlamentu a Rady o účasti Únie na Európskom partnerstve v oblasti metrologie, na ktorom sa spoločne podieľajú niektoré členské štáty, KOM (2021) 89. Jedna z prioritných oblastí podľa nariadenia o programe Horizont Európa je metrologia. Každý členský štát a každá krajina pridružená k programu Horizont Európa bude mať oprávnenie na účasť v Európskom partnerstve v oblasti metrologie. Partnerstvo bude podporovať spoločné výskumné projekty v rámci európskych metrologických sietí, ako aj pri tematickom programovaní partnerstva v oblastiach ako klíma, životné prostredie, energetika, zdravie a priemysel. V rámci partnerstva sa rozvinú európske metrologické siete a cezhraničné metrologické kapacity. Do konca tohto partnerstva budú európske metrologické siete sebestačné, bez potreby ďalšieho partnerstva.
- Návrh odporúčania Rady o Pakte pre výskum a inováciu v Európe, KOM (2021) 407. Cieľom návrhu je podpora implementácie politík členských štátov na dosiahnutie spoločného záväzku Európskej únie k vytvoreniu nového Európskeho výskumného priestoru (ERA). Podľa Paktu pre výskum a inovácie v Európe by členské štáty mali na dobrovoľnom základe usilovať o prehlbenie skutočne fungujúceho vnútorného trhu so znalosťami, spoločné zvládnutie ekologického prechodu a digitálnej transformácie a iných výziev s dosahom na spoločnosť, o zvýšenie zapojenia verejnosti do ERA. Dôraz sa taktiež kladie na zvýšenie excelentnosti výskumu a inovácií v celej Európskej únii a zlepšenie prepojení medzi inovačnými ekosystémami a zvýšenie spoločných investícií do výskumu a inovácií a reforiem.

- Oznámenie Komisie Európskemu parlamentu, Rade, Európskemu hospodárskemu a sociálnemu výboru a Výboru regiónov o globálnom prístupe k výskumu a inováciám Európska stratégia medzinárodnej spolupráce v meniacom sa svete, KOM (2021) 252.
- Oznámenie Komisie Európskemu parlamentu, Rade, Európskemu hospodárskemu a sociálnemu výboru a Výboru regiónov o európskych misiách, KOM (2021) 609. Misie Európskej únie definujú päť hlavných spoločenských výziev, ktoré sa majú realizovať do roku 2030 v rámci programu Horizont:
 - adaptácia na zmenu klímy – cieľom je podporiť aspoň 150 európskych regiónov a komunit, aby sa do roku 2030 stali odolnými proti zmene klímy;
 - rakovina – zlepšiť do roku 2030 kvalitu života viac než trom miliónom ľudí prostredníctvom prevencie a liečby a ľuďom postihnutým rakovinou vrátane ich rodín umožniť dlhší a kvalitnejší život;
 - obnoviť naše oceány a vody do roku 2030 – nový systematický prístup bude zameraný na oceány a vody ako celok a bude zohrávať kľúčovú úlohu pri dosahovaní klimatickej neutrality a obnove prírody;
 - klimaticky neutrálne a inteligentné mestá do roku 2030 – mestá zohrávajú kľúčovú úlohu pri dosahovaní klimatickej neutrality do roku 2050, keďže vytvárajú viac ako 70 % svetových emisií CO₂. Cieľom je, aby sa najmenej 100 miest stalo do roku 2030 klimaticky neutrálnymi s poprednými klimatickými a digitálnymi inováciami, riešeniami a demonštráciami;
 - dohoda o pôde pre Európu – cieľom je vytvorenie 100 živých laboratórií, ktoré budú riadiť prechod k zdravej pôde do roku 2030.

3.2.10.2 Kultúra

Kríza spôsobená pandémiou COVID-19 ukázala hrozby a problémy, ktoré pre spoločnosť predstavujú dezinformácie. Preto Výbor NR SR pre európske záležitosti venoval svoju pozornosť oznámeniu Komisie Európskemu parlamentu, Rade, Európskemu hospodárskemu a sociálnemu výboru a Výboru regiónov Usmernenie Európskej komisie k posilneniu Kódexu postupov proti šíreniu dezinformácií, KOM (2021) 262. Kódex bol prijatý v roku 2018. Viaceré organizácie a inštitúcie vrátane Komisie dospeli monitorovaním jeho implementácie k záveru, že kódex má viaceré nedostatky. Patria k nim nekonzistentné a neúplné uplatňovanie kódexu na všetkých platformách a vo všetkých členských štátoch, obmedzenia charakteristické pre samoregulačnú povahu kódexu, ako aj medzery v pokrytí záväzkov vyplývajúcich z kódexu.

Jednou oblasťou, v ktorej sa kódexu nepodarilo dosiahnuť dostatočný pokrok, je demonetizácia dezinformácií, keď online reklamy naďalej podnecujú šírenie dezinformácií. Na zvýšenie vplyvu kódexu na demonetizáciu dezinformácií je rozhodujúca širšia účasť zainteresovaných strán z reklamného ekosystému mimo okruhu súčasných signatárov kódexu (európske a vnútroštátne združenie z reklamného priemyslu). Kódex by ťažil predovšetkým z väčšieho zapojenia značiek (najmä značiek so značnými výdavkami na online reklamu), ako aj ostatných účastníkov online reklamného priemyslu (napr. reklamné burzy, poskytovatelia reklamných technológií, komunikačné agentúry) a iných aktérov poskytujúcich služby, ktoré sa môžu použiť na speňažovanie dezinformácií (napr. služby elektronických platieb, platformy elektronického obchodu, systémy hromadného financovania/darovania). Kľúčom úspechu kódexu je rozhodné obmedzenie odmeňovania šíriteľov dezinformácií spojených s distribúciou online reklamy.

Sektor kultúry a kreatívnych odvetví bol jedným z najviac postihnutých priemyselných ekosystémov Európskej únie pandémiou COVID-19. V tejto súvislosti sa Výbor NR SR pre európske záležitosti venoval dvom legislatívnym návrhom:

- Oznámeniu Komisie: Usmernenia EÚ pre bezpečné obnovenie činností v rámci kultúrnych a kreatívnych odvetví – COVID-19, C(2021) 4838. Usmernenia Európskej únie majú zaistiť bezpečné obnovenie činností v kultúrnych a kreatívnych odvetviach v celej Európskej únii. Cieľom je ponúknuť koordinovaný prístup v súlade s osobitnými vnútroštátnymi, regionálnymi a miestnymi podmienkami. Zohľadňujú sa v nich rôzne epidemiologické situácie v členských štátoch a ich vývoj. Ponúkajú ukazovatele a kritériá (ako napríklad vírusová cirkulácia, zaočkovanosť, používanie ochranných opatrení, používanie testov a sledovanie kontaktov), ktoré sa majú pri plánovaní obnovenia určitých činností zohľadňovať. Členské štáty sa vyzývajú, aby v plnej miere využili mechanizmus na podporu obnovy a odolnosti na rozsiahle investície do kultúrnych a kreatívnych odvetví a na zvýšenie ich schopnosti prispôbiť sa novým trendom a vymaniť sa z krízy. Komisia výrazne zvýšila svoju finančnú podporu kultúrnym a kreatívnym odvetviám – vyčlenila takmer 2,5 miliardy EUR z programu Kreatívna Európa a takmer 2 miliardy EUR z programu Horizont Európa, ktoré sú určené na kultúrne, kreatívne a inkluzívne projekty v rokoch 2021 až 2027.
- Nariadeniu Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2021/818, ktorým sa zriaďuje program Kreatívna Európa (na obdobie 2021 až 2027) a zrušuje nariadenie (EÚ) č. 1295/2013, (Ú. v. EÚ L 189/34) Kreatívna Európa je program Komisie zriadený na podporu projektov v oblasti kultúrneho a kreatívneho priemyslu, audiovizie a médií.

Prostredníctvom grantovej schémy spolufinancovania podporuje Kreatívna Európa príležitosti pre vznik a distribúciu projektov, uľahčuje výmenu skúseností a prispieva k mobilite umelcov z kultúrneho a kreatívneho priemyslu. Program má tri podprogramy:

Podprogram MEDIA má za cieľ zvyšovať konkurencieschopnosť európskeho audiovizuálneho priemyslu v rámci otvoreného európskeho trhu, cirkuláciu európskych audiovizuálnych diel a mediálnu gramotnosť v digitálnej ére. Granty sú určené nezávislým producentom, distribútorom, organizátorom podujatí (tréningy, festivaly, trhy) a ďalším subjektom v oblastiach tréningu profesionálov, vývoja projektov, distribúcie, propagácie, práce s publikom, ako aj pre siete kín či medzinárodné koprodukčné fondy.

Podprogram Kultúra podporuje umelcov a organizácie s cieľom pomôcť im pôsobiť a šíriť kultúrny obsah projektov s európskym rozmerom, umožňuje kultúrnym a kreatívnym hráčom financovať programy spolupráce, vydávanie literárnych prekladov. Pomáha tiež vytváraniu sietí a platforiem zameraných na nové talenty a medzinárodný obsah kultúrnych podujatí.

Medzisektorový podprogram sa zameria na podporu medzisektorových projektov, ktoré prostredníctvom kultúry napomáhajú sociálnej inklúzii a umeleckej slobode. Prioritné bude zameranie na inovatívny prístup k tvorbe obsahu, jeho sprístupňovaniu a distribúcii naprieč kultúrnym a kreatívnym sektorom a zohľadnenie digitálnej transformácie. Zároveň sa podporia aj projekty na rozvoj mediálnej gramotnosti občanov a boja proti šíreniu dezinformácií. Pozornosť bude venovaná aj mediálnemu sektoru, najmä podpore slobodného, rôznorodého a pluralistického mediálneho prostredia.

Celkový rozpočet programu Kreatívna Európa na roky 2021 až 2027 je 2,46 miliardy EUR, pričom pôvodný návrh Komisie bol navýšený o 600 miliónov EUR, ktoré sú určené na obnovu a posilnenie kultúrneho a kreatívneho priemyslu, ako aj audiovizuálneho a mediálneho sektora a na zmiernenie negatívnych následkov pandémie spôsobenej ochorením COVID-19.

3.3 Zahraničnopolitické aktivity výboru

3.3.1 Aktivity na pôde Národnej rady Slovenskej republiky

V roku 2021 predseda Výboru NR SR pre európske záležitosti Tomáš Valášek a predsedníčka výboru Vladimíra Marcinková na pôde výboru prijali:

- štátneho tajomníka pre Európsku úniu Ministerstva zahraničných vecí a spolupráce Španielskeho kráľovstva p. Juana González-Barbu (13. máj 2021). Okrem predsedníčky výboru tvorili delegáciu NR SR Peter Kmec (podpredseda výboru), Zita Pleštinská (podpredsedníčka výboru) a Marián Kéry (člen výboru a predseda Zahraničného výboru NR SR). Obe strany ocenili dlhodobu korektnú, bezproblémovú a priateľskú vzťahy oboch krajín a blízke stanoviská a pozície k aktuálnym kľúčovým európskym a zahraničnopolitickým témam. Španielska strana vyzdvihla význam Slovenskej republiky ako proeurópskej krajiny v regióne strednej Európy a ocenila viacero slovenských osobností a ich pôsobenie vo svetovej politike a diplomacii. Témy rokovania boli rozsiahle: od pandémie COVID-19 cez vakcinačné stratégie, turizmus, obnovu hospodárstva, vzájomný obchod, západný Balkán, budúcnosť Európy, digitálnu a zelenú transformáciu Európskej únie a jej strategickú autonómiu až po nové impulzy transatlantickej spolupráce;

- veľvyslanca Poľskej republiky v Slovenskej republike Krzysztofa Strzałku (14. máj 2021). Diskusia sa zameriavala na aktuálne európske témy a bilaterálne otázky;
- námestníčku ministra zahraničných vecí Spojeného kráľovstva pre európske susedstvo a Ameriku Wendy Morton, ktorú sprevádzal veľvyslanec Spojeného kráľovstva Veľkej Británie a Severného Írska na Slovensku Nigel Barker (19. máj 2021). Okrem predsedníčky výboru tvorili delegáciu NR SR podpredseda výboru a predseda skupiny priateľstva so Spojeným kráľovstvom Veľkej Británie a Severného Írska a s Írskom Peter Kmec a členovia výboru Romana Tabák a Ľudovít Goga. Témou diskusie boli aktuálne európske témy

(pandémia a vakcinačné stratégie) a bilaterálne otázky (partnerstvo po brexite, obchodné vzťahy, automobilový priemysel, turizmus, možnosti štúdia v Spojenom kráľovstve);

- veľvyslankyňu Spolkovej republiky Nemecko v Slovenskej republike Barbaru Wolf (17. jún 2021). Témami rokovania boli bilaterálne otázky a aktuálne európske témy;
- členov Skupiny pre monitorovanie demokracie, právneho štátu a základných práv pod Výborom pre občianske práva a slobody (LIBE) Európskeho parlamentu (22. september 2021). Témou rokovania bola problematika právneho štátu: rovnováha právomocí, vzťahy medzi exekutívou a legislatívou, prebiehajúce reformy a otázka slobody médií a bezpečnosti novinárov najmä po vražde Jána Kuciaka a jeho snúbenice Martiny Kušnírovej. Skupina Európskeho parlamentu prišla na Slovensko v súvislosti so zverejnením Správy Európskej komisie o stave právneho štátu v Slovenskej republike, ktorá monitoruje situáciu za rok 2020, pričom rovnako ako jej prvé vydanie sa zameriava na štyri oblasti, a to justičný systém, protikorupčný rámec, pluralitu médií a ústavné a iné otázky. Táto prvá správa o právnom štáte je základným kameňom nového dynamického procesu, ktorý zahŕňa nepretržitý dialóg s členskými štátmi, Európskym parlamentom a národnými parlamentmi, ako aj ďalšími zainteresovanými stranami na úrovni jednotlivých štátov aj Európskej únie.
- Veľvyslanca Spojeného kráľovstva Veľkej Británie a Severného Írska v Slovenskej republike p. Nigela Bakera (23. september 2021). Témami rokovania boli bilaterálne otázky, aktuálna vnútropolitická situácia v Spojenom kráľovstve, brexitová agenda (implementácia Írskeho protokolu Dohody o vystúpení), klíma a práva žien a rovnosť.
- Nového veľvyslanca Írska v Slovenskej republike p. Dermota McGaurana (21. október 2021).
- Nového veľvyslanca Iránskej islamskej republiky v SR so sídlom vo Viedni p. Abbasa Bagherpoura Ardekaniho (21. október 2021).
- Mimoriadnu a splnomocnenú veľvyslankyňu Albánskej republiky v Slovenskej republike p. Enkeledy Mërkuri (24. november 2021). Predsedníčka výboru Vladimíra Marcinková potvrdila, že Slovensko podporuje integračné ambície Albánska a s tým spojené reformné a transformačné úsilie.

3.3.2 Zahraničné pracovné cesty a videokonferencie

- Dňa 11. januára 2021 sa predseda výboru Tomáš Valášek zúčastnil na výmene názorov medzi predsedami parlamentných výborov pre záležitosti Únie parlamentov členských štátov Európskej únie (COSAC Chairpersons).
- Dňa 8. februára 2021 rokoval predseda výboru Tomáš Valášek s komisárkou Stellou Kyriakides ohľadom dodávok vakcín proti ochoreniu COVID-19. V danej veci napísal v mene výboru oficiálny list predsedníčke Komisie Ursule von der Leyen, v ktorom ju požiadal, aby sprístupnila zmluvy, ktoré Komisia uzavrela so skupinou výrobcov vakcín.
- Dňa 6. apríla 2021 sa formou videokonferencie konala neformálna výmena názorov medzi predsedami parlamentných výborov pre záležitosti Únie parlamentov členských štátov EÚ. Predsedal jej predseda „eurovýboru“ portugalského parlamentu Luís Capoulas Santos. Online stretnutie, na ktorom Slovenskú republiku aktívne zastupoval podpredseda výboru NR SR a spravodajca výboru pre všeobecné záležitosti EÚ Peter Kmec, sa týkalo obsahových, inštitucionálnych a procedurálnych záležitostí Konferencie o budúcnosti

Európy (najmä činnosti Výkonnej rady Konferencie o budúcnosti Európy). Peter Kmec okrem iného podporil myšlienku čo najsilnejšieho zastúpenia členov národných parlamentov členských krajín Európskej únie na Konferencii o budúcnosti Európy. Na podujatí sa zúčastnili aj podpredsedníčka výboru Zita Pleštinská a člen výboru Tomáš Valášek.

- V dňoch 31. mája – 1. júna 2021 sa uskutočnila Konferencia parlamentných výborov pre záležitosti Únie parlamentov členských štátov Európskej únie, na ktorej sa zúčastnili predsedníčka výboru Vladimíra Marcinková, podpredsedníčka výboru Zita Pleštinská a člen výboru Peter Kmec.
- Dňa 14. júna 2021 sa člen výboru Ľudovít Goga zúčastnil na Medziparlamentnej konferencii na vysokej úrovni k migrácii a azylovej politike.
- V dňoch 5. – 6. júla 2021 sa člen výboru Peter Osuský zúčastnil na výročnom zasadnutí PZ OBSE vo Viedni.
- V dňoch 5. – 7. septembra 2021 sa predsedníčka výboru Vladimíra Marcinková a členovia výboru Peter Kmec a Ľudovít Goga zúčastnili na zasadnutí výborov pre európske záležitosti parlamentov krajín V4 v Prahe. Poslanci diskutovali o dvoch hlavných témach podujatia:
a) pandémie COVID-19 a s ňou súvisiaca hospodárska obnova, b) legislatívny balík Komisie Fit for 55, zameraný na klímu a energetiku.
- Dňa 19. júla 2021 sa predsedníčka výboru Vladimíra Marcinková a podpredsedníčka výboru Zita Pleštinská zúčastnili na stretnutí predsedov parlamentných výborov pre záležitosti Únie parlamentov členských štátov Európskej únie.
- V dňoch 3. – 5. októbra 2021 sa členovia výboru Miroslav Žiak a Tomáš Šudík zúčastnili na Iniciatíve Trojmoria a fóre mladých parlamentárov vo Varšave.
- V dňoch 25. – 26. októbra 2021 sa člen výboru Ľudovít Goga zúčastnil na stretnutí spoločnej parlamentnej kontrolnej skupiny pre kontrolu činnosti Europolu.
- V dňoch 4. – 5. novembra sa člen výboru Miroslav Žiak zúčastnil na 40. zasadnutí Baltického zhromaždenia vo Vilniuse.
- V dňoch 24. – 25. novembra 2021 sa členovia výboru Ľudovít Goga a Miroslav Žiak zúčastnili na seminári na pozvanie Maďarska v rámci maďarského predsedníctva V4 na veľvyslanectve Maďarska v Paríži a na bilaterálnom rokovaní Výboru NR SR pre obranu a bezpečnosť s partnerským Výborom pre zahraničné veci, obranu a ozbrojené sily Senátu Francúzskej republiky.
- V dňoch 29. a 30. novembra 2021 sa v rámci parlamentnej dimenzie predsedníctva Slovinskej republiky v Rade Európskej únie konala Konferencia parlamentných výborov pre záležitosti Únie parlamentov členských štátov EÚ. NR SR na konferencii, ktorá sa vzhľadom na pandémiu konala formou videokonferencie, zastupovala predsedníčka výboru Vladimíra Marcinková, ktorá vystúpila s príspevkom v rámci diskusie na tému Budúca úloha mladých ľudí v rozhodovacích procesoch EÚ.
- Dňa 10. decembra 2021 sa člen výboru Ľudovít Goga zúčastnil na Medziparlamentnej konferencii na vysokej úrovni k migrácii a azylovej politike.

4 Verejnosť a Národná rada Slovenskej republiky

Práca s verejnosťou v roku 2021, jej charakter a rozsah boli v plnej miere závislé od vývoja epidemiologickej situácie. Návštevnosť priestorov Národnej rady SR podliehala pravidlám a nariadeniam v súvislosti s pokračujúcou pandémiou ochorenia COVID-19, preto napriek veľkému záujmu laickej i odbornej verejnosti v čase vrcholiacej druhej vlny nebolo možné organizovať a realizovať prehliadky parlamentu.

V polovici júna sa situácia výraznejšie zlepšila, a tak sa mohla konať odborná prehliadka pre nových mladých stážistov, ktorí sa oboznámili s priestormi parlamentnej budovy, jej históriou, umeleckými dielami a súčasným fungovaním zákonodarného zboru.

Od konca júna do polovice augusta sa vďaka uvoľneným protiepidemiologickým opatreniam podarilo zrealizovať niekoľko desiatok prehliadok pre rozmanité skupiny návštevníkov. Boli medzi nimi napríklad žiaci ZŠ z Galanty, poslanecké návštevy od detí až po seniorov, ako aj skupiny dospelých a mládeže z Bratislavy, Košíc, Prešova, Žiliny, Martina, Partizánskeho, Popradu, Pezinka či zo Skalice.

Začiatkom augusta situácia umožnila privítať v parlamente napríklad stredoškolákov z Prešova, ktorí po prehliadke navštívili aj Výbor Národnej rady SR pre verejnú správu a regionálny rozvoj. Študenti a ich pedagógovia tlmočili spokojnosť a dobrý dojem z návštevy, podobne ako aj hostia z Kežmarku, Čadce, Námestova, Banskej Bystrice, Handlovej, Bardejova, Humenného a Sniny.

V letných mesiacoch sa zrealizovala séria zahraničných návštev. Boli medzi nimi aj oficiálne delegácie či členovia diplomatického zboru. Slovenský parlament si so záujmom prezreli napríklad predseda švédskeho parlamentu, poslanci Senátu Parlamentu Českej

republiky či nový veľvyslanec Ruskej federácie na Slovensku. V týchto prípadoch bola súčasťou prehliadky aj návšteva priestorov štátnej reprezentácie na Bratislavskom hrade.

Odborní lektori Kancelárie Národnej rady SR vypracovali v roku 2021 aj základnú koncepciu projektu parlamentné Workshopy demokracie. Tá sa postupne doladzovala v spolupráci s Parlamentným inštitútom K NR SR a partnermi z rakúskeho parlamentu. V rámci spoločného pracovného stretnutia v septembri na pôde parlamentu sa prerokovávali praktické otázky obsahu a kreativity jednotlivých workshopov, ich propagačnej a dokumentačnej zložky a technického a logistického zabezpečenia. V polovici novembra sa v projekte pokračovalo v podobe spoločného online seminára.

Počas celého roka sa realizovala príprava a tvorba rozmanitých článkov, príspevkov či statusov k dôležitým medzníkom slovenského parlamentarizmu, dejinným a spoločenským udalostiam a výročiam významných historických osobností na publikovanie na webovej stránke parlamentu a jeho sociálnych sieťach.

4.1 Komunikácia smerom k verejnosti

4.1.1 Výstavy a podujatia na Západnej terase

Odbor komunikácie s médiami a verejnosťou mal v pláne participovať v roku 2021 pri organizácii 12 výstav a kultúrnych a charitatívnych podujatí vo výstavných priestoroch na Západnej terase Bratislavského hradu. Žiaľ, epidemiologická situácia spojená s pandémiou ochorenia COVID-19 na Slovensku spôsobila, že viacero plánovaných aktivít sa nekonalo alebo sa namiesto odvolanej výstavy podarilo zrealizovať iné podujatie. Napriek uvedenej situácii sa podarilo vo výstavnom priestore na Západnej terase Bratislavského hradu zorganizovať sedem výstav.

Po uvoľnení opatrení sa začalo pozvoľna a postupne – podujatím a výstavou *Slovenský deň kroja – Krása v kroji*. Výstavy pokračovali autorskou výstavou umelca a vysokoškolského pedagóga Miroslava Gasidla. Záujem zo strany návštevníkov a médií vyvolala autorská výstava vynikajúcej výtvarníčky a ilustrátorky Petry Štefankovej pod názvom *Cestovateľka – Traveller*. September patril výstave fotografických diel *Amazing Planet*, ktorá prináša pohľad na netradičné prírodné krásy na všetkých kontinentoch, ktoré sú takmer nedotknuté ľudskou činnosťou.

Na Západnú terasu Bratislavského hradu sa na jeseň opäť vrátila časť *Bienále ilustrácií Bratislava*. Inštaláciou výstavy priblížilo tvorbu troch ilustrátorov, ktorí získali neštatutárne ceny BIB 2019: Svetozár Košícký – Cena detskej poroty BIB 2019, Miroslav Cipár – Cena Poštovej banky 2019 za mimoriadny prínos do ilustračnej tvorby a Boris Šima – Cena primátora Bratislavy.

4.1.2 Sociálne siete

Odbor komunikácie s médiami a verejnosťou aktívne informuje verejnosť a médiá o aktuálnom dianí v parlamente nielen prostredníctvom oficiálnej webovej stránky, ale aj prostredníctvom oficiálneho účtu Národnej rady SR na sociálnych sieťach (Facebook, Instagram).

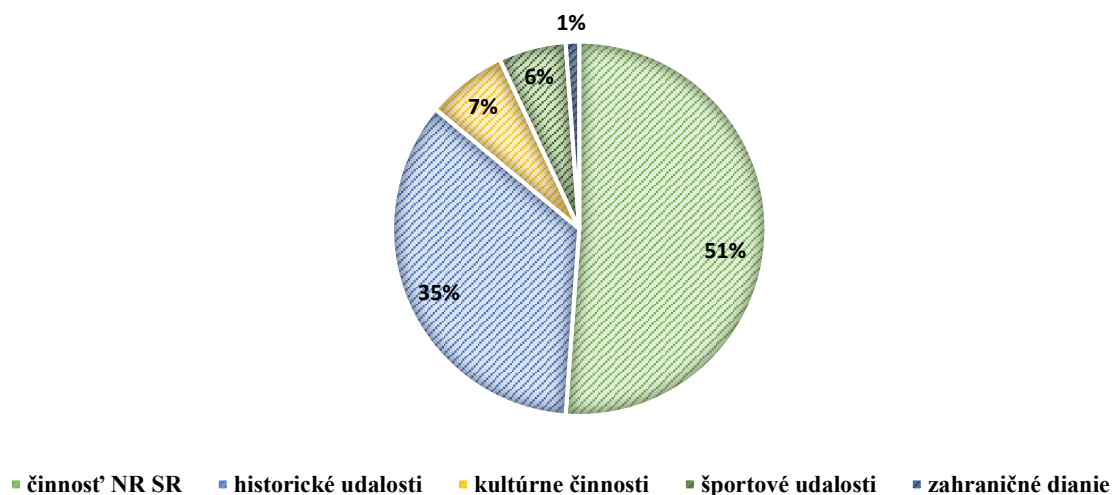
V roku 2021 bolo na webovej stránke Národnej rady SR publikovaných spolu 380 tlačových správ. Z uvedeného počtu pochádzalo 100 tlačových správ z dielne zamestnancov odboru komunikácie s médiami a verejnosťou, iných odborov a výborov Národnej rady SR. V rámci publikovaných tlačových správ sme verejnosť i médiá informovali predovšetkým o priebehu schôdzí Národnej rady SR, pracovných stretnutiach, výjazdoch či oficiálnych prijatiach na pôde parlamentu. Neopomenuli sme ani významné historické udalosti či úspechy slovenských športovcov. Zvyšných 280 tlačových správ bolo prevzatých z Tlačovej agentúry Slovenskej republiky.

Na oficiálnom účte Národnej rady SR na sociálnej sieti Facebook bolo v roku 2021 dokopy 112 príspevkov. Spolu s aktuálnymi informáciami bolo publikovaných 26 videí a 731 fotografií, ktoré pochádzali prevažne z dielne zamestnancov odboru komunikácie s médiami a verejnosťou, využili sme však aj fotografie z archívu Tlačovej agentúry SR. Jedným z najúspešnejších publikovaných príspevkov bola séria o Alexandrovi Dubčekovi, čo malo za cieľ priblížiť verejnosti osobu A. Dubčeka a zároveň pripomenúť, že rok 2021 bol vyhlásený za rok Alexandra Dubčeka.

Oficiálny účet Národnej rady SR na sociálnej sieti Facebook sledovalo v roku 2021 spolu 10 400 ľudí. Najväčší počet sledovateľov facebookového účtu je vo vekovom rozmedzí od 25 do 44 rokov, zastúpenie však máme naprieč všetkými vekovými kategóriami. Účet okrem užívateľov zo Slovenska sledujú aj ľudia z Českej republiky, Spojeného kráľovstva, Rakúska, Nemecka či Maďarska.

Vzhľadom na pretrvávajúcu pandémiu COVID-19 a z toho plynúce obmedzenia sa na sociálnej sieti Facebook vysielalo viacero podujatí naživo. Odbor komunikácie s médiami a verejnosťou zabezpečil živé vysielanie v rámci vypočúvania kandidátov na funkciu prezidenta Policajného zboru SR, slávnostného podpisu sprievodného listu k Plánu obnovy a odolnosti SR a slávnostnej ceremónie udeľovania štátnej ceny J. M. Hurbana.

PRÍSPEVKY NA SOCIÁLNEJ SIETI FACEBOOK

Na komunikáciu s verejnosťou a médiami sa využíva aj oficiálny účet Národnej rady SR na sociálnej sieti Instagram. Počas uplynulého roka bolo na tejto platforme vytvorených 254 príspevkov. Spolu s príspevkami sa publikovalo celkom 662 fotiek, opäť prevažne z dielne zamestnancov odboru komunikácie s médiami a verejnosťou, avšak využili sa aj fotografie z archívu Tlačovej agentúry SR. Na sociálnej sieti Instagram sa okrem štandardných príspevkov usiluje odbor o rýchlejšiu komunikáciu noviniek aj prostredníctvom tzv. príbehov (spolu 727 príbehov v roku 2021). Oblíbeným formátom na tejto sociálnej sieti sú sumáre rokovacích dní, v ktorých sa zhŕňa aktuálne dianie na parlamentných schôdzach a zároveň v závere rokovacieho dňa informuje sledovateľov o schválených, resp. neschválených návrhoch zákonov. V rámci parlamentného účtu sa sústreďuje nielen na informovanie, edukáciu a komunikáciu s verejnosťou, ale predovšetkým na aktívne zapájanie sledovateľov. V uplynulom roku sa uskutočnili tri kvízy na tri rôzne témy: Albín Brunovský, legislatívny proces Národnej rady SR a 103. výročie vzniku Československej republiky. Naši sledovatelia sa vo veľkom počte zapojili a snažili sa označiť správne odpovede na uvedené otázky.

Zaujímavé je aj vekové zloženie sledovateľov, kde je najväčšie zastúpenie v rozmedzí od 18 do 34 rokov, a to vyše 72 % z celkového počtu 4 100 sledujúcich. Za zmienku stojí aj fakt, že sociálnu sieť Instagram na oficiálnom účte Národnej rady SR sledujú aj seniori nad 65 rokov, čo predstavuje 2 % zo všetkých sledovateľov. Zatiaľ čo pri štatistikách sledovateľov na sociálnej sieti Facebook v kategórii pohlavie prevyšujú ženy, na sociálnej sieti Instagram majú prevahu muži.

Príspevkami na sociálnej sieti Instragramu odbor oslovuje najmä občanov Slovenskej republiky (65 %). Nasledujú občania Českej republiky v percentuálnom zastúpení 3,7 %. Ďalšie priečky sledovanosti a záujmu o dianie a informácie z parlamentnej pôdy zastupujú krajiny akými sú napríklad Rakúsko či Spojené kráľovstvo.

4.1.3 Žiadosti o informácie

Informovanie verejnosti je dlhodobou prioritou Národnej rady SR. Parlament okrem aktívneho informovania verejnosti prostredníctvom svojej webovej stránky či aktívnym využívaním sociálnych sietí (Facebook a Instagram) prijíma aj telefonické, e-mailové či poštou zaslané otázky zo strany verejnosti o činnosti Národnej rady SR a K NR SR. Poslanci ako volení zástupcovia občanov sú priamym spojením medzi parlamentom a občanmi a odbor komunikácie s médiami a verejnosťou v tomto smere plní funkciu komunikátora o činnosti Národnej rady SR smerom k verejnosti.

V tejto súvislosti odbor vybavil aj v roku 2021 niekoľko tisíc, zväčša telefonických a e-mailových žiadostí o informácie. Výnimkou neboli ani snahy o osobné návštevy občanov, ktorí preferujú osobný kontakt, či listy občanov, ktorí preferujú klasickú poštu alebo ústredný portál verejnej správy slovensko.sk. Verejnosť v roku 2021 zaujímali nielen informácie o činnosti Národnej rady SR a jej kancelárie, no spoločenská situácia v súvislosti s vlnami ochorenia COVID-19 sa premietla aj do charakteru otázok či očakávaní zo strany verejnosti.

V zmysle zákona č. 211/2000 Z. z. o slobodnom prístupe k informáciám a o zmene a doplnení niektorých zákonov (zákon o slobode informácií) v znení neskorších predpisov bolo v roku 2021 podaných a zaevidovaných 267 žiadostí o informácie a okrem jednej boli všetky vybavené v zákonnej lehote. Spolu 17 žiadostí bolo v plnom rozsahu alebo čiastočne postúpené inej povinnej osobe či viacerým povinným osobám.

V prípade jednej žiadosti bolo vydané rozhodnutie o odmietnutí sprístupniť informáciu, v prípade dvoch žiadostí bolo vydané rozhodnutie o odmietnutí časti žiadosti a nakoniec v prípade 21 žiadostí bolo vydané rozhodnutie o ich odmietnutí ako celku. Spoločenská situácia spojená s pandémiou ochorenia COVID-19 na Slovensku spôsobila, že vysoký počet rozhodnutí o odmietnutí žiadosti súviselo s tým, že žiadatelia nadobudli pocit, že Národná rada SR a jej kancelária ako povinná osoba by mali disponovať informáciami v zmysle ich očakávaní.

V dvoch prípadoch sa žiadateľ odvolal, pričom v prvom prípade odvolací orgán potvrdil pôvodné rozhodnutie a v druhom prípade vrátil žiadosť na nové konanie a rozhodnutie.

4.1.4 Novinárske akreditácie a práca médií

V roku 2021 bol siedmy rok v platnosti akreditačný systém umožňujúci zástupcom médií vstup a prácu v priestoroch a objektoch Národnej rady SR. Aktuálny systém akreditácie vyžaduje, aby mediálni pracovníci, ktorí majú záujem pokrývať spravodajstvo z parlamentu a ďalších podujatí, ktoré sa uskutočňujú v gescii K NR SR, požiadali o udelenie akreditácie a následné vydanie akreditačného preukazu prostredníctvom webového formulára.

Vyplnený formulár je žiadateľ o akreditáciu následne povinný doručiť vo vytlačenej podobe na adresu K NR SR. V rámci tejto žiadosti svojím podpisom dáva žiadateľ aj súhlas so spracovaním svojich uvedených osobných údajov. Na základe takéhoto doručenia žiadosti si Kancelária Národnej rady SR môže od žiadateľa v procese posudzovania jeho žiadosti vyžiadať aj prehľad jeho publikačnej činnosti a novinárskych aktivít, ktoré sa týkajú informovania o dianí a činnosti Národnej rady SR. Na základe poskytnutých materiálov sa následne posudzuje jeho žiadosť o akreditáciu. Vstup do budovy parlamentu je povolený len zástupcom médií s platnou akreditáciou.

Akreditačný preukaz, ktorý je vydávaný na redakciu, si akreditovaní redaktori, kameramani, fotoreportéri a technickí pracovníci vyzdvihujú osobne pri každom vstupe do budovy parlamentu na recepcii na základe overenia dokladu totožnosti. Akreditačný preukaz je neprenosný, preto je nutné preukaz pred opustením budovy parlamentu vrátiť, aby mohol byť vydaný pri najbližšej návšteve ostatným akreditovaným kolegom z redakcie. Keďže je akreditačný preukaz vydávaný osobe mediálneho pracovníka podľa jeho príslušnosti k redakcii, sú novinári povinní pri zmene redakcie zažiadať o novú akreditáciu. Týmto opatrením sa dosiahol prehľad a aktuálnosť v udelených novinárskych akreditáciách.

Kancelária Národnej rady SR zároveň stanovila celkový počet akreditovaných novinárov a technických pracovníkov za danú redakciu, ktorým bude v jednej chvíli umožnený vstup do budovy parlamentu, takto:

- redakcia audiovizuálneho spravodajstva: 6 osôb,
- redakcia tlačenej periodiky: 3 osoby,
- redakcia tlačovej agentúry: 5 osôb,
- redakcia webového denníka: 3 osoby.

Na základe požiadavky z roku 2015 je v platnosti upravený počet redaktorov špeciálne pre Tlačovú agentúru Slovenskej republiky z pôvodných 5 osôb na 7. Túto možnosť rozšírenia vstupu majú, samozrejme, všetky redakcie, a to na základe schválenia oficiálnej žiadosti o navýšenie počtu prítomných pracovníkov.

Od zavedenia aktuálneho systému k 31. decembru 2021 Kancelária Národnej rady SR udelila spolu vyše 900 akreditácií pre pracovníkov piatich spravodajských agentúr vrátane zahraničných ako Associated Press, ČTK, Bloomberg Press. Len v roku 2021 bolo spracovaných a vydaných 44 nových žiadostí o akreditáciu. V databáze akreditácií K NR SR sú registrovaní mediálni pracovníci 16 redakcií printových médií s dennou, týždennou i mesačnou periodicitou, 22 redakcií webových denníkov a 10 redakcií audiovizuálneho spravodajstva vrátane domáceho Rozhlasu a televízie Slovenska, Českej televízie a rozhlasu a maďarskej MTVA.

Pracovníci médií s platným akreditačným preukazom sa môžu voľne pohybovať vo vyhradených priestoroch Národnej rady SR. Vyhradené priestory pohybu novinárov a zástupcov médií s platným akreditačným preukazom sú tieto: tlačové stredisko, vstupné foyer na prízemí budovy Národnej rady SR, priestor pred vstupmi do rokovacej sály, balkón rokovacej sály. Akreditovaní novinári pokrývajú taktiež dianie v presscentre, v ktorom sa pravidelne konajú tlačové konferencie poslancov a funkcionárov Národnej rady SR, europoslancov a prípadne aj členov vlády a ich pozvaných hostí. Akreditovaní novinári majú možnosť zúčastniť sa a zhotovovať záznamy aj zo zasadnutí výborov. Do týchto rokovacích priestorov vstupujú v sprievode oprávnenej osoby, pracovníka príslušného výboru. Vstup akreditovaných novinárov do rokovacej sály za účelom fotografovania, filmovania a vyhotovenia audiovizuálnych záznamov je povolený vo vymedzených fototerminoch, ktorých zoznam je uvedený na webovej stránke NR SR v sekcii určenej médiám.

Počas zhoršenej epidemickej situácie spôsobenej pretrvávajúcou pandémiou ochorenia COVID-19 bol počas roka 2021 upravovaný režim vstupu pre akreditovaných mediálnych pracovníkov. Opatrenia boli zavádzané s prihliadnutím na kapacitné možnosti priestorov budovy Národnej rady SR a priamo reflektovali aktuálne uznesenia vlády a príslušné nariadenia/rozhodnutia Úradu verejného zdravotníctva SR.

4.2 Petície a sťažnosti adresované Národnej rade Slovenskej republiky

V roku 2021 bolo Národnej rade SR, jej výborom, funkcionárom a Kancelárii NR SR doručených 10 petícií a 29 iných podnetov občanov, ktoré sú evidované v ústrednej evidencii petícií a ústrednej evidencii sťažností na referáte pre petície a sťažnosti v rámci odboru komunikácie s médiami a verejnosťou K NR SR.

4.2.1 Petície

Národnej rade Slovenskej republiky bolo v roku 2021 doručených 10 petícií alebo informácií o petícií. Dve petície spĺňali ustanovenie § 133 ods. 3 *zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 350/1996 Z. z. o rokovacom poriadku Národnej rady SR v znení neskorších predpisov*. Podľa neho petíciu, ktorú podpísalo aspoň stotisíc občanov, prerokuje Národná rada SR. Občania v nich požadovali zachovanie jednotnej poľovníckej samosprávy a redukciu základných režimov ochrany prírody v chránených územiach na dva.

V ďalších doručených petíciách občania požadovali zachovanie lesa v rekreačnej zóne jazera Štrkovka v Ivanke pri Dunaji a zrušenie trasovania komunikácie Tangenty v blízkosti obytných zón, stavebnú uzáveru a reguláciu dopravy v Demänovskej doline, dobrovoľnosť očkovania proti vírusovému ochoreniu COVID-19, znovuotvorenie termálneho kúpaliska v Podhájskej, uznanie práva na sebaurčenie Náhorného Karabachu, urýchlenú výstavbu protihlukových opatrení v meste Žarnovica alebo zachovanie Okresného súdu Čadca.

Porovnanie počtov doručených petícií za jednotlivé roky

Kalendárny rok	Petície (1. polrok/2. polrok)	Z toho 100-tisíc a viac podpisov
2015	5 (2/3)	1
2016	6 (4/2)	0
2017	7 (4/3)	0
2018	5 (5/0)	1
2019	20* (17*/3)	0
2020	6 (2/4)	0
2021	10 (4/6)	2

*15 petícií boli mimoriadne petície na podporu kandidáta do volieb prezidenta SR

Občania sa vyjadrili tiež proti zaradeniu navrhovaného územia európskeho významu SKUEV4025 Beskydské a Javornícke lúky do národného zoznamu území európskeho významu.

V siedmich prípadoch boli na vybavenie vlastnej petície vecne príslušné iné ústredné alebo odvetvové orgány štátnej správy, prípadne orgány samosprávy (ministerstvá, okresné úrady, samosprávne kraje).

4.2.2 Sťažnosti a iné podnety

Žiadne podanie doručené Kancelárii Národnej rady SR v roku 2021 nebolo klasifikované a zaevidované ako sťažnosť podľa *zákona č. 9/2010 Z. z. o sťažnostiach v znení neskorších predpisov*. Sťažnosti a podnety občanov sa týkali viacerých spoločenských oblastí:

Významná časť podnetov občanov sa dotýkala oblasti uplatňovania základných práv a slobôd, prípadne ich možného porušovania zo strany orgánov verejnej správy, občania v niekoľkých prípadoch poukazovali na údajné nevyhovujúce podmienky v ústavoch pre výkon väzby a ústavoch pre výkon trestu odňatia slobody.

V podaniach občanov boli tiež vyjadrené námietky voči postupu funkcionárov orgánov štátnej správy (napr. Úradu na ochranu osobných údajov).

Niekoľkí občania vyjadrili tiež nesúhlas s rozhodnutiami súdov (najmä v trestnoprávnej, ale aj majetkovoprávnej oblasti).

Viacerí občania vyjadrili tiež podporu predkladaným návrhom zákonov (napr. o pomoci tehotným ženám), ako aj pripomienky a námietky voči ustanoveniam niektorých platných zákonov (napr. zákonu č. 475/2005 Z. z. o výkone trestu odňatia slobody a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov).

Časť podnetov a sťažností smerovala k činnosti orgánov samosprávy a odvetvovej štátnej správy, v ktorých občania poukazovali najmä na neuspokojivé výsledky pozemkových úprav. Celkovo tri iné podania boli postúpené na ďalšie prešetrenie iným vecne príslušným orgánom a inštitúciám. Tri podania (podnety) boli adresované, prípadne postúpené na vedomie alebo ďalšie konanie, niektorému z výborov NR SR podľa nasledujúcej tabuľky:

Ústavnoprávny výbor NR SR	1
Výbor NR SR pre sociálne veci	1
Výbor NR SR pre ľudské práva a národnostné menšiny	1

5 Aktivity Kancelárie Národnej rady Slovenskej republiky podporujúce kvalitu činnosti parlamentu

5.1 Oblasť legislatívy a aproximácie práva

Jedným z organizačných útvarov K NR SR, ktorý plnil odborné, organizačné a technické úlohy spojené so zabezpečovaním činnosti Národnej rady SR a jej výborov, osobitných kontrolných výborov a komisií podľa § 143 ods. 1 *zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 350/1996 Z. z. o rokovanom poriadku Národnej rady Slovenskej republiky v znení neskorších predpisov* (zákon o rokovanom poriadku), bol aj v roku 2021 odbor legislatívy a aproximácie práva (OLAP).

Základom náplne jeho činnosti je vykonávanie odborných úloh v priebehu legislatívneho procesu tvorby zákonov, pri ich prerokúvaní a schvaľovaní v Národnej rade SR od ich podania až po uverejnenie v Zbierke zákonov SR. Tieto činnosti OLAP-u vyplývajú z čl. 72 Ústavy Slovenskej republiky, podľa ktorého je Národná rada SR jediným ústavodarným a zákonodarným orgánom Slovenskej republiky, ako aj z jej pôsobnosti ustanovenej v čl. 86 Ústavy Slovenskej republiky, do ktorej patrí najmä uznávať sa na ústave, ústavných a ostatných zákonoch a kontrolovať, ako sa dodržiavajú, schvaľovať zmluvu o vstupe do štátneho zväzku SR s inými štátmi a o vypovedaní takejto zmluvy, pred ratifikáciou vyslovovať súhlas s medzinárodnými zmluvami o ľudských právach a základných slobodách, s medzinárodnými politickými zmluvami, s medzinárodnými zmluvami vojenskej povahy a s medzinárodnými zmluvami, z ktorých vzniká SR členstvo v medzinárodných organizáciách.

K hlavným činnostiam štátnych zamestnancov OLAP patrí najmä:

1. Vyhotovenie tzv. nutej informácie pre predsedu NR SR do 24 hodín od podania návrhu zákona do Národnej rady SR a pridelenia čísla parlamentnej tlače organizačným odborom. Obsahom tejto informácie, ktorá je vo forme dotazníka, je posúdenie každého podaného návrhu zákona z hľadiska splnenia jeho formálnych a obsahových náležitostí ustanovených v § 68, § 69 a § 96 ods. 3 a 4 zákona o rokovanom poriadku (napr. či obsahuje paragrafové znenie a dôvodovú správu rozdelenú na všeobecnú a osobitnú časť, či je zo znenia návrhu zákona zrejmé, čo sa ním má dosiahnuť, či je odôvodnený z hľadiska potreby novej právnej úpravy, či je v ňom vyjadrený hospodársky a finančný vplyv na štátny rozpočet, či obsahuje doložku zlučiteľnosti s právom Európskej únie a táto spĺňa stanovené náležitosti, či sa písomná forma návrhu zákona zhoduje s elektronickou), ako aj návrh, ktoré výbory NR SR (podľa ich vecného zamerania) by predložený návrh zákona mali prerokovať a ktorý výbor by mal byť gestorským výborom. V roku 2021 OLAP takto posúdil spolu **287** podaných návrhov zákonov.

2. Vypracovanie odborného stanoviska v písomnej forme ku všetkým návrhom zákonov, ktoré Národná rada SR schválila do druhého čítania, pričom toto stanovisko je jedným z (pracovných) podkladov na rokovanie určených výborov v druhom čítaní. Stanovisko OLAP-u vypracúva zvyčajne jeden určený štátny zamestnanec oddelenia legislatívy spoločne s jedným štátnym zamestnancom oddelenia aproximácie práva, ktorí si daný návrh zákona musia najprv podrobne preštudovať, a to aj spolu so súvisiacimi zákonmi (na ktoré sa v texte

odkazuje), podzákonnými právnymi predpismi aj právnymi aktami Európskej únie, a v prípade novelizácie zákona aj zapracovať navrhované zmeny a doplnenia do platného textu pôvodného zákona (pôvodných zákonov).

Stanovisko OLAP-u obsahuje najmä posúdenie súladu prerokúvaného návrhu zákona s Ústavou Slovenskej republiky, ústavnými zákonmi, zákonmi, legislatívnymi pravidlami tvorby zákonov (č. 19/1997 Z. z.), medzinárodnými zmluvami, ktorými je Slovenská republika viazaná, a jeho zlučiteľnosti s právom EÚ, a to v kontexte platného zákona, ako aj vo vzťahu k celému právnemu poriadku SR. V stanovisku zodpovední štátni zamestnanci OLAP-u zvyčajne uvádzajú všeobecné pripomienky týkajúce sa vecného charakteru upravovanej problematiky a možných aplikačných problémov, ako aj prípadné legislatívno-technické pripomienky (napr. k prehľadnosti a zrozumiteľnosti textu, k dodržaniu systematiky členenia návrhu zákona, ku správnosti a jednotnosti použitia pojmov či tzv. legislatívnych skratiek, k číslovaniu a umiestneniu odkazov a citáciám poznámok pod čiarou, k potrebe prechodných ustanovení a k dostatočnosti legisvakancie), ako aj gramatické nekonzistentnosti.

Na základe uvedených pripomienok zodpovední štátni zamestnanci OLAP-u navrhujú aj konkrétne pozmeňujúce a dopĺňujúce návrhy na odstránenie legislatívno-technických alebo formálnych nedostatkov, ako aj vnútorných rozporov v navrhovanej úprave alebo jej protichodnosti s inou právnou úpravou (už platnou alebo aj len navrhovanou v iných tlačiacich). Súčasťou tohto stanoviska je aj posúdenie súladu návrhu zákona s právom Európskej únie (primárnym, sekundárnym a judikatúrou Súdneho dvora EÚ), ktoré je založené na detailnom obsahovom a formulačnom porovnaní jednotlivých navrhovaných ustanovení s relevantnými právnymi aktami EÚ, ako aj na zohľadnení priamo záväzných ustanovení zakladajúcich zmlúv EÚ, Charty základných práv EÚ, všeobecných právnych princípov, dodržaní lehôt na prebranie právne záväzných aktov EÚ, príp. aj oznámení Európskej komisie o porušení povinnosti členského štátu (tzv. infringement). Uvedenými konkrétnymi návrhmi, ktoré si vo väčšine prípadov osvojili určení spravodajcovia výborov NR SR pri prerokúvaní návrhov zákonov vo výboroch NR SR, čím sa tieto stali súčasťou spoločnej správy výborov NR SR k návrhu zákona, tak štátni zamestnanci OLAP-u významne prispeli k dopracovaniu a skvalitneniu prerokúvaných návrhov zákonov.

Všeobecné a konkrétne pripomienky k predloženým návrhom zákonov poskytli zamestnanci OLAP-u odborným zástupcom ministerstiev aj pri prerokúvaní návrhov zákonov v skrátenom legislatívnom konaní (§ 89 zákona o rokovacom poriadku) a často im aj formulačne pomohli odstrániť zistené nedostatky, a to aj napriek tomu, že v týchto prípadoch OLAP písomné stanovisko nevypracúva. Takýchto skrátených legislatívnych konaní v roku 2021 bolo **27**. Vzhľadom na krátkosť času pri týchto konaniach a pretrvávajúcu nepriaznivú pandemickú situáciu v SR si najmä v týchto prípadoch predmetné posudzovanie a spracovanie návrhov zákonov vyžadovalo enormné nasadenie, obetavosť a organizačnú operatívnosť všetkých zamestnancov OLAP-u.

Určení zamestnanci OLAP-u posudzovali pridelené návrhy zákonov v celom ich rozsahu, t. j. aj všetky ich ďalšie články (novely iných zákonov v nich obsiahnutých) vrátane tých, ktoré boli do nich vložené pozmeňujúcimi a dopĺňujúcimi návrhmi poslancov. Išlo napr. o návrh zákona proti byrokracii – 58 článkov, o sociálnom poistení – 17 článkov, o pomoci tehotným ženám – 11 článkov, o mediálnych službách – 11 článkov, o kategorizácii ústavnej zdravotnej starostlivosti – 8 článkov. V roku 2021 tak OLAP celkovo posúdil a spracoval **341** zákonov,

pričom 6 z nich opakovane, nakoľko boli prezidentkou SR vrátené do NR SR na ich opätovné prerokovanie.

3. Zúčastňovanie sa štátnych zamestnancov OLAP-u (osobne) na zasadnutiach Komisie pre tvorbu práva Ústavnoprávneho výboru NR SR, ktorá zaujíma odborné ústavnoprávne a teoretickoprávne názory na problematiku upravovanú vo vybraných návrhoch zákonov pred ich prerokovaním vo výboroch NR SR, na ktorej zasadnutiach mali možnosť bližšie odôvodniť alebo vysvetliť navrhované znenie stanoviska.

4. Zúčastňovanie sa štátnych zamestnancov OLAP-u (osobne) na zasadnutiach všetkých výborov, ktorým boli návrhy zákonov pridelené, a objasnenie/vysvetlenie pripomienok a konkrétnych návrhov z písomného stanoviska, príp. aj navrhovanie úprav na ich riešenie. Určení štátni zamestnanci OLAP-u sa zúčastňujú aj na zasadnutiach pléna Národnej rady SR pri prerokúvaní návrhov zákonov v druhom a treťom čítaní vrátane zákonov vrátených prezidentkou SR, pričom sledujú jeho priebeh po procedurálnej stránke, ako aj časovú postupnosť prednesu pozmeňujúcich a doplňujúcich návrhov (§ 83 ods. 4 zákona o rokovanom poriadku), posudzujú predložené pozmeňujúce a doplňujúce návrhy po legislatívno-technickej stránke a ich obsahovej súvislosti (§ 94 ods. 3 zákona o rokovanom poriadku), či už s prerokúvaným návrhom zákona alebo aj s viacerými návrhmi zákona v rôznych tlačiacich, resp. s platným zákonom, ako aj prípadnú kolíziu predložených pozmeňujúcich návrhov navzájom, a zaujímajú stanoviská k priebežným legislatívno-právnym problémom.

5. Spolupráca s tajomníkmi výborov NR SR a určenými spravodajcami k návrhom zákonov a zákonov vrátených prezidentkou SR počas rokovania výborov, pri príprave spoločnej správy a pri rokovaní gestorského výboru k nim. Poskytovanie odbornej pomoci aj poslancom ako navrhovateľom jednotlivých návrhov zákonov pri ich príprave, pri príprave pozmeňujúcich návrhov, ako aj počas celého priebehu ich schvaľovania, a poskytovanie nepretržitej konzultačnej služby a poradenstva k legislatívnym a procedurálnym otázkam, ktoré sa vyskytujú v priebehu legislatívneho procesu v Národnej rade SR (napr. súlad prednesenia pozmeňujúceho návrhu s jeho písomným vyhotovením, dodržanie lehôt na hlasovanie o pozmeňujúcich návrhoch, príp. ich vzájomné kolízie alebo odklad hlasovania o návrhu zákona z dôvodu potreby konzultácie – vyjadrenia Európskej komisie).

6. Vypracovanie čistopisu zákona (t. j. jeho konečného znenia po zapracovaní všetkých schválených pozmeňujúcich návrhov) a jeho uverejnenie na webovom sídle Národnej rady SR. Po schválení návrhu zákona Národnou radou SR a kontrole jeho spracovaného znenia určeným zamestnancom príslušného ministerstva, vlády SR alebo poslancom navrhovateľom OLAP zabezpečuje jeho podpísanie príslušnými ústavnými činiteľmi (čl. 87 ods. 3 Ústavy SR) a jeho doručenie do Zbierky zákonov SR (§ 93 ods. 1 zákona o rokovanom poriadku a § 21 ods. 1 zákona č. 400/2015 Z. z. o tvorbe právnych predpisov a o Zbierke zákonov v znení neskorších predpisov), kde poverený zamestnanec OLAP-u pred jeho vyhlásením vykoná aj autorskú korektúru zákona (t. j. kontrola znenia pripraveného na uverejnenie s doslovne schváleným znením).

7. Vypracovanie návrhov vyjadrení Národnej rady SR (ako účastníka konania) ku konaniam vedeným na Ústavnom súde Slovenskej republiky o súlade zákonov s Ústavou Slovenskej republiky a medzinárodnými zmluvami, ktorými je Slovenská republika viazaná, ktorých v roku 2021 bolo 8 (napr. o referende, o ochrane verejného zdravia, Zákonník práce,

Trestný zákon). Takéto vyjadrenie si vyžaduje vyhľadanie a podrobné štúdium mnohých relevantných dokumentov – judikátov (Ústavného súdu SR, Súdneho dvora Európskej únie a Európskeho súdu pre ľudské práva), odbornej literatúry a často aj medzinárodných zmlúv a ich výkladových správ, precíznu argumentáciu a viacnásobnú/opakovanú prezentáciu na Ústavnoprávnom výbore NR SR.

8. Poskytovanie odbornej súčinnosti a spolupráca s inými organizačnými útvarmi K NR SR, napr. legislatívne posúdenie návrhov služobných predpisov (napr. služobný poriadok K NR SR, smernica o vnútornom systéme preverovania oznámení protispoločenskej činnosti), rozbor k aktuálnym služobným a pracovnoprávnym otázkam, vypracovanie návrhov odpovedí k žiadostiam predloženým na základe zákona o slobodnom prístupe k informáciám a k žiadostiam o súčinnosť Generálnej prokuratúry SR alebo k žiadosti o podklade do hodnotiacej správy za SR).

9. Priebežné sledovanie a oboznamovanie sa so stanoviskami Legislatívnej rady vlády SR a pripomienkami predloženými v rámci medzirezortného pripomienkového konania k návrhom zákonov, štúdium odbornej právnej literatúry, príp. aj právnej úpravy v iných členských štátoch EÚ, ako aj rozhodovacej činnosti súdov SR, EÚ a Rady Európy, príp. iných dokumentov medzinárodných organizácií, ktorých je SR členom.

5.2 Odbor Parlamentný inštitút

Odbor Parlamentný inštitút je analyticko-informačný útvar Kancelárie Národnej rady SR. Postavenie Parlamentného inštitútu definuje § 144 zákona o rokovacom poriadku, v zmysle ktorého Parlamentný inštitút plní analytické, vzdelávacie, dokumentačné a informačné úlohy súvisiace s činnosťou Národnej rady SR a jej poslancov. Súčasťou odboru je aj oddelenie parlamentná knižnica a oddelenie parlamentný archív. Postavenie a náplň práce odboru podrobne vymedzuje organizačný poriadok Kancelárie Národnej rady Slovenskej republiky.

Odbor Parlamentný inštitút sídli v areáli Bratislavského hradu, v budove pri Mikulášskej bráne. Parlamentnú knižnicu a Parlamentný archív je možné nájsť na Západnej terase Bratislavského hradu.

5.2.1 Analytická a výskumná činnosť

V rámci analytickej a výskumnej činnosti Parlamentný inštitút pravidelne pripravuje:

- proaktívne materiály pripravené z vlastnej iniciatívy odboru, zamerané na aktuálne témy prerokúvané v Národnej rade SR a jej výboroch;
- odpovede na požiadavky funkcionárov, výborov a poslancov Národnej rady SR;
- odpovede na požiadavky od ostatných organizačných útvarov K NR SR;
- odpovede na požiadavky zahraničných parlamentov, dotazníky medzinárodných organizácií a ďalších inštitúcií.

Na začiatku každého volebného obdobia Parlamentný inštitút pripravuje najmä pre novozvolených poslancov a ich asistentov príručku *Praktický sprievodca prácou poslanca*, publikáciu *Ako pracuje parlament* a výkladový slovník najčastejšie používaných pojmov *Malý parlamentný slovník*. Tieto publikácie boli vydané v roku 2020.⁵ Odbor zostavuje aj *Výročnú správu Národnej rady SR a Kancelárie Národnej rady SR* za uplynulý rok. V roku 2021 tak Parlamentný inštitút v spolupráci s ostatnými útvarmi zostavil *Výročnú správu NR SR a Kancelárie NR SR za rok 2020*.⁶

Pri spracovaní odborných analytických materiálov Parlamentný inštitút pracuje so širokým spektrom tlačенých a elektronických zdrojov a databáz. V tejto súvislosti aktívne spolupracuje s oboma svojimi oddeleniami. Okrem toho pre svoju prácu ako doplnkový priamy zdroj informácií od roku 1995 využíva internú databázu výmeny informácií medzi národnými parlamentmi 54 štátov, tzv. *Európske centrum pre parlamentný výskum a dokumentáciu* (angl. European Centre for Parliamentary Research and Documentation; ECPRD). Centrum aktuálne pôsobí ako interná databáza pre výmenu informácií a medziparlamentná sieť expertov (t. j. pracovníkov kancelárií parlamentov) pod záštitou Parlamentného zhromaždenia Rady Európy a Európskeho parlamentu, a teda v praxi združuje parlamenty všetkých členských štátov EÚ a parlamenty zastúpené v Parlamentom zhromaždení Rady Európy (vrátane pozorovateľov a parlamentov so štatútom tzv. partnerov pre demokraciu). Prostredníctvom odboru Parlamentný inštitút majú funkcionári, výbory a poslanci Národnej rady SR možnosť položiť otázky týkajúce sa právnej úpravy rôznych oblastí verejných politík, parlamentnej praxe a legislatívneho procesu vybraným zahraničným parlamentom. Zo získaných informácií pracovníci Parlamentného inštitútu vyhotovujú **porovnávacie analýzy** (t. j. medzinárodné porovnania právnej úpravy vybraných otázok v jednotlivých členských štátoch ECPRD).

V rámci analytickej a výskumnej činnosti Parlamentný inštitút Kancelárie Národnej rady SR v roku 2021:

- spracoval celkovo **26 iniciatívnych materiálov**, z toho 20 komplexných analytických materiálov v edícii *Porovnávacie analýzy*, 1 jednoprápadovú analýzu v rámci edície *Informácie*, 4 materiály v edícii *Prehľady*, 1 informačnú grafiku a 2 *informačné bulletiny* o činnosti odboru (v súčte viac ako 830 strán);
- všetky uvedené materiály sa venovali aktuálnym témam, napríklad porovnaniu bezpečnostných stratégií, právnej úprave dvojakeho štátneho občianstva vo vybraných štátoch, komparácii niektorých aspektov väzby, porovnaniu trestnoprávnej roviny nakladania s marihuanou, vývoju v oblasti očkovania proti ochoreniu COVID-19 vo vybraných krajinách, Agende 2030 pre udržateľný rozvoj či aktuálnej sociálnej a ekonomickej situácii v Slovenskej republike;⁷
- vypracoval odpovede na **322 domácich a zahraničných požiadaviek**, z toho 225 žiadostí o informácie z viac ako 30 krajín v rámci spomínanej databázy ECPRD a 97 odpovedí na požiadavky poslancov NR SR, iných odborných útvarov K NR SR a ďalších subjektov (išlo tak o nárast o viac ako 16 % oproti roku 2020);

⁵ Publikácie Odboru Parlamentný inštitút určené pre VIII. volebné obdobie NR SR sú dostupné online na: <https://www.nrsr.sk/web/default.aspx?sid=nrsr/kancelaria/pi/oa/publikacie>.

⁶ Výročná správa NR SR a Kancelárie NR SR za rok 2020 (116 strán; ISBN 978-80-99963-10-9). Dostupná online na: https://www.nrsr.sk/web/Static/sk-SK/NRSR/Doc/htmlDocs/vs_nrsr2020/index.html.

⁷ Materiály sú dostupné na webovom sídle NR SR na: <https://www.nrsr.sk/web/default.aspx?sid=nrsr/kancelaria/pi/oa/materialy/pm/2021>.

- z tematického hľadiska prevažovali otázky týkajúce sa práva, dopadu ochorenia COVID-19 na spoločnosť a sociálnych vecí;
- odpovede na poslanecké zadania zamerané na spracovanie medzinárodných porovnaní právnej úpravy a/alebo praxe vo vybraných štátoch (najčastejšie v členských štátoch EÚ) sa týkali širokého spektra tém od výrokovej indemnity poslancov cez viaceré aspekty volebných systémov, legislatívnu úpravu virtuálnych mien, poskytovanie zdravotnej starostlivosti (napr. vodná záchranná služba, darovanie krvi či duchovná starostlivosť v zdravotníckych zariadeniach), sociálnu politiku a zamestnanosť (napr. poplatky v dôchodkových fondoch, sociálne podnikanie, odchodné a odstupné či odvodová výnimka pre študentov), právne otázky (opravné prostriedky v prípravnom konaní, dedičské konanie, trest prepadnutia majetku, poskytovanie právnych služieb, zohľadnenie najlepšieho záujmu dieťaťa v súdnych konaniach a pod.), obchod a podnikanie (napr. vymáhanie platieb, zelené verejné obstarávanie), vzdelanie (akademická nezávislosť vysokých škôl, lesné materské školy), dopravu (fungovanie autoškôl, osvetlenie bicyklov), poľnohospodárstvo (predaj z dvora) až po životné prostredie (posudzovanie vplyvov na životné prostredie a chránené územia) – spolu išlo o viac ako 750 strán porovnávacích analýz reagujúcich na konkrétne požiadavky poslancov NR SR;
- zabezpečoval na požiadanie ďalšie podklady nadväzujúce na činnosť Národnej rady SR počas roka 2021.

5.2.2 Vzdelávacia činnosť a medziparlamentná spolupráca

V oblasti vzdelávania Parlamentný inštitút zastrešuje úvodné **inštruktážne semináre** najmä pre novozvolených poslancov, účasť Kancelárie Národnej rady SR na parlamentnej **rozvojovej spolupráci** určenej pre zahraničné parlamenty (najmä pre kandidátske a potenciálne kandidátske krajiny EÚ, napr. krajiny západného Balkánu), **stážový program** pre študentov vysokých škôl, ako aj ďalšiu vzdelávaciu, prednáškovú a publikačnú činnosť.

Kvôli pandémie ochorenia COVID-19 sa prevažná väčšina vzdelávacích aktivít a podujatí v rámci parlamentnej rozvojovej spolupráce v roku 2021 uskutočnila **online formou**, a to bez vzniku dodatočných finančných nákladov na strane K NR SR, keďže na tento účel bolo využité existujúce technické vybavenie. Pracovníci Parlamentného inštitútu sa aktívne, prostredníctvom prednášok a prezentácií na videokonferenciách a videohovoroch, podieľali na rozvoji a budovaní kapacít partnerských parlamentov vo svete, prezentovali príklady dobrej praxe z K NR SR a šírili tak dobré meno Národnej rady SR. V rámci globálneho projektu financovaného EÚ a implementovaného Medzinárodným inštitútom pre demokraciu a volebnú podporu (International IDEA), zameraného na posilnenie kapacít parlamentov vo svete pod názvom *INTER PARES: Parlamenty v partnerstve* pracovníci Parlamentného inštitútu v roku 2021 prednášali na nasledujúcich **online seminároch** (webinároch):

- pre **maldivský parlament** na tému *Normotvorba národných parlamentov (Parlamenty a ex ante kontrola návrhov zákonov)* dňa 26. januára 2021,
- pre poslancov a poslankyne parlamentu **Bhutánu** na seminári zameranom na kontrolu legislatívy, politik a rozpočtu z rodovej perspektívy v dňoch 6. – 8. apríla 2021,

- pre **gambijský parlament** na tému *Normotvorba národných parlamentov (Parlamenty a ex ante kontrola návrhov zákonov)* dňa 19. mája 2021,
- pre **panamský parlament** na tému *Parlamentné analýzy a podpora práce výborov a poslancov* dňa 23. júna 2021.

Okrem toho sa v rámci projektu *INTER PARES: Parlamenty v partnerstve* pod vedením Parlamentného inštitútu uskutočnilo v dňoch 12. – 15. júla 2021 aj intenzívne online školenie pre výskumných pracovníkov dvojkomorového **bhutánskeho parlamentu** s cieľom posilniť zručnosti pracovníkov parlamentnej administratívy v Národnom zhromaždení a Národnej rade Bhutánskeho kráľovstva, ktoré by im umožňovali vykonávať kvalitný parlamentný výskum a tým podporovať prácu poslancov. Dôležitá bola výmena skúseností a odborných znalostí s kolegami z analytických útvarov parlamentov členských štátov EÚ; ako prednášajúci sa prostredníctvom videokonferencie zapojili zamestnanci parlamentných výskumných služieb zo Slovenska, Grécka, Dánska, Českej republiky a Maďarska. Pracovníci slovenského Parlamentného inštitútu prednášali kolegom z Bhutánu o dôležitosti, kľúčových úlohách a princípoch parlamentného výskumu, o rôznych typoch materiálov (napr. porovnávacie analýzy, prehľady, poslanecké požiadavky), o potrebných schopnostiach, stanovení koncepcie a časovej osi písania materiálu, o výbere a používaní zdrojov, o štruktúre analýz a možnej vizualizácii získaných údajov s použitím grafických prvkov. Neobišli ani výzvy, ktoré parlamentný výskum do budúcnosti čakajú, a to pokiaľ ide o témy, špecializáciu, prostriedky či kapacity. Podujatie bolo interaktívne, keď sa kolegovia z Bhutánu usilovali nadobudnuté informácie zužitkovať pri práci v skupinových aktivitách v rámci simulovaných praktických cvičení. Výsledky prezentovali priamo na školení, čo bola cenná spätná väzba.

Pracovníci Parlamentného inštitútu boli v roku 2021 zapojení aj do **twinningového projektu** EÚ pod názvom *Posilnenie postavenia a ďalšia podpora parlamentom Bosny a Hercegoviny pri integračných úlohách*, implementovaného maďarským, rakúskym a chorvátskym parlamentom. V rámci tejto spolupráce sa online formou podieľali na podpore prípravy informačných materiálov

o EÚ a na usmerňovaní zamestnancov parlamentných oddelení pre európsku integráciu pri zintenzívňovaní ich činností v oblasti kontrolnej funkcie parlamentu.

Nadviazalo sa aj na úspechy twinningového projektu financovaného EÚ *Budovanie kapacít parlamentu Moldavskej republiky v oblasti aproximácie európskeho práva*, ktorý v období od septembra 2017 do decembra 2019 implementovala Kancelária NR SR v konzorciu s Kanceláriou Poslaneckej snemovne Parlamentu Českej republiky a s Kanceláriou Národného zhromaždenia Maďarska. V roku 2021 bola s účasťou zástupkyne Parlamentného inštitútu vypracovaná hodnotiaca správa k návrhu nového rokovacieho poriadku moldavského parlamentu, a to v rámci projektu technickej spolupráce EÚ pod názvom *Podpora štruktúrovaného politického dialógu, koordinácia vykonávania dohody o pridružení a zlepšenie procesu aproximácie práva*.

Popritom aj v roku 2021 pokračovala dlhoročná kooperácia s Národným demokratickým inštitútom (NDI) v oblasti parlamentnej rozvojovej spolupráce. V druhom polroku boli finalizované a propagované dve veľké **výskumné práce** súvisiace s pandémiou ochorenia COVID-19, ktoré majú slúžiť pre poslancov zákonodarných zborov a zamestnancov parlamentných administratív v rozvojových a rozvíjajúcich sa demokraciách. Pracovníčky Parlamentného inštitútu na ich príprave spolupracovali s expertami z Kanady a z Kongresu Spojených štátov amerických. Prvý materiál pod názvom *Úloha parlamentov v núdzovej fiškálnej politike: Poučenie pre núdzové plánovanie*⁸ sa venuje ekonomickým opatreniam proti negatívnemu dopadu koronavírusu a druhá publikácia s titulom *Reakcia parlamentov na pandémiu: Poučenie pre núdzové plánovanie*⁹ sa týka prispôsobenia parlamentných procedúr na krízové situácie. Výskumné práce poskytujú interaktívnym spôsobom usmernenie pre poslancov v mimoriadnych situáciách.

Rovnako napredoval aj projekt NDI, podporovaný Švajčiarskou agentúrou pre rozvoj a spoluprácu (SDC), zameraný na rozvoj parlamentného výskumu a vybudovanie analogického Parlamentného inštitútu v **albánskom parlamente**. Projekt je implementovaný expertmi z troch štátov zúčastnených na projekte: Česká republika, Čierna Hora a Slovensko. V januári 2021 došlo k podpisu *Memoranda o spolupráci medzi albánskym parlamentom a Národným demokratickým inštitútom Albánsko o založení Parlamentného inštitútu*. Po podpise memoranda o spolupráci sa následne začali realizovať kroky k vybudovaniu a personálnemu obsadeniu tohto útvaru. V rámci tejto etapy projektu boli aktualizované napríklad popisy pracovných miest a rozsah činností albánskeho parlamentného inštitútu, pripomienkované kľúčové indikátory výkonnosti a vypracovaný postup pre výber pracovníkov. Vzhľadom na pandémiu ochorenia COVID-19 sa aj tieto aktivity realizovali dištančnou (online) formou.

V oblasti vzdelávacích aktivít určených pre širšiu verejnosť pracovníci odboru Parlamentný inštitút K NR SR prezentovali dňa 25. januára 2021 na online podujatí *Týždeň otvoreného vládnutia 2020: Otvorene o otvorenom vládnutí* publikáciu *Rodové kvóty vo voľbách do národných parlamentov: od rovnosti príležitostí k rovnosti výsledkov?*¹⁰ Podujatie

⁸ Anglický názov *Parliament's Role in Emergency Fiscal Policy: Lessons Learned for Emergency Planning*. Publikácia je dostupná na: <https://www.ndi.org/publications/parliaments-role-emergency-fiscal-policy-lessons-learned-emergency-planning>.

⁹ Anglický názov *Parliaments Responding to a Pandemic: Lessons Learned for Emergency Planning*. Publikácia je dostupná na: <https://www.ndi.org/publications/parliaments-responding-pandemic-lessons-learned-emergency-planning>.

¹⁰ Porovnávací analýza č. 05/2020 *Rodové kvóty vo voľbách do národných parlamentov: od rovnosti príležitostí k rovnosti výsledkov?* Dostupná na: <https://www.nrsr.sk/web/Dynamic/DocumentPreview.aspx?DocID=506727>.

organizoval Úrad splnomocnenca vlády SR pre rozvoj občianskej spoločnosti. Vo svojej prezentácii a následnej diskusii predstavili systém používania rodových kvót vo voľbách do parlamentov viacerých európskych krajín, poukázali na ich pozitíva aj negatíva a predstavili možné modely ich zavedenia vo voľbách do Národnej rady SR.

V roku 2021 sa prehlbila aj spolupráca medzi slovenským a rakúskym parlamentom v súvislosti s projektom **Workshopy demokracie**. Konalo sa viacero porád – v online priestore i naživo na pôde NR SR. Na slovenskej strane majú projekt implementovať najmä odbor komunikácie s médiami a verejnosťou a odbor Parlamentný inštitút. Dňa 25. júna 2021 prediskutovali tému workshopov na spoločnom stretnutí aj predsedovia oboch parlamentov, ktorí v závere podpísali deklaráciu o spolupráci (tzv. *Letter of Intent*). V Rakúsku má projekt viacročnú tradíciu – od októbra 2007 bolo doteraz zadarmo vyškolených viac ako 120-tisíc účastníkov, žiakov 2. stupňa základných škôl a študentov stredných škôl. Workshopy sú ucelené štvorhodinové programy pre skupinu približne 25 až 30 účastníkov. Je to interaktívna forma vzdelávania k občianskemu povedomiu a úcte k demokratickým hodnotám a tolerancii. Cieľom je zvyšovať povedomie o demokratických procesoch, zlepšovať schopnosť vysloviť názor a hľadať kompromisy, ako aj prehlbovať záujem o politiku u mladých.

Organizácia workshopov je riadená hravou formou externými školiteľmi. V závere každá skupina vytvorí k téme krátky filmový, rozhlasový alebo novinový príspevok, ktorý sa následne publikuje na webe. Niektoré prvky tohto projektu sú v NR SR už čiastočne zakomponované v projekte *Otvorený parlament* a využívajú sa najmä pri komentovaných prehliadkach hlavnej budovy NR SR. Pandémia, žiaľ, neumožňovala okamžité spustenie workshopov demokracie, na ich príprave sa však intenzívne pracuje. Hlavnou výzvou je zaškolenie interných pracovníkov, ako aj hľadanie potenciálnych externých partnerov a lektorov. Cieľom však ostáva aj ďalší rozvoj projektu a prostredníctvom neho aj prehlbovanie vzájomných slovensko-rakúskych vzťahov.

5.2.3 Stáž študentov vysokých škôl

Odbor Parlamentný inštitút pôsobí ako odborný garant a koordinátor tohto programu. V júni 2021 sa završil XXIII. ročník stážového programu Kancelárie Národnej rady SR, ktorý úspešne ukončilo 36 stážistov. Pre nepriaznivú epidemiologickú situáciu a s tým súvisiace opatrenia vykonávali stážisti pridelené úlohy prevažne dištančnou formou. Dňa 18. júna 2021 sa uskutočnilo záverečné školenie stážistov vo forme diskusie o pôsobnosti NR SR a K NR SR, spojenej s odovzdávaním certifikátov a prehliadkou hlavnej budovy NR SR.

V akademickom roku 2021/2022 sa v októbri 2021 v nadväznosti na júnové výberové konanie začal už XXIV. ročník stážového programu K NR SR. Uspelo v ňom 42 stážistov. Stážisti začali pôsobiť na štrnástich pracoviskách K NR SR, pričom tesne pred nástupom absolvovali úvodné školenie, na ktorom im predstavili činnosť Národnej rady SR a K NR SR. Kvôli pandémie vykonávali aj noví stážisti od novembra 2021 podľa možností stáž dištančnou formou. Dlhodobý stážový program v trvaní akademického roka bol aj tento rok doplnený krátkodobou stážou na základe úspešnej spolupráce Kancelárie NR SR a Právnickej fakulty UK.

5.2.4 Oddelenie Parlamentná knižnica

Oddelenie Parlamentná knižnica odboru Parlamentný inštitút má podľa zákona č. 126/2015 Z. z. o knižniciach v znení neskorších predpisov postavenie špeciálnej knižnice. Knižničné, informačné, referenčné a rešeršné služby poskytuje poslancom Národnej rady SR, zamestnancom K NR SR, študentom vysokých škôl a vybranému okruhu používateľov v súlade s knižničným a výpožičným poriadkom parlamentnej knižnice.

Štatistické ukazovatele za rok 2021:

- knižničný fond: 96 490 knižničných jednotiek,
- knižný prírastok: 1 055 titulov,
- prírastok periodík: 69 titulov,
- počet výpožičiek kníh: 2 555,
- počet výpožičiek periodík: 1 700,
- referenčné a faktografické informácie: 3 810.

Do špecializovaného knižničného fondu boli doplnené Zbierky zákonov a parlamentné dokumenty. Do profilového fondu knižnica doplnila v tlačenej forme aj aktuálne zákony a komentáre k zákonom, zborníky z právnických a politologických konferencií.

Národná rada SR schválila 9. júla 2020 zákon č. 198/2020 Z. z., na základe ktorého Parlamentná knižnica stratila právo dostávať povinný výtlačok kníh a periodík vydaných na Slovensku. Knižnica musela úplne zmeniť svoju akvizičnú politiku a do knižničného fondu zaraďovala len zakúpené profilové tituly, prípadne dary.

Okrem nákupu profilových kníh knižnica objednala zo svojho rozpočtu odborné periodiká, noviny a online vstupy do vybraných periodík na rok 2022:

- do svojho fondu: 69 titulov;
- pre sekretariáty predsedu, podpredsedov NR SR a pre riaditeľov odborov Kancelárie NR SR: 42 titulov periodík a online vstupov.

Parlamentná knižnica spracovala v roku 2021 spolu 13 tematických rešerší k dôležitým bodom rokovania NR SR a iným témam, ako aj 13 rešerší na požiadanie:

- **tematické rešerše:** parlament – obete trestných činov, vybrané témy zo Zákonníka práce – práca z domu, nelegálna práca, vydržanie vlastníckeho práva, ochrana hospodárskej súťaže, cestný zákon, colné právo, kybernetická bezpečnosť, cenné papiere, právne aspekty väzby a väznenstva, obchodný register, zdravotná starostlivosť, voľby do orgánov samospráv, Alexander Dubček.
- **rešerše na požiadanie:** denegatio iustitiae – odopretie spravodlivosti, ochrana zamestnancov, princípy civilného sporového konania, sudcovské dotváranie práva, výber a voľby ústavných sudcov, detský dlžník, územná samospráva, predčasné voľby, drogové trestné činy, štátny rozpočet, volebné obvody – výhody a nevýhody, likvidácia obchodných spoločností, disciplinárne a trestné konanie proti sudcom.

Parlamentná knižnica vydávala a používateľom posielala e-mailom informačný materiál *Nové knihy*, zoznam periodík dochádzajúcich do Parlamentnej knižnice a obsahy právnických časopisov. Pre používateľov bol na vnútornej sieti K NR SR aj na webovom sídle Národnej

radu SR prístupný automatizovaný knižničný systém – katalóg PROFLIB. Na indexovanie knižničných dokumentov používala Parlamentná knižnica riadený automatizovaný slovník EÚ – teaurus EUROVOC. Knižnica indexovala aj všetky parlamentné tlače, ktoré boli zaradené na rokovanie schôdze Národnej rady SR. Vyhľadávanie tlačí cez deskriptory tezauru EUROVOC je súčasťou systému sledovania legislatívneho procesu (SSLP).

Parlamentná knižnica naďalej spolupracovala pri výmene informácií s domácimi a zahraničnými inštitúciami a partnermi, najmä v rámci Sekcie knižníc a výskumných centier pre parlamenty IFLA (angl. International Federation of Library Associations). Taktiež spolupracovala aj na výmene informácií v rámci spomínanej databázy ECPRD. Podujatia sa v dôsledku opatrení spojených s pandemiou COVID-19 konali online. Knižnica pokračovala aj v spolupráci so štátmi V4, a to najmä rozširovaním portálu digitálnych knižníc krajín V4. Portál predstavuje významný zdroj informácií o činnosti parlamentov týchto štátov. Spoločná česko-slovenská digitálna parlamentná knižnica obsahuje zdigitalizované parlamentné dokumenty od roku 1848 po súčasnosť.

V roku 2021 sa knižnica zúčastnila na troch medzinárodných konferenciách:

1. ročná konferencia IFLA;
2. prezentácia systému PROFLIB v albánskom parlamente;
3. IFLA-PARL k tematike poskytovania informácií a k projektom pomoci krajinám Balkánu.

Kvôli rekonštrukcii Severných hradieb knižnica naďalej pracovala v dočasných priestoroch na Západnej terase Bratislavského hradu. V čitárni poskytovala knižničné, informačné, referenčné a rešeršné služby v mierne obmedzenom režime. Rekonštrukcia Severných hradieb Bratislavského hradu pokračovala aj v roku 2021.

Všetky informácie o Parlamentnej knižnici boli zverejňované na jej webovej stránke, a to vrátane štatútu a knižničného poriadku, online katalógu PROFLIB, prírastkov kníh, noviniek, aktivít, zoznamu nových periodík, rešerší a knižničných projektov.

5.2.5 Oddelenie Parlamentný archív

Oddelenie Parlamentný archív zhromažďuje a ukladá prevzaté materiály zo všetkých orgánov Národnej rady SR a útvarov K NR SR, ktoré sa po ich spracovaní poskytujú na požiadanie poslancom, asistentom, zamestnancom a verejnosti pri dodržaní zásad uvedených v zákone č. 395/2002 Z. z. o archívoch a registratúrach v znení neskorších predpisov. Parlamentný archív poskytuje aj všetky archívno-registratúrne služby v súlade s registratúrnym poriadkom K NR SR a bádateľským poriadkom K NR SR.

Parlamentný archív zabezpečoval v roku 2021 napriek pandemickej situácii pre poslancov, asistentov poslancov, zamestnancov K NR SR a odbornú verejnosť všetky služby. Väčšina požiadaviek však musela byť vybavená prostredníctvom Digitálneho archívu, kde sú v elektronickej forme uložené tie najdôležitejšie archívne dokumenty. Pracovníci Parlamentného archívu okrem vybavovania požiadaviek vyhotovovali archívne pomôcky (inventáre) k odovzdaným materiálom z VIII. volebného obdobia NR SR a dopĺňali zoznamy odovzdaných projektov stavieb areálu Bratislavského hradu. Pripravovali aj podklady k zmene *registratúrneho poriadku a plánu K NR SR*, ku ktorej príde po definitívnom výbere dodávateľa na novú e-registratúru K NR SR. Parlamentný archív sa podieľal na dokončení podkladov na výberové konanie novej e-registratúry K NR SR a pripomienkoval podklady od ostatných odborov, ktoré na úlohe spolupracujú. Výberové konanie by malo byť ukončené v priebehu roka 2022.

Pracovníci Parlamentného archívu v roku 2021 vybavili spolu 136 žiadostí o vyhľadanie archívnych materiálov zo strany poslancov, asistentov, zamestnancov K NR SR a odbornej i laickej verejnosti. Požadované boli najmä parlamentné tlače s dôvodovými správami, pozmeňujúce návrhy, rôzne časti rozpravy v stenografických správach zo zasadnutí NR SR či hlasovania na schôdzach NR SR, v menšej miere spisová dokumentácia z činnosti K NR SR. Pomerne veľký záujem bol o zapožičanie projektovej dokumentácie z projektového archívu. Na prezenčné štúdium archíválií prišli dvaja bádatelia, ktorí materiály využili pri písaní vedeckých prác.

Do registratúrneho strediska boli v roku 2021 odovzdané archívne materiály z odboru zahraničných vzťahov a protokolu (materiály zo zahraničných pracovných ciest 2019), z oddelenia písomností (korešpondencia 2019), z osobného úradu (dodatočne odovzdané materiály na doloženie), z organizačného odboru a výboru pre nezlučiteľnosť funkcií (oznámenia a majetkové priznania 2019). Registratúrne stredisko Parlamentného archívu zabezpečovalo a dohliadalo aj na technickú stránku prípravy vyradovacieho konania (skartácie) na jednotlivých útvaroch K NR SR. Zároveň bolo vytriedených 40 bežných metrov spisového materiálu z výborov NR SR a K NR SR z ktorých vzniklo 85 škatúl archívneho materiálu určeného na trvalú úschovu.

Pracovníci Parlamentného archívu metodicky usmerňovali referentov jednotlivých organizačných útvarov K NR SR zodpovedných za spracovanie a odovzdanie archívnych

materiálov a školili nových zamestnancov na prácu s elektronickou registratúrou. Vybavovali aj požiadavku zo strany Ústavu pamäti národa na spracovanie a vyhotovenie zoznamov s osobnými údajmi osôb, ktoré vykonávali mandát poslancov SNR v VII. a VIII. volebnom období (1981 – 1990). Tá vyplynula zo zákona č. 283/2021 Z. z. o odobratií nezaslúžených benefítov predstaviteľom komunistického režimu.

5.2.5.1 Výstava Parlamentného archívu

Druhý polrok roka 2021 sa v Parlamentom archíve a celom Parlamentnom inštitúte niesol aj v znamení príprav a následnej realizácie veľkej výstavy archívnych dokumentov k 100. výročiu narodenia Alexandra Dubčeka. Pracovníci Parlamentného archívu sa počas videokonferencie s kolegami z Parlamentnej knižnice a archívu Poslaneckej snemovne Českej republiky okrem plánov na ďalšiu spoluprácu v roku 2022 dohodli na poskytnutí kľúčových snímok archívnych dokumentov a fotografií viažucich sa k poslaneckej činnosti Alexandra Dubčeka počas jeho pôsobenia v Národnom zhromaždení a následne vo Federálnom zhromaždení. Tieto materiály sa stali kostrou výstavy archívnych dokumentov **Alexander Dubček – Politik s ľudskou tvárou 1921 – 1992**, ktorú Parlamentný archív sprístupnil 25. novembra 2021 vo foyer novej budovy NR SR na Námestí Alexandra Dubčeka 1.

Táto výstava je jedinečná svojím zameraním predovšetkým na Dubčekovo pôsobenie na parlamentnej pôde, zrkadliace sa v archívnych dokumentoch Parlamentného archívu K NR SR, Archívu Poslaneckej snemovne Parlamentu Českej republiky, Archívu Federálneho zhromaždenia ČSSR/ČSFR a Slovenského národného archívu. Mnohé z týchto dokumentov a fotiek sa objavili na verejnosti po prvý raz.

Alexander Dubček po druhej svetovej vojne až do roku 1970 pôsobil ako funkcionár komunistickej strany a na viacerých významných politických postoch v Česko-Slovensku. Zastával funkciu 1. tajomníka ÚV KSS a následne v rokoch 1968 – 1969 ÚV KSČ, bol dlhoročným poslancom Národného zhromaždenia, neskôr Federálneho zhromaždenia, a v rokoch 1964 – 1970 aj poslancom Slovenskej národnej rady. V roku 1969 bol krátko predsedom Federálneho zhromaždenia a vzápätí veľvyslancom ČSSR v Tureckej republike. Jeho kariérny postup dokresľujú okrem iného osvedčenie ministerstva vnútra o jeho nastúpení na post poslanca NZ ako náhradníka za zatknutého Ladislava Novomeského, či osvedčenie o zvolení za poslanca vo voľbách do NZ a SNR z roku 1964. Zaujímavosťou sú evidenčné kartičky poslanca Dubčeka, keď je na oboch chyba v jeho dátume narodenia. Ďalším pozoruhodným archívnym dokumentom je jeho list ako predsedu FZ ČSSR, kde žiada 1. tajomníka ÚV KSS, aby na uvoľnený post v Predsedníctve FZ navrhol ženu, keďže v dovtedajšom 40-člennom predsedníctve boli iba štyri ženy. Pútavé sú aj dokumenty z konca jeho politickej kariéry v tomto období, keď pôsobil na MZV ČSSR a zastával post veľvyslanca v Tureckej republike.

Rok 1968 bol vrcholom jeho politickej kariéry a zároveň aj začiatkom jej konca. Nádej do spoločnosti, ktorú priniesla tzv. Pražská jar, zastavili v auguste 1968 tanky štátov Varšavskej zmluvy. Jedným z mála výdobytkov tohto reformného hnutia bolo prijatie *ústavného zákona č. 143/1968 Zb. o československej federácii*, pričom originál tejto „federálnej ústavy“ je vzácnym archívnym dokumentom aj tejto výstavy. Na oficiálnom akte jej podpísania sa 30. októbra 1968 na Bratislavskom hrade zúčastnil aj prvý tajomník ÚV KSČ Alexander Dubček, ktorý následne zasadil v areáli hradu jednu z troch tzv. líp federácie.

Alexander Dubček ako symbol obrodného procesu v 60. rokoch 20. storočia sa stal aj jednou z hlavných tvárí Nežnej revolúcie v roku 1989. Predsedníctvo SNR ho oficiálne navrhlo na post prezidenta ČSSR, prednosť však dostal český disident Václav Havel. Alexander Dubček bol 28. decembra 1989 kooptovaný do Snemovne národov FZ ČSSR, stal sa jeho poslancom a vzápätí aj predsedom. Po júnových voľbách v roku 1990 Dubčeka opätovne zvolili za predsedu Federálneho zhromaždenia ČSFR a Václava Havla za prezidenta ČSFR. Po nasledujúcich voľbách v júni 1992 sa Alexander Dubček stal poslancom Snemovne národov FZ a bol zvolený aj do 20-členného predsedníctva FZ. Na poste predsedu FZ ČSFR ho vystriedal Michal Kováč.

Mestské zastupiteľstvo hlavného mesta SR Bratislavy schválilo 11. októbra 2001 nový názov pre priestranstvo pred budovou NR SR – Námestie Alexandra Dubčeka. Za účasti najvyšších ústavných činiteľov a poslancov NR SR sa 20. augusta 2002 pred budovou parlamentu uskutočnilo slávnostné odhalenie bronzovej busty A. Dubčeka od akademickej sochárky Ľudmily Cvengrošovej. Celistvý pomník Alexandra Dubčeka s fontánou v podobe lipového listu dotvorili architekti Ľudovít Jendreják a Peter Puškár.

Alexander Dubček sa veľkou mierou zaslúžil o to, že vo FZ ČSFR bol 23. apríla 1990 prijatý tzv. lex Štefánik. V októbri 1990 v budove vtedajšieho FZ slávnostne odhalil bustu Milana Rastislava Štefánika i tabuľu s textom „M. R. Štefánik sa zaslúžil o vznik spoločného štátu Čechov a Slovákov“. Osobnosť Dubčeka si poslanci NR SR 23. októbra 2008 uctili podobne, prijali zákon o zásluhách Alexandra Dubčeka, tzv. lex Dubček. V zákone bol zakotvený doposiaľ nerealizovaný zámer osadiť pamätnú tabuľu na námestí A. Dubčeka s textom: *Alexander Dubček sa zaslúžil o demokraciu, slobodu slovenského národa a o ľudské práva*. Sté výročie Dubčekovho narodenia si slovenský parlament uctil prijatím vyhlásenia,

v ktorom poslanci vyzdvihli jeho myšlienky humanizmu, sociálnej rovnosti a spravodlivosti, ako aj jeho zásluhy v 60. rokoch 20. storočia.

Výstavu hneď v prvý deň sprístupnenia poctil svojou návštevou predseda Národnej rady SR Boris Kollár spolu so synom Alexandra Dubčeka Pavlom. Obaja si výstavu veľmi pozorne prezreli a aj kladne ohodnotili. Pavol Dubček sa poďakoval za mimoriadne dôstojnú pripomienku otcovho jubilea.

6 Organizačný rozvoj a finančné hospodárenie Kancelárie Národnej rady Slovenskej republiky

6.1 Postavenie, pôsobnosť a organizačné zmeny v Kancelárii Národnej rady Slovenskej republiky

Kancelária Národnej rady SR je štátna rozpočtová organizácia zriadená na základe zákona o rokovacom poriadku. Poslaním a cieľom K NR SR je plniť odborné, organizačné a technické úlohy pri zabezpečovaní činnosti Národnej rady SR, jej výborov, osobitných kontrolných výborov a komisií a tiež pri zabezpečovaní parlamentnej dokumentácie a tlačovej služby. Kancelária Národnej rady SR plní aj úlohy vyplývajúce z ďalších právnych predpisov, najmä v oblasti správy a ochrany majetku štátu, v oblasti používania prostriedkov štátneho rozpočtu ako správca rozpočtovej kapitoly a v oblasti spravovania pracovnoprávnych a obdobných vzťahov štátnych zamestnancov a zamestnancov, ktorí v Kancelárii Národnej rady SR vykonávajú práce vo verejnom záujme, a poslancov Národnej rady SR.

Na začiatku roka 2021 mala Kancelária Národnej rady SR schválený počet 409 miest (z toho 165 štátnozamestnaneckých miest a 244 miest na výkon prác vo verejnom záujme). V priebehu kalendárneho roka 2021 sa uskutočnilo niekoľko organizačných zmien, ktorých cieľom bola racionalizácia, optimalizácia a zabezpečenie zvýšenia efektívnosti práce jednotlivých organizačných útvarov Kancelárie Národnej rady SR a výkon štátnej služby na jednotlivých organizačných útvaroch. V roku 2021 sa organizačná štruktúra Kancelárie Národnej rady SR podstatným spôsobom nemenila.

V priebehu kalendárneho roka 2021 bolo prijatých do Kancelárie Národnej rady SR celkovo 30 zamestnancov a štátnych zamestnancov, z toho 13 zamestnancov bolo prijatých do štátnej služby, 17 zamestnancov na výkon práce vo verejnom záujme a žiaden štátny zamestnanec nebol preradený z iných služobných úradov do služobného úradu Kancelárie Národnej rady SR.

V priebehu kalendárneho roka 2021 skončilo pracovný pomer alebo štátnozamestnanecký pomer alebo bolo preradených z Kancelárie Národnej rady SR do iných služobných úradov celkovo 41 zamestnancov, štátnych zamestnancov. S 25 zamestnancami bol rozviazaný pracovný pomer, s 12 štátnymi zamestnancami bol skončený štátnozamestnanecký pomer, 3 štátni zamestnanci boli preradení zo služobného úradu Kancelárie Národnej rady SR do iných služobných úradov a 1 štátny zamestnanec skončil štátnozamestnanecký pomer zo zákona – odchodom do dôchodku.

V priebehu roka 2021 Kancelária Národnej rady SR vyhlásila celkovo 9 výberových konaní na štátnozamestnanecké miesta, z toho na funkcie vedúcich štátnych zamestnancov bol 1 výber a 8 výberov bolo na prijatie štátneho zamestnanca do štátnej služby.

6.2 Starostlivosť o zamestnancov Kancelárie Národnej rady Slovenskej republiky a jej účelové zariadenia

V Kancelárii Národnej rady SR pôsobí dlhodobo ako zástupca zamestnancov odborová organizácia. Vzájomné vzťahy medzi Kanceláriou Národnej rady SR, štátnymi zamestnancami a zamestnancami sa riešia na základe zákonných úprav a prostredníctvom kolektívneho vyjednávania. Kolektívna zmluva na obdobie roka 2021 nebola v decembri 2020 dohodnutá, a preto v zmysle ustanovení platila kolektívna zmluva v znení ako v roku 2020 ešte jeden rok (v roku 2021). Táto kolektívna zmluva bola v priebehu roka 2021 upravená dodatkom, ktorý sa týkal zavedenia pružného pracovného času v Kancelárii Národnej rady SR. V decembri 2021 bola podpísaná nová kolektívna zmluva na rok 2022.

Zamestnanci a štátni zamestnanci vo veľkej miere využívali v roku 2021 možnosť uplatnenia si príspevku na rekreáciu aj príspevku na športovú činnosť dieťaťa, ktoré Kancelária Národnej rady SR poskytovala a poskytuje. Rovnako Kancelária Národnej rady SR dbá o prehlbovanie a zvyšovanie kvalifikácie svojich zamestnancov a štátnych zamestnancov.

Zamestnanci a štátni zamestnanci majú možnosť využívať účelové zariadenie K NR SR v Častej-Papierničke. V záujme upevňovania vzťahov medzi zamestnancami a štátnymi zamestnancami a zlepšovania pracovnej a služobnej atmosféry Kancelária Národnej rady SR spolu s odborovou organizáciou pravidelne každý rok usporadúva niekoľko športových turnajov, poznávacích zájazdov a športový deň. Hlavnou náplňou športového dňa je súťaž o putovný pohár vedúceho K NR SR vo viacerých športových disciplínach. V roku 2021 sa ďalší ročník športového dňa v dôsledku núdzového stavu z dôvodu ohrozenia života a zdravia osôb pre pandémiu ochorenia COVID-19 v Častej-Papierničke neuskutočnil a z rovnakého dôvodu sa obmedzili aj iné športové aktivity zamestnancov a štátnych zamestnancov. Vo veľkej miere bol využívaný v podmienkach K NR SR inštitút home office.

Účelové zariadenie Častá-Papiernička bolo aj v roku 2021 ovplyvnené pandémiou COVID-19 a väčšina podujatí sa pre danú situáciu zrušila alebo presunula na rok 2022. Okrem využívania parlamentnými výbormi a klubmi Kancelária Národnej rady SR poskytuje svoje účelové zariadenie aj zamestnancom a štátnym zamestnancom iných štátnych inštitúcií na organizovanie ich podujatí. Účelové zariadenie Častá-Papiernička zaznamenalo zo strany zamestnancov z dôvodu obmedzeného cestovania do zahraničia enormný záujem o letné rekreácie. V júni 2021 bol zrealizovaný 9. ročník pobytu pre talentované deti z centier pre rodiny a deti organizovaný Spoločnosťou priateľov detí z detských domovov Úsmev ako dar. Účelové zariadenie využili na rekondičný pobyt i členovia Združenia občanov Slovenska postihnutých epilepsiou – AURA. Kancelária NR SR spravuje aj bungalovy v Tatranskej Javorine, ktoré slúžia predovšetkým pre účely štátnej reprezentácie.

6.3 Finančné hospodárenie Kancelárie Národnej rady Slovenskej republiky

Kancelária Národnej rady SR v roku 2021 zabezpečovala plnenie úloh vyplývajúcich zo *zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 350/1996 Z. z. o rokovacom poriadku Národnej rady v znení neskorších predpisov*. Plnila aj úlohy vyplývajúce z členstva Národnej rady SR v medzinárodných organizáciách a inštitúciách. Činnosť Národnej rady SR bola, rovnako ako aj v roku 2020, ovplyvnená pandémiou COVID-19.

V rámci rozpočtového hospodárenia sa pozornosť venovala plneniu programu **06M Zákonodarná a kontrolná činnosť parlamentu** a medzirezortnému podprogramu **0EK01 Informačné technológie financované zo štátneho rozpočtu – Kancelária Národnej rady SR**. Ďalej K NR SR zabezpečovala všetky činnosti potrebné na plynulý chod Národnej rady SR a plnila úlohy súvisiace so zasadnutiami zákonodarného zboru, s prevádzkou, so správou a s ochranou budov a účelových zariadení. Zároveň plnila úlohy súvisiace s pandémiou, zamerané na ochranu zdravia a zabránenie šírenia vírusu.

V roku 2021 vynaložila K NR SR na zabezpečenie vyššie uvedeného programu a podprogramu finančné prostriedky v celkovom objeme 40 426 tis. EUR.

6.3.1 Rozpočtové príjmy

Rozpisom záväzných ukazovateľov štátneho rozpočtu na rok 2021 boli rozpočtové príjmy pre rozpočtovú kapitolu K NR SR určené vo výške 1 400 tis. EUR.

K 31. decembru 2021 boli rozpočtové príjmy naplnené vo výške 1 036 tis. EUR, t. j. 74 % schváleného rozpočtu. Hlavným dôvodom nenaplnenia rozpočtovaných príjmov bolo ukončenie nájomných zmlúv zo strany nájomcov ešte v predchádzajúcom roku.

6.3.2 Rozpočtové výdavky

Rozpočet výdavkov na rok 2021 rozpočtovej kapitoly K NR SR bol schválený vo výške 35 702 tis. EUR, z toho program **Zákonodarná a kontrolná činnosť parlamentu** 34 615 tis. EUR a medzirezortný podprogram **Informačné technológie financované zo štátneho rozpočtu – K NR SR** 1 087 tis. EUR. Sedemnástimi rozpočtovými opatreniami Ministerstva financií SR bol rozpočet výdavkov upravený na 40 660 tis. EUR, celkové čerpanie výdavkov bolo realizované vo výške 40 426 tis. EUR, t. j. 99,4 % upraveného rozpočtu.

Rozpočtové výdavky na rok 2021

(v tis. EUR)

Ukazovateľ		Rozpočet		Čerpanie k 31.12.2021	Plnenie upraveného rozpočtu v %	Index 2021/2020
		schválený	upravený			
Bežné výdavky		35 038	35 334	35 329	99,9	102,8
01	Všeobecné verejné služby	35 038	35 334	35 329	99,9	102,8
01.1.1	Výkonné a zákonodarné orgány	35 038	35 334	35 329	99,9	102,8
Kapitálové výdavky		664	5 326	5 097	95,7	81,7
01	Všeobecné verejné služby	664	5 326	5 097	95,7	81,7
01.1.1	Výkonné a zákonodarné orgány	664	5 326	5 097	95,7	81,7
Výdavky spolu		35 702	40 660	40 426	99,4	99,5

Bežné výdavky na rok 2021 boli schválené vo výške 35 038 tis. EUR a upravené na 35 334 tis. EUR. Čerpanie bežných výdavkov v roku 2021 dosiahlo výšku 35 329 tis. EUR, t. j. 99,9 % upraveného rozpočtu.

Na celkovom čerpaní bežných výdavkov v hodnotenom roku sa podieľala kategória 610 Mzdy, platy, služobné príjmy a ostatné osobné vyrovnania vo výške 54,2 %, kategória 620 Poistné a príspevok do poisťovní 15,5 %. Kategória 630 Tovary a služby predstavovala podiel na čerpaní výdavkov 29,1 %. Výdavky danej kategórie boli použité na úhradu cestovného, energií, materiálu, dopravného, na údržbu, nájomné a služby. V kategórii 640 Bežné transfery boli použité výdavky na príspevky za členstvo Národnej rady SR v medzinárodných organizáciách, na odstupné, odchodné a nemocenské dávky zamestnancom, čo predstavovalo 1,2 % podielu na čerpaní výdavkov.

Kapitálové výdavky na rok 2021 boli schválené vo výške 664 tis. EUR a upravené na 5 326 tis. EUR. V roku 2021 dosiahlo ich čerpanie výšku 5 097 tis. EUR, t. j. 95,7 % upraveného rozpočtu, a použité boli predovšetkým na rekonštrukciu hradného paláca a objektov v areáli Bratislavského hradu a rekonštrukciu a modernizáciu budov v správe K NR SR, čo predstavuje z celkových vykazovaných kapitálových výdavkov 90,4 % a s tým súvisiaca projektová dokumentácia 3,8 % výdavkov. Ďalej sa na celkovom čerpaní kapitálových výdavkov podieľal nákup a modernizácia softvérov 3,2 %, nákup prevádzkových strojov 1,6 % a nákup a modernizácia výpočtovej techniky 1 %.

Kapitálové výdavky boli použité predovšetkým na realizáciu rekonštrukčných prác objektov v areáli Národnej kultúrnej pamiatky Bratislavský hrad.

6.3.3 Zamestnanosť

Čerpanie rozpočtu prostriedkov na mzdy, platy, služobné príjmy a ostatné osobné vyrovnania za rozpočtovú kapitolu K NR SR k 31. decembru 2021 bolo takéto:

Poslanci Národnej rady SR	
Mzdy, platy, služobné príjmy a ostatné osobné vyrovnania (v tis. EUR)	9 631
z toho:	
- mzdy, platy	5 560
- OOV	4 071
Priemerný evidenčný počet poslancov (osoby)	150
Priemerná mesačná mzda poslanca v EUR	3 089
Zamestnanci Kancelárie Národnej rady SR	
Mzdy, platy, služobné príjmy a ostatné osobné vyrovnania (v tis. EUR)	9 515
z toho:	
- mzdy, platy	9 492
- OOV	23
Priemerný evidenčný počet zamestnancov (osoby)	376
Priemerná mesačná mzda v EUR	2 104

Závazný ukazovateľ prostriedkov na mzdy, platy, služobné príjmy a ostatné osobné vyrovnania vo výške 18 627 tis. EUR upravený na 19 150 tis. EUR bol v roku 2021 čerpaný vo výške 19 146 tis. EUR, t. j. 99,98 % upraveného rozpočtu.

Z rozpočtu prostriedkov na mzdy a platy vo výške 14 674 tis. EUR upraveného na 15 056 tis. EUR sa čerpalo 15 052 tis. EUR, z toho poslancom Národnej rady SR sa vyplatilo 5 560 tis. EUR a zamestnancom K NR SR sa vyplatilo 9 492 tis. EUR na mzdy a platy. Z rozpočtu ostatných osobných vyrovnaní vo výške 3 953 tis. EUR upraveného na 4 094 tis. EUR sa čerpalo 4 094 tis. EUR, z toho poslancom Národnej rady SR sa vyplatilo 4 071 tis. EUR a zamestnancom K NR SR sa vyplatilo 23 tis. EUR na paušálne náhrady výdavkov spojených s výkonom funkcie. Pri plnení úloh súvisiacich s činnosťou K NR SR boli finančné prostriedky vynakladané hospodárne, efektívne a účelne. Závazné ukazovatele rozpočtu na rok 2021 boli K NR SR dodržané a splnené.

Spracoval: Odbor Parlamentný inštitút na základe podkladov pripravených organizačnými útvarmi Kancelárie Národnej rady SR:

Organizačný odbor

Odbor zahraničných vzťahov a protokolu

Odbor Parlamentný inštitút

Odbor pre európske záležitosti

Odbor komunikácie s médiami a verejnosťou

Odbor legislatívy a aproximácie práva

Osobný úrad

Ekonomický odbor

Odbor účelových zariadení

Vydavateľ:	Kancelária Národnej rady Slovenskej republiky
Redakčná úprava:	Mgr. Dominika Nováková; PhDr. Natália Petranská Rolková, PhD.
Jazyková úprava:	Mgr. Darina Kotlárová
Technická podpora:	PhDr. Ivana Martinkovičová
Fotografie:	Mgr. Pavol Urbánek, Peter Fodora, Kancelária NR SR
Obálka a dizajn:	Štefan Ősze
Rok vydania:	2022
Tlač:	Kancelária Národnej rady Slovenskej republiky
Náklad:	100 ks
ISBN	978-80-99963-11-6
EAN	9788099963116

